

2023

Aastaaruanne ELi asutuste
eelarveaasta 2023 kohta

EUROOPA
KONTROLLIKODA

ET

EUROOPA KONTROLLIKODA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel. +352 4398-1
Päringud: eca.europa.eu/et/Pages/ContactForm.aspx
Veebisait: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab internetist Euroopa serverist (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2024

Sisukord

ELi asutuste ja muude käesolevas aruandes käsitletud liidu organite loetelu	7
1. peatükk ELi asutused ja kontrollikoja audit	10
Sissejuhatus	11
ELi asutused	13
Eri tüüpi asutused aitavad ELi poliitikat kavandada ja ellu viia	13
Detsentraliseeritud asutused käsitlevad konkreetseid poliitikavajadusi	13
Komisjoni rakendusametid viivad ELi programme ellu	13
Muudel organitel on konkreetsed volitused	13
Hiljutised muudatused	14
Asutusi rahastatakse mitmesugustest allikatest ja mitmeaastase finantsraamistiku eri rubriikidest	16
Eelarvemenetlus ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus on kõigi asutuste puhul sarnane, välja arvatud EUIPO, CPVO ja SRB	22
Asutustevahelist koostööd ja suhtlemist sidusrühmadega hõlbustab ELi asutuste võrgustik	23
Meie audit	25
Esitame iga asutuse kohta kinnitava avalduse	25
Meie auditi käsitusviis põhineb peamiste riskide hindamisel	25
Kasutame teiste audiitorite tööd	26
Pettusekahtluse korral teavitame asjaomaseid ELi asutusi – OLAFit ja EPPOT	27
2. peatükk Audititulemuste ülevaade	28
Sissejuhatus	29
Asutuste 2023. aasta auditite tulemused on kokkuvõttes positiivsed	30

Märkusteta arvamus ed kõigi asutuste raamatupidamise aastaaruannete usaldusväärsuse kohta	30
Asjaolu rõhutavad punktid on olulised raamatupidamise aastaaruannete mõistmiseks (CdT, CINEA, EBA, EIT, EMA, ERA, ESMA, Eurojust, eu-Lisa, Frontex ja SRB).	30
Muud asjaolu kajastavas punktis käsitletakse ühte SRB raamatupidamisaruande jaoks olulist küsimust	32
Märkusteta arvamus ed kõigi asutuste raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta	32
Muud asjaolu kajastavas punktis käsitletakse ühte SRB tulude jaoks olulist küsimust	32
Märkusteta arvamus ed 39 asutuse raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta	33
Meie tähelepanekud käsitlevad 34 asutuse parandamist vajavaid valdkondi	34
Riigihankeid mõjutavate puuduste arv kasvab ja need on endiselt õigusnormide vastaselt tehtud maksete peamine allikas	35
Mõningad puudused juhtimis- ja kontrollisüsteemides	38
Puudustega eelarve haldamises kaasnesid peamiselt suured eelarveülekanded või ettenähtust hiljem tehtud maksed	39
Asutused võtavad varasemate aastate audititählepanekute põhjal meetmeid	42
Omatulu koguvate ELi asutuste rahastamismudelid	43
Asutused koguvad eri liiki tuluvooge ja tegelevad eri klientidega	47
Põhimõtteliselt peaksid tasud kajastama nendega seonduvaid kulusid, kuid tasude kehtestamise viis on asutuste lõikes erinev	49
Mitte kõik oma tuluvoogudega asutused ei ole nendega seotud kulusid selgelt määratlenud	53
Ülejääk kantakse tavaliselt ELi eelarvesse, kuid mõned asutused paigutavad selle reservi	58
Omavahendite kogumise ajastus võib mõjutada asutuste rahavoogude juhtimist	62
Muud asutusi käsitlevad kontrollikoja aruanded	65
ELi asutuste võrgustiku vastus	68
3. peatükk Kinnitavad avaldused ja muud asutusi puudutavad audititulemused	72

3.1. Kinnitavaid avaldusi toetav teave	73
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 1 („Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“) rahastatud asutused	76
3.2. Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ACER)	77
3.3. BERECi Tugiamet (BERECi Büroo)	85
3.4. Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA)	89
3.5. Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA)	96
3.6. Euroopa Kemikaaliamet (ECHA)	102
3.7. Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA)	106
3.8. Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT)	112
3.9. Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA)	121
3.10. Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA)	125
3.11. Euroopa Liidu Raudteeamet (ERA)	131
3.12. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA)	139
3.13. Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet (EUSPA)	146
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 2 („Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“) rahastatud asutused	152
3.14. Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop)	153
3.15. Haiguste ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC)	159
3.16. Euroopa Toiduohutusamet (EFSA)	165
3.17. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE)	169
3.18. Euroopa Tööjõuamet (ELA)	176
3.19. Euroopa Ravimiamet (EMA)	184
3.20. Euroopa Prokuratuur (EPPO)	191
3.21. Euroopa Koolitusfond (ETF)	196
3.22. Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet (EU-OSHA)	202
3.23. Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond (Eurofound)	208
3.24. Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Amet (Eurojust)	214
3.25. Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA)	221

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 3 („Loodusvarad ja keskkond“) rahastatud asutused	226
3.26. Euroopa Keskkonnaamet (EEA)	227
3.27. Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA)	234
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 4 („Ränne ja piirihaldus“) rahastatud asutused	242
3.28. Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA)	243
3.29. Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)	252
3.30. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)	265
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 5 („Julgeolek ja kaitse“) rahastatud asutused	280
3.31. Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL)	281
3.32. Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA)	288
3.33. Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol)	294
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 7 („Euroopa avalik haldus“) rahastatud asutused	301
3.34. Euratomi Tarneagentuur (ESA)	302
Isemajandavad asutused	307
3.35. Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (CdT)	308
3.36. Ühenduse Sordiamet (CPVO)	315
3.37. Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO)	322
3.38. Ühtne kriisilahendusnõukogu (SRB)	329
SRB aastaaruande lisa, aruanne SRB ühtse kriisilahenduskorra tingimuslike kohustuste kohta	335
Euroopa Komisjoni rakendusametid	342
3.39. Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet (CINEA)	343
3.40. Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet (EACEA)	349

3.41. Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet (EISMEA)	354
3.42. Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (ERCEA)	361
3.43. Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet (HaDEA)	366
3.44. Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA)	371

ELi asutuste ja muude käesolevas aruandes käsitletud liidu organite loetelu

Lühend	Täisnimi
ACER	Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet
BERECi Büroo	BERECi Tugiamet
CdT	Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus
Cedefop	Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus
CEPOL	Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet
CINEA	Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet
CPVO	Ühenduse Sordiamet
EACEA	Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet
EASA	Euroopa Liidu Lennundusohutusamet
EBA	Euroopa Pangandusjärelevalve
ECDC	Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus
ECHA	Euroopa Kemikaaliamet
EEA	Euroopa Keskkonnaamet
EFCA	Euroopa Kalanduskontrolli Amet
EFSA	Euroopa Toiduohutusamet
EIGE	Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut
EIOPA	Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve
EISMEA	Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEda Rakendusamet
EIT	Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut

Lühend	Täisnimi
ELA	Euroopa Tööjõuamet
EMA	Euroopa Ravimiamet
EMCDDA	Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus
EMSA	Euroopa Meresõiduohutuse Amet
ENISA	Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet
EPPO	Euroopa Prokuratuur
ERA	Euroopa Liidu Raudteeamet
ERCEA	Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet
ESA	Euratomi Tarneagentuur
ESMA	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve
ETF	Euroopa Koolitusfond
EUAA	Euroopa Liidu Varjupaigaamet
EUIPO	Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet
eu-LISA	Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet
EU-OSHA	Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur
Eurofound	Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond
Eurojust	Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet
Europol	Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet
EUSPA	Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet
FRA	Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet
Frontex	Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet

Lühend	Täisnimi
HaDEA	Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet
REA	Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet
SRB	Ühtne Kriisilahendusnõukogu

EUROOPA
KONTROLLIKODA

1. peatükk

ELi asutused ja kontrollikoja audit

Sissejuhatus

1.1. Euroopa Kontrollikoda on ELi rahaliste vahendite välisaudiitor¹ ja aitab parandada ELi finantsjuhtimist. Lisateavet meie töö kohta leiab meie tegevusaruannetest, ülevaadetest ning arvamustest finantsjuhtimisalase mõjuga uute või ajakohastatud ELi õigusaktide ja muude otsuste kohta².

1.2. Nimetatud mandaadi alusel auditeerime igal aastal ELi institutsioonide, asutuste ja muude ELi organite raamatupidamise aastaaruandeid ning nende aluseks olevaid tulusid ja makseid. Meie mandaat ei hõlma kolme kaitsevaldkonnas tegutsevat asutust (Euroopa Kaitseagentuur, Euroopa Julgeoleku-uuringute Instituut ja Euroopa Liidu Satelliidikeskus), mida rahastatakse liikmesriikide osamaksetest ja mida auditeerivad teised sõltumatud välisaudiitorid³.

1.3. Käesolevas aruandes esitatakse ELi asutuste ja muude ELi organite (edaspidi ühiselt „asutused“) eelarveaasta 2023 auditi tulemused. Lihtsuse huvides kasutame me asutuste täisnime asemel nende lühendeid. Kõigi asutuste ja nende lühendite nimekiri on toodud aruande alguses. Aruanne on üles ehitatud järgmiselt:

- o **1. peatükis** kirjeldatakse asutusi ja meie iga-aastaste auditite iseloomu;
- o **2. peatükis** antakse ülevaade meie auditi üldistest tulemustest ning esitatakse ülevaade ja analüüs omatulu koguvate ELi asutuste rahastamismudelitest. Selles viidatakse ka meie muudele asutustega seotud audititulemustele ja arvamustele;
- o **3. peatükk** sisaldab *kinnitavat avaldust* kõigi 43 asutuse kohta, samuti meie arvamusi ja tähelepanekuid asutuste raamatupidamise aastaaruannete usaldusväärsuse ning nende aluseks olevate tulude ja maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta koos küsimuste ja tähelepanekutega, mis ei sea kõnealuseid arvamusi kahtluse alla.

1.4. Kokkuvõttes olid asutuste 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta auditil sarnased tulemused nagu varasematel aastatel. Iga asutuse kohta väljastatud *kinnitava avalduse* kaudu esitasime:

- o märkusteta arvamused kõigi 43 asutuse raamatupidamise aastaaruannete usaldusväärsuse kohta;

¹ Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 285–287.

² Kättesaadavad meie veebisaidil www.eca.europa.eu.

³ Ülevaade 01/2014: „Lüngad, kattuvused ja väljakutsed: ELi aruandekohustuse ja avaliku sektori auditeerimiskorra ülevaade“, punkt 84.

- o märkusteta arvamused kõigi 43 asutuse raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta;
- o märkusteta arvamused 39 asutuse raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta (välja arvatud EIT, ELA, ENISA ja eu-LISA, mille kohta me esitasime märkustega arvamused).

1.5. Suurema osa asutuste puhul juhime tähelepanu tõsistele probleemidele ja parandamist vajavatele valdkondadele, mida kirjeldame asjaolu rõhutamise ja muu asjaolu punktides ning tähelepanekutes, mis ei sea auditiarvamusi kahtluse alla.

ELi asutused

Eri tüüpi asutused aitavad ELi poliitikat kavandada ja ellu viia

1.6. ELi asutused on eraldi juriidilised isikud, mis on loodud teiseste õigusaktidega, et täita konkreetseid tehnilisi, teaduslikke või juhtimisülesandeid, mis aitavad ELi institutsioonidel poliitikat kavandada ja ellu viia. Asutused paiknevad eri liikmesriikides ning neil võib olla oluline mõju Euroopa kodanike igapäevaelu jaoks keskse tähtsusega valdkondadele (nt tervishoid, ohutus, vabadus, turvalisus ja õigus).

1.7. ELi asutusi on kolme liiki: detsentraliseeritud asutused, rakendusametid ja muud organid. Nendevahelisi erinevusi kirjeldatakse allpool (vt punktid [1.8–1.10](#)).

Detsentraliseeritud asutused käsitlevad konkreetseid poliitikavajadusi

1.8. Detsentraliseeritud asutusi on **33**⁴ ning neil on tähtis roll ELi poliitikasuundade ettevalmistamisel ja elluviimisel, eelkõige tehniliste, teaduslike, sisuliste ja regulatiivsete ülesannete täitmisel. Nende funktsioon on käsitleda konkreetseid poliitikavajadusi ja tugevdada Euroopa koostööd, koondades ELi ja liikmesriikide valitsuste erialased teadmised. Asutused on loodud määramata tegevusajaks nõukogu määruse või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega.

Komisjoni rakendusametid viivad ELi programme ellu

1.9. Komisjoni kuus rakendusametit⁵ täidavad ELi programmidega seotud täidesaatvaid ja tegevülesandeid, nagu sidusrühmade toetamine [Euroopa roheline kokkulepe](#) elluviimisel (CINEA) ja teatavate programmi „Euroopa horisont“ projektide juhtimine (REA). Rakendusametid loodi kindlaks ajavahemikuks (praeguse seisuga kuni 31. detsembrini 2028).

Muudel organitel on konkreetsed volitused

1.10. Neli muud organit on EIT, EPPO, ESA ja SRB. EIT on sõltumatu detsentraliseeritud ELi organ, milles on ühendatud teadusuuringute, ettevõtluse ja hariduse valdkonna ressursid, et

⁴ ACER, BERECi Büroo, Cedefop, CdT, CEPOL, CPVO, EASA, EBA, ECDC, ECHA, EEA, EFCA, EFSA, EIGE, EIOPA, ELA, EMA, EMCDDA, EMSA, ENISA, ERA, ESMA, ETF, EUAA, EUIPO, eu-LISA, EU-OSHA, EUSPA, Eurofound, Eurojust, Europol, FRA, Frontex.

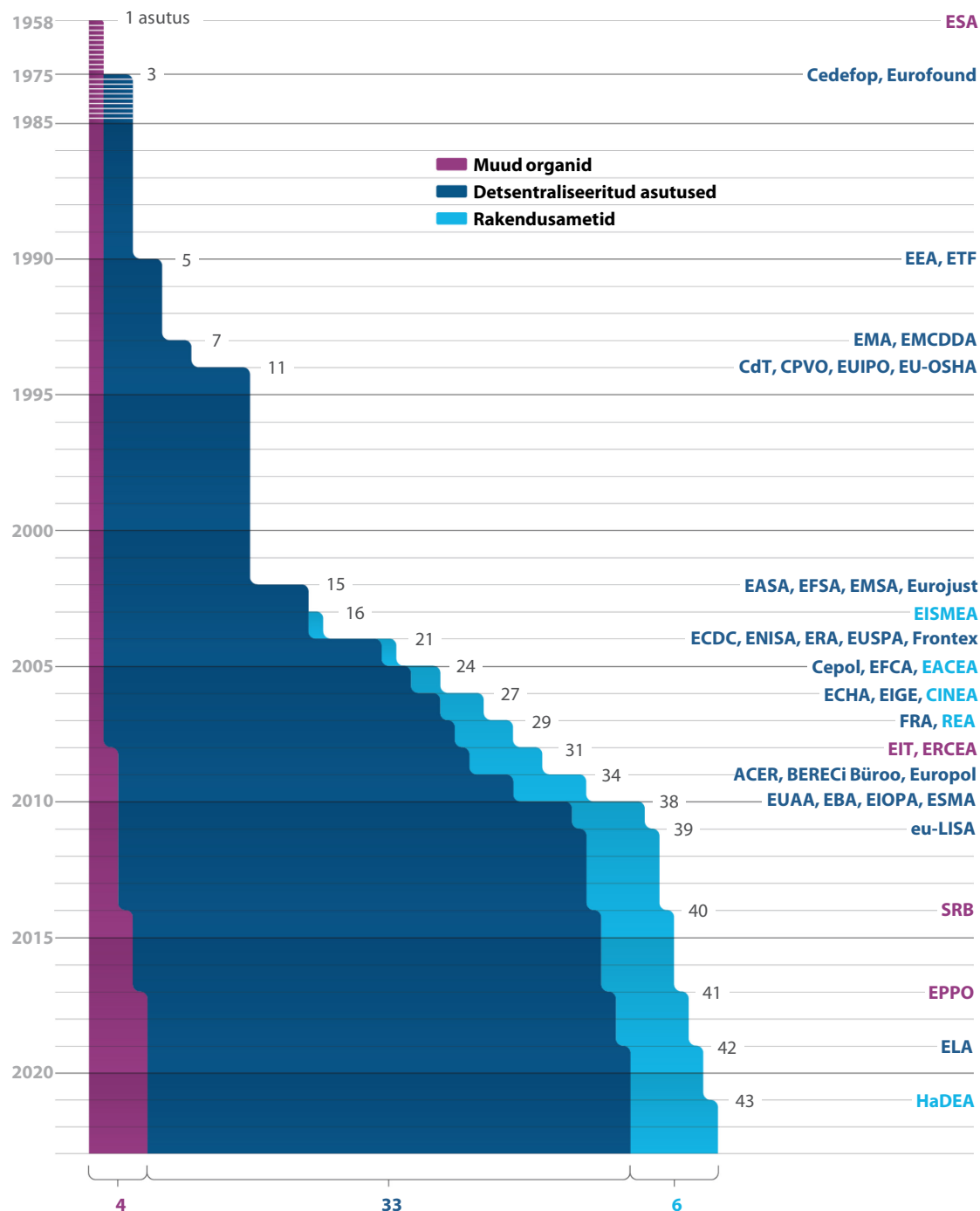
⁵ CINEA, EACEA, EISMEA, ERCEA, HaDEA ja REA.

parandada tagastamatute toetuste andmise abil ELi innovatsioonisuutlikkust. EPPO on sõltumatu ELi organ, mis uurib ja saadab kohtusse liidu eelarve vastu suunatud kuritegusid. ESA ülesanne on tagada kõigi ELi kasutajate regulaarne ja õiglane varustamine tuumkütusega vastavalt Euratomi asutamislepingule. SRB on Euroopa pangandusliidu raames ühtse kriisilahendusmehhanismi keskne organ. Selle missioon on tagada maksejõuetute või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävate pankade nõuetekohane kriisilahendus nii, et selle mõju ELi liikmesriikide reaalmajandusele ning riigirahandusele oleks võimalikult väike. Käesolev aruanne sisaldab ka aruannet SRB tingimuslike kohustuste kohta.

Hiljutised muudatused

1.11. Asutuste arv on aastate jooksul suurenenud, kuid alates 2022. aastast on see püsinud samana. Käesolev aruanne hõlmab 43 asutust, nagu on näidatud *joonisel 1.1*. 2024. aastal asendas Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) Euroopa Liidu Narkootikumiamet (EUDA).

Joonis 1.1. Asutuste arvu suurenemise ajatelg ja ülevaade

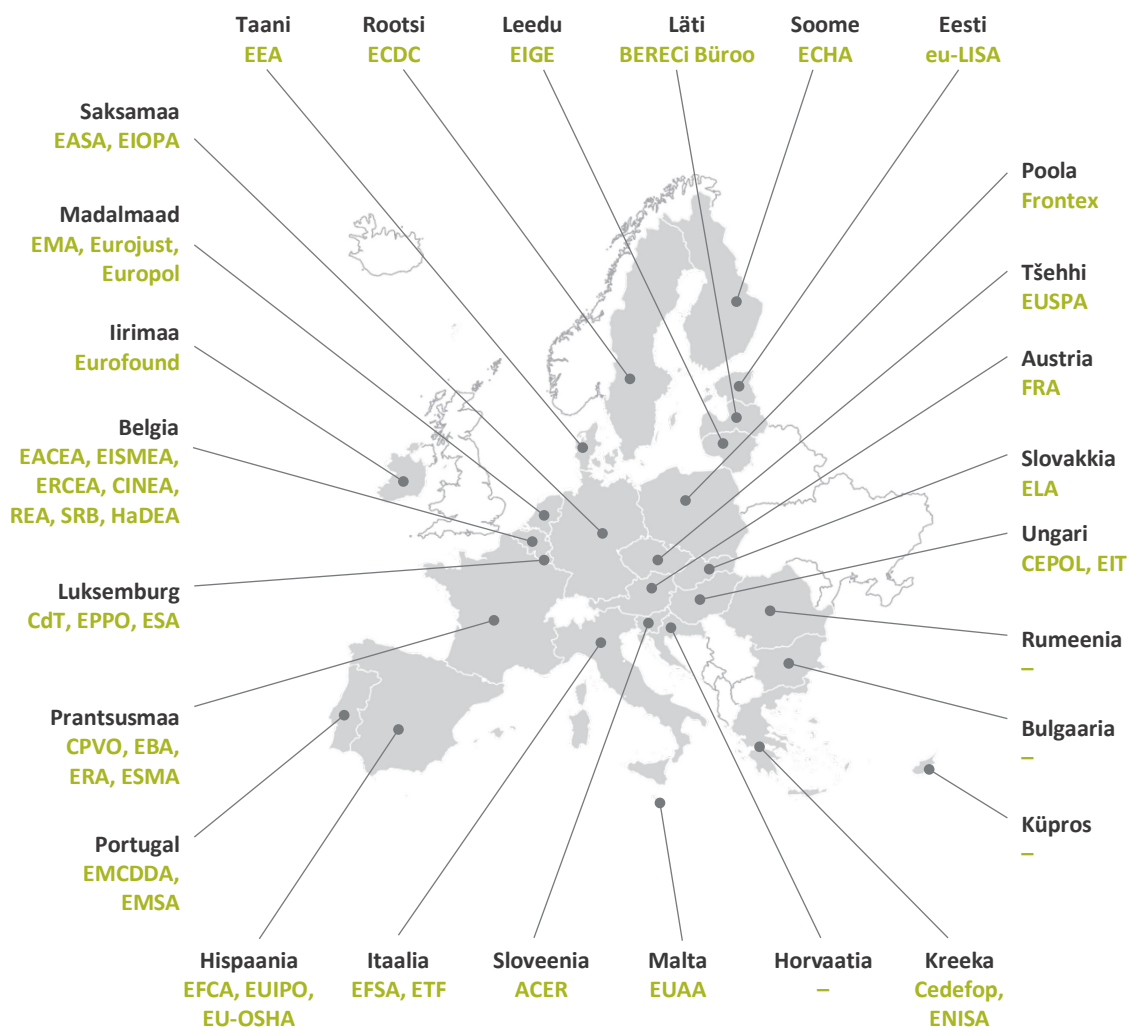

Märkus: iga aasta näitab asutuse (või tema eelkäija) asutamise aasta.

Allikas: kontrollikoda.

1.12. Kõik komisjoni rakendusametid asuvad Brüsselis. Detsentraliseeritud asutused ja muud organid paiknevad ELi eri liikmesriikides, nagu näidatud [joonisel 1.2](#). Nende asukohta otsustab nõukogu üksi või koos Euroopa Parlamendiga.

Joonis 1.2. Asutuste asukohad liikmesriikides

Märkus: konkreetse asutuse kohta esitatud kinnitava avalduse vaatamiseks klõpsake diagrammil asutuse nimel.

Allikas: kontrollikoda.

Asutusi rahastatakse mitmesugustest allikatest ja mitmeaastase finantsraamistiku eri rubriikidest

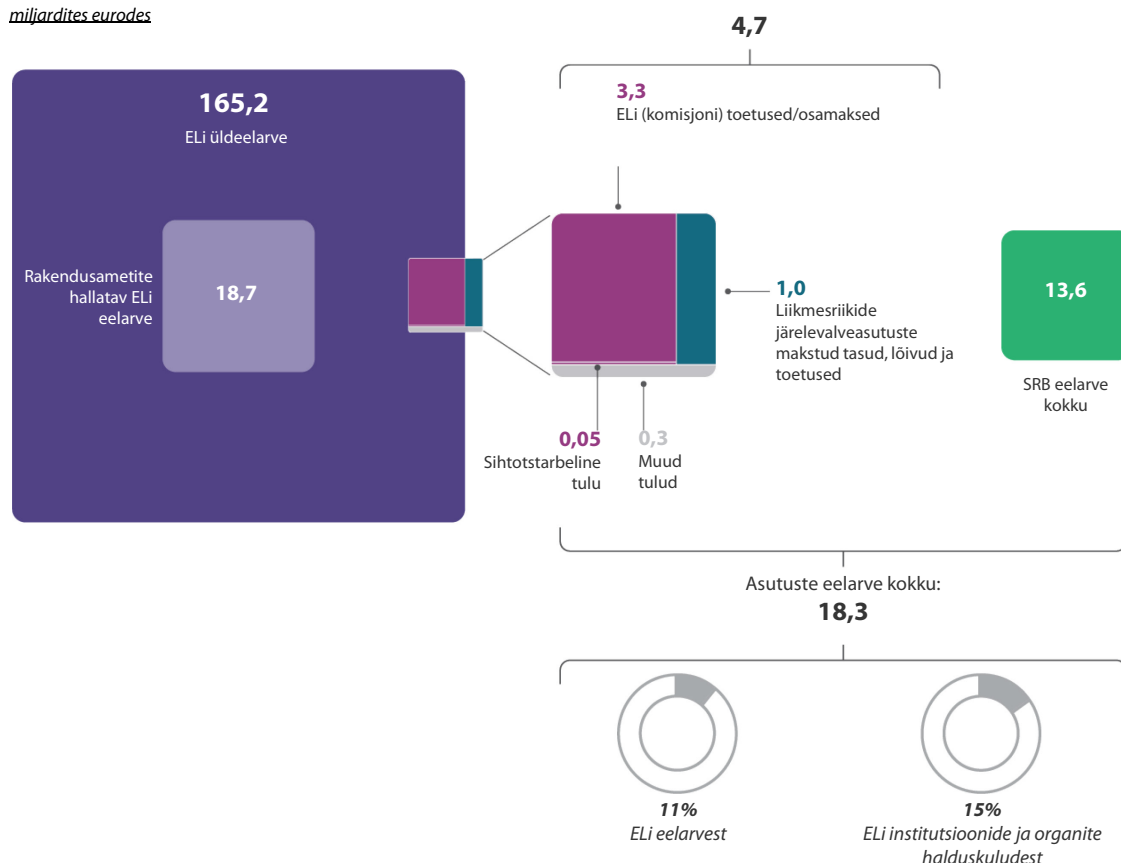
1.13. Kõigi asutuste (välja arvatud SRB) kogueelarve 2023. aastal oli 4,7 miljardit eurot (2022. aastal 4,5 miljardit eurot). See moodustab 3% ELi 2023. aasta üldeelarvest (2022. aastal 3%), nagu näidatud [joonisel 1.3](#).

1.14. SRB 2023. aasta eelarve oli 13,6 miljardit eurot (2022. aastal 11,3 miljardit eurot). See koosneb pankade osamaksetest ühtse kriisilahendusfondi loomiseks (13,5 miljardit eurot) ja SRB halduskulude rahastamiseks (151 miljonit eurot).

1.15. Detsentraliseeritud asutuste ja muude organite eelarved katavad nende personali-, haldus- ja tegevuskulud. Rakendusametid viivad ellu komisjoni eelarvest rahastataavaid programme. Nende enda eelarvetest, mis moodustasid 2023. aastal 391 miljonit eurot (2022. aastal 345 miljonit eurot) kaetakse ainult nende personali- ja halduskulud. ELi üldeelarve summa, mida rakendusametid kasutasid 2023. aastal komisjoni nimel programmide rakendamiseks, oli 18,7 miljardit eurot (2022. aastal 19,3 miljardit eurot).

Joonis 1.3. Asutuste rahastamisallikad 2023. aastal

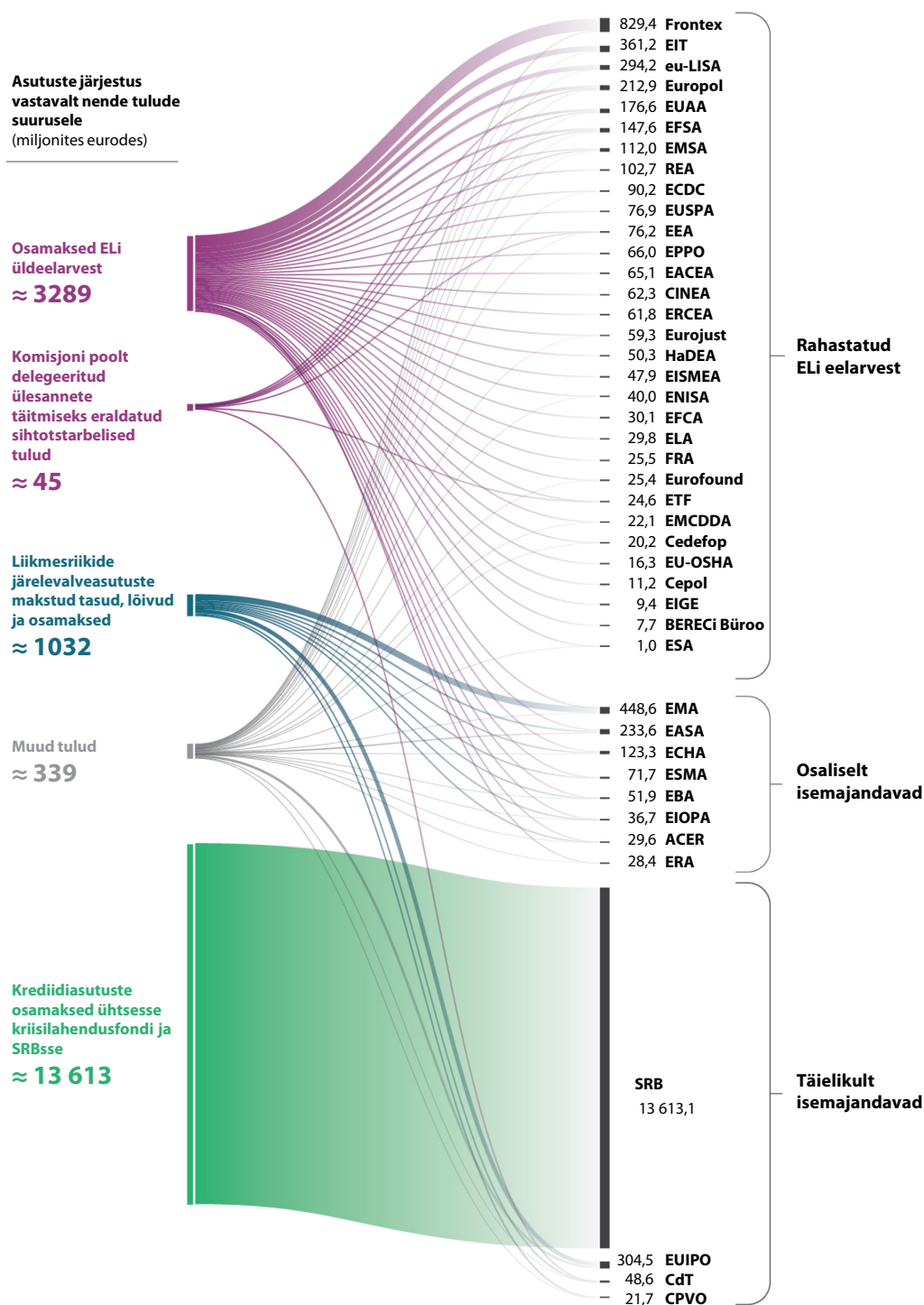
miljardites eurodes

Allikas: Euroopa Liidu eelarveaasta 2023 üldeelarve, Euroopa Liidu 2023. aasta lõplik raamatupidamise aastaaruanne ja rakendusametite 2023. aasta tegevusaruanded; andmed on kokku pannud kontrollikoda.

1.16. Enamikku asutustest, sealhulgas kõiki rakendusameteid, rahastatakse peaaegu täielikult ELi üldeelarvest. Ülejäänuid rahastatakse kas osaliselt või täielikult tööstusharu makstavatest lõivudest ja tasudest ning nende tegevuses osalevate riikide otsemaksetest. *Joonisel 1.4* on näidatud asutuste eelarvete jagunemine tuluallikate järgi.

Joonis 1.4. Asutuste 2023. aasta eelarved tuluallikate kaupa

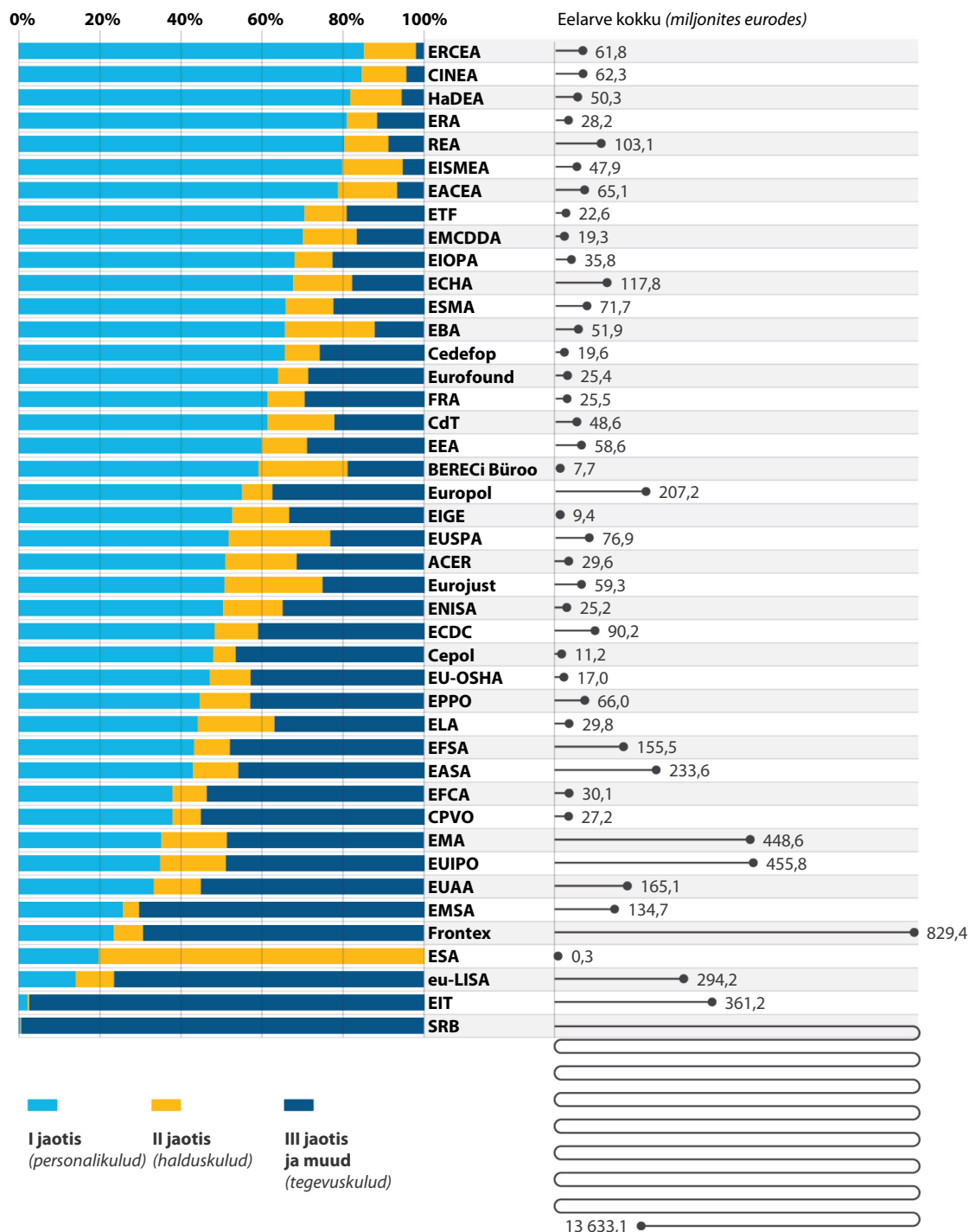
Märkus: eelarvereserve ei ole arvesse võetud.

Allikas: Euroopa Kontrollikoda asutuste 2023. aasta lõplike raamatupidamise aastaaruannete põhjal.

1.17. Joonisel 1.5 on esitatud asutuste 2023. aasta eelarved. Need jagunevad kululiikide (I jaotis – personalikulud, II jaotis – halduskulud ja III jaotis – tegevuskulud koos mis tahes muude eelarves kasutatud jaotistega). Suurem osa asutusi ei rakenda suuri kuluprogramme, vaid täidavad pigem tehnilisi, teaduslaseid või regulatiivseid ülesandeid. Seetõttu koosnevad

enamiku asutuste eelarved peamiselt personali- ja halduskuludest. Asutuste 2023. aasta personali- ja halduseelarved moodustavad kokku ligikaudu 15% kõigist mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 7 („Euroopa avalik haldus“) maksete assigneeringutest. Komisjoni puhul oli see näitaja 49%, Euroopa Parlamendi puhul 17%, Euroopa välis teenistuse puhul 8%, nõukogu puhul 5% ja muude ELi institutsioonide ja asutuste puhul 6%.

Joonis 1.5. Asutuste 2023. aasta kulud eelarvejaotiste kaupa

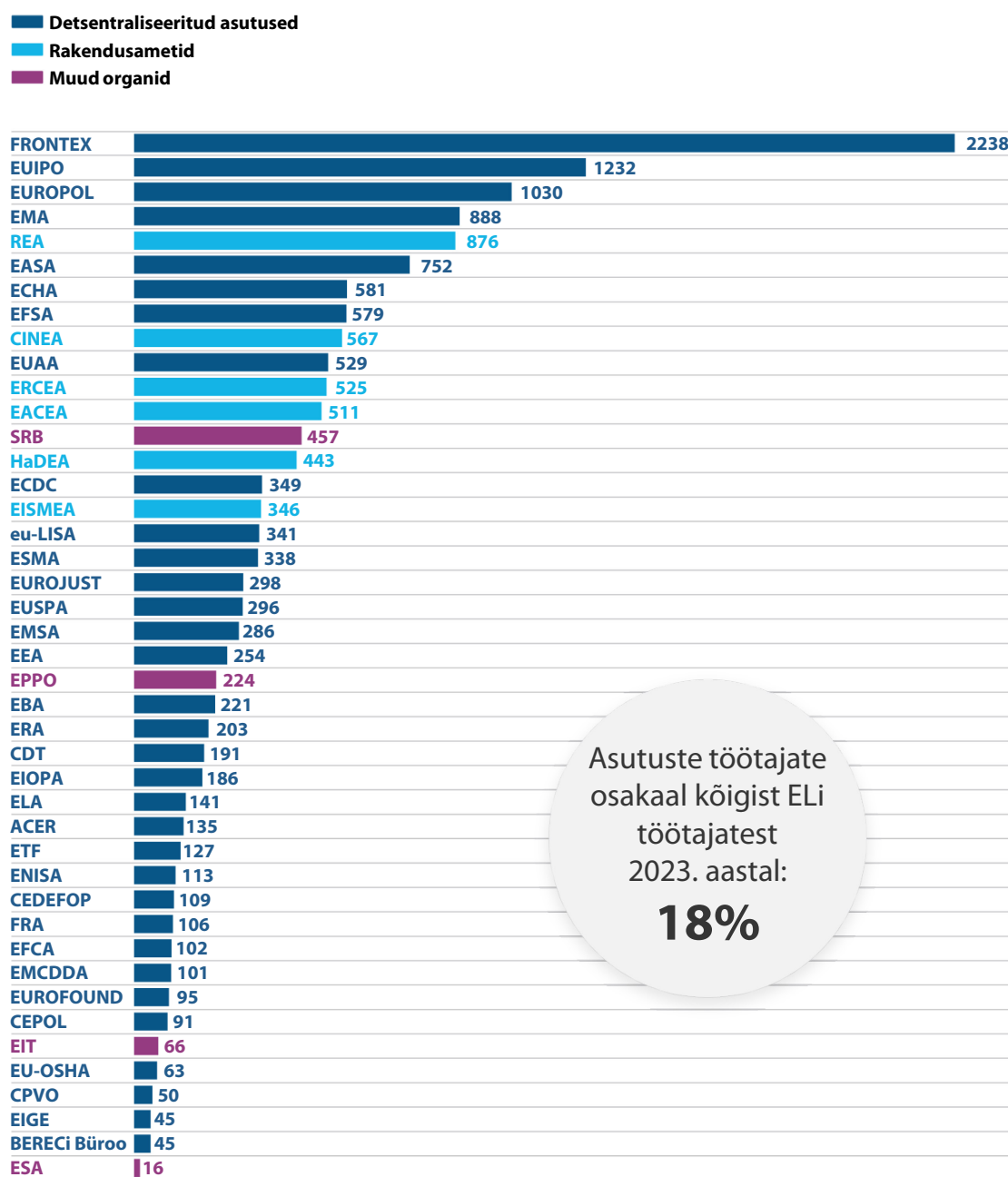
EUIPO summa sisaldab 106 miljonit eurot assigneeringuid (peamiselt varasemate eelarve ülejääkide arvelt, nagu esitatud EUIPO vastuvõetud eelarves ja raamatupidamise aastaaruandes).

SRB näitaja koosneb kahest osast: 151 miljonit eurot SRB haldamiseks ja 13,5 miljardit eurot ühtse kriisilahendusfondi iga-aastaseks ennetavalt kogutavaks osamakseks.

Allikas: Euroopa Kontrollikoda asutuste 2023. aasta lõplike raamatupidamise aastaaruannete põhjal.

1.18. Joonisel 1.6 on näidatud asutuste töötajate arv 31. detsembri 2023. aasta seisuga. Kokku töötas asutustes 16 146 töötajat (2022. aastal 15 775). Töötajate arvud hõlmavad ametnike, ajutiste teenistujate ja lepinguliste töötajate ning riikide lähetatud ekspertide täidetud ametikohtade tegelikku arvu kõnealuse kuupäeva seisuga. Võttes aluseks ELi üldeelarves heaks kiidetud ametikohtade loetelud, töötab asutustes umbes 18% kõigist ELi töötajatest. Võrdluseks: 49% töötab komisjonis, 14% parlamendis, 6% nõukogus, 4% Euroopa Kohtus, 4% Euroopa välisteenistuses, 2% kontrollikojas ja 3% teistes ELi institutsioonides ja organites.

Joonis 1.6. Töötajate arv asutuste kaupa 2023. aasta lõpu seisuga

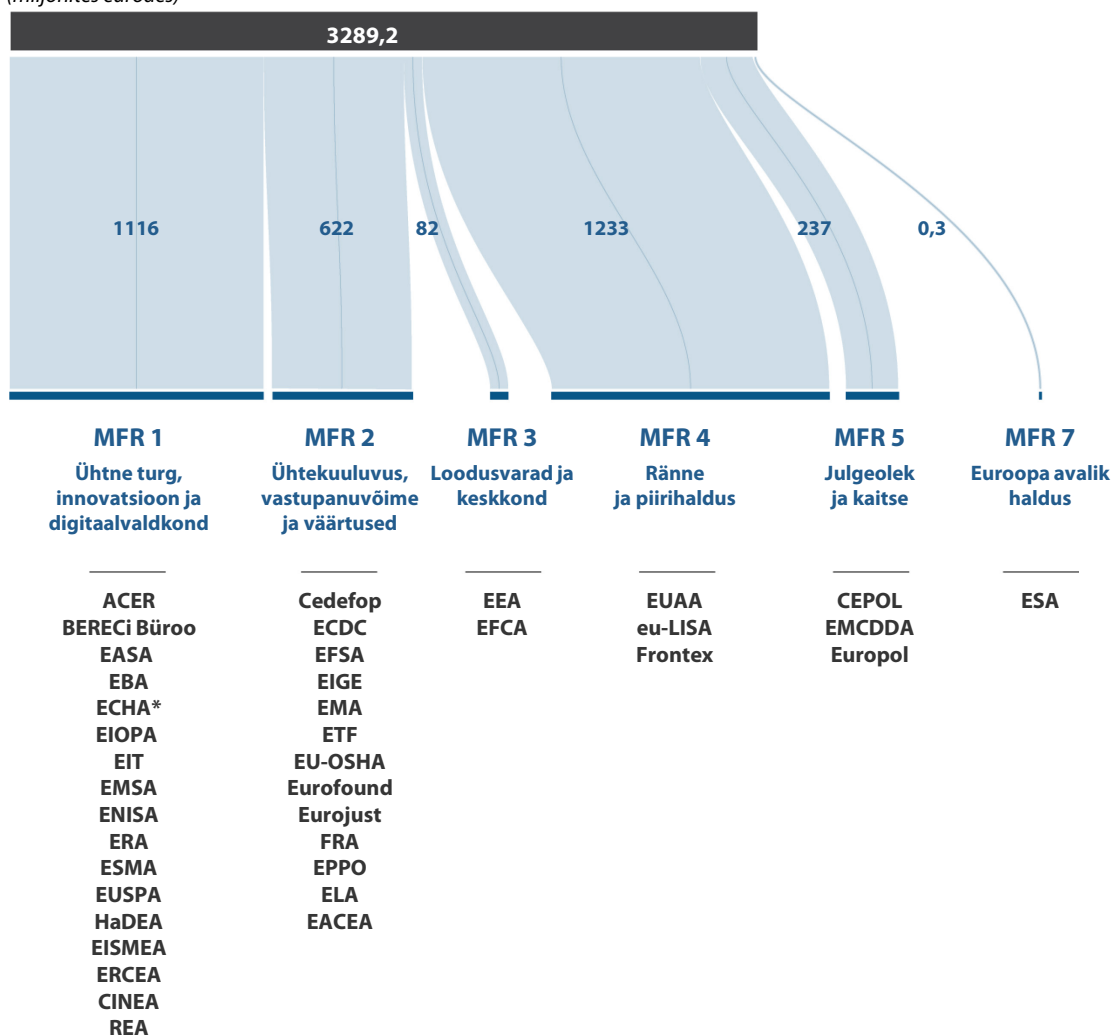

Allikas: kontrollikoda.

1.19. ELi üldeelarvest eraldatud 3,3 miljardit eurot pärineb mitmeaastase finantsraamistiku eri rubriikidest, nagu näidatud *joonisel 1.7*.

Joonis 1.7. Asutuste rahastamine ELi üldeelarvest mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa

(miljonites eurodes)

Märkus: ECHAt rahastatakse peamiselt mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 1, kuid vähemal määral ka rubriigist 3.

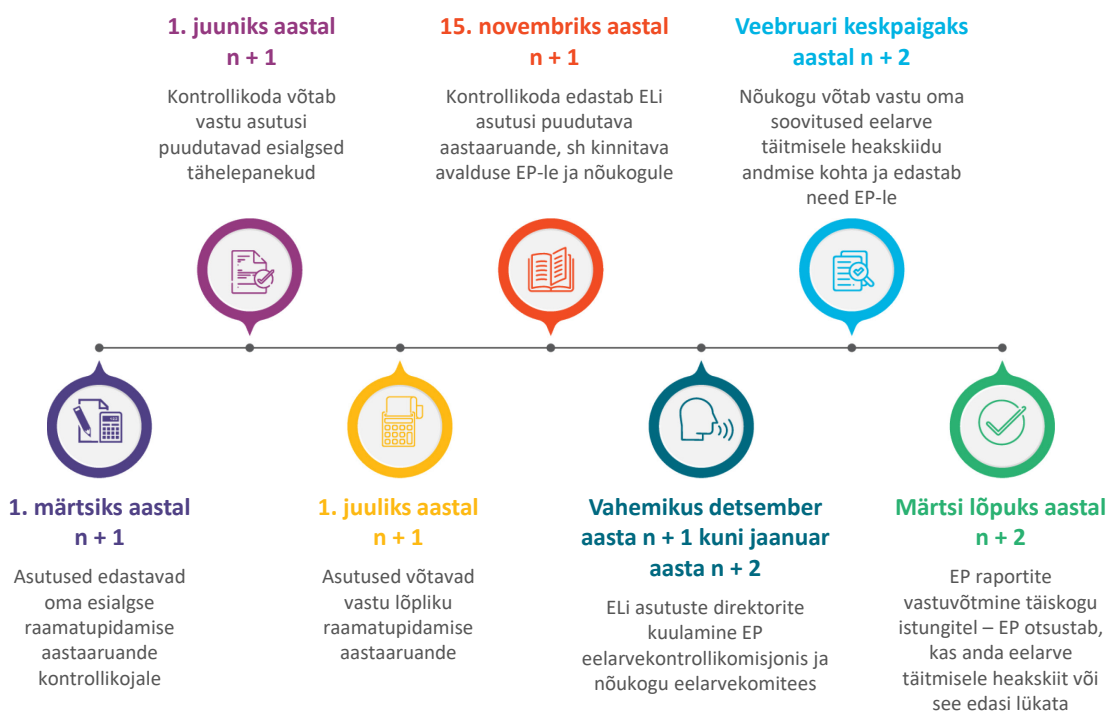
Allikas: Euroopa Kontrollikoda asutuste 2023. aasta lõplike raamatupidamise aastaaruannete põhjal.

Eelarvemenetlus ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus on kõigi asutuste puhul sarnane, välja arvatud EUIPO, CPVO ja SRB

1.20. Enamiku detsentraliseeritud asutuste ja muude organite ning kõigi komisjoni rakendusametite puhul vastutavad iga-aastase eelarvemenetluse ja eelarve täitmisele

heakskiidu andmise menetluse eest Euroopa Parlament ja nõukogu. Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse ajakava on toodud [joonisel 1.8](#).

Joonis 1.8. Enamiku asutuste puhul kasutatav eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus

Allikas: kontrollikoda.

1.21. Kahe täielikult isemajandava detsentraliseeritud asutuse (CPVO ja EUIPO) eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlusi haldavad vastavalt CPVO haldusnõukogu ja EUIPO eelarvekomitee, mitte Euroopa Parlament ja nõukogu⁶. Samuti vastutab SRB eelarvemenetluse ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse eest üksnes selle juhatus.

Asutustevahelist koostööd ja suhtlemist sidusrühmadega hõlbustab ELi asutuste võrgustik

1.22. Asutused ja ühissettevõtted loiid **ELi asutuste võrgustiku** (EUAN) asutustevahelise koostööplatvormina, et parandada asutuste nähtavust, leida nii tegevuse tõhususe suurendamise võimalusi kui ka selge ELi lisaväärtusega tegevusi ja neid tutvustada. Võrgustik võimaldab asutustel suhelda oma sidusrühmade ja üldsusega kooskõlastatult ühist huvi pakkuvates küsimustes, ning see on keskne kanal teabe kogumiseks ja levitamiseks kõigi asutuste vahel. Samuti aitab see asutustel jagada teenuseid, teadmisi ja oskusteavet.

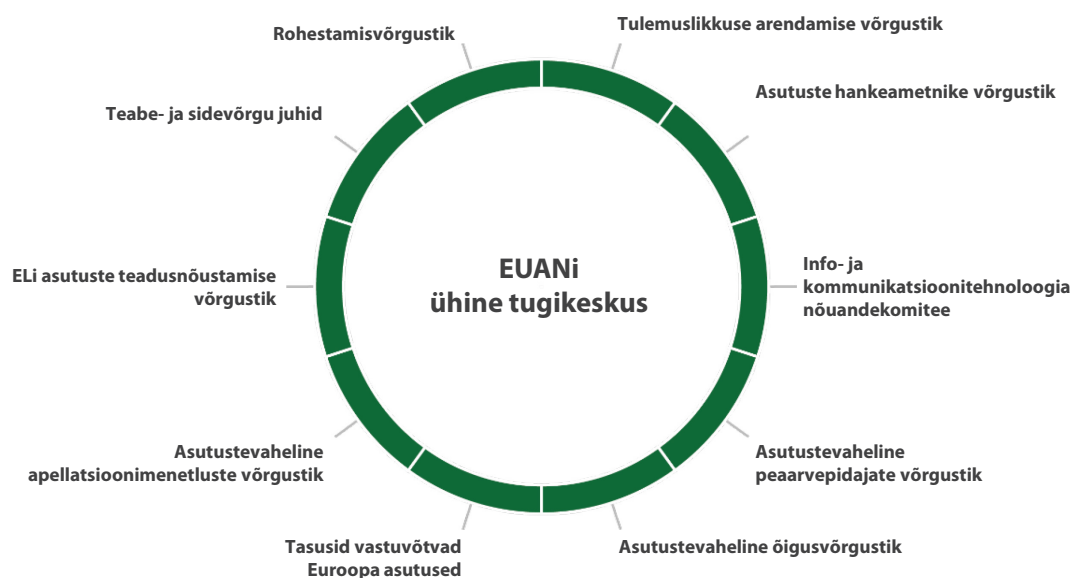
⁶ Ülevaade 01/2014: „Lüngad, kattuvused ja väljakutsed: ELi aruandekohustuse ja avaliku sektori auditeerimiskorra ülevaade“, punkt 84.

2020. aastal kinnitas võrgustik oma teise mitmeaastase strateegia (2021–2027)⁷. See koosneb kahest sambast, mida kujundab komisjoni poliitiline ja strateegiline suunitlus:

- ELi asutuste võrgustik kui eeskuju haldusalase tipptaseme saavutamiseks;
- ELi asutuste võrgustik kui väljakujunenud institutsiooniline partner.

1.23. ELi asutuste võrgustik juhib igal aastal rotatsiooni korras eri asutus. 2023. aastal täitsid seda rolli ühisettevõtte Fusion for Energy (kuni 28. veebruarini) ja EIOPA (alates 1. märtsist). Kaks korda aastas toimuvaid võrgustiku täiskogu istungeid koordineerib ühine tugikeskus. ELi asutuste võrgustikus on kümme temaatilist allvõrgustikku (vt [joonis 1.9](#)). Need võivad suhelda ka ELi institutsioonidega, kes ise võivad olla allvõrgustike liikmed. Kontrollikoda osaleb aktiivselt mõningatel täiskogu ja allvõrgustiku koosolekutel, jagades *häid tavaid* ning andes teavet auditiprotsesside ja tulemuste kohta.

Joonis 1.9. ELi asutuste võrgustiku ühine tugikeskus ja allvõrgustikud

Allikas: EUAN.

⁷ ELi asutuste võrgustiku strateegia aastateks 2021–2027, Brüssel, 9. november 2020.

Meie audit

Esitame iga asutuse kohta kinnitava avalduse

1.24. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 auditeerisime

- 43 asutuse raamatupidamise aastaaruandeid, mis sisaldavad 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta finantsaruandeid (st bilanss, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, omakapitali muutuste aruanne ning kokkuvõtte peamistest arvestuspõhimõtetest ja muud selgitavad lisad) ning eelarve täitmise aruandeid (mis sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid);
- raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust.

1.25. Oma auditi tulemustele tuginedes esitame Euroopa Parlamendile ja nõukogule või teistele eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele institutsioonidele (vt punkt [1.21](#)) ühe kinnitava avalduse iga asutuse raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Kinnitavatele avaldustele lisatakse vajaduse korral olulised audititähelepanekud.

1.26. Lisaks teeb kontrollikoda auditeid, avaldab eriaruandeid ja esitab arvamusi ka kitsamatel teemadel. Mõned neist puudutavad ELi asutusi. Vt [joonis 2.6](#), kus on loetletud asutusi käsitlevad kontrollikoja eriaruanded, mis avaldati ajavahemikus 1. jaanuar 2023. kuni 30. juuni 2024.

Meie auditi käsitusviis põhineb peamiste riskide hindamisel

1.27. Meie audit on kavandatud nii, et selles käsitletakse eelmiste aastate audititulemuste põhjal kindlaks tehtud peamisi riske. Eelarveaasta 2023 audit tehti meie riskihindamise põhjal, mis on kokkuvõtlikult esitatud [joonisel 1.10](#).

Joonis 1.10. Peamiste riskide hindamine

SUUR risk

KESKMINE risk

VÄIKE risk

Asutuste raamatupidamise aastaaruannete usaldusväarsus

Asutuste raamatupidamise aastaaruannete koostamisel kasutatakse komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud raamatupidamiseeskirju. Need põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel. Varasemalt oleme asutuste raamatupidamise aastaaruannetes leidnud vaid üksikuid olulisi vigu.

Tulude seaduslikkus ja korrektsus

Tulude seaduslikkust ja korrektsust ohustav risk on üldiselt väike. Mõned asutused on osaliselt või täielikult isemajandavad. Nende suhtes on kehtestatud erieeskirjad, millega reguleeritakse teenustasude ja muude tulude kehtestamist ja kogumist. Nende asutuste tulude korrektsust mõjutav risk on keskmine.

Maksete seaduslikkus ja korrektsus (kulud)

Risk on üldiselt keskmine, kuid varieerub

I jaotis (personalikulud)

Töötasusid haldab komisjoni individuaalsete maksete haldamise ja maksmise amet (PMO), keda kontrollikoda korrapäraselt auditeerib.

II jaotis (halduskulud)

Asutustel ei ole alati õnnestunud saavutada keeruliste hanke-eeskirjade ja menetlustega hangete puhul rahuldav läbipaistvuse ja kulutõhususe tase.

III jaotis (tegevuskulud)

Tegevuskulude risk on eri asutustes erinev, hõlmates kõiki riskitasemeid väiksest suureni. See sõltub iga asutuse tegevuskulude liigist. Üldiselt sarnanevad riskid II jaotise riskidega, aga summad on märgatavalt suuremad.

Risk usaldusväärsele finantsjuhtimisele

Enamik tuvastatud probleemidest oli seotud riigihankemenetlustega, milles ei tagatud parimat võimalikku hinna ja kvaliteedi suhet.

Eelarve haldamine

Eelmise auditi käigus leiti, et kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr oli kõrge. See tulenes aga tavaliselt tegevuse mitmeaastasest iseloomust või asutustest sõltumatutest teguritest.

Allikas: kontrollikoda.

Kasutame teiste audiitorite tööd

1.28. Vajaduse korral kasutame asutuste kohta tehtava töö toetamiseks ka teiste audiitorite tööd. Teeme seda eelkõige ELi raamatupidamise aastaaruannete usaldusväarsust

puudutavas töös. Kõikide detsentraliseeritud asutuste ja muude organite (v.a CPVO, EUIPO ja ESA) finantsaruandeid auditeerivad välised audiitorühingud. Rahvusvaheliselt tunnustatud auditistandardite kohaselt kasutame nende auditite tulemusi, võttes samas arvesse audiitorite sõltumatust ja objektiivsust, nende ametialast pädevust ning kontrollides nende töö ulatust ja kvaliteeti. Kõik käesolevas aruandes esitatud auditiarvamused on aga meie arvamused ja me võtame nende eest täieliku vastutuse.

Pettusekahtluse korral teavitame asjaomaseid ELi asutusi – OLAFit ja EPPOt

1.29. Teeme koostööd Euroopa Pettustevastase Ametiga (OLAF) (kui on kahtlus, et on toimunud pettus või muu ELi finantshuve kahjustav kuritegu) ning Euroopa Prokuratuuriga (EPPO) (kui on kahtlus, et on toime pandud ELi finantshuve kahjustav kuritegu). Teavitame OLAFit või EPPOt mis tahes kahtlusest, mis meil on oma audititöö käigus tekkinud, kuigi meie auditid ei ole kavandatud konkreetselt pettuste otsimiseks.

EUROOPA
KONTROLLIKODA

2. peatükk

Audititulemuste ülevaade

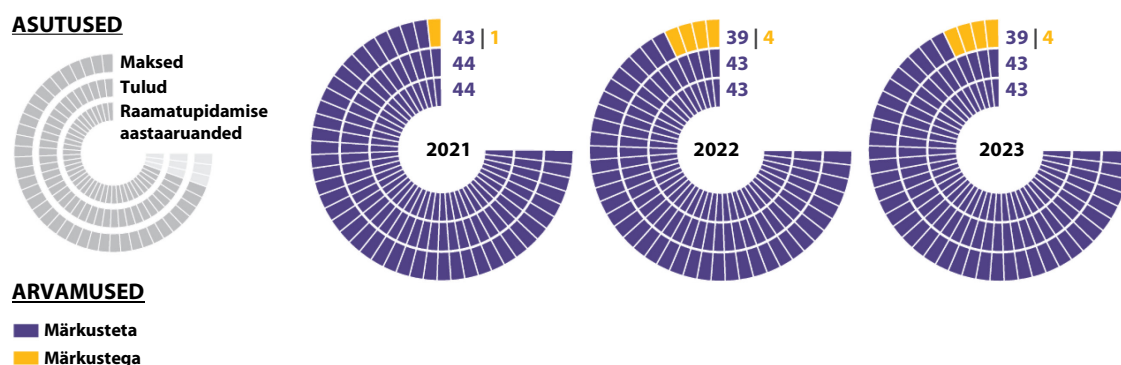
Sissejuhatus

2.1. Käesolevas peatükis antakse ülevaade asutuste iga-aastaste kontrollikoja auditite tulemustest eelarveaastal 2023. See hõlmab horisontaalset tööd, mis on seotud oma tulu koguvate ELi asutuste rahastamismudelitega, ning kontrollikoja avaldatud muud asutustega seotud audititööd. Oma audititööle tuginedes soovitame asutustel võtta erinevaid meetmeid.

Asutuste 2023. aasta auditite tulemused on kokkuvõttes positiivsed

2.2. Kokkuvõttes andis meie audit asutuste 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruannete kohta eelmiste aastatega sarnaseid tulemusi (vt [joonis 2.1](#)).

Joonis 2.1. Asutuste raamatupidamise aastaaruannete, tulude ja maksete kohta esitatud iga-aastased auditiarvamused (2021–2023)

Allikas: kontrollikoda.

Märkusteta arvamus kõigi asutuste raamatupidamise aastaaruannete usaldusvärsuse kohta

2.3. Kontrollikoda esitas kõigi 43 asutuse eelarveaasta 2023 raamatupidamise aastaaruannete kohta märkusteta auditiarvamused (vt [joonis 2.1](#)).

Asjaolu rõhutavad punktid on olulised raamatupidamise aastaaruannete mõistmiseks (CdT, CINEA, EBA, EIT, EMA, ERA, ESMA, Eurojust, eu-Lisa, Frontex ja SRB).

2.4. Asjaolu rõhutavates punktides juhitakse lugejate tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes esitatud või avalikustatud olulistele küsimustele, mis on hädavajalikud raamatupidamise aastaaruande või selle aluseks olevate tulude või maksete mõistmiseks. Eelarveaastal 2023 kasutasime asjaolu rõhutavat punkti oma aruannetes 11 asutuse kohta: CdT, CINEA, EBA, EIT, EMA, ERA, ESMA, Eurojust, eu-Lisa, Frontex ja SRB.

2.5. CdT teavitas tegevustulu vähenemisest, mis on negatiivselt mõjutanud tema majandustulemusi, ning on toonud kaasa 2011. aastal loodud reservi jätkuva vähenemise.

Reserv loodi, et kompenseerida äritegevuse mahu kõikumisi ning tagada eelarve ja hinnakujunduse stabiilsus.

2.6. CINEA, ERA ja Eurojusti raamatupidamise aastaaruanded sisaldavad teavet uue eelarve-, raamatupidamis- ja finantssüsteemi SUMMA (katseprojekt) rakendamise kohta.

2.7. EBA raamatupidamise aastaaruanne sisaldab teavet digitaalse tegevuskerksuse määruse (DORA) ja krüptovaraturgude määruse (MiCAR) märkimisväärse mõju kohta eelarves veel rahalise katteta ressursidele, mis on vajalikud asjaomaste ülesannete loomiseks ning asjakohase järelevalvepoliitika rakendamiseks.

2.8. EIT raamatupidamise aastaaruandes avalikustatakse eeldused, mida kasutati tegevuskulude (toetuskulud) suuruse hindamisel. Need esitatakse bilansi varade poolel eelmaksetena kahaneva kirjena. Akumuleeritud toetuskulude hinnanguline maht on oluline, ja sellega kaasneb paratamatult ebakindlus.

2.9. EMA avaldab olulist teavet oma endiste ruumide kohta Londonis ja ebakindluse kohta, mis tuleneb asjaolust, et allüürniku emattevõtja on esitanud pankrotiavalduse. EMA võidakse lugeda vastutavaks kogu põhirendilepingu alusel tasumisele kuuluva summa eest. Maksimaalne summa koos maksukohustusega, mida EMA peab tasuma juhul, kui ruumid on ülejäänud rendiperioodil tühjad, on 550 miljonit eurot.

EMA peab praegu grupi Ühendkuningriigi filiaaliga allüürimise tingimuste üle läbirääkimisi. Osana nendest uutest läbirääkimistest leppis EMA kokku, et 2024. aasta kahe esimese kvartali rendimaksud lükatakse edasi ja allüürniku rendimakseid vähendatakse alates 1. jaanuarist 2024. Sellega seoses tegi EMA koormava lepingu tõttu eraldise summas 131,4 miljonit eurot.

2.10. ESMA ja EBA raamatupidamise aastaaruanded sisaldavad teavet kohtuasjaga UniSystems Luxembourg ja Unisystems systimata pliorforikis vs. ESMA (kohtuasi [T-750/22](#)) seotud ebakindluse kohta. ESMA avaldab ka teabe väärtuse languse kohta seoses kolmandate riikide järelevalve alla kuuluvate üksuste tasumata tasudega.

2.11. Eu-LISA raamatupidamise aastaaruanne sisaldab teavet sellise peatöövõtja finantsseisundi kohta, kellel on kaks kehtivat raamlepingut.

2.12. Frontexi raamatupidamise aastaaruanne sisaldab teavet, milles selgitatakse, kuidas paarvepidaja kohusetäitja pööras tagasi eelmise paarvepidaja poolt aastatel 2020–2022 tehtud muudatused. See puudutab netovara 2022. aasta lõppsaldot, ELi toetusest saadavat tulu, Schengeni lepinguga ühinenud riikide osamakseid ja eelmiste aastate mahakandmiste tühistamist.

2.13. SRB raamatupidamise aastaaruanne sisaldab teavet tema võimaliku finantsriski kohta, mis tuleneb Üldkohtu viimastest otsustest, mis käsitlevad ennetavalt kogutavaid osamakseid ja 2,77 miljardi euro suurust aastast sihttaset, kriisilahendusnõukogu vastu ELi kohtutes esitatud halduskaebusi ja kohtumenetlusi ning asjaolu, et ühtse kriisilahendusfondi algne periood on lõppenud ja sihttase on saavutatud.

Muud asjaolu kajastavas punktis käsitletakse ühte SRB raamatupidamisaruande jaoks olulist küsimust

2.14. Muud asjaolu käsitlevates punktides esitatakse muud olulised küsimused, mida ei ole raamatupidamise aastaaruandes esitatud või avalikustatud, kuid mis on siiski olulised.

2.15. Meie õiguslikud volitused hõlmavad kahte aruandekohustust seoses SRBga. Esiteks nõutakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287, et me esitame kinnitava avalduse raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta, mida me teeme SRBd käsitlevas iga-aastases eriaruandes (vt 3. peatükk). Teiseks on ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 92 lõikes 4 sätestatud, et meil on kohustus koostada aruanne, milles käsitletakse tingimuslikke kohustusi (kas SRB-le, nõukogule, komisjonile või teistele), mis tulenevad SRB, nõukogu või komisjoni tegevusest nimetatud määruses sätestatud ülesannete täitmisel. Me täidame teise aruandluskohustuse SRBd käsitleva iga-aastase eriaruande lisas.

Märkusteta arvamusel kõigi asutuste raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

2.16. Esitasime märkusteta auditoriarvamusel kõigi asutuste eelarveaasta 2023 raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta (vt [joonis 2.1](#)).

Muud asjaolu kajastavas punktis käsitletakse ühte SRB tulude jaoks olulist küsimust

2.17. Ühtse kriisilahendusmehhanismi määrus ei sätesta teabe usaldusväärsuse tagamiseks vajalikku põhjalikku ja järjekindlat kontrolliraamistikku, mis tagaks pankade poolt SRB-le ühtsesse kriisilahendusfondi tehtavate ennetavalt kogutavate osamaksete arvutamiseks esitatava teabe usaldusväärsuse. SRB teeb aga teabe järjepidevuse ja analüütilisi kontrollid ning mõningaid järelkontrollid konkreetsetes pankades. SRB ei saa avaldada üksikasju iga panga osamaksete riskipõhise arvutamise kohta, kuna arvutused on üksteisega seotud ja sisaldavad pankade kohta konfidentsiaalset infot. SRB on märkimisväärselt parandanud läbipaistvust

piirides, mis tulenevad tema kohustusest hoida krediidasutuste ja investeerimisühingute ärisaladusi ning täita Euroopa Kohtu kehtestatud põhjendamis- ja läbipaistvusnõudeid.

Märkisime, et 2023. aasta osamaksete (nagu ka 2022. aasta osamaksete) arvutamiseks organiseeris SRB kõnealuste finantsinstitutsioonide jaoks konsultatsiooni. Selle menetluse raames edastas SRB andmed, mis võimaldasid pankadel simuleerida oma 2023. aasta ennetavalt kogutavate osamaksete arvutamist, sealhulgas nende algselt esitatud andmetes tehtud mis tahes kohanduste mõju.

Märkusteta arvamused 39 asutuse raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

2.18. Esitasime 39 asutusele märkusteta auditiarvamused nende eelarveaasta 2023 raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta (vt [joonis 2.1](#)).

2.19. Nelja asutuse (EIT, ELA, ENISA ja eu-LISA) kohta esitasime märkustega arvamused. Nimetatud asutuste puhul ületas mõjutatud kulutuste summa käesoleva auditi jaoks kehtestatud olulisuse läve.

2.20. EIT puhul on kvalifitseerimine seotud õigusnormide vastaselt tehtud toetusmaksetega, mida EIT kontrollis tagantjärele 174 kuluartiklist koosneva valimi alusel. Neist lükkas EIT tagasi teatavad kulud seoses 27 kuluartikliga ja leidsime veel kolm kuluartiklit, mille puhul EIT ei suutnud tõendada, et toetusesaajad olid täitnud toetuslepingus sätestatud olulised tingimused. Õigusnormide vastaselt tehtud kulutuste hinnanguline kogusumma on 12,2 miljonit eurot.

2.21. ELA puhul käsitleb märkus 1,6 miljoni euro ulatuses makseid, mis tehti 2023. aastal seoses avatud hankemenetluse alusel sõlmitud lepinguga, mille me hindasime oma [2022. aasta aruandes](#) õigusnormide vastaseks (1,3 miljonit eurot), ja seoses puudustega eelkontrollides lepingute täitmise valdkonnas (0,3 miljonit eurot).

2.22. ENISA puhul on märkus seotud õigusnormide vastaselt tehtud maksetega summas 1,8 miljonit eurot, mis tehti 2023. aastal seoses rahaliste vahendite ümberjaotamisega eri lepingute ja kulukohustuste vahel. See on eeskirjadega vastuolus.

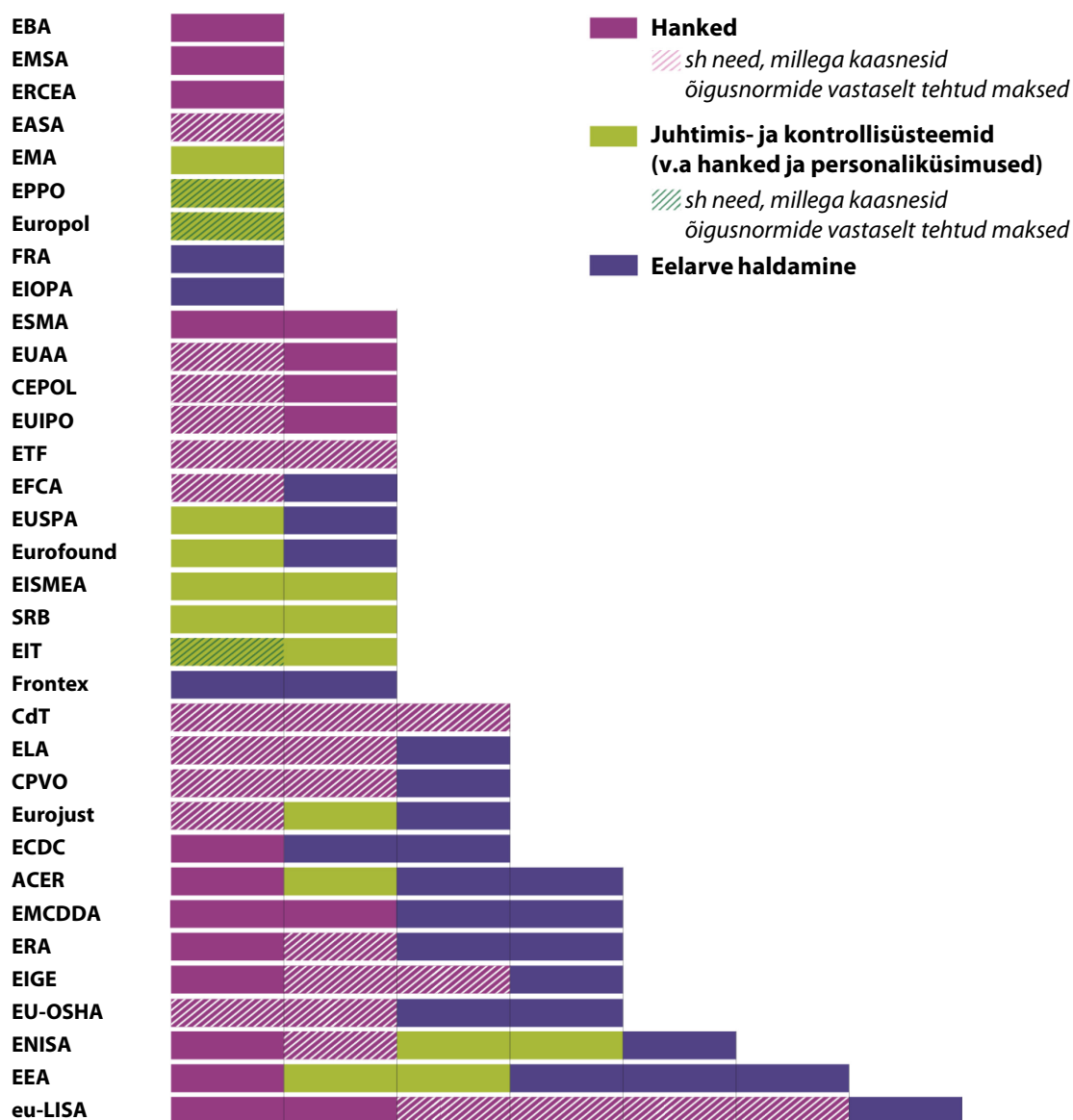
2.23. Eu-LISA puhul on märkus seotud õigusnormide vastaselt tehtud maksetega summas 12,6 miljonit eurot, mis tehti 2023. aastal meie auditeeritud lepingute (2,7 miljonit eurot) ja muude lepingute rakendamiseks, mida me hindasime oma [2022. aasta aruandes](#) õigusnormide vastaseks (kogusummas 9,9 miljonit eurot).

Meie tähelepanekud käsitlevad 34 asutuse parandamist vajavaid valdkondi

2.24. Kokku esitame 86 tähelepanekut 34 asutuse kohta, et käsitleda valdkondi, kus on vaja teha täiendavaid parandusi. Need arvud hõlmavad tähelepanekuid, mis olid aluseks märkustega arvamustele. Meie tähelepanekud on seotud puudustega riigihankemenetlustes, juhtimis- ja kontrollisüsteemides ja eelarve haldamises. Õigusnormide vastaselt tehtud makseid põhjustavad endisel peamiselt puudused riigihankemenetlustes.

2.25. Joonistel 2.2 ja 2.3 on näidatud käesolevas aruandes nende 34 asutuse kohta esitatud igat liiki tähelepanekute arv.

Joonis 2.2. Tähelepanekute arv iga asutuse kohta

Allikas: kontrollikoda.

Joonis 2.3. Tähelepanekute arv sagedaste puuduste liikide kaupa

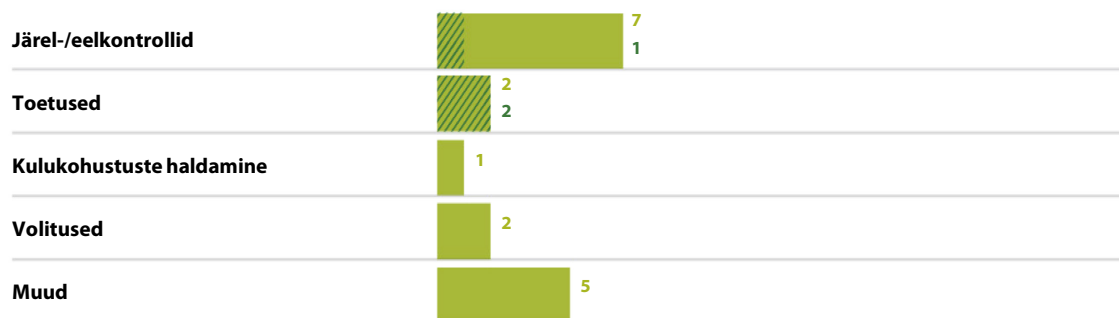
Hanked

/// sh need, mille puudustega kaasnesid õigusnormide vastaselt tehtud maksed

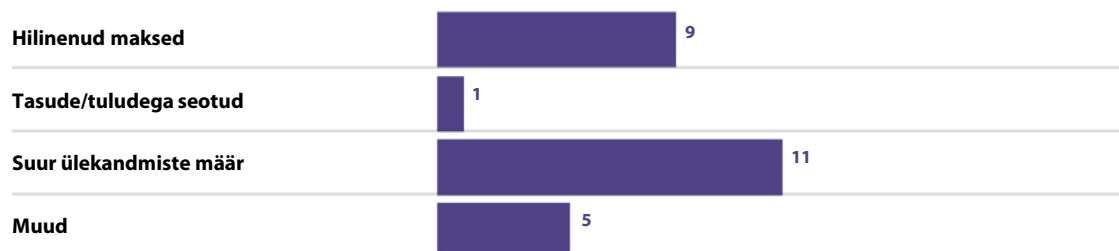

Juhtimis- ja kontrollisüsteemid (v.a hanked ja personaliküsimused)

/// sh need, mille puudustega kaasnesid õigusnormide vastaselt tehtud maksed

Eelarve haldamine

Allikas: kontrollikoda.

Riigihankeid mõjutavate puuduste arv kasvab ja need on endiselt õigusnormide vastaselt tehtud maksete peamine allikas

2.26. Riigihanke-eeskirjade eesmärk on võimaldada hankijatel saada vajalikke kaupu ja teenuseid parima hinnaga, tagades samal ajal pakkujate vahelise ausa konkurentsi ning läbipaistvuse, proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtete järgimise. Auditeerisime hankeid kõigis 43 asutuses. 23 asutuse puhul⁸ teatasime

⁸ ACER, CdT, CEPOL, CPVO, EASA, EBA, ECDC, EEA, EFCA, EIGE, ELA, EMCDDA, EMSA, ENISA, ERA, ERCEA, ESMA, ETF, EUAA, EUIPO, eu-LISA, EU-OSHA ja Eurojust.

riigihangetega seotud puudustest (vt [joonis 2.3](#)). [Selgituses 2.1](#) tuuakse näiteid tüüpilistest õigusnormide rikkumistest hankelepingute sõlmimisel ja täitmisel.

Selgitus 2.1

Näited õigusnormide vastasest lepingute sõlmimisest ja täitmisest

CPVO sõlmis infoturbeteenuste kohta kaks sarnast lepingut kogusummas 339 300 eurot. Mõlemad lepingud sõlmiti ühe ja sama teenuseosutajaga, kasutades astmelist mehhanismi. Raamleping võimaldas kasutada seda lepingu sõlmimise mehhanismi lepingute puhul, mille maksumus on kuni 200 000 eurot.

Võttes arvesse lepinguliste teenuste sarnasust ja asjaolu, et nende kogumaksumus ületas 200 000 eurot, on CPVO otsus käsitada neid lepinguid kahe eraldi lepinguna ja kasutada hankemenetluse taasavamise asemel astmelist mehhanismi vastuolus finantsmääruse artikliga 160, mis keelab sellistes olukordades lepingute osadeks jagamise. 2023. aasta asjaomased maksed summas 339 300 eurot tehti seega õigusnormide vastaselt.

EFCA kasutas ürituste korraldamise teenuste hankimiseks institutsioonidevahelist reisisiteenuste osutamise raamlepingut. Need ei kuulu EFCA puhul antud lepingu kohaldamisalasse. 2023. aasta asjaomased maksed summas 257 000 eurot tehti seega õigusnormide vastaselt.

2.27. Märkime, et hangete kohta tehtud tähelepanekute arv on viimase kolme eelarveaasta jooksul olnud suur (2023. aastal 34, 2021. aastal 48, 2022. aastal 43) ning asjaomaste asutuste arv on püsinud stabiilsena (2021. aastal 22 asutust, 2022. aastal 24, 2023. aastal 24). Nagu näidatud [joonisel 2.4](#), oleme alates 2021. aasta aruandest teinud igal aastal uusi tähelepanekuid kaheksa asutuse hangete kohta (CdT, CEPOL, CPVO, EBA, EIGE, ELA, ENISA ja eu-LISA).

Joonis 2.4. Meie tähelepanekud riigihankeid mõjutavate puuduste ja õigusnormide rikkumiste kohta on viimasel kolmel aastal saenenud

	2021	2022	2023	Hangetega seotud tähelepanekute koguarv	
eu-LISA	2 1	3 4 3	1 2 3	19	▲ (n)
CdT	1 1	2 2 1	2 1	10	Aasta tähelepanekud, mis puudutavad makseid
ENISA	2	1 2	1 1	7	(n)
CEPOL	1 2	2	1 1	7	Aasta tähelepanekud, mis ei puuduta makseid
EIGE	2	1 1	1 1 1	7	
EEA	4	1	1	6	
CPVO	1	1 1	1 1	5	→ (n)
EUAA	1	1 1	1 1	5	Varasemate aastate tähelepanekud, mis puudutavad makseid
EU IPO	1	1 1	1 1	5	
FRONTEX	3	1 1		5	
ELA	1	1	1 1	4	
ETF		2	2	4	
EFCA		2	1	3	
EU-OSHA	1		2	3	
EASA		1 1	1	3	
EBA	1	1	1	3	
ESMA	1		2	3	
EUROJUST	1	1	1	3	
ACER	1		1	2	
ECDC			1	2	
EIOPA	1	1		2	
EISMEA	1	1		2	
EMCDDA			2	2	
EMSA	1		1	2	
ERA			1 1	2	
EUROFOUND	1	1		2	
SRB		1		1	
BEREC	1			1	
EIT		1		1	
EMA	1			1	
ERCEA			1	1	
ESA		1		1	
EUSPA		1		1	
HaDEA		1		1	
Konkreetsed aasta hangetega seotud tähelepanekute arv	6 23 5	18 22 8	11 18 14	125	
Asutuste KOGUARV, mille kohta me kõnealusel aastal hanketeemalise tähelepaneku esitasime	22	24	23		

Allikas: kontrollikoda.

Soovitavad meetmed (1)

Riigihankeviigadest mõjutatud asutused peaksid veelgi parandama oma hankemenetlusi, et tagada kohaldatavate õigusnormide täielik järgimine ning parim hinna ja kvaliteedi suhe.

Asutused peaksid kasutama raamlepingutega hõlmatud kaupade või teenuste hankimiseks üksnes erilepinguid. Samuti peaksid asutused tagama, et nad järgivad finantsmääruses kehtivate lepingute muutmiseks sätestatud nõudeid. Ühtlasi peaksid nad tagama, et erilepingutes määratakse kindlaks hinnad, kogused ja tarneajad ning et lepingu täitmise kontrollimisel pööratakse piisavalt tähelepanu nendele põhielementidele.

Mõningad puudused juhtimis- ja kontrollisüsteemides

2.28. Asutused on iseseisvad juriidilised isikud ja nende suhtes kohaldatakse ELi õigust (vt punkt 1.6). Juhtimis- ja kontrollisüsteemid on väga olulised ELi asutuste nõuetekohase toimimise tagamiseks ning nende olemasolu on sätestatud finantsmääruses, et toetada usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet.

2.29. 12 asutuse puhul⁹ leidsime juhtimis- ja kontrollisüsteemides muid kui hangetega seotud puudusi. Meie tähelepanekud puudutavad selliseid küsimusi nagu piisavate järel-/eelkontrollide puudumine, eelarvevahendite käsutaja volituste nõuetekohase delegeerimiseta tehtud kulutused ning puudused toetuste ja kulukohustuste haldamisel, samuti muud küsimused, sealhulgas puudused seoses talitluspidevuse või riskijuhtimisega või probleemid ülesannete lahususega. *Joonisel 2.3* on näidatud meie tuvastatud kõige levinumad sisekontrolli puuduste liigid. *Selgituses 2.2* on toodud näiteid sellistest puudustest.

⁹ ACER, EEA, EISMEA, EIT, EMA, ENISA, EPPO, Eurofound, Eurojust, Europol, EUSPA, SRB.

Selgitus 2.2

Näited puudustest juhtimis- ja kontrollisüsteemides

EEA tellis Euroopa teemakeskustele (kellega EEA on sõlminud lepingu oma partnervõrgustikuga kokkulepitud ülesannete täitmiseks) tehtud toetusmaksete eelfinantskontrollid ühelt väliselt töövõtjalt.

Leidsime sellest tulenevas kontrollikorras mitmeid puudusi:

- EEA ei ajakohastanud oma eelkontrollide menetlusi ega järelkontrollide strateegiat, kajastamaks asjaolu, et eelkontrollid olid tellitud väliselt töövõtjalt. See tekitab ohu, et töövõtja tehtavate kontrollide kvaliteet ei ole tagatud või et nende kontrollide tulemusi ei jälgita nõuetekohaselt.
- Ühel juhul ei võtnud EEA piisavaid järelmeetmeid töövõtja palgakulude kontrolli tulemuste suhtes.
- EEA ei nõudnud töövõtjalt, et ta kontrolliks, kas samu palku, mis on kõige suurem kulukategooria, on deklareeritud rohkem kui üks kord (tegu on riskiga, sest sama partner, kellel on samad töötajad, võib saada toetust rohkem kui ühest toetuslepingust), või kas Euroopa teemakeskuse kuludeklaratsioonid olid kooskõlas eelmiste aastate maksetega.

Soovitavad meetmed (2)

Asutuste eelarve täitmise suhtes tuleks kohaldada tulemuslikku ja tõhusat sisekontrolli. See peaks hõlmama usaldusväärseid eelkontrolle, mille eesmärk on ennetada vigu ja õigusnormide rikkumisi enne toimingute heakskiitmist.

Puudustega eelarve haldamises kaasnesid peamiselt suured eelarveülekanded või ettenähtust hiljem tehtud maksed

2.30. 18 asutuse puhul¹⁰ teatasime puudustest, mis on seotud eelarve haldamise eri aspektidega, nagu liigendamata assigneeringute ülemäärane automaatne ülekandmine, hilinenud maksed või tasudega seotud probleemid. *Joonisel 2.3* on esitatud kõige levinumad eelarve haldamisega seotud puudused. *Selgituses 2.3* antakse ülevaade hilinenud maksetest.

¹⁰ ACER, CPVO, ECDC, EEA, EFCA, EIGE, EIOPA, ELA, EMCDDA, ENISA, ERA, eu-LISA, EU-OSHA, EUROFOUND, EUROJUST, EUSPA, FRA ja Frontex.

Selgitus 2.3

Hilinenud maksete osakaal

Eeskirjadega nõutakse, et asutused teeksid makseid kindlaksmääratud tähtaja jooksul. Tähtaegadest mittekinnipidamine võib anda võlausaldajatele õiguse viivist nõuda. Oma töö käigus teatame alati, kui hilinenud maksete osakaal ületab 5%.

2023. aasta kohta märgime, et viiviste kogusumma ei olnud märkimisväärne, kuid üheksa asutust (ACER, ECDC, EEA, EMCDDA, ENISA, ERA, EU-OSHA, Eurojust ja Frontex) tegid makseid siiski sageli pärast vastavat tähtaega.

Hilinenud maksete osakaal asutuste kaupa:

Asutus	Hilinenud maksete osakaal
ACER	11%
ECDC	7%
EEA	18%
EMCDDA	10%
ENISA	9%
ERA	13%
EU-OSHA	13%
Eurojust	53%
Frontex	13%

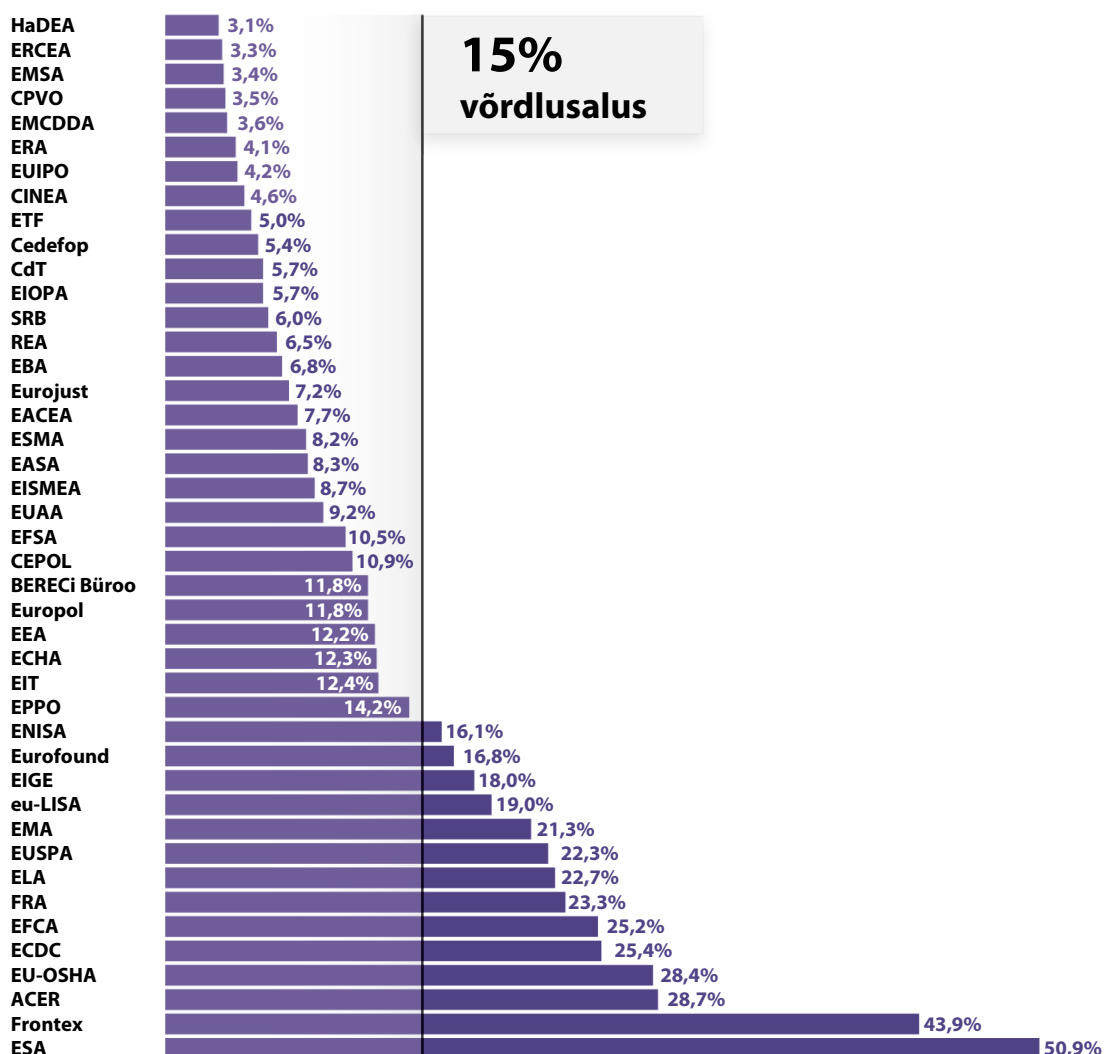
Soovitavad meetmed (3)

Asjaomased asutused peaksid parandama maksetähtaegadest kinnipidamist. Kuigi viivisena makstud kogusumma ei olnud oluline, kahjustab hilinenud maksete suur osakaal asutuste mainet.

2.31. *Joonisel 2.5* on näidatud iga asutuse heakskiidetud liigendamata assigneeringute automaatsete ülekandmiste määr. Finantsmääruses ei ole sätestatud ülekandmiste ülemmäärasid. Leiame, et ülekandmiste määr on liiga suur, kui see ületab 10% personalikuludest (I jaotis), 20% halduskuludest (II jaotis) või 30% tegevuskuludest (III jaotis ja muud) või kui kogusumma ületab 15% võrdlusalusest, mille me oleme kehtestanud ELi institutsioonide heakskiidetud liigendamata assigneeringute ülekandmise taseme alusel. Lisaks

teatame liiga suurtest ülekanmistest ainult siis, kui need on korduvaks. 2023. aastal oli see nii 11 asutuse puhul¹¹.

Joonis 2.5. Kõiki eelarvejaotisi mõjutavate ülekanmistete määr

Allikas: kontrollikoda asutuste 2023. aasta lõplike raamatupidamise aastaaruannete põhjal.

Soovitavad meetmed (4)

Ülekanmistete liiga kõrge määra vähendamiseks peaksid asutused veelgi parandama oma eelarve kavandamist ja selle täitmise tsükleid. Samuti peaksid nad hindama, kas on asjakohane kasutada liigendamata assigneeringuid (mis on ette nähtud iga-aastasteks halduskuludeks) tegevuskulude rahastamiseks (tavaliselt mitmeaastased, mille jaoks on liigendatud assigneeringud põhimõtteliselt sobivad).

¹¹ ACER, ECDC, EFCA, EIGE, ELA, eu-LISA, EU-OSHA, Eurofound, EUSPA, FRA ja Frontex.

Asutused võtavad varasemate aastate audititähelepanekute põhjal meetmeid

2.32. Esitame teavet asutuste poolt eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud parandusmeetmete seisuga. 135 tähelepaneku suhtes, mida ei olnud 2022. aasta lõpuks käsitletud, oli parandusmeetmeid võetud 66 juhul. 27 asutuse puhul¹² toome välja kokku 69 varasemate aastate tähelepanekut, mis olid 2023. aasta lõpuks veel avatud.

2.33. *Selgituses 2.4* tutvustatakse käesolevas aruandes järelmeetmete võtmise seisuga kirjeldamiseks kasutatud etappe ja tuuakse näiteid neile vastavatest tüüpilistest olukordadest.

Selgitus 2.4.

Käesolevas aruandes kasutatud järelmeetmete võtmise seis

Lõpetatud: on tõendeid selle kohta, et asutus või muu asjaomane üksus rakendas tähelepaneku käsitlemiseks parandusmeetmeid või tähelepanek ei ole enam asjakohane, näiteks seetõttu, et kõnealuse tähelepaneku aluseks olnud leping on aegunud või asjaolude muutumise tõttu on probleemi lahendamise kulu suurem kui sellest saadav kasu.

Avatud: tähelepanekuga seoses ei ole võetud parandusmeetmeid või on mõningaid tõendeid parandusmeetmete võtmise kohta, kuid protsess ei ole veel täielikult rakendatud või lõpule viidud.

¹² ACER, CdT, Cedefop, CEPOL, CINEA, CPVO, EASA, EFCA, EIGE, EIOPA, EISMEA, EIT, ELA, EMA, EMCDDA, EPPO, ERA, ESA, ETF, EUAA, EUIPO, eu-LISA, Eurojust, Europol, FRA, Frontex ja HADEA.

Omatulu koguvate ELi asutuste rahastamismudelid

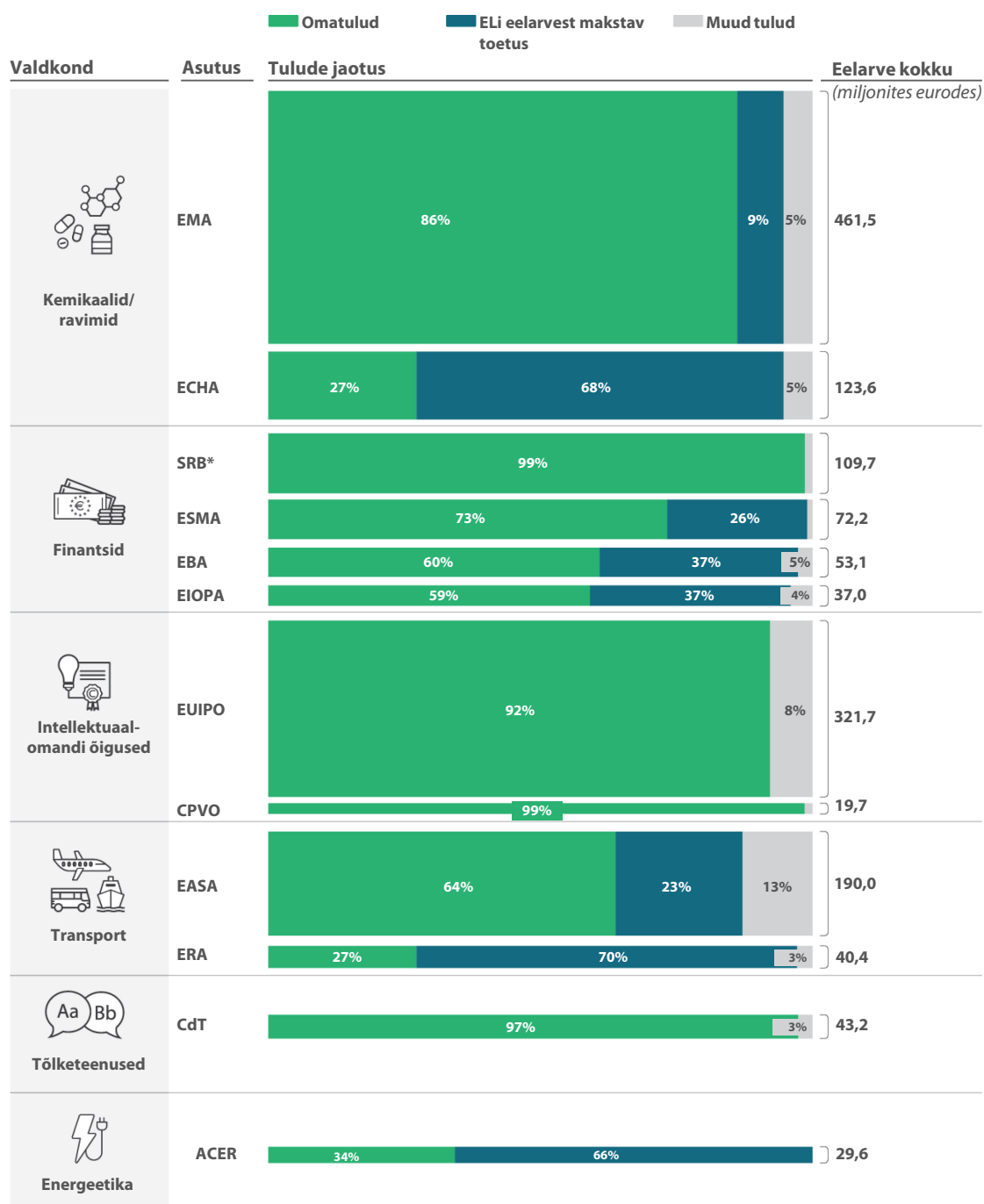
2.34. Täiendasime oma korduvat audititööd asutuste raamatupidamise aastaaruannete usaldusväärsuse ning nende tulude ja maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta, esitades ülevaate ja analüüsi 12 ELi asutuse rahastamismudelitest, kes koguvad omatulu kas lisaks ELi eelarvest saadud toetusele (ACER, EASA, EBA, ECHA, EIOPA, EMA, ERA, ESMA) või nende ainsa rahastamisallikana (CdT, CPVO, EUIPO ja SRB).

2.35. Asutuse omatulu on sätestatud selle asutamismääruses või muudes ELi õigusaktides. Omatulu hõlmab mis tahes tasusid, lõive ja makseid, mis on kogutud seoses asutuse põhitegevusega, välja arvatud ELi eelarvest antav toetus või osalevatelt kolmandatelt riikidelt saadud samalaadsed osamaksud. Omatulu erineb juhuslikust tulust (või muust tulust), mis ei ole üldjuhul seotud asutuse põhitegevusega (näiteks tulu allüürimisest või vahetuskursi muutuste positiivsest erinevusest).

2.36. Meie eesmärk oli uurida asutuste omatulude käsitlemise sarnasusi ja erinevusi, et teha kindlaks head tavad ja parandamist vajavad valdkonnad. Selleks küsitlesime 12 asjaomast asutust. Vaatasime läbi asutuste 2019.–2023. aasta finantsaruanded, konsolideeritud tegevusaruanded ja muud dokumendid ning oma eriaruanded. Kui ei ole sätestatud teisiti, esitatakse asutuste tulud ja nendega seotud kulud kassapõhiselt, sest paljude asutuste puhul olid kättesaadavad kassapõhised andmed üksikasjalikumad ja põhjalikumad kui tekkepõhised andmed. SRB puhul jätsime analüüsist välja ka tema eelarve II osa, st osamaksud ühtsesse kriisilahendusfondi ja sellega seotud investeringutest saadav tulu, mis oli 2023. aastal 11,0 miljardit eurot.

2.37. 12 asutust, kes koguvad oma tulu, võib rühmitada valdkondade kaupa, milles nad tegutsevad: kemikaalid ja ravimid (ECHA ja EMA), energeetika (ACER), rahandus (EBA, EIOPA, ESMA ja SRB), intellektuaalomandi õigused (CPVO ja EUIPO), tölketeenused (CdT) ja transport (EASA ja ERA). Nagu on näidatud [joonisel 2.6](#), moodustavad omatulud olulise osa asutuste eelarvest, ulatudes 27%-st (ECHA ja ERA) 86%-ni (EMA) ja peaaegu 100%-ni nelja täielikult isemajandava asutuse puhul. ELi asutuste poolt 2023. aastal kogutud omatulu kogusumma, välja arvatud ühtsesse kriisilahendusfondi tehtavad osamaksud, oli 1,1 miljardit eurot, mis moodustab ligikaudu veerandi kõigi 43 ELi asutuse kogueelarvest. Seda teemat otsustasime käsitleda peamiselt seetõttu, et omatulu moodustab nii suure osa eelarvest.

Joonis 2.6. Omatulu osakaal asjaomaste asutuste eelarvetes on vahemikus 27% kuni peaaegu 100%

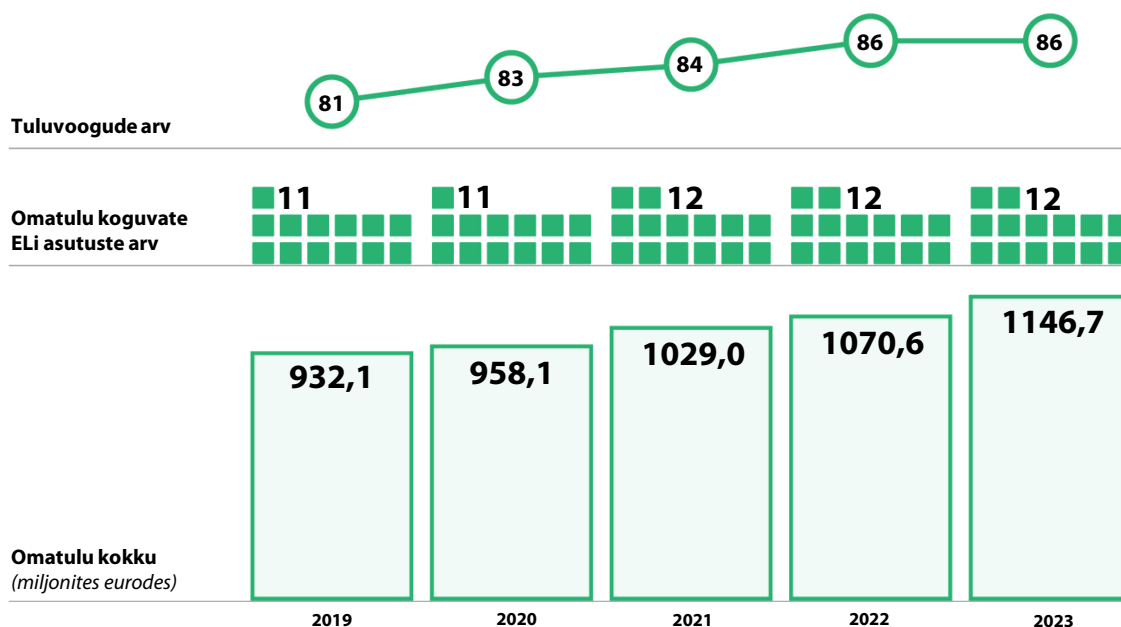
* SRB tulunäitajates ei võeta arvesse tema eelarve II osa, st osamakseid ühtsesse kriisilahendusfondi ja sellega seotud investeeringutest saadavat tulu, mis oli 2023. aastal 11,0 miljardit eurot.

Allikas: kontrollikoda asutuste finantsandmete ja asutuste vastuste põhjal meie küsimustikule.

2.38. Nagu on näidatud [joonisel 2.7](#), on ELi asutuste kogutud omatulu viimase viie aasta jooksul suurenenud 23%, mis on veidi kõrgem kui euroala selle perioodi inflatsioonimäär (19%). Asutused koguvad omatulu konkreetsetesse tuluvoogudesse, mis koosnevad konkreetse avaliku teenuse eest õigusaktides määratletud tasudest või maksetest. Näiteks

EASA jaoks on üks tuluvoog konkreetse õhusõidukiliigi lennukõlblikkust kinnitavate tüübisertifikaatide väljaandmine ning teine lennundussektori projekteerimisorganisatsioonidele sertifikaatide väljaandmine. Aastatel 2019–2023 suurenes ELi asutuste kasutatud tuluvoogude arv 81-lt 86-le. Sellel perioodil lisatud viiest tuluvoost neli puudutavad ESMA-t (kaks voogu nii 2020. kui ka 2022. aastal). Viies puudutab ACERit, millest sai 2021. aastal kaheteistkümnes asutus, mis kogub omatulu. Kokku tõid viis uut tuluvoogu 19,7 miljonit eurot, mis on 9% kogu kasvust (214,3 miljonit eurot) viimase viie aasta jooksul.

Joonis 2.7. Omatulu on viimase viie aasta jooksul aeglaselt kasvanud

Allikas: kontrollikoda asutuste finantsandmete ja asutuste vastuste põhjal meie küsimustikule.

2.39. 2024. aastal võeti viie asutuse (ACER, EBA¹³, EMA, EIOPA¹⁴ ja ESMA¹⁵) jaoks vastu uued või muudetud tasusid käsitlevad õigusaktid. Lisaks on praegu koostamisel tasusid käsitlevad seadusandlikud ettepanekud kolme asutuse kohta (ERA, ESMA, EUIPO¹⁶). Seni vastu võetud või kavandatud muudatused käsitlevad EBA, EIOPA, ESMA ja EUIPO jaoks uute tuluvoogude loomist ning ACERi, ECHA, EMA, ERA, ESMA ja EUIPO olemasolevate tuluvoogude muudatusi.

¹³ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2024/1505, millega täiendatakse määrust (EL) 2022/2554 ja määratakse kindlaks järelevaatamistasude summa, mida juhtiv järelevaatamisasutus võtab kriitilise tähtsusega kolmandast isikust IKT-teenuste osutajatelt, ja nende tasude maksmise viis; komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2024/1503, millega täiendatakse määrust (EL) 2023/1114 ning määratakse kindlaks tasud, mida Euroopa Pangandusjärelevalve võtab oluliste varapõhiste tokenite emitentidelt ja oluliste e-raha tokenite emitentidelt.

¹⁴ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2024/1505; Ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, millega muudetakse direktiive (EL) 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ, 2011/61/EL, 2014/65/EL ja (EL) 2016/97; Jaeinvesteeringute strateegia.

¹⁵ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2024/1505; määrus (EL) 2023/2631 Euroopa roheliste võlakirjade kohta; komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2024/1702, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) nr 1003/2013 kauplemisteabehoidlatelt võetavate tasude teatavate aspektide ühtlustamise kohta; komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2024/1703, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2020/1732 väärtpaberistamise registritelt võetavate tasude teatavate aspektide ühtlustamise kohta; komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2024/1704, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2019/360 kauplemisteabehoidlatelt võetavate tasude teatavate aspektide ühtlustamise kohta; komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2024/1705, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2022/805 seoses teatavatelt võrdlusaluste halduritelt võetavate tasude teatavate aspektide ühtlustamisega; komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2024/1706, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) nr 272/2012 seoses reitinguagentuuridelt võetavate tasude teatavate aspektide ühtlustamisega.

¹⁶ Ettepanek võtta vastu määrus, mis käsitleb standardi rakendamiseks olulisi patente ja millega muudetakse määrust 2017/1001; täiendava kaitse tunnistusi käsitlevate määruste ettepanekud; ettepanek taimekaitsevahendite ühtse täiendava kaitse tunnistuse kohta; ettepanek ravimite ühtse täiendava tunnistuse kohta; ettepanek taimekaitsevahendite täiendava kaitse tunnistuse kohta; ettepanek ravimite täiendava kaitse tunnistuse kohta.

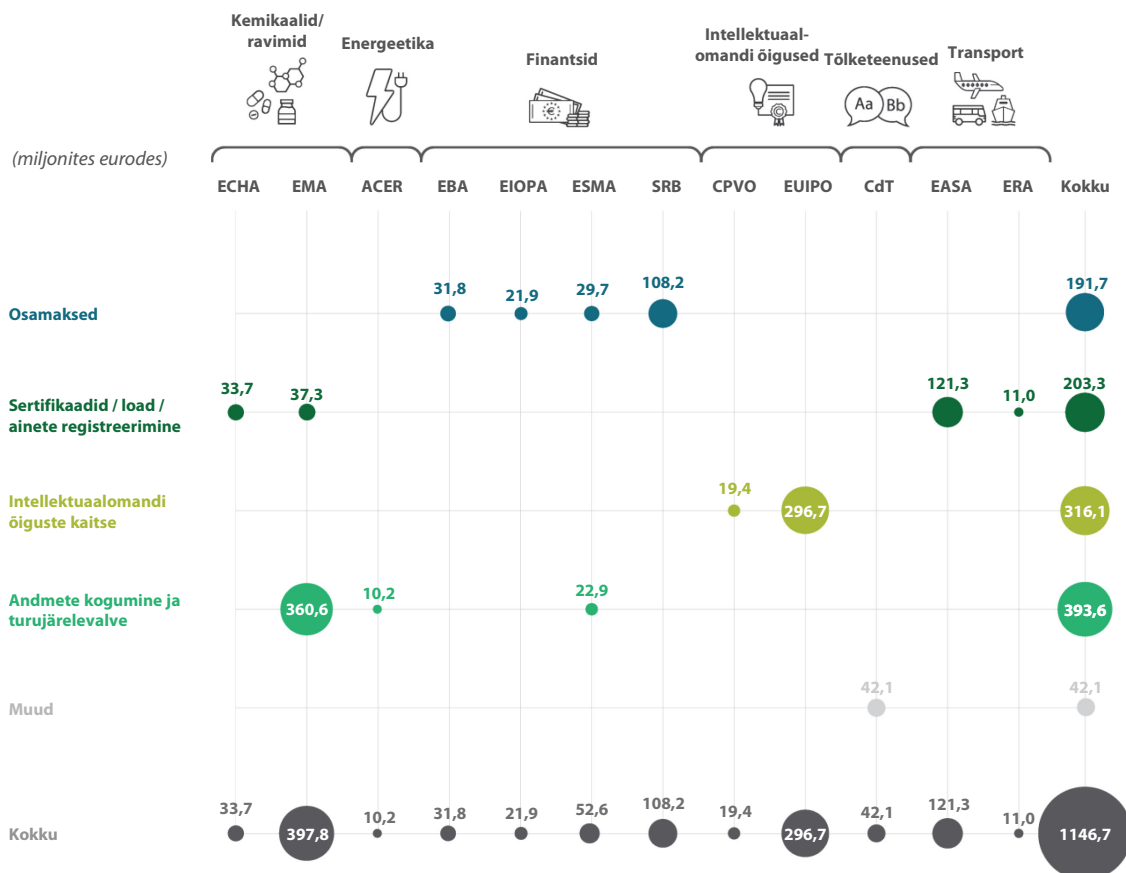
Asutused koguvad eri liiki tuluvooge ja tegelevad eri klientidega

2.40. 12 osaliselt ja täielikult isemajandaval asutusel on erinevad tuluvood (mis on eraldi määratletud asutuse asutamismääruses või muudes ELi õigusaktides), mida saab rühmitada viide põhikategooriasse.

- **Sertifikaadid / load / ainete registreerimine:** seda liiki tuluvooga asutused koguvad tasu selle kontrollimise ja tõendamise eest, et taotleja vastab oma toodete turustamiseks nõutavatele standarditele. Näiteks tõendab EASA eri tüüpi õhusõidukite sobivust käitamiseks, samas kui EMA vastutab ravimite teadusliku hindamise, järelevalve ja ohutuse järelevalve eest.
- **Osamaksed:** seda liiki tulu kogutakse konkreetse valdkonna (peamiselt finantseerimisasutuste) üksustelt, et toetada samas valdkonnas järelevalve ja sarnaste ülesannetega asutuste tegevust. Näiteks kolm Euroopa järelevalveasutust (EBA, EIOPA ja ESMA) saavad osa oma tegevuskuludest riiklike pädevate asutuste osamaksetest.
- **Intellektuaalomandi õiguste kaitse:** seda liiki tuluvooga asutused koguvad tasu intellektuaalomandi õiguste registreerimise ning edasise haldamise ja kaitse eest kogu ELis. CPVO annab intellektuaalomandi õigused uutele taimesortidele ning EUIPO kaubamärkidele ja tootedisainidele.
- **Andmete kogumine ja turujärelevalve:** seda liiki tulu kogutakse järelevalve all oleva majandusharu või turu üksustelt. Näiteks ACER võtab energia hulгимүүгipakkujatelt energia hulгимүүгитurgude hindamise ja jälgimise eest tasu, mis põhineb hulгимүүгipakkujate andmetel, ning ESMA võtab oma otsese järelevalve alla kuuluvatelt üksustelt aastatasusid.
- **Muu:** sellesse kategooriasse kuuluvad tasud, mida CdT saab oma klientidelt tõlke-, terminoloogia- ja muude teenuste eest.

2.41. Nagu näidatud [joonisel 2.8](#), on kogutud tuluvoo liik tihedalt seotud valdkonnaga, kus iga asutus tegutseb. Näiteks saavad kõik neli finantssektoris tegutsevat asutust osamakseid kas liikmesriikide pädevatelt asutustelt (EBA, EIOPA ja ESMA) või pankadelt (SRB). Samas sektoris tegutsevatel asutustel on tavaliselt sarnased tululiigid.

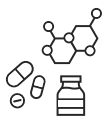

Joonis 2.8. Omatulu liik on sageli seotud sektoriga, kus asutus tegutseb

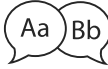

Allikas: kontrollikoda asutuste finantsandmete ja asutuste vastuste põhjal meie küsimustikule.

2.42. Tabelist 1 nähtub, et 12 asutust, kes koguvad omatulu, tegelevad erinevate klientide ja sidusrühmadega (avaliku sektori asutused, suurettevõtted, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, üksikisikud) ning üksuste arv, kellelt nad oma teenuste eest raha koguvad, võib ulatuda vähem kui 50-st kuni tuhandeni. Näiteks on tõlkekeskusel vaid väike arv kliente, kuna ta osutab tõlke- ja muid sarnaseid teenuseid ELi institutsioonidele ja asutustele. EUIPO samas registreerib kaubamärke ja tootedisaine suurele arvule väga erinevatele klientidele.

Tabel 1. Oma tuluvoogudega asutused teenindavad paljusid kliente

Sektor	Asutused	Kliendid	Väljaspool ELi asuvad kliendid?	Mitu klienti aastas?
 Kemikaalid/ravimid	ECHA	Suuremas osas suurettevõtted	Ei	Üle 1000
	EMA	Suuremas osas suurettevõtted	Jah, mõne tuluvoo puhul	Üle 1000
 Energeetika	ACER	Enamasti VKEd	Jah	51–200

Sektor	Asutused	Kliendid	Väljaspool ELi asuvad kliendid?	Mitu klienti aastas?
 Rahandus	EBA	Enamasti avaliku sektori asutused	Ei	11–50
	EIOPA	Enamasti avaliku sektori asutused	Ei	11–50
	ESMA	Suuretevõtted, VKEd ja avaliku sektori asutused	Jah, mõne tuluvoo puhul	51–200
	SRB	Suuremas osas suuretevõtted	Ei	Üle 1000
 Intellektuaalomandi õigused	CPVO	Suuretevõtted, VKEd ja üksikisikud	Jah	Üle 1000
	EUIPO	Suuretevõtted, VKEd ja üksikisikud	Jah	Üle 1000
 Tõlketeenused	CdT	Enamasti avaliku sektori asutused	Ei	51–200
 Transport	EASA	Suuretevõtted, VKEd ja üksikisikud	Jah	Üle 1000
	ERA	Suuremas osas suuretevõtted	Jah, mõne tuluvoo puhul	201–1000

Allikas: kontrollikoda asutuste vastuste põhjal meie küsimustikule.

Põhimõtteliselt peaksid tasud kajastama nendega seonduvaid kulusid, kuid tasude kehtestamise viis on asutuste lõikes erinev

2.43. Raamfinantsmääruse artiklis 16 on sätestatud tasude suuruse kindlaksmääramise ja kohandamise üldpõhimõte: „Asutuste puhul, mille tulud tulenevad lisaks liidu toetusele tasudest ja lõivudest, tuleb tasud kehtestada tasemel, millega välditakse märkimisväärse ülejäägi kogunemist. [...] märkimisväärse ülejäägi või puudujäägi kordumise korral vaadatakse tasude ja lõivude tase uuesti läbi.“ Seda reeglit ei kohaldata osamaksete suhtes, mida saavad kolm Euroopa järelevalveasutust (EBA, EIOPA ja tasudega katmata tegevuste puhul ESMA), kes saavad 60% oma rahalistest vahenditest liikmesriikide pädevatelt asutustelt, ülejäänud 40% tuleb ELi eelarvest.

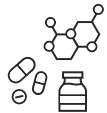

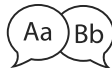

2.44. Tasude kehtestamise tegelik kord on sätestatud asutamismääruses või muus konkreetse asutusega seotud õigusaktis ning see on asutuste lõikes erinev. Nagu on näidatud [tabelis 2](#), on kolm peamist lähenemisviisi.

- Tasude arvutamiseks kasutatakse **andmepõhiseid valemeid**, mis hõlmavad mitmesuguseid parameetreid, sealhulgas väliseid andmeid. Näiteks ACERi tasude struktuur sisaldab fikseeritud ja muutuvat osa. Muutuvat osa ajakohastatakse igal aastal

vastavalt iga kliendi eelmise aasta tehinguandmetele. ESMA aastatasud sõltuvad hinnangulistest kuludest ja on proportsionaalsed tema järelevalve alla kuuluvate üksuste arvesse võetava käibega (nt tuluga).

- **Fikseeritud määrad** põhinevad eelnevalt kindlaksmääratud kuludel tööühiku kohta. Näiteks esitab ERA taotluse menetlemise eest arve teatud tunnihinna alusel ning CdT võtab oma klientidelt tasu tõlgitud lehekülgede arvu alusel.
- **Fikseeritud tasud** on konkreetse teenuse eest eelnevalt kindlaks määratud summad, mis on määratletud asjakohastes kohaldatavates õigusaktides ja mis ei muutu vastavalt tehtava töö tegelikule mahule. Näiteks on EMA-l fikseeritud tasu ravimi turustamisloa väljastamise eest.

Tabel 2. Asutuste tasude arvutamine põhineb ühel kolmest peamisest meetodist

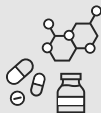

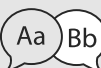
Sektor	Asutus	Andmepõhised valemid	Fikseeritud tasu tunni/lehekülje kohta	Fikseeritud tasu teenuse kohta
 Kemikaalid/ ravimid	ECHA			✓
	EMA			✓
 Energeetika	ACER	✓		✓
 Rahandus	EBA	✓		
	EIOPA	✓		
	ESMA	✓		✓
	SRB	✓		
 Intellektuaalomandi õigused	CPVO			✓
	EUIPO			✓
 Tõlketeenused	CdT		✓	
 Transport	EASA		✓	✓
	ERA		✓	✓

Allikas: kontrollikoda asutuste vastuste põhjal meie küsimustikule.

2.45. Kaks asutust (EASA ja ERA) kasutavad oma tasude inflatsiooniga kohandamiseks automaatset indekseerimist. Komisjoni otsuse alusel võib ka kahe asutuse (ECHA ja EMA) tasusid inflatsiooniga kohandada. Komisjon ei tee aga kohandusi igal aastal. ECHA puhul toimus tasude viimane kohandamine 2015. aastal. See võib tekitada asjaomastele asutustele nende tegevuste elluviimisel probleeme, eriti kõrge inflatsiooni perioodidel. Kaudse indekseerimise mehhanismist saavad kasu ka enamik asutusi, kes määravad oma tasud andmepõhiste valemite abil (EBA, EIOPA, ESMA ja SRB). Selle põhjuseks on asjaolu, et valemities kasutatud andmed (nt ELi toetus, millega määratakse kindlaks riiklike pädevate asutuste osamaksed EBA-le, EIOPA-le ja ESMA-le) põhinevad enamasti inflatsioonil. ACER on

selles suhtes erand, kuna tema tasude määramise valem põhineb suures osas fikseeritud elemendil, mis määrati kindlaks komisjoni 2020. aasta otsuses ja mida ei ole pärast seda ajakohastatud. Üldiselt ei saa asutused oma tasusid ise läbi vaadata, vaid nad sõltuvad sellest, kas komisjon või Euroopa Parlament ja nõukogu teevad komisjoni ettepaneku põhjal mis tahes muudatusi. CdT on erand, sest tema tasusid saab kohandada CdT haldusnõukogu.

Tabel 3. Asutused ei saa oma tasude määrasid omal algatusel muuta (ainuke erand on CdT)

✓ JAH ✗ EI					
Sektor	Asutus	Vastutus omatulu suuruse kindlaksmääramise eest	Indekseerimine on õiguslik kohustus?	Automaatne indekseerimine?	Tasude viimase ajakohastamise aasta*
 Kemikaalid/ravimid	ECHA	Komisjon	✓	✗	2015
	EMA	Euroopa Parlament ja nõukogu komisjoni algatusel + komisjon indekseerimise ajakohastamiseks	✓	✗	2024
 Energeetika	ACER	Komisjon	✗	✗	–
 Rahandus	EBA	Euroopa Parlament ja nõukogu komisjoni algatusel	✗	✗	2024
	EIOPA	Euroopa Parlament ja nõukogu komisjoni algatusel	✗	✗	2024
	ESMA	Komisjon + Euroopa Parlament ja nõukogu komisjoni algatusel	✗	✗	2024
	SRB	Komisjon	✗	✗	2024
 Intellektuaalomandi õigused	CPVO	Komisjon	✗	✗	2023
	EUIPO	Komisjon + Euroopa Parlament ja nõukogu komisjoni algatusel	✗	✗	2017
 Tõlketeenused	CdT	Haldusnõukogu	✗	✗	2021

✓ JAH ✗ EI					
Sektor	Asutus	Vastutus omatulu suuruse kindlaksmääramise eest	Indekseerimine on õiguslik kohustus?	Automaatne indekseerimine?	Tasude viimase ajakohastamise aasta*
 Transport	EASA	Komisjon (välja arvatud automaatne indekseerimine)	✓	✓	2024
	ERA	Komisjon (välja arvatud automaatne indekseerimine)	✓	✓	2024

* Aasta, mil tasusid viimati ajakohastati vähemalt ühe tuluvoo puhul.

Allikas: kontrollikoda asutuste vastuste põhjal meie küsimustikule.

Mitte kõik oma tuluvoogudega asutused ei ole nendega seotud kulusid selgelt määratlenud

2.46. Leiame, et raamfinantsmääruse artiklis 16 sätestatud üldpõhimõtte (vt punkt [2.43](#)) järgimiseks peaks asjaomastel asutustel olema võimalik vähemalt kindlaks määrata omatulu tootvate tegevuste kulud ja eraldada need ELi eelarvetoetusest rahastatavate tegevuste kuludest. Selle põhimõtte täielikuks järgimiseks peaksid need meie hinnangul vastama järgmistele kriteeriumidele:

- nad peaksid omavahel seostama tuluvood ja nendega seotud kulud kas eraldi või selliste tuluvoogude rühmade kaupa, mis on seotud sisuliselt sama avaliku teenusega. Kui esmase sertifitseerimise, loa andmise või registreerimise ning mis tahes järgnevate iga-aastaste või perioodiliste pikendamiste eest võetavaid tasusid käsitletakse eraldi tuluvoogudena, võiks neid sisuliselt rühmitada sama avaliku teenuse alla. Asutustel, kes ei suuda oma kulusid sel viisil teenustega seostada, võib teatud avalike teenuste puhul, mida nad osutavad, tekkida puudujääk või ülejääk, ilma et nad sellest ise teadlikud oleksid, ning see võib mõjutada nende juhtimisotsuste kvaliteeti;
- lisaks peaksid asutused tuluvoogude ja nendega seotud kulude ajas võrdlemiseks siduma need tekkepõhiselt, samamoodi nagu tulemiaruanDES, kus võetakse kokku raamatupidamise aastaaruandes esitatud kogutulud ja -kulud;
- ühtlasi leiame, et läbipaistvuse huvides peaksid asutused selle teabe avaldama terviklikus ja selges vormingus.

Nagu on näidatud [tabelis 4](#), ei täitnud kõik asjaomased asutused kõiki neid kriteeriume.

Tabel 4. Kõik asutused ei ole selgelt määratlenud oma tuluvoogudega seotud kulusid

✓ JAH ✗ EI

Sektor	Asutus	Tuluvoogude arv	Kohustatud tegema kindlaks omatuluga seotud kulusid	Kas on olemas oma omatuluga seotud kulude kindlakstegemise süsteemid?	Kohustatud avalikustama omatuluga seotud kulusid	Avaldamisviis	Tekkepõhised andmed vähemalt sama üksikasjalikud kui kassapõhised andmed?
 Kemikaalid/ravimid	ECHA	2	✓ voo kohta	✓ voo kohta	✓ voo kohta	✓ voo kohta	✗
	EMA	15	✓ ühe voo kohta	✓ voo kohta	✓ ühe voo kohta	✓ ühe voo kohta	✓
 Energeetika	ACER	1	✓ voo kohta	✓ voo kohta	✓ voo kohta	✓ voo kohta	✗
 Rahandus	EBA	1	✗	✗	✗	✗	✓
	EIOPA	1	✗	✗	✗	✗	✓
	ESMA	8	✓ voo kohta	✓ voo kohta	✗	✗	✓
	SRB	2	✓ voo kohta	✓ voo kohta	✓ voo kohta	✓ voo kohta	✓

✓ JAH ✗ EI

Sektor	Asutus	Tuluvoogude arv	Kohustatud tegema kindlaks omatuluga seotud kulud	Kas on olemas oma omatuluga seotud kulude kindlakstegemise süsteemid?	Kohustatud avalikustama omatuluga seotud kulud	Avaldamisviis	Tekkepõhised andmed vähemalt sama üksikasjalikud kui kassapõhised andmed?
 Intellektuaalomandi õigused	CPVO*	6	✗	✓ tegevuse kohta	✗	✓ tegevuse kohta	✓
	EUIPO*	15	✗	✓ tegevuse kohta	✗	✓ tegevuse kohta	✓
 Tõlketeenused	CdT	6	✗	✓ voo kohta	✗	✓ voo kohta	✓
 Transport	EASA	19	✓ kõik vood kokku	✓ tegevuse kohta	✓ kõik vood kokku	✓ kõik vood kokku	✗
	ERA	10	✓ kõik vood kokku	✓ voogude kogumi kohta	✓ kõik vood kokku	✓ tegevuse kohta	✓

* CPVO ja EUIPO on kehtestanud süsteemid eri tegevuste kulude eristamiseks. Need tegevused ei ole aga otseselt seotud asutuste enda tuluvoogudega või sisuliselt samasuguse avaliku teenuse voogude kogumitega.

Allikas: kontrollikoda asutuste vastuste põhjal meie küsimustikule.

2.47. Seitsmel asutusel (ACER, EASA, ECHA, EMA, ERA, ESMA ja SRB) on õiguslik kohustus teha kindlaks omatulist rahastatavate tegevuste kulud ja nende üle eraldi aru anda:

- EASA ja ERA peavad kindlaks tegema üksnes kõigi oma tuluvoogude kogukulud;
- ACERil on sarnane nõue, kuid kuna tal on ainult üks tuluvoog, tuleb tal määratluse kohaselt kindlaks teha ka tuluvoo kulud;
- ESMA peab tegema kindlaks iga oma tuluvooga seotud kulud (v.a riiklike pädevate asutuste osamaksed – vt punkt 2.49) ja andma nende kohta aru, järgimaks põhimõtet, et järelevalvekulud tuleb katta täies ulatuses (st tasud, mida ESMA võtab järelevalve alla kuuluvatelt üksustelt, peavad katma kõik sellega seotud kulud);
- EMA peab esitama konkreetse analüütilise teabe tulude ja kulude kohta ainult ühe tuluvoo kohta 15-st – ravimiohutuse järelevalve toimingutega seotud tasud.
- Kahel ülejäänud asutusel (ECHA ja SRB) on kummalgi kaks tuluvoogu. Mõlemal juhul nõutakse õigusaktides, et iga tuluvoog moodustaks asutuse eelarve eraldi osa. Seega kajastavad mõlemad asutused iga tuluvooga seotud kulusid eraldi.

2.48. Punktis 2.47 nimetatud seitsmel asutusel on olemas süsteemid, mis võimaldavad neil täita oma tuluvoogudega seotud kulude kindlakstegemise nõudeid. Teatavad asutused lähevad nendest nõuetest kaugemale:

- EMA määrab kindlaks peaaegu kõigi oma tuluvoogudega seotud kulud, kuigi ta peab kindlaks tegema üksnes oma ravimiohutuse järelevalve toimingutega seotud kulud;
- EASA jaotab oma tuluvood kahte tegevusvaldkonda (toodete sertifitseerimine ja organisatsiooni heakskiit, mis koosnevad vastavalt üheksast ja kaheteistkümnest voost, kusjuures kaks voogu on jagatud). Kulud määratakse kindlaks nende tegevusvaldkondade alusel. Iga tegevusvaldkond hõlmab mitmeid sarnaseid, kuid siiski erinevaid teenuseid ja kliente (nt toodete sertifitseerimine hõlmab muudatusi ja remonditöid ning tüübisertifikaate, samas kui organisatsiooni heakskiit hõlmab projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifikaate). Seega on need kaks valdkonda laiemad kui tuluvoogude rühmad, mis on seotud sisuliselt sama avaliku teenusega;
- ERA-l on kümme oma tuluvoogu, mille ta rühmitab kuude rühma. Nendega seotud kulud määratakse kindlaks just nende rühmade tasandil.

2.49. Kolme Euroopa järelevalveasutuse (EBA, EIOPA ja, kui järelevalvetasudest rahastatavad tegevused välja arvata, siis ka ESMA) asutamismäärustes on sätestatud, et vähemalt esialgu peaksid liikmesriikide pädevatelt asutustelt saadavad osamaksed moodustama 60% nende eelarvest, ülejäänud 40% tuleb ELi eelarvest. See kajastab

regulatiivsete ülesannete (mille jaoks on asjakohane ELi rahastamine¹⁷) ja järelevalvealase ühtlustamisega seotud ülesannete (mille puhul on asjakohane riiklike pädevate asutuste panus) kombinatsiooni kolme asutuse volitustes. Asutamismäärustes ei ole kolme asutuse tegevus kahe rahastamisallika vahel siiski selgelt piiritletud. Kuna konkreetne nõue puudub, ei erista asutused ELi eelarvetoetusega kaetud tegevuste kulusid ja liikmesriikide osamaksetega kaetud kulusid.

2.50. CdT-I on süsteem iga tulutoova tegevuse ja toote kulude jälgimiseks. See võimaldab tal pärast võimalikke allahindlusi võrrelda iga tegevuse kulusid neilt teenitud tulu. Seejärel saab ta määrata kindlaks vähemalt 17 kõige olulisema toote (nt tõlked, kaubamärgid, kliendipõhised tõlkemootorid ja keelenõustamine) kasumi või kahjumi ning, esitada arvetel esitatava tulu aasta kogusumma. Need 17 toodet on seotud CdT kuuest omatulu voost viiega (kuues on Euroopa interaktiivse terminoloogia andmebaas IATE, mis moodustab 1,7% CdT omatulust). 2023. aastal teatas teenis CdT 17 tootest 10-ga kahjumit (kokku 3,4 miljonit eurot).

2.51. CPVOs on kuuest suurimast tuluvoost kolm omavahel seotud (taotluste esitamise lõivud, registreerimiskatsed ja aastamaksud, mis kokku moodustavad umbes 95% CPVO tuludest), kuna need on kõik ühenduse sordikaitse taotluste kohustuslikud elemendid. Ülejäänud vood on seotud erinevate avalike teenustega, kuid need võiks rühmitada muudeks sihtotstarbelisteks tasudeks. CPVO ei saa aga toetust ELi eelarvest ja deklareerib oma kulud tervikuna. CPVO ei määra kindlaks üksikute või rühmitatud tuluvoogude kulusid.

2.52. EUIPO jaotab oma kulud tegevustele, kuid puudub otsene seos nende tegevuste kulude ja asutuse tuluvoogude vahel (kas eraldi või sisuliselt samade avalike teenustega seotud rühmadena). Kaubamärgi intellektuaalomandi õiguse edukate taotluste eest küsitavad kohustuslikud lõivud hõlmavad nelja tuluvoogu (põhilõivud, lõivud täiendavate klasside eest, pikendamise lõivud ja rahvusvaheliste taotluste esitamise lõivud), mis moodustasid 2023. aastal 77% EUIPO enda tuludest. Oma eriaruandes ELi intellektuaalomandi õiguste kaitse kohta¹⁸ täheldasime, et EUIPO tasude struktuur ei kajasta tema tegelikke kulusid. Täielikult isemajandava asutusena teab EUIPO siiski kõigi oma tuluvoogude kogukulusid.

2.53. Neid kulusid käsitleva teabe peavad avaldama ka kuus asutust, kellel on õiguslik kohustus teha kindlaks omatulust rahastatavate tegevuste kulud ja nende kohta aru anda (ACER, EASA, ECHA, EMA, ERA ja SRB – vt punkt 2.47). Lisaks nendele kuuetele asutusele

¹⁷ Vt komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa järelevalveasutuste toimimise kohta (COM(2022) 228 final), lk 15.

¹⁸ Eriaruanne 06/2022 (punktid 36–41).

avaldasid 2023. aastal oma kulud ka EUIPO, CdT ja CPVO. Nad tegid seda mitmel eri viisil, kasutades ühte või kahte järgmisest kolmest aruandest.

- **Raamatupidamise aastaaruanne:** EASA, ERA, ECHA ja SRB kasutasid eelarve täitmist käsitlevat jagu, et anda teavet oma tulude ning nendega seotud kulukohustuste, makstud ja ülekantud kulude kohta.
- **Konsolideeritud iga-aastane tegevusaruanne:** EMA kasutas seda aruannet, et teha teatavaks riiklikele pädevatele asutustele makstud töötasude kogusumma. Seda aruandlusvormi kasutasid ka EUIPO ja CPVO.
- **Ühtne programmdokument:** ACER, CdT, EASA, ECHA, EMA, ERA ja SRB kasutasid neid või sarnaseid mitmeaastaseid aruandeid (mis hõlmavad iga-aastaseid ja mitmeaastaseid tööprogramme, tulude ja kulude prognoose ning ressursside kavandamist), et anda teavet vahendite eraldamise ja kavandatud mitmeaastaste kulude kohta tegevuste kaupa.

Soovitavad meetmed (5)

Asutused, kellel ei ole veel võimalik eristada ja kirjendada iga oma tuluvoogu tekitava tegevuse (või sama avaliku teenusega seotud tuluvoogude rühmade) kulusid, peaksid seda suutlikkust arendama, et parandada oma otsuste tegemist ja sidusrühmadele antava teabe kvaliteeti selliste tegevuste puudujäägi või ülejäägi kohta.

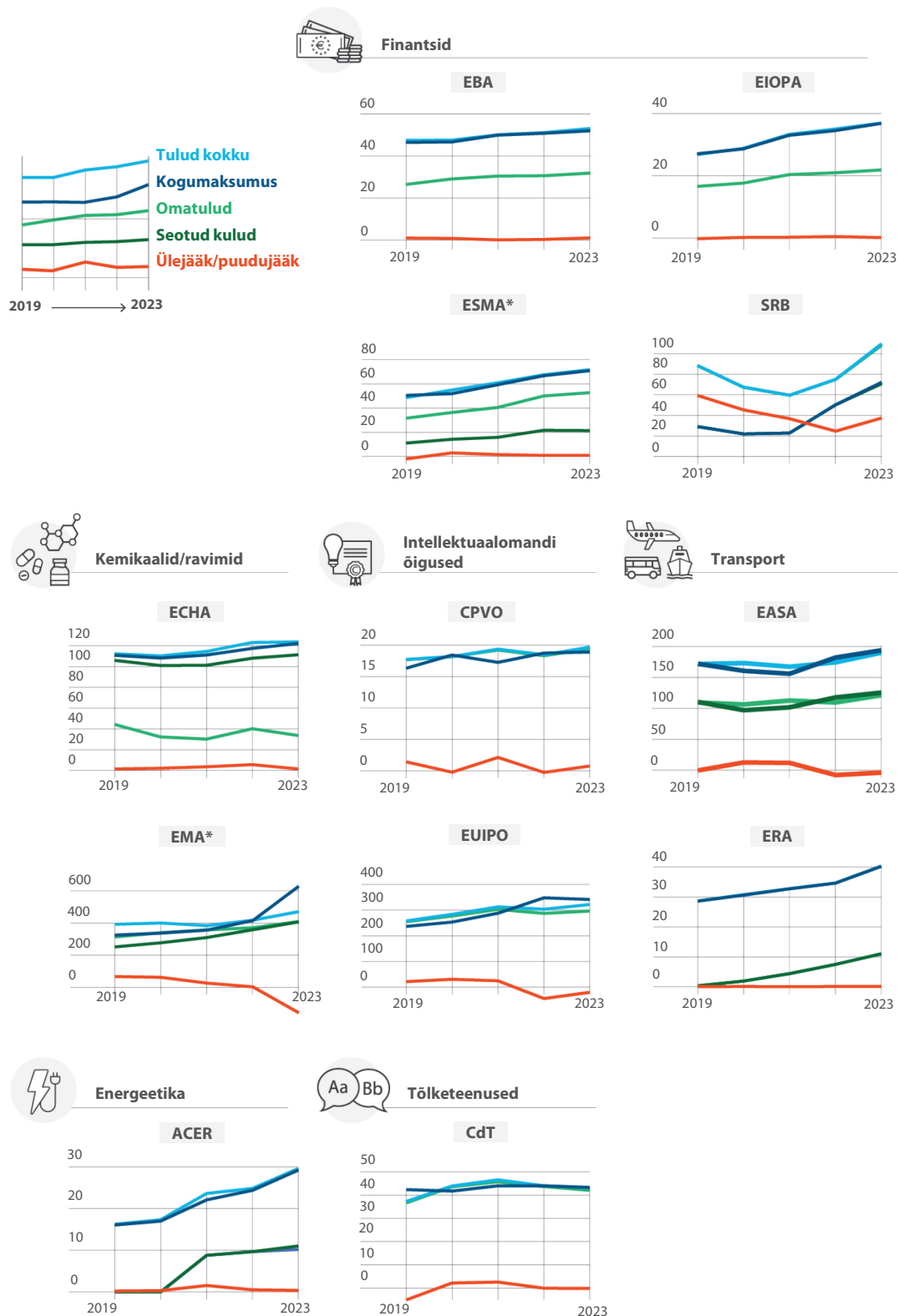
Selle teabe täpsuse ja asjakohasuse suurendamiseks tuleks nende tulud aja jooksul viia vastavusse asjaomaste kuludega, kasutades tekkepõhist raamatupidamisarvestust.

Täieliku selguse ja läbipaistvuse huvides peaks iga omatulu koguv asutus avaldama sama teabe kergesti arusaadaval viisil oma lõplikus raamatupidamise aastaaruandes, konsolideeritud iga-aastases tegevusaruandes ja ühtses programmdokumendis, kuna neil dokumentidel on erinev eesmärk.

Ülejääk kantakse tavaliselt ELi eelarvesse, kuid mõned asutused paigutavad selle reservi

2.54. *Joonisel 2.9* antakse ülevaade 12 asutuse tuludest, ELi toetustest ja nendega seotud kuludest aastatel 2019–2023. Jooniselt nähtub, et 2023. aastal oli kolmel asutusel ülejääk omatulu tekitavast tegevusest, kolmel oli puudujääk ja üks oli tasakaalus. Ülejäänud viie kohta ei olnud andmed kättesaadavad. Kogu tegevuse tasandil on pilt keerulisem: kaheksal asutusel oli ülejääk ja neljal oli puudujääk. Viimase viie aasta andmed näitavad ka tulude (sealhulgas omatulu) ja nendega seotud kulude märkimisväärseid kõikumisi, nii et paljudel asutustel esines sel perioodil nii ülejääki kui ka puudujääki.

Joonis 2.9. Enamikul oma tuluvoogudega asutustel esines aastatel 2019–2023 nii ülejääki kui ka puudujääki

Märkus: Eelarvetulemustel põhinevad andmed (sularaha), välja arvatud EMA ja ESMA puhul.

* EMA ja ESMA puhul raamatupidamistulemustel põhinevad andmed (tekkepõhised).

Allikas: kontrollikoda asutuste finantsandmete ja asutuste vastuste põhjal meie küsimustikule.

2.55. Raamfinantsmääruse artikli 17 kohaselt maksavad asutused ülejäägi kuni aasta jooksul makstud liidu toetuse summas komisjonile tagasi. Aasta jooksul makstud liidu toetuse summat ületav osa kantakse järgmise eelarveaasta tuluna asutuse järgmise eelarveaasta eelarvesse. Iga asutus tegeleb siiski ülejäägiga vastavalt oma finantsmääruses sätestatud erieeskirjadele. Nagu on näidatud [tabelis 5](#), on ülejäägiga tegelemiseks kolm üldist lähenemisviisi ning asutused võivad neid kombineerida:

- **ülejäägi tagastamine ELile kuni ELi iga-aastase eelarvetoetuse summani** kooskõlas raamfinantsmääruse artikliga 17 – kas maksena või järgmise aasta toetuse vähendamise teel. See lähenemisviis on kohustuslik ACERile, ECHA-le ja EMA-le ning üks kahest või kolmest võimalusest mitme teise asutuse puhul. 2023. aastal kasutasid kuus asutust (ACER, ECHA, EIOPA, EBA, ESMA ja EMA) seda võimalust, et kanda ELi eelarvesse kokku 3,8 miljonit eurot;
- **ülejäägi tagastamine asutuse klientidele või rahastajatele** kas tagasimaksena või järgmise aasta osamakse vähendamisenä. Seda lähenemisviisi kasutavad neli finantssektoris tegutsevat asutust (EBA, EIOPA, ESMA ja SRB) ning teatavatel tingimustel ka CdT;
- **ülejäägi kandmine reservi**, mis on põhimõtteliselt loodud asutuse tegevuse jätkumise tagamiseks. Nii EUIPO kui ka CdT on õiguslikult kohustatud hoidma teatava miinimumsuurusega reservi, samal ajal kui paljudel teistel asutustel võib see olemas olla. 2023. aasta lõpus sisaldasid nelja asutuse (EUIPO, CdT, EASA ja CPVO) eelarve raamatupidamisarvestus reserve ja kogunenud ülejääki summas 592 miljonit eurot. Oma eriaruandes ELi intellektuaalomandi õiguste kaitse kohta¹⁹ kommenteerisime EUIPO ülejäägi suurust, mis kajastati 2020. aastal tekkepõhiselt koostatud bilansis summas 309 miljonit eurot. 2023. aasta lõpuks oli see summa vähenenud 306 miljoni euroni. Samal aasta lõpu seisuga oli EUIPO reservi ja kogunenud ülejäägi suurus aga eelarvelise raamatupidamise kohaselt 438 miljonit eurot.

¹⁹ Eriaruanne 06/2022, punkt 37.

Tabel 5. Enamikul juhtudel kantakse ülejääk ELi eelarvesse

		Kemikaalid/ ravimid		Energieetika		Finantsid		Intellektuaal- omandi õigused		Tõlketeenused		Transport	
		ECHA	EMA	ACER	EBA	EIOPA	ESMA	SRB	CPVO	EUIPO	CdT	EASA	ERA
Ülejäägi jaotamine	ELi eelarvesse makstud	✓	✓	✓	✓	✓	✓			*1	*2		
	Kliendid / osamaksete maksjad				✓	✓	✓	✓		✓	*3		
	Reserv							✓	✓	✓	✓	✓	✓
	Kohustuslik reserv							*4		✓	✓		
	Reservi kohustuslik suurus									✓	✓		
	Reservi kohustuslik suurus saavutatud (2023)									✓	✓		
	2023. a lõpus ELi eelarvesse makstav ülejääk	1,49	0,02	0,35	1,08	0,14	0,73					*5	*5
	Ülejääk maksti ELi eelarvesse (2019–2023)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✓
Klientidelt / osamaksete maksjailt maha arvatud summa (2023)				0,61	0,16	0,36	36,82						
Reservi suurus (sh akumuleeritud ülejääk) 2023. a lõpus (eelarve)							62,2	1,53	437,53	*6	*7	25,59	59,79
Reservi suurus 2023. a lõpus (raamatupidamislik)	11,24	55,50	8,33	7,34	5,92	11,36		10,58	577,13	31,82	43,80	10,31	

- ¹ EUIPO finantsmäärus võimaldab tal teatud tingimustel ja eelarvekomitee otsuse alusel kanda osa kogunenud ülejäägist üle ELi eelarvesse. Nõutud tingimused ei ole veel täidetud.
- ² CdT finantsmääruses on sätestatud, et tekkinud ülejääk tuleks kuni aasta osamakse summani kõigepealt ELi eelarvesse tagasi maksta. Asutus on siiski täielikult isemajandav ega saa tavaliselt toetust ELi eelarvest; seega kantakse ülejääk tavaliselt reservi.
- ³ CdT finantsmäärus võimaldab tal juhul, kui eelarve ülejääk ületab 1 miljonit eurot, maksta oma klientidele hüvitist proportsionaalselt nende osaga CdT kogutulust asjaomasel eelarveaastal.
- ⁴ SRB peab säilitama ühtses kriisilahendusfondis vähemalt 1% kõigi tegevusloa saanud krediidiasutuste tagatud hoiustest kõigis osalevates liikmesriikides. Meie analüüs ei hõlma ühtset kriisilahendusfondi.
- ⁵ EASA ja ERA maksid ELi eelarvesse tagasi üksnes toetustest tuleneva ülejäägi.
- ⁶ Reservid hõlmavad 289,3 miljonit eurot reservfondi ja 148,2 miljonit eurot kogunenud ülejääki. Osa kogunenud ülejäägist on juba kulukohustustega seotud. Ülejäänud kulukohustustega sidumata ülejääk on 52,5 miljonit eurot.

⁷ 8,9 miljoni euro suurune hinnastabiilsuse reserv ja 16,5 miljoni euro suurune alaline eelmaksefond moodustavad suurema osa reservidest.

Allikas: kontrollikoda asutuste finantsandmete ja asutuste vastuste põhjal meie küsimustikule.

2.56. Kõik asutused tegelevad negatiivsete eelarvetulemustega põhimõtteliselt ühtemoodi. Raamfinantsmääruse artikli 17 lõike 3 kohaselt tuleb negatiivne saldo eelarveaasta lõpu seisuga kanda asutuse järgmise eelarveaasta eelarvesse maksete assigneeringutena või vajaduse korral tasaarvestada järgmiste eelarveaastate ülejääkidega. [Selgituses 2.5](#) on näidatud, kuidas üks asutus on viimasel kümne aasta jooksul tulnud toime sagedaste puudujääkidega.

Selgitus 2.5.

CdT katab eelarvepuudujäägi reservist ja lõpuks ka ELi eelarvest

Viimase kümne aasta jooksul oli CdT-l seitsmel aastal eelarvepuudujääk ja kuuel aastal raamatupidamislik kahjum. Peamine põhjus oli tegevuse mahu vähenemine, kuna tõlgitud lehekülgede arv vähenes 25% (729 000-lt 2015. aastal 548 000-le 2023. aastal). CdT sõltub väikesest arvust suurtest institutsioonilistest klientidest (ELi institutsioonid ja organid, sealhulgas suuremad asutused), kellest mõned on tellinud vähem tõlketeenuseid või suudavad oma vajadusi muul viisil rahuldada.

Tegevusmahu vähenemise probleemi lahendamiseks on CDT kasutanud 2011. aastal loodud erireservi eelarve ja hindade stabiilsuse tagamiseks. Reserv oli suurim 2014. aastal, kui selle kogusumma oli 15,6 miljonit eurot. Seejärel hakkas see vähenema, langedes 2022. aastal 10,3 miljonile eurole ja 2023. aastal 8,9 miljonile eurole. See tähendab 14% vähenemist alates 2022. aastast ja veelgi suuremat, 43% vähenemist alates 2014. aastast.

Kui reserv on täielikult ammendatud, tuleks kõik täiendavad puudujäägid katta ELi eelarvetoetustest, nagu on sätestatud [CdT asutamismääruse](#) artiklites 10 ja 13.

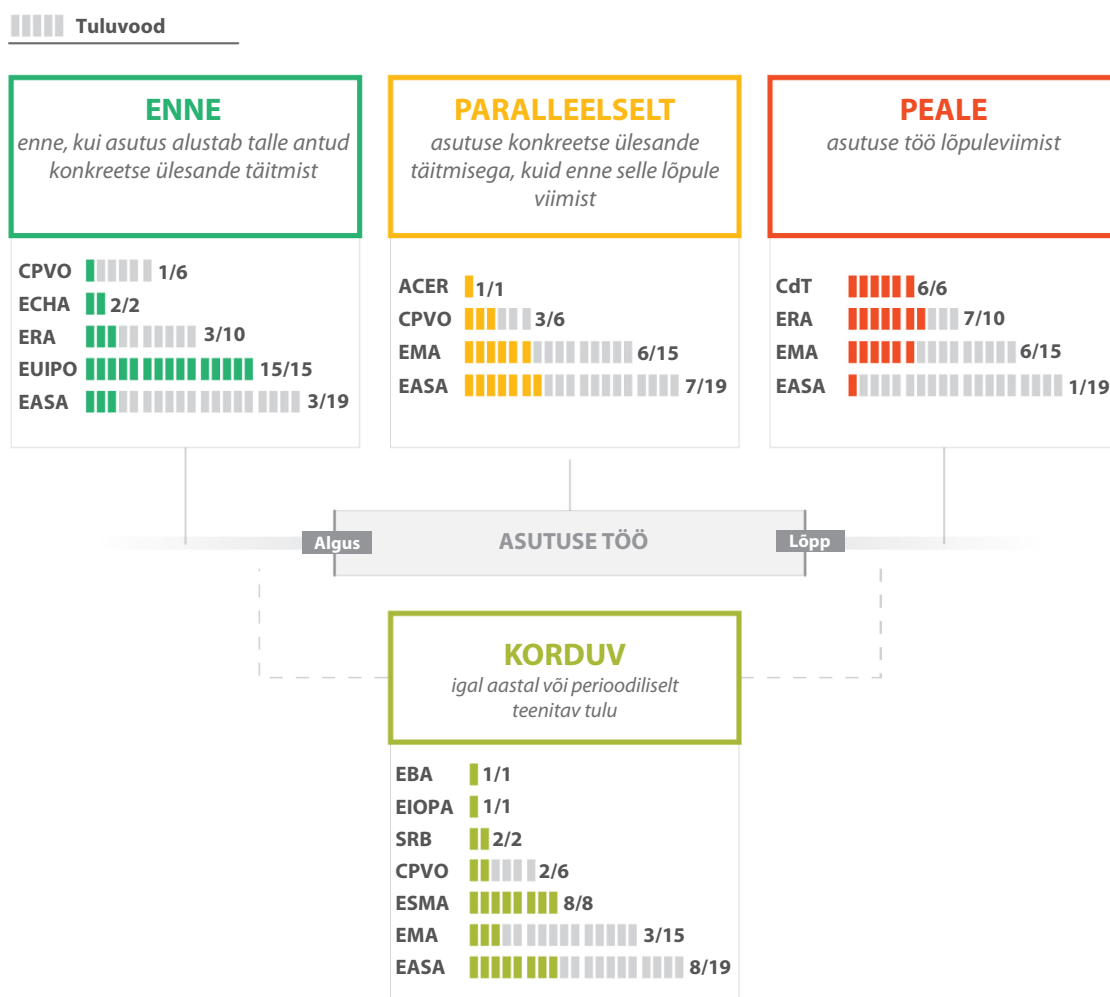
Omavahendite kogumise ajastus võib mõjutada asutuste rahavoogude juhtimist

2.57. Nagu näidatud [joonisel 2.10](#), koguvad asutused oma tulu kliendisuhete eri etappides.

- **Taotluse esitamisel:** paljud asutuste osutatavad teenused eeldavad kliendilt taotluse esitamisel tasu ettemaksmist. Näideteks võib tuua EUIPO intellektuaalomandi kaitse ning ECHA poolne ainete registreerimine ja autoriseerimine.
- **Enne asutuse tehtava töö valmimist:** sellised asutused nagu EMA (teaduslikud nõuanded ja taotlused) ja ACER nõuavad teatavate teenuste eest tasumist töö tegemise ajal ja enne selle valmimist.

- **Pärast seda, kui asutus on töö ära teinud:** teatavat liiki teenuste eest makstakse tasu alles siis, kui toimingud on lõpule viidud. Peamine näide on CdT, kellel on õigus saada tasu ainult töö kättetoimetamisel.
- **Korrapäraselt:** mitu tuluvoogu hõlmavad iga-aastaseid tasusid turul tegutsemiseks (nt ESMA) või riiklike pädevate asutuste (EBA, EIOPA ja ESMA) või krediidasutuste (SRB) osamakseid.

Joonis 2.10. Asutused koguvad tasusid oma töö eri etappides

Allikas: kontrollikoda asutuste finantsandmete ja asutuste vastuste põhjal meie küsimustikule.

2.58. Tulude kogumise ajastus mõjutab oluliselt asutuse rahavooge. Asutused, kes saavad ettemakseid, nagu CPVO ja EUIPO, võivad saada kasu kohesest rahavoost, suuremast likviidsusest ja väiksemast halbade laenude riskist. Seevastu asutused, kes saavad tasu pärast teenuse osutamist, nagu CdT, võivad seista silmitsi hilinevad rahavoogudega ja suurema halbade laenude riskiga, mis raskendab rahavoogude juhtimist. Mõned asutused, nagu ACER ja EMA, koguvad teenuste osutamise ajal tasusid, mis aitab neil tasakaalustada teenustega kaasnevat kulusid ja leevendada pika tarneajaga seotud riske. Asutused, kes võtavad korduvaid aasta- või perioodilisi tasusid (nt EBA, EIOPA, ESMA ja SRB), võivad tugineda prognoositavatele ja stabiilsetele rahavoogudele, mis soodustab pikaajalist finantsplaneerimist.

Muud asutusi käsitlevad kontrollikoja aruanded

2.59. Lisaks iga-aastastele asutusi käsitlevatele auditi eriaruannetele avaldasime 2023. aastal ja 2024. aasta esimeses pooles mitu eriaruannet ELi poliitika rakendamise kohta, milles osutati ka mitmele asutusele. Nimetatud eriaruannete nimekiri on toodud [joonisel 2.11](#).

Joonis 2.11. Kontrollikoja 2023. aastal ja 2024. aasta esimeses pooles avaldatud asutusi käsitlevad eriaruanded

	MFR 1		MFR 4
	MFR 2		MFR 5
	MFR 3		Isemajandavad

I auditikoda

Loodusvarade säästev kasutamine

EPPO

Eriaruanne 06/2023:

Huvide konflikt ELi ühtekuuluvus- ja põllumajanduskulutustes: raamistik on olemas, kuid läbipaistvus- ja avastamise meetmed ei ole piisavad

EEA

Eriaruanne 01/2024:

Sõiduautode CO₂ heite vähendamine: tempo on lõpuks hoogustumas, kuid teel on ees mitmeid takistusi

EEA

Eriaruanne 18/2023:

ELi kliima- ja energiaeesmärgid: 2020. aasta eesmärgid on saavutatud, kuid vähe tõendeid selle kohta, et 2030. aasta eesmärkide saavutamiseks tehakse piisavalt

ACER

Eriaruanne 09/2024:

Euroopa Liidu gaasivarustuskindlus – ELi raamistik aitas liikmesriikidel kriisile reageerida, kuid kõigi kriisile reageerimise meetmete mõju ei ole võimalik tõendada

EEA

Eriaruanne 29/2023:

ELi toetus säästvatele biokütustele transpordisektoris: ei ole selge, millises suunas liigutakse

II auditikoda

Investeeringud ühtekuuluvusse, majanduskasvu ja kaasamise

CINEA

Eriaruanne 08/2023:

Ühendkaubavedu: EL peab veel palju tegema, et kaubavedu maanteedelt mujale suunata

CINEA

Eriaruanne 04/2024:

ELi liiklusohutuse eesmärkide saavutamine: Aeg on järgmine käik sisse panna

EUROFOUND, FRA

Eriaruanne 20/2023:

Puuetega inimeste toetamine: ELi meetmete praktiline mõju on piiratud

	MFR 1		MFR 4
	MFR 2		MFR 5
	MFR 3		Isemajandavad

III auditikoda

Välistegevus,
turvalisus ja õigus

ECDC, EMA EASA

Eriaruanne 01/2023:

Vahendid reisimise
hõlbustamiseks ELis COVID-19
pandeemia ajal: asjakohased
algatused, mis on kohati edukad,
kuid kohati alakasutatud

IV auditikoda

Turgude
reguleerimine ja
konkurentsivõimelin
e majandus

ACER

Eriaruanne 03/2023:

Elektrienergia siseturu
integreerimine: keeruline õiguslik
ülesehitus, viivitused, puudused
juhtimises ja puudulik
turujärelevalve takistavad
ambitsioonika eesmärgi täielikku
saavutamist

EBA

Eriaruanne 12/2023:

ELi järelevalve pankade
krediidiriski üle: EKP suurendas
oma jõupingutusi, kuid neid tuleb
jätkata, et suurendada kindlust, et
krediidiriski juhitakse ja kaetakse
nõuetekohaselt

EUROPOL, EUROJUST

Eriaruanne 27/2023:

Euroopa Liitu tehtavate
välismaiste otseinvesteeringute
taustauuringud:
esimesed sammud on tehtud, kuid
julgeoleku ja avaliku korraga
seotud riskide tulemuslikul
käsitlemisel on endiselt
märkimisväärseid piiranguid

CINEA

Eriaruanne 24/2023:

Arukad linnad:
käegakatsutavad lahendused,
kuid killustatus takistab nende
laialdasemat kasutamist

EISMEA, EIT

Eriaruanne 08/2024:

ELi ambitsioonid tehisintellekti
valdkonnas – edasiliikumiseks
on vaja paremat juhtimist ning
suuremaid ja sihipärasemaid
investeeringuid

ELi asutuste võrgustiku vastus

1.21.

EUIPO: EUIPO soovib rõhutada seadusandjate otsust, mis kinnitati eelmise õigusreformi ajal. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määruse (EL) 2017/1001 (Euroopa Liidu kaubamärgi kohta) artikli 176 lõikele 2 annab eelarvekomitee „tegevdirektorile kinnituse eelarve täitmise kohta“. See kinnitus põhineb suuresti kontrollikoja aastaaruannetel.

CPVO: CPVO kinnitab, et haldusnõukogu annab eelarve täitmisele heakskiidu kontrollikoja töö läbivaatamise ja ametis läbiviidud sisekontrolli tulemuste põhjal.

SRB: Ühtne Kriisilahendusnõukogu soovib rõhutada, et on samuti täielikult isemajandav asutus. Koosõlas määruse (EL) nr 806/2014 artikliga 61 kiidab täiskogu heaks esimehe esitatud kriisilahendusnõukogu eelarve ja ametikohtade loetelu.

2.22

ENISA: ENISA viitab oma vastusele punktile 3.10.7.

2.23

eu-LISA: eu-LISA viitab oma vastusele punktile 3.29.8.

2.25

eu-LISA: eu-LISA viitab oma vastusele punktile 3.29.8.

2.27

CPVO: CPVO viitab oma vastusele punktile 3.36.8.

ENISA: ENISA võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Samuti tasub märkida, et ENISA ei anna toetusi, kuid kontrollikoja audit keskendub peamiselt hangetele. Sellest tulenevalt on kontrollikoja audititulemused põhimõtteliselt seotud selle valdkonnaga.

CdT: CdT viitab oma vastustele punktidele 3.35.9, 3.35.10 ja 3.35.11.

2.27, 2.29

EUAN: EUAN tunnustab kontrollikoja esialgseid tähelepanekuid, eelkõige riigihangete halduse, juhtimise ja kontrollisüsteemide valdkonnas. EUANi liikmed on pühendunud oma poliitika ja menetluste pidevale täiustamisele. Võrgustik soovib mainida, et üksikjuhtumitega seotud esialgsed tähelepanekud on asutustes erinevad ning viitab seetõttu individuaalsetele vastustele, mille asutused esitasid kinnitavatele avaldustele.

Selgitus 2.2

EEA: EEA on vastanud kontrollikoja tähelepanekutele selles näites ja viitab oma vastusele punktile 3.26.8.

2.30

FRA: FRA viitab oma vastusele punktile 3.25.8.

CPVO: CPVO viitab oma vastusele punktile 3.36.10.

2.30, 2.31

EUAN: Ülekandmiste kasutamine on määratletud finantsmääruses. Teatud juhtudel on need osaliselt või täielikult põhjendatud asutuste rakenduskavade mitmeaastase iseloomuga. Nagu kontrollikoda märkis, ei ole finantsmääruses eelnevalt kindlaks määratud ülemmäärasid, mis võimaldaksid kindlaks teha, mida peetakse assigneeringute ülemääraseks ülekandmiseks. Seoses nende piiratud arvu asutustega, kellel on korduvaid suuri ülekandmisi, rõhutab võrgustik, et rakendamise määr on üldiselt kõrge.

Selgitus 2.3

ENISA viitab oma vastusele punktile 3.10.10.

2.31

eu-LISA viitab oma vastusele punktile 3.29.16.

2.45.

EUIPO: Kooskõlas kontrollikoja kirjeldatud olukorraga näib EUIPO olevat üks väga vähestest asutustest, mis tegelikult ei suurendanud oma lõivusid viimase seitsme aasta jooksul, sest need on kindlaks määratud asutamismäärusega. Teisisõnu koostati praegu kehtiv ELi kaubamärgi määrus täiesti erinevas geopoliitilises ja majanduslikus kontekstis. Inflatsioon on tegelikult oluliselt vähendanud kaubamärkide ja disainilahenduste lõivude tegelikku väärtust.

EUIPO tegevuse kestlikkuse säilitamiseks on oluline, et inflatsioon mõjutaks mitte ainult ameti kulusid, vaid ka selle peamist ja peaaegu ainulaadset tuluallikat. See säilitaks ka põhimõtted, mis toetavad seadusandja poolt vastu võetud lõivude kehtestamise metoodikat.

2.46.

EUIPO: EUIPO puhul rahastatakse kõiki tegevusi ameti omavahenditest, sõltumata sellest, kas need toovad tulu või mitte.

Tabel 4.

EUIPO: EUIPO puhul kajastab olukord asjaolu, et mitte kõik tema pädevusse kuuluvad tegevused ei tooda tulu. Tegelikult hõlmavad ELi kaubamärgi ja disainilahenduste süsteemi

kasutajate makstavad lõivud ameti kogu tegevust, sealhulgas näiteks Euroopa koostööd ja intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste Euroopa vaatluskeskust.

2.52.

EUIPO: EUIPO tegutseb täielikult isemajandavalt ja kõiki tegevusi toetatakse omavahenditest kooskõlas eelarve kõikehõlmavuse põhimõttega. Seetõttu toetatakse lõivude struktuuriga ka kõiki tulu mittetekitavaid tegevusi, nagu intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste Euroopa vaatluskeskus, koostöö liikmesriikidega, panustamine ELi poliitikasse.

Mis puudutab küsimust tegelike kulude kajastamise kohta, nagu varem vastati kõnealusele aruandele, otsustas seadusandja lisada lõivud alusmäärusesse ja sätestas kriteeriumid, mille alusel lõivud on kehtestatud selle preambulis, viidates asjaolule, et need peaksid hõlmama ka mittetulutoovaid tegevusi ja võtma arvesse mitmeid tegureid, nagu nõutav kooseksisteerimine ja vastastikune täiendavus ELi kaubamärgi ja riiklike kaubamärgisüsteemide vahel, võttes arvesse ka ELi kaubamärgiga hõlmatud turu suurust ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate vajadusi, ning ELi kaubamärgi omanike õigusi, mida tuleb liikmesriikides tõhusalt jõustada.

Soovitavad meetmed (5)

EUIPO: EUIPO puhul rahastatakse kõiki tegevusi omavahenditest, sealhulgas vahenditest, mis ei tooda tulu, kooskõlas asutamismääruse nõuetega. Seetõttu tuleb kõiki kulusid võrrelda olemasolevate tuludega. See võrdlus tehakse planeerimise eesmärgil eelarve ja iga-aastase tööprogrammi kaudu. Rakendamisaruannduse eesmärgil tehakse seda raamatupidamise aastaaruande ja iga-aastase konsolideeritud tegevusaruande kaudu.

2.55.

EUIPO: EUIPO-l on tõepoolest juriidiline kohustus, nagu on sätestatud asutamisakti artikli 172 lõikes 10, luua oma tegevuse ja ülesannete täitmise järjepidevuse tagamiseks ühe aasta tegevuskulusid kattev reservfond, mis on võrdne ameti eelarve jaotistes 1, 2 ja 3 ettenähtud hinnanguliste assigneeringutega (EUIPO finantsmääruse artikli 100 lõige 1).

Sellel reservfondil on eelarveülejäagist erinev eesmärk.

Kuigi reservfond vastab regulatiivnõudele, on eelarveülejäak tingitud sellest, et EUIPO kontrollib rangelt oma kulusid, mis võimaldab saavutada positiivseid eelarvetulemusi.

Mis puudutab eelarveülejäaki 2020. aastaks, siis ülekantud saldo (eelarve peatükk 10.1) on 165,5 miljonit eurot ja seda vähendati 2023. aasta eelarves 52,4 miljoni euroni.

Mis puudutab alates 2016. aastast (pärast viimast õigusreformi) tekkinud ülejäaki, siis on ELi kaubamärgi määruuses sätestatud mehhanismid, mis takistavad uue suure ülejäagi tekkimist, nimelt liikmesriikide tööstusomandi õiguskaitse keskasutuste poolt ELi kaubamärgisüsteemi jaoks täidetavate ülesannete tõttu kantud kulude kompenseerimine ja korduva suure ülejäagi võimalik ülekandmine ELi eelarvesse.

Mis puudutab ülejääki, mis oli olemas enne läbivaadatud ELKMMi jõustumist, siis võetakse see kasutusele alates 2020. aastast pärast ameti uue finantsmääruse jõustumist, et toetada liidu poliitikat intellektuaalomandi valdkonnas. See selgitab olulist vähenemist 165,5 miljonilt eurolt 2020. aastal 52,4 miljonile eurole vastavalt 2023. aasta eelarves.

EUROOPA
KONTROLLIKODA

3. peatükk

Kinnitavad avaldused

ja muud asutusi puudutavad audititulemused

3.1. Kinnitavaid avaldusi toetav teave

Alus arvamuste esitamiseks

3.1.1. Viisime auditi läbi kooskõlas Rahvusvaheline Arvestusekspertide Föderatsiooni (IFAC) rahvusvaheliste auditistandardite (ISAd) ja eetikanormidega ning INTOSAI kõrgeimate kontrolliasutuste rahvusvaheliste standarditega (ISSAId). Nimetatud standarditest tulenevaid kontrollikoja kohustusi kirjeldatakse täpsemalt käesoleva aruande audiitori kohustusi käsitlevas osas. Kooskõlas rahvusvahelise arvestusekspertide eetikakoodeksite nõukogu (IESBA) eetikakoodeksiga oleme sõltumatu ning täitnud oma eetikaalased kohustused. Oleme seisukohal, et kogutud auditi tõendusmaterjal on arvamuse esitamiseks piisav ja asjakohane.

Auditi käsitusviis

3.1.2. Kontrollikoja auditi käsitusviis koosneb analüütilistest auditiprotseduuridest, tehingute otsesest testimisest ning asutuse järelevalve- ja kontrollisüsteemide peamiste kontrollimehhanismide hindamisest. Lisaks kasutatakse vajaduse korral teiste audiitorite tööst saadud auditi tõendusmaterjali ning analüüsitakse auditeeritava asutuse juhtkonna esitatud teavet.

Juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustused

3.1.3. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 310–325 ja asutuste finantsmäärustele vastutab iga asutuse juhtkond rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandardite kohase raamatupidamise aastaaruande koostamise ja esitamise ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest. See hõlmab finantsaruannete koostamiseks ja esitamiseks vajalike sisekontrollimehhanismide kavandamist, rakendamist ja käigushoidmist nii, et neis ei esineks pettusest või vigadest tingitud olulist väärkajastamist. Asutuse juhtkond vastutab ka selle eest, et finantsaruannetes kajastatud tegevus, finantstehingud ja teave oleksid kooskõlas vastavate õigusaktidega. Iga asutuse juhtkonnal on lõplik vastutus oma raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest.

3.1.4. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkonna ülesanne hinnata asutuse vastavust tegevuse jätkuvuse põhimõttele. Juhtkond peab avaldama asutuse tegevuse jätkuvusega seotud küsimused, kui see on asjakohane, lähtudes raamatupidamises tegevuse jätkuvuse põhimõttest, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb üksuse likvideerida või tegevuse lõpetada, või kui tal puuduvad muud realistlikud alternatiivid.

3.1.5. Asutuste finantsaruandluse üle järelevalve tegemise eest vastutavad nende järelevalveorganite liikmed.

Audiitori kohustused raamatupidamise aastaaruannete ja nende aluseks olevate tehingute auditeerimisel

3.1.6. Meil on kaks eesmärki. Esiteks soovime saada piisava kindluse selle kohta, et asutuste raamatupidamise aastaaruannetes ei esine olulisi väärkajastamisi ning kas nende aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed. Teine eesmärk on esitada meie auditi tulemustele tuginedes Euroopa Parlamendile ja nõukogule või teistele eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele institutsioonidele kinnitavad avaldused asutuste raamatupidamise aastaaruannete usaldusväärsuse ning nende aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Piisav kindlus on väga suurt tõenäosust tähistav kindlus, kuid see ei taga, et kõik võimalikud olulise väärkajastamise või nõuete mittejärgimise juhtumid auditi käigus alati avastatakse. Need võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majandusotsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

3.1.7. Tulude puhul kontrollime komisjonilt saadud toetusi ning hindame asutuste tasude ja muude tulude kogumise korda (kui asutused on sellist tulu saanud).

3.1.8. Kulutuste puhul auditeerime maksetehinguid, kui kulud on kantud, kirjendatud ja heaks kiidetud. Auditeerimine hõlmab kõiki maksete kategooriaid nende tegemise hetkel, välja arvatud eelmaksed. Auditeerime eelmakseid siis, kui vahendite saaja on nende korrakohast kasutamist tõendanud ning asutus on need kas samal aastal või hiljem tasaarvestuse tegemisega heaks kiitnud.

3.1.9. Kooskõlas rahvusvaheliste auditistandardite ja kõrgeimate kontrolliasutuste rahvusvaheliste standarditega tugineme kogu auditi vältel oma professionaalsusele ja kutsealasele skeptitsismile. Meie tegevus hõlmab ka järgnevat.

- Teeme kindlaks raamatupidamise aastaaruannetes pettusest või vigadest põhjustatud oluliste väärkajastamiste ja nende aluseks olevate tehingute ELi õigusraamistiku olulise nõuetele mittevastavuse riskid ning hindame neid. Töötame välja ja rakendame auditiprotseduure nende riskide käsitlemiseks ning hangime auditi tõendusmaterjali, mis annab meie arvamustele piisava ja nõuetekohase aluse. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise või mittevastavuse avastamata jätmise risk on suurem kui vigade puhul, sest pettus võib hõlmata keelatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, andmete moonutamist või sisekontrollimehhanismide eiramist.

- Teeme endale asjakohaste auditiprotseduuride kavandamiseks (kuid mitte sisekontrollimehhanismide tõhususe kohta arvamuse esitamiseks) selgeks auditi seisukohast olulised sisekontrollimehhanismid.
- Hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna koostatud arvestushinnangute ja nendega seotud avalduste põhjendatust.
- Teeme järeldusi selle kohta, kas juhtkond lähtub raamatupidamises tegevuse jätkuvuse põhimõttest, ning hindame saadud auditi tõendusmaterjali põhjal, kas on olulist ohtu sündmusteks või tingimusteks, mis võivad asutuse tegevuse jätkuvuse tõsise kahtluse alla seada. Kui meie arvates oluline oht eksisteerib, siis peame oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu raamatupidamise aastaaruande asjaomastele avaldustele, või kui need on puudulikud, siis esitama märkustega arvamuse. Meie järeldused põhinevad enne audiitori aruande valmimise kuupäeva saadud auditi tõendusmaterjalil. Edaspidised sündmused võivad aga põhjustada olukorra, kus üksusel ei ole võimalik oma tegevust jätkata.
- Hindame raamatupidamise aastaaruannete üldist esitusviisi, ülesehitust ja sisu, sealhulgas kogu avalikustatud teavet, samuti seda, kas raamatupidamise aastaaruanded kajastavad nende aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglaselt.
- Hangime piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali asutuste finantsteabe kohta, et esitada aramus raamatupidamise aastaaruannete ja nende aluseks olevate tehingute kohta. Vastutame auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Oleme oma auditiarvamuse eest ainuvastutavad.
- Võtame vajaduse korral arvesse sõltumatute välisaudiitorite audititööd asutuste raamatupidamise aastaaruannete kontrollimisel vastavalt ELi finantsmääruse artikli 70 lõikes 6 sätestatud nõuetele.

3.1.10. Vahetame juhtkonnaga teavet muu hulgas auditi kavandatud ulatuse ja ajakava ning auditi käigus tuvastatud oluliste leidude (sh sisekontrollimehhanismide oluliste puuduste) kohta. Asutustega arutatavate teemade seast valime vaatlusaluse perioodi raamatupidamise aastaaruannete auditeerimise seisukohast kõige olulisemad teemad. Nimetame selliseid küsimusi peamisteks audititeemadeks. Kirjeldame nimetatud teemasid meie audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui see on õigusaktiga keelatud, või kui äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et teemat ei peaks meie aruandes käsitlema, kuna sellega kaasnevad negatiivsed tagajärjed on tõenäoliselt kaalukamad kui avaliku huvi rahuldamisest saadav kasu.

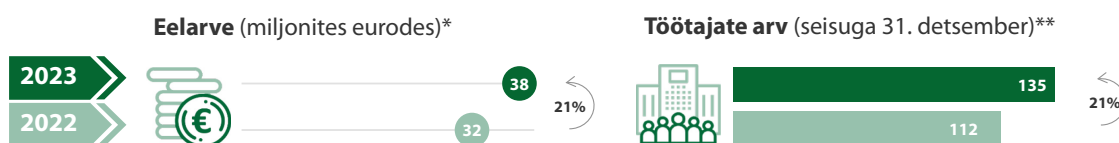
**Mitmeaastase finantsraamistiku
rubriigist 1 („Ühtne turg, innovatsioon
ja digitaalvaldkond“) rahastatud
asutused**

3.2. Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ACER)

Sissejuhatus

3.2.1. Ljubljanas asuv Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (edaspidi „ACER“) loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 713/2009, mis tunnistati kehtetuks ja asendati määrusega (EL) 2019/942. ACER edendab elektrienergia ja maagaasi siseturu integreerimist ja väljakujundamist. Ta edendab jälgitavat ja läbipaistvat energiaturgu, et saavutada tarbijate jaoks õiglasel hinnad. *Joonisel 3.2.1* esitatakse ACERi peamised arvanded²⁰.

Joonis 3.2.1. ACERi peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

ACERi eelarve ja töötajate arvu märkimisväärne suurenemine on seotud eelarvepädevate institutsioonide otsusega vähendada ACERi personalipuudust.

Allikas: ACERi eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning ACERi esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.2.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, ACERi juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

²⁰ ACERi rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.acer.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.2.3. Auditeerisime

- a) Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti (ACER) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest²¹ ja eelarve täitmise aruannetest²² 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.2.4. Meie hinnangul annab ACERi raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ACERi finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

²¹ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

²² Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.2.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.2.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.2.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.2.8. Kui DG BUDG lõpetas raamatupidamisteenuste osutamise, nimetas ACER 1. juulil 2023 ametisse uue peaarvepidaja. Uus peaarvepidaja, kes oli eelarve-, finants- ja hankeosakonna tiimijuht, jätkas oma tiimi juhtimist, kuhu kuulusid algatavad ja kontrolliametnikud ning eelarvevahendite käsutajad. See on vastuolus ACERi finantsmääruse artikliga 44, milles sätestatakse, et eelarvevahendite käsutaja ja peaarvepidaja ülesanded seisavad üksteisest lahus ja need on üksteist välistavad.

3.2.9. Augustis algatas ACER julgeoleku, töötervishoiu ja tööohutuse ning talitluspidevuse valdkonna nõustamisteenuste hankemenetluse, mis oli jagatud kaheks osaks ja mille hinnanguline kogumaksumus on 1 miljon eurot. Leidsime, et menetlust mõjutasid mitmed puudused, peamiselt seoses pakkujate tehnilise suutlikkuse hindamise valikukriteeriumidega, mis olid ebatäpsed (nt nende töökogemuse aastate arvestamine) või liiga kitsad (nt infoturbe audiitori profiili jaoks konkreetse auditisertifikaadi nõue ning muude sarnaste, laialdaselt tunnustatud auditisertifikaatide mitteaktsepteerimine). Need puudused võivad heidutada potentsiaalseid pakkujaid pakkumusi esitamast. Märgime siiski, et selle menetluse peale ei

Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ACER)

esitatud ühtegi kaebust ja et ACER sai piisava arvu pakkumusi, et tõendada minimaalse konkurentsi tagamist.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.2.10. 2023. aastal kandis ACER 2024. aastasse üle 29% aasta assigneeringute kogusummast. Eelmisel aastal leidsime, et ülekandmiste määr oli kõrge II jaotises (39%) ja III jaotises (67%). Ülekandmiste korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.

3.2.11. 2023. aastal menetles ACER 1633 maksetaotlust, millest 174 (10,7%) summas 1,17 miljonit eurot maksti välja pärast seaduses sätestatud tähtaega. Viivist aga ei arvestatud. Võrdluseks olgu märgitud, et ACER menetles 2022. aastal 1446 maksetaotlust, millest 255 (14%) (summas 1 miljonit eurot) maksti välja hilinemisega, mis tõi kaasa 306 euro suuruse viivise.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.2.12. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2019	ACER allkirjastas IT-süsteemide ja konsultatsioonide hankimiseks kaheosalise astmelise raamlepingu, mille maksimaalne summa oli 25 miljonit eurot. 61% 2019. aastal hanke 1. osa raames tehtud maksetest moodustasid aga hanke hinnakirjas mittedisaleitud artiklid. ACER sõlmis nende toodete kohta otselepingud ilma konkurentsipõhise menetluseta. Nimetatud raamlepingu alusel sõlmitud lepingud on seega õigusnormide vastased.	2023. aastal ei tellinud ACER teist aastat järjest ühtegi toodet, mida ei olnud lepingu hinnakirjas.	Avatud
2	2019	Leidsime tõendeid selle kohta, et ACER kasutas ajutisi töötajaid koosseisuliste töötajate nappuse korvamiseks. Kõik ACERi ajutised töötajad peale ühe täitsid pikaajalisi ülesandeid. ACER peaks tagama, et pidevaid püsiülesandeid täidaksid koosseisulised, mitte ajutised töötajad.	2023. aastal olukord ei muutunud. ACER loodab 2024. aastal ja järgnevatel aastatel saada täiendavaid sekretariaadi ametikohti ja anda ajutiste töötajate täidetavad ülesanded üle koosseisulistele töötajatele.	Avatud

Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ACER)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
3	2022	2022. aasta detsembris kiitis volitatud eelarvevahendite käsutaja, kelle volitused olid piiratud 500 000 euroga, heaks maksekorralduse summas 714 700 eurot. See osutab ACERi sisekontrollimehhanismide puudustele seoses maksete kinnitamise volituste delegeerimisega.	Kuna ABACi turvasüsteemis seatakse maksete kinnitamise piirangud eelarveridade, mitte maksete kaupa, andis ACER eelarvevahendite käsutajatele korralduse järgida oma delegeeritud volitustes seatud maksepiiranguid, eriti rohkem kui ühelt eelarverealt tehtud maksete puhul. Nende suuniste nõuetekohase täitmise kontrollimiseks kasutatakse igakuiseid maksete aruandeid. 2023. aastal ei avastatud ühtegi lubatud piirmäära ületavat makset.	Suletud

Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ACER)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
4	2022	<p>Leidsime, et ACER kandis 2023. aastasse üle 7,2 miljonit eurot (29%) 2022. aasta kulukohustuste assigneeringuid. See hõlmas 5,5 miljonit eurot (ehk 66%; 2021. aastal oli sama näitaja 66%) III jaotise (põhitegevus) assigneeringuid, mis olid peamiselt seotud ACERi põhitegevustega energiaturu terviklikkuse ja läbipaistvuse määruse alusel. Käsitlesime seda küsimust ka oma eriaruande 03/2023 (elektrienergia siseturu integreerimise kohta) punktis 139. Ülekandmiste korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.</p>	2023. aastal olukord ei muutunud (vt punkt 3.2.10).	Avatud

ACERi vastus

3.2.8. Niipea kui rühmajuht nimetati peaarvepidajaks, lõpetati tema kui eelarvevahendite käsutaja volituste delegeerimine ja juurdepääs finantsüsteemi töövoogudele, tagades seega ülesannete lahususe. Direktor oli delegeerinud rühma eelarvevahendite käsutajatele eelarvevahendite käsutaja volitused selliselt, et neil ei olnud volitatud eelarvevahendite käsutajatena oma otsuste tegemisel aruandekohustust rühmajuhile. Alates 1. maist 2024 toimus siiski reorganiseerimine ning eelarve-, finants- ja hankerühma juht vabastati rühmajuhi ülesannetest.

3.2.9. Valikukriteeriumide ülesehitus pidi olema asjakohane ning vastama lepingu laadile ja maksumusele, edendades konkurentsi, järgides samas kõrgeid kvaliteedi- ja õiglusstandardeid. On asjakohane rõhutada, et hankemenetlus tõi edukalt piisavalt pakkumisi, säilitades seeläbi konkurentsivõime. Kaebuste puudumine menetluse vastu viitab lisaks, et pakkujad nõustusid menetlusega.

3.2.10. Amet tunnistab ülekandmiste suhteliselt kõrget määra (29% assigneeringutest), kuid soovib juhtida kontrollikoja tähelepanu asjaolule, et kõik ülekandmised tehti selleks, et katta täitmata kohustusi, mis tulenesid 2023. aastal ameti allkirjastatud lepingutest. Enamiku lepingute kestus on üks aasta, need sõlmiti kavakohaselt ja vajaduspõhiselt 2023. aasta jooksul ning nende kaudne mõju ulatub 2023. aasta piiridest kaugemale. Tuleb märkida, et eelmistest aastatest ülekantud maksed täideti 95% eesmärgi ulatuses või isegi rohkem, seega on eelarvetsükkel lõpule viidud vastavalt finantsmääruse sätetele eelarve aastasuse ja liigendamata assigneeringute ülekandmise kohta.

3.2.11. Täiendava uurimise käigus märkasime, et mõned ABACi andmehoidla aruannetes hilinenuks märgitud maksed ei olnud tegelikult hilinenud, vaid olid maksetähtaegade ebaõige registreerimise tõttu ebaõigesti selliseks kodeeritud. Käsitleme neid küsimusi tulevastes ABACi aruannetes.

3.3. BERECi Tugiamet (BERECi Büroo)

Sissejuhatus

3.3.1. Riias asuv BERECi Tugiamet (edaspidi „BERECi Büroo“) loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1211/2009, mis tunnistati kehtetuks ja asendati määrusega (EL) 2018/1971. BERECi Büroo pakub elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ametile (BEREC) professionaalseid ja haldusalaseid tugiteenuseid. BERECi juhtimisel kogub ja analüüsib BERECi Büroo teavet elektroonilise side kohta ning levitab liikmesriikide reguleerivates asutustes head reguleerimistava – näiteks ühiseid lähenemisviise, meetodikat ja juhiseid ELi reguleeriva raamistiku rakendamiseks. *Joonisel 3.3.1* esitatakse BERECi Büroo peamised arvandmed²³.

Joonis 3.3.1. BERECi Büroo peamised arvandmed

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: BERECi Büroo eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning BERECi Büroo esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.3.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, BERECi Büroo juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

²³ BERECi Büroo rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.berec.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.3.3. Auditeerisime

- a) BERECi Tugiameti (BERECi Büroo) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest²⁴ ja eelarve täitmise aruannetest²⁵ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.3.4. Meie hinnangul annab BERECi Büroo raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi BERECi Büroo finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

²⁴ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

²⁵ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.3.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.3.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

BERECi Tugiamet (BERECi Büroo)

BERECi Büroo vastus

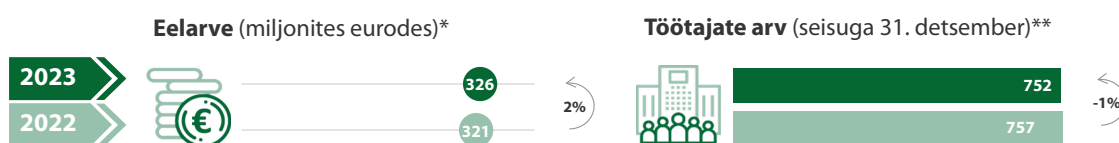
Amet võtab kontrollikoja aruande teatavaks.

3.4. Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA)

Sissejuhatus

3.4.1. Kölnis asuvat Euroopa Lennundusohutusamet (edaspidi „EASA“) asutati määrusega (EL) 2018/1139. EASA eelkäija oli 2002. aastal asutatud Euroopa Lennundusohutusamet (samuti EASA). EASA-l on konkreetset regulatiivsed ja täidesaatvad ülesanded lennundusohutuse valdkonnas, eelkõige seoses lennundustoodete konstrueerimise, tootmise, hoolduse ja käitamisega. *Joonisel 3.4.1* esitatakse EASA peamised arvanded²⁶.

Joonis 3.4.1. EASA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EASA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EASA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.4.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EASA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

²⁶ EASA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.easa.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.4.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Lennundusohutusameti (EASA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest²⁷ ja EASA eelarve täitmise aruannetest²⁸ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.4.4. Meie hinnangul annab EASA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EASA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

²⁷ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

²⁸ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.4.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.4.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.4.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.4.8. Oma 2022. aasta aruandes (punkt 3.4.8) järeldasime, et leping, mille EASA sõlmis läbirääkimistega menetluse tulemusena, oli õigusnormide vastane, sest EASA ei põhjendanud sellise menetluse kasutamise põhjust (äärmine kiireloomulisus). Selle tulemusena olid kõik selle lepingu alusel tehtud järgnevad maksed (2023. aastal kokku 1,6 miljonit eurot) õigusnormide vastased.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.4.9. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2016	EASA-l on aastate jooksul tekkinud lennundustööstuse rahastatud tegevustest 52 miljoni euro suurune ülejääk, mille kohta puudub säte EASA asutamismääruses.	EASA-l puudub selles küsimuses kontroll, sest see nõuaks asutamismääruse muutmist. Kokku oli 2023. aasta lõpus ülejääk 50 miljonit eurot.	Avatud
2	2021	Aastatel 2019–2021 hindas EASA kahte võimalikku huvide konflikti juhtumit seoses kõrgema astme töötajatega, kes asusid tööle uuele töökohale väljaspool EASAt. Kuigi personalieeskirjade artiklis 16 nõutakse lobi- või nõustamistegevuse riski kontekstis hinnatud juhtumite loetelu avaldamist, EASA seda meie hinnatud ühe juhtumi puhul ei teinud. Vastupidiselt personalieeskirjade artiklis 16 sätestatud teisele nõudele ei konsulteerinud EASA ka ühiskomiteega.	EASA vaatas läbi oma menetlused, et kõrvaldada tuvastatud puudused, ja nimetas 2023. aastal ametisse ühiskomitee.	Suletud
3	2022	EASA algatas läbirääkimistega hankemenetluse ilma eelnevalt hanketeadet avaldamata. EASA	Selle lepinguga seoses ei pidanud EASA teenuse osutamise katkestamist otstarbekaks, sest	Avatud

Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		<p>põhjendas nimetatud menetluse kasutamist äärmise kiireloomulisusega. Leiame, et kiireloomulisus ei tulenenud ettenägematust sündmusest, sest uue lepingu eelarve oli heaks kiidetud juba 2021. aasta detsembri alguses, jättes piisavalt aega avatud hankemenetluseks.</p> <p>Seetõttu järeldasime, et läbirääkimistega menetluse õiguslik alus oli vale ja menetlus seega õigusnormide vastane, nagu ka kõik sellest tulenevad maksed.</p>	<p>Euroopa lennundusohutusintsidentidest teatamise katkemise ohtu peeti liiga suureks.</p> <p>Lepingu alusel tehti 2023. aastal makseid kokku 1,6 miljoni euro ulatuses (vt punkt 3.4.8) ja leping lõppes 2023. aasta juunis. Järgnev leping sõlmiti avatud hankemenetluse teel.</p>	
4	2022	<p>EASA algatas hankemenetluse ürituste korraldamise teenuste osutamiseks. Finantspakkumuse hind oli 2,5 miljonit eurot. EASA märkis, et pakkujatelt saadud finantspakkumuste vahel oli märkimisväärseid hinnaerinevusi, ja palus selgitusi. Seejärel muutis ta pakkumuse hinda. Finantsmääruse artikli 151 kohaselt on sellised korrigeeringud aga lubatud üksnes ilmsete tehniliste vigade parandamiseks.</p> <p>Pärast seda, kui pakkuja kaebas, et EASA oli hanke hinda muutnud, viis EASA läbi teise</p>	<p>Pärast meie tähelepanekut muutis EASA oma lähenemisviisi, et kohaldada mõiste „ilmne tehniline viga“ ranget tõlgendust, määrata kindlaks, kuidas neid parandada, ning teatada võimalikult üksikasjalikult, millised nõuded ei ole pakkuja kõrvalejätmise korral täidetud.</p>	Suletud

Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		hindamise ja lükkas pakkuja kõrvale põhjendusel, et ta „ei vastanud tehnilises kirjelduses esitatud nõuetele“. EASA ei täpsustanud siiski, millised nõuded ei olnud täidetud, mis tähendab, et pakkuja kõrvalejätmine ei olnud nõuetekohaselt põhjendatud.		
5	2022	EASA kogub tasusid ja lõive sertifitseerimisteenuste osutamise eest, kuid ei dokumenteeri kontrole, mida ta teeb selle tulu nõuetekohase kogumise tagamiseks. See on vastuolus finantsmääruse artikli 74 lõikega 5 ja artikliga 75.	Pärast meie tähelepanekut tegi EASA taotlejatega tegelev osakond parandusi, et tagada, et iga uue taotluse puhul on tehtud halduskontrollid. Sarnaseid parandusi tehakse praegu ka tehnilise toetuskõlblikkuse kontrolli puhul. Sellega tegelevad tehnilised osakonnad.	Avatud

Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA)

EASA vastus

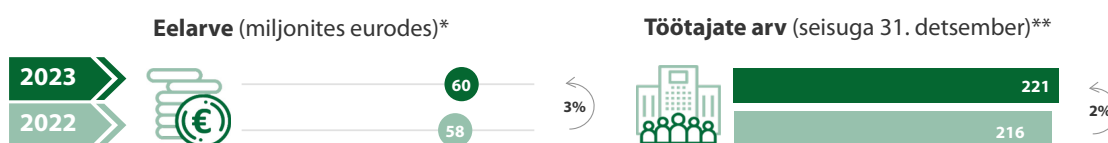
Amet võtab kontrollikoja aruande teatavaks.

3.5. Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA)

Sissejuhatus

3.5.1. Pariisis asuv Euroopa Pangandusjärelevalve (edaspidi „EBA“) asutati määrusega (EL) nr 1093/2010. EBA ülesandeks on aidata kaasa pangandussektoris kvaliteetsete ühtsete regulatiivsete ja järelevalvestandardite ning -tavade väljatöötamisele, jälgida ELi pangandusõiguse liikmesriikide ametiasutuste poolset rakendamist ning eriolukordades otsuseid teha. *Joonisel 3.5.1* esitatakse EBA peamised arvanded²⁹.

Joonis 3.5.1. EBA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EBA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EBA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.5.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EBA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

²⁹ EBA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.eba.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.5.3. Auditeerisime

- a) EBA raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest³⁰ ja eelarve täitmise aruannetest³¹ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.5.4. Meie hinnangul annab EBA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EBA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

Asjaolu rõhutamine

3.5.5. Juhime tähelepanu 2023. aasta raamatupidamise aastaaruande lisale IV.1, milles kirjeldatakse kohtuasja T-750/22 „UniSystems Luxembourg and Unisystems systemata plioforikis vs. ESMA“ tulemustega seotud ebakindlust, mis puudutab ESMA juhivat riigihankemenetlust, milles EBA on üks hankijatest.

Juhime tähelepanu ka lisale IV.5, milles kirjeldatakse alates 2023. aasta jaanuarist kehtiva ja 2025. aasta jaanuarist kohaldatava [digitaalse tegevuskerksuse määruse](#) (DORA) ning [krüptovaraturgude määruse](#) (MiCAR), mis jõustus 2023. aasta juunis ja mida kohaldatakse

³⁰ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

³¹ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA)

alates 2024. aasta detsembrist, märkimisväärset mõju. Nende kahe määrusega on EBA-le antud uued volitused ja ülesanded. Seadusandlike ettepanekutega (DORA) ja (MiCAR) seotud finantsaruannetes nähti ette ametikohad järelevaatamisülesannete täitmiseks, mida rahastatakse tasudest. Finantsaruannetes ei käsitletud siiski seda, kuidas rahastada ülesannete ettevalmistamist ega järelevalvepoliitika ettevalmistamiseks ja rakendamiseks vajalike ametikohtade loomist. Kõike seda tuli aga teha 2023. aastal, enne kui tasude kogumine sai alata. Seetõttu jaotas EBA vahendid ümber nendeks ettevalmistavateks tegevusteks.

Meie arvamust need asjaolud ei muuda.

Muu asjaolu

3.5.6. EBA-lt saadud tõendite kohaselt paigutati punktis 3.5.5 mainitud DORA ja MiCARiga seotud ettevalmistavaks tegevuseks ümber märkimisväärset hulgal vahendeid (2023. aastal 24,5 täistööaja ekvivalenti).

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.5.7. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.5.8. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.5.9. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.5.10. Auditeerisime plokiahela analüüsiteenuste ja krüptovaraturgude andmete hankemenetlust, mille hinnanguline maksumus oli 360 tuhat eurot ja mille tulemusel sõlmiti mitu raamlepingut. Leidsime, et menetluses lubati siiski osaleda kolmel pakkujal, kes ei vastanud finantssuutlikkuse nõuetele, sest nad esitasid ainult kahe aastat finantsaruanded, mitte kolme, nagu nõutud. Neist kolmest pakkujast ühega sõlmiti leping kui paremusjärjestuselt teisel kohal olnud pakkujaga. Sellega rikuti finantsmääruse artikli 167 lõiget 1 ning läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtet. EBA ei teinud 2023. aastal sellele töövõtjale ühtegi makset, sest seni on ta kasutanud ainult esimesel kohal olnud töövõtja teenuseid.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.5.11. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	EBA korraldas teenuste hankimiseks kaks avatud hankemenetlust: ühe finantsteenuste turu-uuringuteks ja teise andmekaitsealaseks konsulteerimiseks. Ühe pakkumuse puhul kattusid lepingu valiku- ja hindamiskriteeriumid. Mõlemal juhul hindas EBA lepingute maksimaalset maksumust üle. See tulenes puudustest enne hankemenetluste algatamist tehtud turuhindade uurimises.	Üks osa EBA hiljuti välja töötatud valikukomisjonide suunistest on konkreetselt seotud lepingu sõlmimise ja valikukriteeriumide eristamisega. EBA viib läbi turu-uuringuid, avaldades Euroopa Liidu Teatajas eelteate, milles ta kutsub ettevõtteid üles vastama küsimustikule (avalik konsultatsioon) ja palub neilt lepingu maksumuse hindamiseks soovituslikke hindu.	Suletud

Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA)

EBA vastus

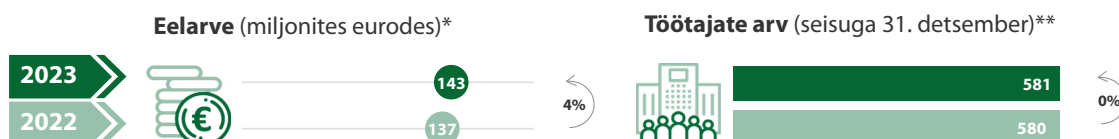
3.5.10. . Hankemenetlus oli seotud uue tööstusharuga. Otsustades lubada kolmel kõnealusel pakkujal osaleda, tugines EBA finantsmääruse I lisa artikli 19 lõikele 3 ja hankejuhendi punktile 4.3.1.19, mis võimaldavad EBA-l võtta sellise lähenemisviisi. EBA mõistab, et kontrollikoja seisukoht on, et läbipaistvuse tagamiseks oleks EBA pidanud selle võimaluse pakkumiskutse dokumentides ära märkima, kuigi hankejuhendis ei ole seda küsimust käsitletud. EBA-le laekus menetluse raames 23 pakkumust, sealhulgas turuanalüüsi käigus tuvastatud tööstusharu juhtivatelt ettevõtjatelt. 2024. aastal ei tee EBA kõnealusele töövõtjale ühtegi makset ja kohandab vastavalt oma tulevasi hanketingimusi.

3.6. Euroopa Kemikaaliamet (ECHA)

Sissejuhatus

3.6.1. Helsingis asuv Euroopa Kemikaaliamet (edaspidi „ECHA“) asutati määrusega (EÜ) nr 1907/2006. ECHA peamine ülesanne on rakendada kemikaale käsitlevaid ELi õigusakte, et kaitsta ELi kodanike tervist ja keskkonda. Samuti aitab ECHA kaasa siseturu heale toimimisele ning Euroopa keemiatööstuse innovatsioonile ja konkurentsivõimele. *Joonisel 3.6.1* esitatakse ECHA peamised arvanded³².

Joonis 3.6.1. ECHA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: ECHA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning ECHA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.6.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, ECHA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

³² ECHA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.echa.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.6.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest³³ ja eelarve täitmise aruannetest³⁴ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.6.4. Meie hinnangul annab ECHA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ECHA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

³³ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

³⁴ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.6.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.6.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Euroopa Kemikaaliamet (ECHA)

ECHA vastus

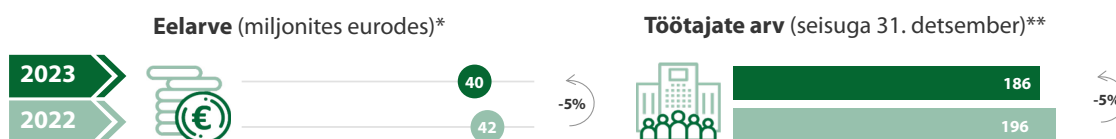
Amet võtab kontrollikoja aruande teatavaks.

3.7. Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA)

Sissejuhatus

3.7.1. Frankfurdis asuv Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (edaspidi „EIOPA“) asutati määrusega (EL) nr 1094/2010. EIOPA edendab usaldusväärsset õigusraamistikku ja järjepidevaid järelevalvetavasid, et kaitsta kindlustusvõtjate, pensioniskeemide liikmete ja soodustatud isikute õigusi ning suurendada üldsuse usaldust Euroopa Liidu kindlustus- ja tööandjapensionide sektori vastu. *Joonisel 3.7.1* esitatakse EIOPA peamised arvanded³⁵.

Joonis 3.7.1. EIOPA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EIOPA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EIOPA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.7.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EIOPA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

³⁵ EIOPA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.eiopa.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.7.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest³⁶ ja eelarve täitmise aruannetest³⁷ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.7.4. Meie hinnangul annab EIOPA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EIOPA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

³⁶ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

³⁷ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.7.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.7.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.7.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.7.8. Ühe auditeeritud haldusmakse (712 000 eurot) puhul kiitis EIOPA eelarvelised kulukohustused heaks alles pärast asjaomaste juriidiliste kohustuste allkirjastamist. See on vastuolus EIOPA finantsmääruse artikli 73 lõikega 2.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.7.9. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
01	2021	EIOPA ruumide üürilepingu tingimuste kohaselt vajab EIOPA üürileandja nõusolekut, enne kui ruumides võib teha muudatusi või paigaldada täiendavaid seadmeid. Lepingus on ka tingimus, mille kohaselt võivad töid teostada ainult üürileandja nimetatud töövõtjad. Nende lepinguliste piirangute tõttu sõlmis EIOPA renoveerimistööde lepingud ilma asjakohase hankemenetluseta otse üürileandja määratud töövõtjatega. See on vastuolus finantsmääruse artiklitega 164, 167 ja 170. Selle lepingu eest eelarveaastal 2021 veel makseid ei tehtud.	Pärast tähelepaneku tegemist ei ole EIOPA sõlminud ühtegi täiendavat lepingut, mis nõuaks tema üürileandja nõusolekut. EIOPA kavatses tulevaste ehitustööde puhul kasutada asjakohaseid hankemenetlusi ning peab üürileandjaga läbirääkimisi, et tööd võiks teha edukaks osutunud pakkuja.	Avatud

Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
02	2022	<p>EIOPA allkirjastas 2022. aasta aprillis mobiiltelefoniside telekommunikatsiooniteenuste lepingu eelmise lepingu muudatusena, mis kajastab uue hanke tingimusi. Vastupidiselt finantsmääruse I lisa punktile 1.1 oli leping sõlmitud tähtajatult, kusjuures EIOPA-l oli õigus leping pärast neljandat aastat lõpetada.</p> <p>Tegevuse järjepidevuse tagamiseks ei lõpetanud EIOPA vana tellimust nelja aasta möödudes ja dokumenteeris selle kõrvalekalde erandina. 2021. aasta detsembrist kuni 2022. aasta aprillini kasutati vana lepingut ilma õigusliku aluseta.</p>	<p>2022. aasta tähtajatu telekommunikatsiooniteenuste leping on endiselt kehtiv.</p> <p>Õigusnormide vastane üleminekukord kaotas kehtivuse 2022. aasta aprillis.</p>	<p>Avatud seoses lepingu tähtajatu kestusega</p> <p>Suletud seoses üleminekukorraga</p>

EIOPA vastus

3.7.8. EIOPA võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks ja soovib veel kord kinnitada, et järgib finantsmääruses sätestatud eeskirju, sealhulgas EIOPA finantsmääruse artikli 73 lõike 2 sätteid. Kuigi eelarveliste kulukohustuste heakskiitmise protsess algatati nõuetekohaselt enne sissenõudekorralduse kättesaamist, muutus tegelik rahaline kulukohustus tõepoolest kehtivaks alles pärast sissenõudekorralduse kättesaamist.

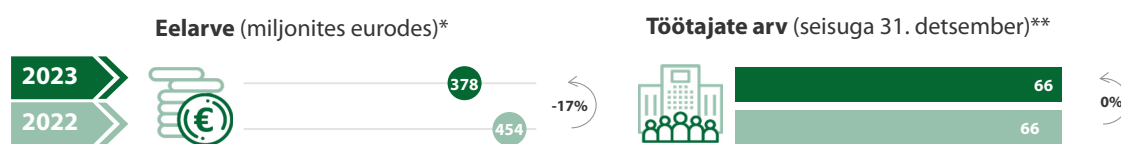
EIOPA võtab tulevikus lisameetmeid sarnase riski leevendamiseks ja vähendamiseks.

3.8. Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT)

Sissejuhatus

3.8.1. Budapestis asuv Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (edaspidi „EIT“) asutati määrusega (EÜ) nr 294/2008, mis tühistati ja asendati määrusega (EL) 2021/819. EIT aitab edendada jätkusuutlikku majanduskasvu ja töökohtade loomist, tugevdades Euroopa innovatsioonisuutlikkust. Selleks eraldab EIT toetusi teadmis- ja innovaaticogukondadele, mis ühendavad endas kõrgharidus-, teadusuuringute ja ärisektorid, et arendada uuenduslikke tooteid ja teenuseid, luua uusi ettevõtteid ja koolitada uue põlvkonna ettevõtjaid. 2023. aastal moodustasid teadmis- ja innovaaticogukondade toetused 322 miljonit eurot (2022. aastal 372 miljonit eurot), mis moodustas 97% EIT kogukulutustest (2022. aastal 98%). *Joonisel 3.8.1* esitatakse EIT peamised arvanded³⁸.

Joonis 3.8.1. EIT peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EIT eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EIT esitatud andmed töötajate arvu kohta.

³⁸ EIT rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil <https://eit.europa.eu/>.

Joonis 3.8.2. 2023. aasta EIT auditi andmekogumi võrdlus maksetega**Maksed – kokku 357 miljonit eurot****Auditi andmekogum – kokku 385 miljonit eurot**

Märkus: EIT maksed hõlmavad suurt hulka eelmakseid ja tasaarvestusi. Kooskõlas alustehingute ühtlustatud määratlusega (üksikasjalikum teave punktis [3.1.8](#)) kontrollime me makseid, kui kulud on kantud. Me auditeerime ettemakseid siis, kui vahendite saaja on nende korra kohast kasutamist tõendanud ning EIT on need kas samal aastal või hiljem tasaarvestuse tegemisega heaks kiitnud.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.8.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EIT juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel [375](#) olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.8.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest³⁹ ja eelarve täitmise aruannetest⁴⁰ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.8.4. Meie hinnangul annab EIT raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EIT finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

Asjaolu rõhutamine

3.8.5. Juhime tähelepanu EIT raamatupidamise aastaaruande lisadele 1.3.5 ja 3.3, milles kirjeldatakse arvestuspõhimõtteid ja nende aluseks olevaid eeldusi, mida kasutatakse tegevuskulude (toetuskulud) suuruse hindamisel. Need esitatakse bilansi varade poolel eelmaksetena kahaneva kirjena. Akumuleeritud toetuskulude hinnanguline maht on oluline, ja sellega kaasneb paratamatult ebakindlus. Meie ei esita oma arvamus selle asjaolu kohta märkust.

³⁹ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁴⁰ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.8.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Märkustega arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.8.7. Välja arvatud punktides „Alus märkustega arvamusele raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta“ selgitatud asjaolude mõju, on EIT 2023. aasta 31. detsembril lõppenud aasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kontrollikoja hinnangul kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Alus märkustega arvamusele raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.8.8. EIT kontrollib oma toetusmaksete seaduslikkust ja korrektsust tagantjärele. 2023. eelarveaastal tehtud lõppmaksete puhul tegid välisaudiitorid EITga kokkulepitud menetluste alusel kuni 2024. aasta juunini järelkontrolli. Kokku kontrollisid välisaudiitorid 174 kuluartiklist koosnevat esinduslikku valimit ja teatasid neist 39-ga seotud leidudest. EIT kiitis need leidu heaks ja teavitas meid, et EIT hinnangul sisaldasid neist 27 rahastamiskõlbmatuid kulusid.

Vaatasime läbi nii välisaudiitorite tehtud kontrollid kui ka EIT võetud järelkontrolli. Leidsime, et lisaks eespool mainitud 27 kuluartiklile sisaldavad rahastamiskõlbmatuid kulusid veel kolm artiklit.

Need puudutasid kolme lähetatud töötaja palgakulusid. Sellisel juhul nõutakse toetuslepingu tingimuste kohaselt (mida selgitatakse selgitustega toetuslepingus), et kulud peavad olema tegelikud ja toetusesaaja poolt lõplikult ja tegelikult kantud, lisaks ka kindlaksmääratavad ja kontrollitavad, st, raamatupidamis- ja tõendavate dokumentide põhjal kooskõlastavalt võrreldavadning tegelikult makstud. Kõnealusel juhul maksti kulud septembris 2024, alles peale meiepoolset maksekinnituse küsimist ning 17 kuud peale arve väljastamist, kuigi arve kohaselt oli maksetähtaeg üks kuu.

Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT)

Kuigi teatavatel tingimustel võivad toetusesaajad taotleda kulude hüvitamist enne nende maksmist, peavad nad näitama, et eespool loetletud rahastamiskõlblikkuse tingimused on täidetud (st, et kulud on hiljem makstud). Auditi ajal see aga nii ei olnud, kuna makse tehti alles peale seda, kui me olime küsinud maksekinnitust.

Vastavalt meie auditimetoodikale (kuna parandust ei tehtud meie auditist sõltumatult) on asjaomased kulutused, mis on esinduslikud EIT kõigi toetuste suhtes, meie auditiarvamuse seisukohast õigusnormide vastased.

Asjaomase 30 kuluartikli eest maksti õigusnormide vastaselt 188 100 eurot. See tähendab hinnangulist veamäära 3,4%.

Kohaldades seda veamäära EIT 2023. aasta heaks kiidetud toetusmaksetele summas 359,9 miljonit eurot, on meie hinnangul vigadest mõjutatud 12,2 miljonit eurot. See moodustab 3,2% kogu auditi andmekogumist, mis oli 2023. aastal 385,2 miljonit eurot. Summa ületab käesoleva auditi jaoks kehtestatud olulisuse läve.

Asjaolu rõhutamine

3.8.9. Juhime tähelepanu EIT raamatupidamise aastaaruande lisale 4.1, milles kirjeldatakse, et EIT muutis oma toetuslepingute struktuuri, minnes iga-aastastelt toetustelt üle mitmeaastastele toetustele. Vastavalt artikli 111 lõikele 4 saab mitmeaastaste toetuste seaduslikkust ja korrektsust hinnata ainult vahe- ja lõppmaksete tegemise ajal. 2023. aastal maksis EIT mitmeaastaste toetuslepingutega seotud eelmaksetena 319,8 miljonit eurot, mis moodustab 89,5% 2023. aasta maksete kogusummast (357,4 miljonit eurot).

Auditeerime eelmakseid siis, kui vahendite saaja on nende korra kohast kasutamist tõendanud ning asutus on need kas samal aastal või hiljem tasaarvestuse tegemisega heaks kiitnud (vt punkt **3.1.8**). Seega hindame nende maksete seaduslikkust ja korrektsust alles järgmistel aastatel.

3.8.10. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.8.11. Kooskõlas raamfinantsmääruse artikli 45 lõigetega 5 ja 8 on EIT välja töötanud menetlused ja suunised toetusmaksete järelkontrolli tegemiseks. Need maksed moodustavad suurema osa EIT tehingutest ja kujutavad endast suurima riskiga valdkonda.

Neid menetlusi ja suuniseid ei ole siiski veel ajakohastatud, et võtta arvesse mõju, mida EIT üleminek mitmeaastase toetuslepingu struktuurile avaldab tema järelkontrollistrateegiale (vt **3.8.9**).

Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT)

Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

3.8.12. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2019	EIT eelarve kasvu ning kontrollitavate teadmis- ja innovaatikakogukondade arvu suurenemisega ei ole kaasnenud ametikohtade arvu samaväärset suurenemist.	Olukord ei ole 2023. aastal muutunud, sest ELi eelarvepädevad institutsioonid ei kiitnud täiendavate ametikohtade taotlust heaks. Tegu on EIT-st sõltumatu asjaoluga.	Avatud
2	2022	Kahe auditeeritud makse puhul 2021. aastal ja kolme makse puhul 2022. aastal kiitis EIT eelarvelised kulukohustused heaks alles pärast lepingute allkirjastamist. See on vastuolus raamfinantsmääruse artikli 73 lõikega 2.	EIT korraldas asjaomaste talitustega kohtumisi, et selgitada õigeid menetlusi. 2023. aastal leiti ikkagi üks juhtum, kus eelarvelised kulukohustused kiideti heaks alles pärast juriidilise kohustuse võtmist.	Avatud
3	2022	EIT toetuste (mis moodustavad 98% EIT eelarvest) seaduslikkust ja korrektsust kontrollis tagantjärele sõltumatu välisaudiitor. 2021. aasta toetuste puhul oli EIT kindlaks tehtud veamäär 1,7%. Erinevalt eelmistest aastatest ei avaldatud seda veamäära aga EIT 2022. aasta tegevusaruandes, kuna aasta kohta käivad arvutused tehti liiga hilja.	EIT avaldas oma 2023. aasta tegevusaruandes eelmise aasta veamäära.	Lõpetatud

Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
4	2022	Ühe tarkvarauuenduseks esitatud tellimuse puhul ei teinud EIT eelkontrolli, et teha kindlaks, kas töövõtja oli küsinud õiget hinda ja vahendustasu. See on vastuolus EIT finantsmääruse artikli 30 sätetega eelkontrollide kohta.	2023. aastal me sarnaseid juhtumeid ei avastanud.	Lõpetatud
5	2022	2022. aastal maksis EIT hilinenud toetusmaksetelt kahel korral intressi. Ühel juhul maksti kolme päeva võrra hilinenud 39,5 miljoni euro suuruselt makselt 11 400 eurot intressi. Teisel juhul maksis EIT 67 päeva hilinenud 3,2 miljoni euro suuruselt makselt 20 700 eurot intressi. Mõlemal juhul ei järginud EIT nõuetekohaselt regulatiivseid tähtaegu, mis osutab puudustele EIT maksete töövoos.	2023. aastal viis EIT lõpule viimase toetustsükli, kus maksetehinguid tuli töödelda ja käsitsi kodeerida. Tänu operatiiv- ja finantsmeeskondade vahelisele paremale koordineerimisele töödeldi kõiki selliseid tehinguid kooskõlas seadusega ettenähtud tähtaegadega. Alates 2023. aastast on EIT viinud lõpule ülemineku eGrants töövahendile, mis toetab kogu toetuste haldamise tsükli, sealhulgas maksetehingute järelevalvet ja maksete automatiseerimist. See vähendab sarnaste probleemide tekkimise riski tulevikus.	Suletud

EIT vastus

3.8.8. EIT ei aktsepteeri ühte kontrollikoja teatatud vigadest, mis on seotud ühe juhtumiga ja mis mõjutab kolme kuluartiklit, mis tema arvates on rahastamiskõlblikud.

Üks EIT toetuse saajatest (ettevõtte A) teatas kolme töötaja palgakuludest, kelle on talle lähetanud seotud üksus (ettevõtte B), mis kuulub samale emavettevõttele. Need töötajad töötasid innovatsiooniprojekti, millega saavutati kõik toetuslepingu alusel kavandatud ülesanded ja tulemused. Programmi „Euroopa horisont“ toetuslepinguga on selgesõnaliselt lubatud lähetatud töötajate kulude esitamine („Kulukategooria A.3 – lähetatud isikud“). Ettevõtte B, kes palkas need kolm isikut, jätkas palkade ja seotud kulude maksmist ning esitas vastavalt kehtivale lähetuskokkuleppele ettevõttele A kolme töötaja kogukulu kohta arve. Kõik palgad ja tasud maksis ettevõtte B toetuslepingu kehtivuse ajal 2022. aastal ning ettevõttele A esitatud arve kogukulud sisaldasid ettevõtte A 2022. aasta auditeeritud raamatupidamisaruannetes, mis tähendab, et kolme isiku lähetamise kulud kandis tegelikult ettevõtte A.

Programmi „Euroopa horisont“ toetuslepingus on sätestatud rida tingimusi, mis peavad olema täidetud, et lähetatud töötajate kulud oleksid rahastamiskõlblikud. EIT hinnangus täitis toetusesaaja kõik 13 rahastuskõlblikkuse tingimust, mida kohaldatakse lähetatud töötajate kulude suhtes. Seetõttu loeti lähetatud isikute kulud EIT poolt hüvitatavaks.

Eelkõige leiab EIT, et kõnealused kulud kandis lõplikult ja tegelikult toetusesaaja (ettevõtte A), sest kulud kirjendati toetusesaaja raamatupidamisdokumentidesse ja lisati tema 2022. aasta auditeeritud finantsaruannetesse. Ainult ettevõtte B arve tasumine ettevõttele A toimus hiljem, mis on tavapärane äritegevus seotud ettevõtete vahel.

EIT leiab, et programmi „Euroopa horisont“ toetuslepingus, anoteeritud toetuslepingus ega toetusesaajaga sõlmitud toetuslepingus ei ole tingimusi ega nõudeid selle kohta, millal tuleb makse teha. Täpsemalt on anoteeritud toetuslepingus sätestatud järgmist: „Kui kulude kohta esitatakse arve või need tasutakse pärast lõppkuupäeva, on need rahastamiskõlblikud ainult siis, kui võlg oli meetme kestuse ajal juba olemas (dokumentaalsete tõenditega tõendatud) ja lõplik kulu on lõpparuande esitamise ajal teada.“ Nii juhtuski: kulud (võlg) eksisteerisid juba meetme kestuse ajal, mida tõendavad ka dokumentaalsed tõendid.

Kuigi EIT leiab, et kõnealune juhtum ei ole vigane ega nõua toetusesaajalt tagasinõudmist, võtab ta teadmiseks, et kontrollikoja hinnang põhineb tema auditimetoodika kohaldamisel. EIT märgib, et ilma selle juhtumita oleks kontrollikoja hinnanguline veamäär alla 2% olulisuse piirmäära, mille tulemusel saaks EIT maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta anda puhta auditi järeldusotsuse.

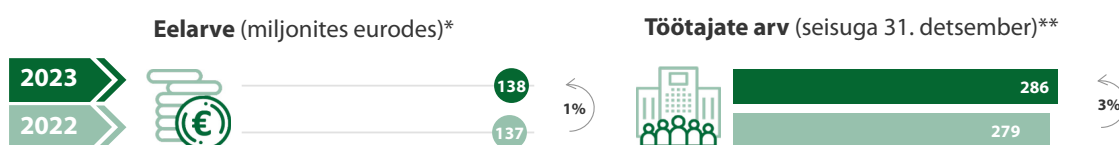
3.8.11. EIT juba ajakohastab oma järelkontrollimehhanismi, et käsitleda hiljutise mitmeaastaste toetuslepingute struktuurile ülemineku asjakohaseid tagajärgi.

3.9. Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA)

Sissejuhatus

3.9.1. Lissabonis asuv Euroopa Meresõiduohutuse Amet (edaspidi „EMSA“) asutati määrusega (EÜ) nr 1406/2002. EMSA ülesanneteks on meresõiduohutuse kõrge taseme tagamine ja laevade põhjustatud merereostuse vältimine. Samuti annab EMSA Euroopa Komisjonile ja liikmesriikidele tehnilist abi ning jälgib ja hindab ELi õiguse rakendamist. *Joonisel 3.9.1* esitatakse EMSA peamised arvanded⁴¹.

Joonis 3.9.1. EMSA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EMSA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EMSA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.9.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EMSA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁴¹ EMSA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.emsa.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.9.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Meresõiduohutuse Ameti (EMSA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁴² ja EMSA eelarve täitmise aruannetest⁴³ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.9.4. Meie hinnangul annab EMSA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EMSA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvpidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁴² Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁴³ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.9.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.9.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.9.7. Auditeerisime ühte avatud hankemenetlust kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemide pakkumiseks mereseireks laiendatud rannikualal. Edukas pakkuja esitas hankemenetluses kaks eraldi pakumust. Peamine erinevus kahe pakumuse vahel oli seotud tehnilise elemendi (automaatse skaneerimisanduri) lisamisega ühte pakumustest. Hankija võttis mõlemad pakumused vastu ja hindas neid.

Rohkem kui ühe pakumuse vastuvõtmine samalt pakkujalt samas avatud hankemenetluses oli vastuolus finantsmääruse artikli 164 lõikega 2 ning vastuolus läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise õiguslike põhimõtetega. Kui ettevõtja esitab samas menetluses rohkem kui ühe pakumuse, võib ta põhjendamatult parandada oma võiduvõimalusi, kuna ta suudab ja tahab investeerida rohkem ressursse mitme pakumuse ettevalmistamiseks, selle asemel et esitada ainult üks parim võimalik pakumuse.

Enne pakumuste esitamise tähtpäeva teavitati kõiki pakkujaid vastuseks ühe pakkuja küsimusele, et nad võivad esitada mitu pakumust ja ükski neist ei esitanud vastuväiteid. Lisaks olid eduka pakkuja esitatud kaks pakumust paremusjärjestuses esimesel ja teisel kohal. Nendel põhjustel järeldame, et isegi ilma artikli 164 lõike 2 rikkumiseta oleks menetluse tulemus olnud sama.

Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA)

EMSA vastus

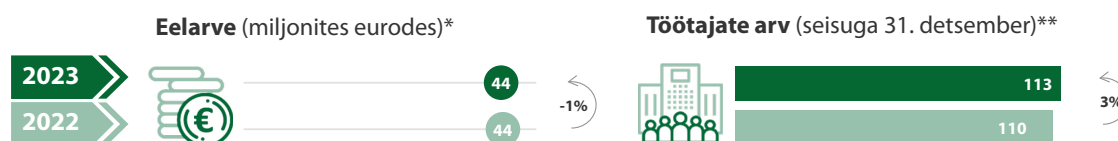
3.9.7. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Ameti õiguslik tõlgendus on, et auditeeritud menetluse raames ühe ja sama pakkuja mitme pakkumuse vastuvõtmine oli seaduslik ja kooskõlas finantsmäärusega. Nagu toimus ka auditeeritud menetluse korral, järgib EMSA eelarve peadirektoraadi esitatud suuniseid ja vorme. Läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtte kindlustamiseks tagab amet, et tema hanketingimustes on algusest peale selge, kas mitut pakkumust võib esitada või mitte, ning ajakohastab sõnastust vastavalt ELi institutsioonidele ja asutustele kättesaadavaks tehtud standardvormide viimasele versioonile.

3.10. Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA)

Sissejuhatus

3.10.1. Ateenas asuv Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (edaspidi „ENISA“) asutati määrusega (EL) 2019/881. ENISA eelkäija oli 2013. aastal loodud Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeamet ning see on 2004. aastal asutatud Euroopa Võrgu- ja Infoturbeameti õigusjärglane. ENISA peamine ülesanne on saavutada kogu ELis kõrge ühtlustatud küberturvalisuse tase, toetades sealhulgas aktiivselt liikmesriike ja ELi organeid küberturvalisuse parandamisel ning toimides kõigi ELi asjaomaste sidusrühmade jaoks nõustamis- ja teadmiste alase referentspunktina. *Joonisel 3.10.1* esitatakse ENISA peamised arvanded⁴⁴.

Joonis 3.10.1. ENISA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi teenistujaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: ENISA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning ENISA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.10.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, ENISA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁴⁴ ENISA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.enisa.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.10.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ameti (ENISA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁴⁵ ja eelarve täitmise aruannetest⁴⁶ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.10.4. Meie hinnangul annab ENISA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ENISA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁴⁵ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁴⁶ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.10.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Märkustega arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.10.6. Välja arvatud punktis „Alus märkusega arvamuse esitamiseks raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta“ kirjeldatud asjaolude mõju, on 31. detsembril 2023 lõppenud aasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kontrollikoja hinnangul kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Alus märkustega arvamusele raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.10.7. 2022. aasta augustis lisati ENISA eelarvesse 15 miljonit eurot, et rahuldada liikmesriikide taotlus suurendada ENISA pakutavat küberturvalisuse alast tuge pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse. Selle toe andmiseks algatas ENISA 2022. aasta septembris 28 osast koosneva avatud hankemenetluse (üks iga liikmesriigi kohta ja üks horisontaalsete teenuste jaoks) ning allkirjastas 2022. aasta novembris ja detsembris 28 eraldi raamlepingut 16 erineva töövõtjaga kogusummas 14,4 miljonit eurot. Seejärel võttis ENISA haldusnõukogu pärast liikmesriikide poolt 2023. aasta alguses esitatud muudetud taotlusi ENISA-lt küberturvalisuse toetuse saamiseks vastu otsuse teha ajutiselt erand oma finantsmääruse artikli 12 lõikest 6, artikli 73 lõikest 2 ja artikli 75 lõigetest 1 ja 3 ning seega ka raamfinantsmääruse vastavatest artiklitest. ENISA jaotas selle otsuse alusel 28 lepingu vahel ümber mitme individuaalse kulukohustuse summad ja nendega seotud maksete assigneeringud. See registreeriti ENISA erandite registris. Sellise õigusnormide vastase rahaliste vahendite ümberpaigutamise seoses maksti 2023. aastal õigusnormide vastaselt välja kokku 1,8 miljonit eurot. See moodustab 4,1% kõigist 2023. aasta maksete assigneeringutest. Summa ületab käesoleva auditi jaoks kehtestatud olulisuse läve.

3.10.8. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.10.9. Ühes graafilise disaini teenuste hankemenetluses, mille hinnanguline kogumaksumus oli 0,5 miljonit eurot ja kogukestus neli aastat, pakkusid kaks kõige odavama pakkumuse teinud pakkujat välja koguhinna, mis oli vastavalt 47% ja 64% kaheksa heakskiidetud pakkumuse keskmisest. ENISA ei küsinud kahelt pakkujalt selgitusi ega dokumenteerinud oma hindamist potentsiaalselt põhjendamatult madala maksumusega pakkumuste kohta, mis olid vastuolus finantsmääruse I lisa punktiga 23.1. Kaks asjaomast pakkujat olid paremusjärjestuses esimesel ja teisel kohal.

3.10.10. Ilma haldusnõukogu eelneva heakskiidu ja komisjoni eelneva nõusolekuta tegi ENISA tegevdirektor 2023. aasta septembris erandi ENISA asutamismääruse (EL) 2019/881 artiklitest 15 ja 32 ning ENISA finantsmääruse artiklitest 41 ja 45, et võimaldada 15 ajutisel töötajal tegeleda finantsmenetlusega.

3.10.11. Tegevdirektori 2023. aasta juuli otsusega on ENISA peaarvepidaja samaaegselt ka sisekontrolli koordinaator. See on vastuolus ENISA finantsmääruse artikliga 44, milles sätestatakse, et eelarvevahendite käsutaja ja peaarvepidaja ülesanded seisavad üksteisest lahus ja need on üksteist välistavad. Eelarvevahendite käsutaja volitused ja kohustused, mis on määratletud ENISA finantsmääruse artiklis 45, hõlmavad kohustust kehtestada sisekontrollisüsteemid. Seetõttu ei ole sisekontrolli koordinaatori roll, mis katab eelarvevahendite käsutaja kohustuste seda osa, kooskõlas peaarvepidaja rolliga.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.10.12. 2023. aastal menetles ENISA 3156 maksetaotlust, millest 291 (9%) summas 1,2 miljonit eurot maksti välja pärast seaduses sätestatud tähtaega. Viivist arvestati kokku 1200 eurot. Võrdluseks: 2022. aastal menetles ENISA 2477 maksetaotlust, millest 223 (9%) summas 1,1 miljonit eurot maksti hilinemisega, kuid neilt viivist ei arvestatud. 2022. aastal sisekontrolli ajal oli ENISA seda probleemi juba märganud.

Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

3.10.13. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2021	Madala maksumusega lepingute puhul puudus hindamisaruanne ja lepingu sõlmimise otsus.	ENISA võttis kasutusele pakkumuste hindamise otsuste vormid, mis sisaldavad madala maksumusega lepingute hindamisaruandeid.	Suletud
2	2022	2022. aastal pakkus ENISA oma juhtivtöötajatele ametialast hindamist, mille viis läbi ENISA nimetatud väline teenuseosutaja. Kolmel juhul maksis ENISA teenuseosutajale nende teenuste eest otse; ülejäänud 23 juhul hüvitas ENISA nende maksumuse oma juhtidele, kes maksid teenuseosutajale ise. ENISA maksis 26 hindamise eest kokku 120 300 eurot. Võttes arvesse, et ENISA valis pakkuja ilma avatud hankemenetluseta, järeltame, et need maksed olid õigusnormide vastased.	2023. aastal ei tehtud nende teenuste eest enam makseid ei otse teenuseosutajale ega kulude hüvitamisena ENISA töötajatele.	Suletud
3	2022	ENISA-l puuduvad eelnevalt kindlaks määratud suunised, mis aitaksid hindamiskomisjonidel pakkumusi nõuetekohaselt hinnata.	Hindamiskomisjonidele antakse nüüd süstemaatiliselt suuniseid.	Suletud

ENISA vastus

3.10.7. ENISA võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks ja soovib märkida, et haldusnõukogu otsus on erand (ajaliselt ja ulatuselt piiratud), et reageerida erilisele erakorralisele olukorrale äärmiselt keerulises rahvusvahelises kontekstis.

See erand registreeriti nõuetekohaselt vastavalt ENISA sisekontrolliraamistiku kohaldamisele ja sellest teatati vastavalt 2023. aasta konsolideeritud tegevusaruandes.

3.10.9. ENISA võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks ja soovib märkida järgmist.

ENISA ei nõudnud selgitusi kahelt pakkujalt, kelle pakkumused olid kõige odavamad, sest neid ei hinnatud ebatavaliselt madalaks. Keskmisest 64% madalamat pakkumust ei pea ENISA ebatavaliselt madalaks, sest see oli ainult 77% keskmisest, kui keskmine ei arvesta kõrgeima hinnaga pakkumust. Teise pakkumuse tegi ettevõtja, kellega ENISA-l oli sarnaste teenuste leping viimase 8 aasta jooksul, ja ENISA oli nende hinnastruktuurist hästi teadlik.

3.10.10. Vastavalt haldusnõukogu poolt 2023. aastal vastu võetud ENISA ettevõtlusstrateegiale on ENISA tegevusvajaduste ja ressursside vähesuse tõttu kasutanud ajutisi teenistujaid ja riiklikke eksperte mitteametlike, nõudluspõhiste, korduvate ja tehnilisemate ülesannete täitmiseks, näiteks finants- ja operatiivsete tehingute algatamiseks.

Kui eelarvepädevad institutsioonid ei suuda lahendada ressursside vähesust keskpikas perspektiivis, taotleb ENISA ametlikult finantseeskirjade erandit (komisjoni eelneval nõusolekul).

3.10.11. ENISA võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. ENISA leiab, et sisekontrolli koordinaatori ja peaarvepidaja ülesanded ei ole tingimata kokkusobimatud, eelkõige seetõttu, et eelarvehendite käsutaja ei olnud sisekontrolli koordinaatorile delegeerinud volitusi.

ENISA selgitab täiendavalt sisekontrolli koordinaatori rolli ja kohustusi oma siseprotsessides, et lahendada seonduvad võimalikud väärtõlgendused.

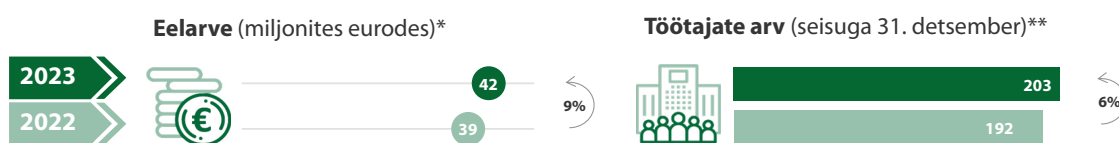
3.10.12. ENISA nõustub auditi tähelepanekuga. Selle puuduse kõrvaldamiseks on loodud iganädalane seirearuanne, et aktiivselt jälgida maksete tegemise aega alates 2023. aasta II kvartalist.

3.11. Euroopa Liidu Raudteeamet (ERA)

Sissejuhatus

3.11.1. Lille'is ja Valenciennes'is asuv Euroopa Liidu Raudteeamet (edaspidi „ERA“) asutati määrusega (EL) 2016/796. ERA eelkäija oli 2004. aastal asutatud Euroopa Raudteeagentuur. ERA ülesanne on parandada raudteesüsteemide koostalitlusvõimet ja ohutust. ERA vastutab ka selles valdkonnas lubade, sertifikaatide ja kinnituste väljaandmise eest. *Joonisel 3.11.1* esitatakse ERA peamised arvanded⁴⁷.

Joonis 3.11.1. ERA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: ERA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning ERA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.11.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, ERA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁴⁷ ERA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.era.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.11.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Raudteeameti (ERA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁴⁸ ja eelarve täitmise aruannetest⁴⁹ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.11.4. Meie hinnangul annab ERA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ERA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁴⁸ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁴⁹ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Asjaolu rõhutamise

3.11.5. Juhime tähelepanu 2023. aasta raamatupidamise aastaaruande lisale 3.5.4.1, milles kirjeldatakse uue eelarve-, raamatupidamis- ja finantsüsteemi SUMMA (Euroopa Komisjoni süsteemi arendamise katseprojekt) rakendamist.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.11.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.11.7. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.11.8. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.11.9. ERA allkirjastas erilepingu võrgu- ja turvateenuste hankimiseks summas 238 900 eurot, ilma et hankemenetlust oleks uuesti korraldatud, nagu on nõutud raamlepingus. Erileping, mida hiljem muudeti 254 400 euroni, ja kõik sellega seotud maksed olid seega õigusnormide vastased. 2023. aastal maksis ERA erilepinguga seoses kokku 254 400 eurot.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.11.10. Ühes hoonete haldusteenuste osutamiseks korraldatud hankemenetluses kogusummas 1 miljon eurot ei määratlenud ERA nõuetekohaselt valikukriteeriume. Mõned kriteeriumid olid liiga üldised ja üks viitas pakkuja asemel pakkumusele. Lisaks ei hinnanud hindamiskomisjon nõuetekohaselt, kas pakkumused olid põhjendamatult madalad.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.11.11. 2023. aastal ei järginud ERA tähtaegu, mis on sätestatud finantsmääruse artikli 98 lõikes 2, mille kohaselt peavad eelarvevahendite käsutajad „saatma võlateate viivitamata pärast saada oleva summa kindlaksmääramist“, või ERA tasusid ja lõive käsitleva määruse (EL) 2018/764 artikli 5 lõikes 1, milles on sätestatud 30päevane tähtaeg arvete esitamiseks. ERA esitatud andmed näitavad, et 1682 arvest esitati hilinemisega 240 (14%). Arvete esitamisega seotud viivitused, mis 2023. aastal olid keskmiselt 47 päeva, võivad põhjustada viivitusi tulude kogumisel ja eelarveraskusi.

3.11.12. 2023. aastal menetles ERA 1101 maksetaotlust, millest 148 (13%) summas 1,3 miljonit eurot maksti välja pärast seaduses sätestatud tähtaega. Viivist aga ei arvestatud. Võrdluseks: 2022. aastal menetles ERA 920 maksetaotlust, millest 179 (19%) hilinemisega, kuid viivist ei arvestatud.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.11.13. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2018	2019. aastal hakkab ERA sertifitseerimistoimingute eest lõive ja tasusid koguma. Lõive ja tasusid käsitlevas uues määruses nõuti, et arvesse tuleb võtta väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) erivajadusi. ERA peaks kehtestama tõhusad kontrollid, et teha kindlaks, kas taotlejad kvalifitseeruvad väikesteks ja keskmise suurusega ettevõtjateks.	ERA ajakohastab hetkel oma ühtse kontaktpunkti süsteemi.	Avatud
2	2022	ERA ei kehtestanud SUMMA kasutuselevõtuks riskijuhtimis- ja kontrollistrateegiat. Ta ei ajakohastanud oma finantsmenetlusi ega eel- ja järelkontrolli strateegiat, et viia need kooskõlla SUMMA rakendamisest tulenevate muudatustega. SUMMA kasutajaõiguste haldamisega ERAs tegeleb eelarve peadirektoraat (DG BUDG), kes vastutab SUMMA kasutajaõiguste andmise ja	ERA on veelgi tugevdanud ja dokumenteerinud oma sisekontrollimehhanisme, et võtta arvesse SUMMA kasutuselevõttu. Kasutusele on võetud ka palju põhjalikum järelkontrollimenetlus. 2023. aastal ajakohastas ERA oma finantskäsiraamatut, mis sisaldab ka eel- ja järelkontrolli strateegiat. Kuna SUMMAs puudub standardne juurdepääsuõiguste aruanne, on ERA	Suletud seoses riskijuhtimise ja finantsmenetlustega Avatud seoses kasutajate haldamisega

Euroopa Liidu Raudteeamet (ERA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		äravõtmise eest Eurojusti esitatud teabe alusel. Nimetatud protsess ei ole veel ametlikult struktureeritud ja ERA ei kontrolli spetsiaalselt kasutajaõigusi. Seetõttu on oht, et kasutajarolle SUMMAs ei pruugita õigesti määrata ega ajakohastada. SUMMAs ei ole endiselt audiitoritele sobivat kasutajaprofiili.	rakendanud leevendusmeetmeid. Kõik avastatud vastuolud on esitatud DG BUDGile korrigeerimiseks. Tehakse ka kasutajaõiguste järelkontrolle. 2023. aastal vastutas juurdepääsuõiguste andmise ja äravõtmise eest siiski endiselt DG BUDG.	
3	2022	ERA-l puudub tundliku teabe klassifitseerimise ja kaitsmise poliitika – see tähendab puudust sisekontrolliraamistiku rakendamisel.	ERA juhtkond kiitis poliitika heaks 2023. aasta juunis.	Suletud
4	2022	Märkisime, et hankemenetluste üldise tavana kopeerisid hindamiskomisjoni liikmed dokumentidesse oma allkirja kujutise või andsid oma nõusoleku e-posti teel, selle asemel et allkirjastada need käsitsi või kvalifitseeritud e-allkirjaga. See tava, mille kohaselt ei kasutata ametlikel dokumentidel kehtivaid allkirju, kujutab endast puudust ERA juhtimis- ja kontrollisüsteemides.	2023. aasta alguses võttis ERA otsustusõigusega töötajate jaoks kasutusele kvalifitseeritud e-allkirjade süsteemi.	Suletud

Euroopa Liidu Raudteeamet (ERA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
5	2022	ERA-l kulub sertifikaatide, heakskiitude ja lubade väljastamisega seotud lõivude ja tasude arvete väljastamiseks keskmiselt 106 päeva. See viivitus on vastuolus finantsmääruse artikli 98 lõikega 2, milles nõutakse, et eelarvehahendite käsutajad „saadaksid võlateate viivitamata pärast saadaoleva summa kindlaksmääramist“, ning ERA tasusid ja lõive käsitleva määruse (EL) 2018/764 artikli 5 lõikega 1, milles on sätestatud 30päevane arvete esitamise tähtaeg. Arvete esitamisega seotud viivitused võivad põhjustada viivitusi tulude kogumisel ja eelarveraskusi.	2023. aastal esitas ERA 33% oma arvetest hilinemisega (vt punkt 3.11.11). Viivituse peamine põhjus oli see, et ERA peab enne arvete esitamist ootama ära riiklike raudteeohutuse asutuste kuluaruanded. Praegu ei ole ERA-l õiguslik vahendit riiklikele raudteeohutuse asutustele tähtaegade kehtestamiseks, kuid ta loodab, et seda küsimust käsitletakse Euroopa Liidu Raudteeametile makstavaid lõivusid ja tasusid ning nende maksmise tingimusi käsitleva määruse (EL) 2018/764 läbivaatamise raames.	Avatud
6	2022	ERA enda andmetel ületas ta finantsmääruse artiklis 116 sätestatud tähtaegu 2022. aastal 179 makse puhul 920-st (20%). 112 juhul (12%) hilines makse rohkem kui 30 päeva. Kirjeldatud puudus, mis on ERA sõnul tingitud SUMMA rakendamisest, tekitab ERA-le finants- ja maineriski ning on vastuolus säästlikkuse põhimõttega.	ERA on rakendanud mitmeid meetmeid, nagu kuuaruannete arutamine juhtkonna koosolekutel maksete töötlemise seisu kohta ja SUMMA kohustuslik koolitus kõigile finantsülesandeid täitvatele töötajatele, et vähendada hilinenud maksete arvu. 2023. aastal tehti 13% ERA maksetest hilinemisega (vt punkt 3.11.12).	Avatud

ERA vastus

3.11.9. ERA on pöördunud Euroopa Komisjoni poole, et see taasavaks konkursi vastava raamlepingu alusel, sest leidis, et nõutavad teenused kuuluvad selle taasavamise alla. ERA leiab, et seda tehes ei ole ta lõpuks mõjutanud konkreetse lepingu üldist lõpphinda. Alates 2024. aastast on ERA siiski hakanud kohaldama oma konkursi taasavamist kaetud teenuste suhtes.

3.11.10. Ameti hinnangul olid kohaldatud kriteeriumid seotud pakkujate tarnesuutlikkusega ja kaalutud koguhinnad ei viidanud põhjendamatult madalale väärtusele. Sellised aspektid dokumenteeritakse paremini tulevastes menetlustes.

3.11.11. Määruse 2018/764 (Euroopa Liidu Raudteeametile makstavate lõivude ja tasude ning nende maksmise tingimuste kohta) läbivaatamine, mille poolt hääletati 26. juunil 2024, võimaldab ametil selle tähelepanekuga tegeleda, kehtestades tähtaja, mille jooksul tuleb saada riiklikelt raudteeohutusasutustelt kuluaruanne, enne kui amet saab kindlaks määrata saadaoleva summa ja esitada arveid.

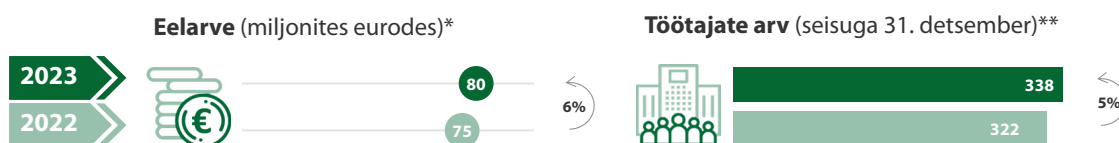
3.11.12. Alates 2023. aastast ja jätkates 2024. aastal on kehtestatud spetsiaalsed automatiseeritud aruanded ja igakuised läbivaatamised, et tagada arvete õigeaegne tasumine. Tasumisaja statistika 2024. aasta alguses on kooskõlas eesmärgiga.

3.12. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA)

Sissejuhatus

3.12.1. Pariisis asuv Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (edaspidi „ESMA“) asutati määrusega (EL) nr 1095/2010. ESMA missioon on suurendada investorikaitset ning edendada stabiilseid ja korrapäraseid finantsturge. ESMA täidab oma ülesandeid ja eesmärke nelja tegevuse kaudu: hinnates investoreid, turge ja finantsstabiilsust ohustavaid riske, viies lõpule ELi finantsturgude ühtsete eeskirjade koostamise, edendades järelevalvelist ühtsust ja tehes konkreetsete finantssektori ettevõtjate otsest järelevalvet. *Joonisel 3.12.1* esitatakse ESMA peamised arvanded⁵⁰.

Joonis 3.12.1. ESMA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: ESMA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning ESMA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.12.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, ESMA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁵⁰ ESMA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.esma.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.12.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁵¹ ja eelarve täitmise aruannetest⁵² 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.12.4. Meie hinnangul annab ESMA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ESMA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

Asjaolu rõhutamine

3.12.5. Juhime tähelepanu 2023. aasta raamatupidamise aastaaruande lisale IV.1 „Muu avalikustatav teave“, milles kirjeldatakse riigihankemenetlust käsitleva kohtuasja T-750/22 „UniSystems Luxembourg and Unisystems Systemata plioforikis vs. ESMA“ tulemustega seotud ebakindlust.

Juhime tähelepanu sellele, et kajastati 368 300 euro suurune väärtuse langus seoses kolmandate riikide järelevalve alla kuuluvate üksuste tasumata tasudega. Väärtuse langus on seotud asjaoluga, et [Euroopa turu infrastruktuuri määrus](#) (EMIR) ei anna ESMA-le

⁵¹ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁵² Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA)

tõhusat mehhanismi maksmata tasude sissenõudmiseks väljastpoolt ELi. Märgime, et kaaseadusandjate hiljutise kokkuleppega muuta määrust ([Euroopa turu infrastruktuuri määrus 3](#)) anti ESMA-le võimalus tühistada nende kolmandate riikide järelevalve alla kuuluvate üksuste tunnustamine, kes oma tasusid ei maksa.

Meie arvamust need asjaolud ei muuda.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.12.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.12.7. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.12.8. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.12.9. Auditeerisime kahte teenuste hankemenetlust, mille maksimaalne kestus oli seitse aastat ning mille hinnanguline maksumus oli vastavalt 16,2 miljonit eurot ja 43 miljonit eurot. Leidsime, et pakkujatelt nõutud finantssuutlikkus (ühe lepingu puhul aastakäive vähemalt 8,1 miljonit eurot, teise lepingu puhul vähemalt 21,5 miljonit eurot) ületas lepingu kahekordset hinnangulist aastast maksumust (2,3 miljonit eurot / 6,1 miljonit eurot), mis on finantsmääruse I lisa punktis 19.1 lubatud maksimum. Seda ülempiiri võib ületada nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud ostu laadiga, tingimusel et hankija selgitab seda hankedokumentides, mida ESMA ei teinud. ESMA teatas sellest probleemist erandite registris, sealhulgas põhjendas kõrgemate künniste kasutamist alles pärast lepingute

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA)

allkirjastamist. Ülemäärased finantssuutlikkuse nõuded võivad heidutada potentsiaalseid pakkujaid hankemenetluses osalemast.

3.12.10. ESMA palus neljast pakkujast kolmel esitada lisaselgitusi väljaspool ahelat asuvate krüptoandmetega seotud teenuste osutamiseks korraldatud läbirääkimistega hankemenetluses, mille hinnanguline maksumus oli 100 000 eurot. Ühel juhul palus ESMA täiendavaid selgitusi elementide kohta, mida ei olnud tehnilises kirjelduses loetletud ja mis ei sisaldunud pakkumuses endas. See on vastuolus finantsmääruse artikliga 151, milles on sätestatud, et hankija võib nõuda selgitusi üksnes selleks, et saada kinnitust ilmsete vigade parandamise kohta, saada puuduv teave või saada selgitusi tõendavate dokumentide kohta. Artiklis 151 lubatud enamate selgituste nõudmine võib tekitada konkurentsi moonutamise ja ebavõrdse kohtlemise ohu. Kuna ülejäänud kolm pakkujat jäeti igal juhul kõrvale, ei mõjutanud see rikkumine menetluse tulemust.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.12.11. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	2022. aastal võttis ESMA ühe 2015. aastal sõlmitud raamlepingu alusel kaheksa kulukohustust, kuigi lepingu ülemmäär oli juba saavutatud. Ülemmäära ületavate kulukohustuste koguväärtus oli 217 000 eurot. Eelkontrollide eest vastutavatel ESMA töötajatel puudus täielik juurdepääs asjakohasele teabele; seetõttu ei avastatud probleemi enne meie auditit.	ESMA on tugevdanud oma sisekontrollisüsteemi, kehtestades juhised, et parandada eelarve ülemmäära eelkontrolli kõigis raamlepingutes.	Suletud
2	2020	Sõltumatud audiitorid vaatasid kauplemisteabehoidlatelt tasude arvutamiseks saadud teabe läbi vaid piiratud määral. Avaldati konsultatsioonidokument, milles tehti ettepanek lihtsustada meetodit, mida kasutatakse kauplemisteabehoidlate käibe arvutamiseks. Reitinguagentuuride ja kauplemisteabehoidlate tasusid käsitlevate delegeeritud õigusaktide läbivaatamine sõltub komisjonist. ESMA on korduvalt rõhutanud, et selline läbivaatamine on vajalik.	2022. aastal esitas ESMA komisjonile oma ettepanekud tasude haldamise süsteemi lihtsustamiseks ja ühtlustamiseks. Komisjon võttis kauplemisteabehoidlate tasude haldamist käsitleva delegeeritud õigusakti muudatuse vastu 11. märtsil 2024. Muudetud delegeeritud määrus avaldati Euroopa Liidu Teatajas 18. juunil 2024.	Lõpetatud

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
3	2020	Reitinguagentuuride määrus jätab ka reitinguagentuuridele võimaluse tasudel põhinevast mehhanismist kõrvale hoida. Reitinguagentuurid suutsid tasusid vältida, kuna kandsid tulu üle ELi-välisesse jurisdiktsioonidesse. Komisjonil on õigus alata seadusandlike muudatusi määruse muutmiseks. ESMA avaldas konsultatsioonidokumendi ja andis komisjonile määruste muutmiseks tehnilist nõu.	2022. aastal esitas ESMA komisjonile oma ettepanekud tasude haldamise süsteemi lihtsustamiseks ja ühtlustamiseks. Komisjon võttis reitinguagentuuride tasude haldamist käsitleva delegeeritud õigusakti muudatuse vastu 11. märtsil 2024. Muudetud delegeeritud määrus avaldati Euroopa Liidu Teatajas 18. juunil 2024.	Lõpetatud

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA)

ESMA vastus

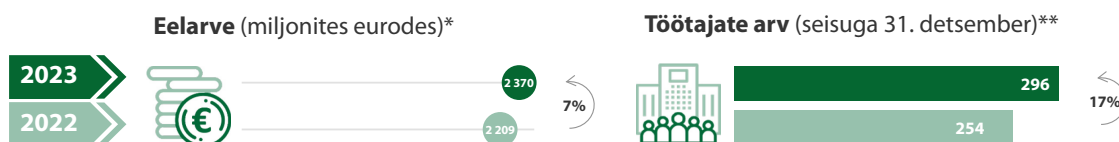
3.12.9. ja **3.12.10.** ESMA tunnistab menetlusprobleemi (menetlusprobleeme) ja rõhutab, et see (need) ei mõjutanud lõpuks hankemenetlus(t)e tulemust. Lisaks sellele tasub märkida, et ESMA on juba kehtestanud asjakohased leevendusmeetmed, mille eesmärk on veelgi tõhustada hankemenetluste sisekontrolli.

3.13. Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet (EUSPA)

Sissejuhatus

3.13.1. Prahlas asuv Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet (edaspidi „EUSPA“) asutati määrusega (EL) 2021/696. EUSPA eelkäija oli 2010. aastal asutatud Euroopa GNSSi Agentuur, mis oli omakorda 2004. aastal asutatud Euroopa globaalse navigatsioonisatelliitide süsteemi ameti (GSA) järeltulija. EUSPA haldab ELi kosmoseprogrammi ja osutab kosmosega seotud teenuseid. *Joonisel 3.13.1* esitatakse EUSPA peamised arvanded⁵³.

Joonis 3.13.1. EUSPA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EUSPA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EUSPA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.13.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EUSPA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁵³ EUSPA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.euspa.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.13.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Ameti (EUSPA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁵⁴ ja eelarve täitmise aruannetest⁵⁵ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.13.4. Meie hinnangul annab EUSPA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EUSPA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁵⁴ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁵⁵ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.13.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.13.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.13.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.13.8. Auditeerisime Galileo võrdluskeskuse järelevalvetegevust toetava toetuslepingu alusel tehtud lõppmakset, mis allkirjastati 3. detsembril 2021 ja mille suurus oli 1 miljon eurot. Leidsime, et 26. augustil 2021 saatis EUSPA tegevdirektor kirja, milles kinnitas, et 1. septembril 2021 alustati varakult järelevalvet ja et sellega seotud kulud on rahastamiskõlblikud tingimusel, et need on kantud pärast seda kuupäeva ja on toetuskõlblikud. Kiri kujutas endast sisuliselt juriidilist kohustust rahastada meetmeid enne toetuslepingu allkirjastamist. Kolme kuu jooksul (1. septembrist 2021 kuni 2. detsembrini 2021) ei olnud toetuse raames ellu viidud tegevused eelarveliste kulukohustustega kaetud.

Luba alustada järelevalvet varakult, enne toetuslepingu ja eelarvelise kulukohustuse allkirjastamist ei kajastatud ei erandite registris ega iga-aastases tegevusaruandes. See on vastuolus finantsmääruse artikliga 193.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.13.9. 2023. aastal kandis EUSPA 17% aasta assigneeringute kogusummast üle 2024. aastasse. Leidsime, et ülekandmiste määr oli kõrge II jaotises (65%). Ülekandmiste korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.

Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

3.13.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	<p>2021. aasta septembris algatas EUSPA väljakuulutamiseta läbirääkimistega menetluse ühe riigi avaliku sektori asutusega mitmesuguste otsingu- ja päästeteenuste osutamiseks kuni 120 miljoni euro ulatuses. Pakkuja osutas EUSPA-le sarnaseid teenuseid juba alates 2016. aastast. Sõlmitud raamleping hõlmas mitme alltöövõtja kasutamist. Tähelepanek mõningaid lahkevusi hanke tehnilise kirjelduse ja hindamiskomisjoni hinnangu vahel. Näiteks loobusid hindajad nõudest deklareerida alltöövõtjate huvide konflikti puudumine või seda ei rakendatud nõuetekohaselt. Teine näide on see, et saadud pakkumuse puhul ei kasutatud vastavalt tehnilistele kirjeldustele hindade kindlaksmääramiseks võrdlusaastana aastat 2021, vaid aastat 2022.</p>	<p>Kõigis praegustes hankemenetlustes nõuab EUSPA, et finantspakkumuste puhul kasutatakse sama võrdlusaastat kui hanketeates, või teeb paranduse, kui võrdlusaastat on vaja muuta. EUSPA kontrollib ka seda, kas on deklareeritud huvide konfliktid, nagu on nõutud tehnilises kirjelduses, ning analüüsib kõiki pakkuja pakutud leevendusmeetmeid, paludes vajaduse korral selgitusi.</p>	Suletud

EUSPA vastus

3.13.8. Juhtum käsitleb kahe konkreetse toetuslepingu õigusjärglust partnerluse raamlepingu alusel. Teenuste järjepidevuse eesmärgil soovis toetusesaaja, et pärast

eritoetuse lõppu ja enne 4. eritoetuse jõustumist kantud kulusid saaks arvestada tagasiulatuvalt 4. eritoetuse osana **pärast selle allkirjastamist**. Amet vastas, et

eritoetuse alla kuuluvaid tegevusi peetakse rahastamiskõlblikuks finantsmääruse artikli 193 lõike 2 alusel. Kirjavahetuses leiab EUSPA, et ta ei võtnud toetusesaaja suhtes juriidilisi kohustusi (*de facto* või teisiti), sest toetusesaaja tunnistas kirjavahetuses, et alates 1. septembrist 2021 tekkinud seonduvaid kulusid võib tagasiulatuvalt arvestada 4. eritoetuse osana pärast selle allkirjastamist. Amet ei eitanud ega seadnud kahtluse alla seda toetusesaaja ühepoolset avaldust, seega leiab amet, et see on õiguslikult jõustatav ja takistab toetusesaajal tugineda mis tahes õiguspärasele ootustele.

Eelöeldu tõttu ei olnud vaja registreerida erandite registris tegevuste varajast alustamist ilma eelarveliste kulukohustusteta.

Amet tunnistas, et eespool nimetatud juhtumist ei teatatud artikli 193 lõike 2 kohaselt aasta tegevusaruandes.

3.13.9. Amet mõistab, et kontrollikoda ei viita, et amet oleks rikkunud raamfinantsmääruse artikli 12 lõiget 6. Rõhutame, et kõrge tase on tingitud eelmise aasta lõpus sõlmitud suurtest lepingutest ja maksete assigneeringute tühistamise määr järgmisel aastal on väga väike.

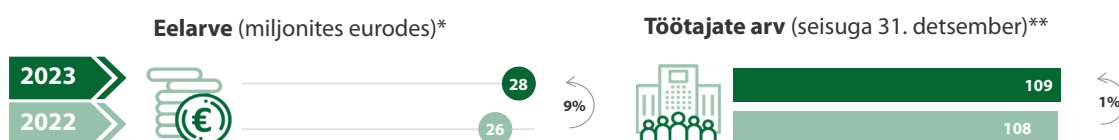
**Mitmeaastase finantsraamistiku
rubriigist 2 („Ühtekuuluvus,
vastupanuvõime ja väärtused“)
rahastatud asutused**

3.14. Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop)

Sissejuhatus

3.14.1. Thessalonikis asuv Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (edaspidi „Cedefop“) asutati nõukogu määrusega (EMÜ) nr 337/75, mis tunnistati kehtetuks ja asendati määrusega (EL) 2019/128. Cedefop edendab kutseõppe arengut ELi tasandil, koostades ja levitades dokumente kutseõppesüsteemide kohta. *Joonisel 3.14.1* esitatakse Cedefopi peamised arvanded⁵⁶.

Joonis 3.14.1. Cedefopi peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: Cedefopi eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning Cedefopi esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.14.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, Cedefopi juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁵⁶ Cedefopi rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.cedefop.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.14.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse (Cedefop) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁵⁷ ja eelarve täitmise aruannetest⁵⁸ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.14.4. Meie hinnangul annab Cedefopi raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi Cedefopi finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁵⁷ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁵⁸ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.14.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.14.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.14.7. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2021	Puudused ABACile üleminekul: a) üle kantud eelarveliste kulukohustuste täitmise lõppkuupäevad ei olnud korrektselt registreeritud;	a) sarnane olukord tekkis ka siis, kui mõned eelarvelised kulukohustused kanti üle 2023. aastast 2024. aastasse. Vajaduse korral korrigeeris Cedefop lõplikud rakendamiskuupäevad.	Avatud
2	2022	Aastatel 2017–2022 maksis Cedefop igakuiseid ja päevarahasid kahele Kreeka kodanikule, kes töötasid liikmesriigi lähetatud ekspertidena. Cedefop asub Kreekas ja selle sise-eeskirjad ei anna Kreeka lähetatud riiklikele ekspertidele õigust neid hüvitisi saada.	Cedefop kavatses muuta oma sise-eeskirju nii, et kõik lähetatud riiklikud eksperdid, kes peavad ümber asuma Thessalonikisse, saaksid hüvitisi. Cedefop ei maksnud 2023. aastal Kreeka lähetatud riiklikele ekspertidele päevaraha.	Avatud

Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
3	2022	Cedefop ei kasutanud oma eelarvemuudatuse nr 1 tegemisel korrektselt Cedefopi/EFTA koostööd käsitlevas avalduses sätestatud osamaksete arvutamise meetodit. Seetõttu olid Norra ja Islandi osamaksed Cedefopi 2022. aasta eelarvesse suuremad kui oleks pidanud ning ELi osamakse väiksem kui oleks pidanud.	Protokoll nr 31 (koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust) muudatus allkirjastati ja jõustus 1. jaanuaril 2023. Seetõttu liiguvad alates 2023. aastast Norra ja Islandi osamaksed Cedefopi eelarvesse läbi ELi eelarve.	Suletud

Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop)

Cedefopi vastus

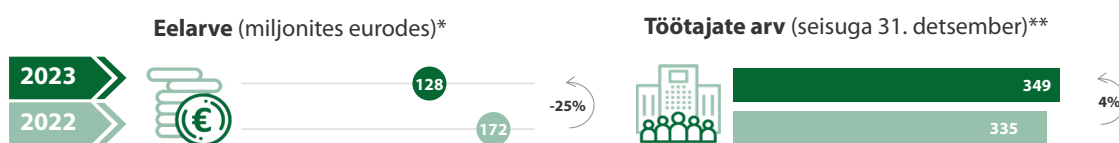
Amet võtab kontrollikoja aruande teatavaks.

3.15. Haiguste ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC)

Sissejuhatus

3.15.1. Stockholmis asuv Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (edaspidi „ECDC“) asutati määrusega (EÜ) nr 851/2004. ECDC kogub ja levitab haiguste ennetamise ja tõrje alaseid andmeid ning esitab sellealaseid teaduslikke arvamusi. Samuti koordineerib ECDC Euroopas selles valdkonnas tegutsevate asutuste tööd. *Joonisel 3.15.1* esitatakse ECDC peamised arvanded⁵⁹.

Joonis 3.15.1. ECDC peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

ECDC eelarve märkimisväärne vähenemine on tingitud ELi tervisealasteks hädaolukordadeks valmisoleku ja neile reageerimise asutuse (HERA) inkubaatori toetuste kava lõppemisest 2022. aastal.

Allikas: ECDC eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning ECDC esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.15.2. Meie auditi käsitlusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, ECDC juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁵⁹ ECDC rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.ecdc.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.15.3. Auditeerisime

- a) Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁶⁰ ja eelarve täitmise aruannetest⁶¹ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.15.4. Meie hinnangul annab ECDC raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ECDC finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁶⁰ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁶¹ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.15.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.15.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.15.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.15.8. Auditeerisime ühte 1,5 miljoni euro suurust lõppmakset, mis tehti ühe vaktsiinide tõhususe ja mõju uuringutega seotud teenuste lepingu alusel. Maksegraafik koosnes eelmaksetest, kahest vahemaksest ja lõppmaksest. Lepingus oli ka kokku lepitud, et eelmaksed tuleb vahemaksetest maha arvata.

Leidsime, et ECDC oli eelmaksena makstud 250 tuhat eurot maha arvanud lõppmaksest, st kümme kuud hiljem kui lepingus nõutud. Sellega rikuti nii konkreetseid lepingutingimusi kui ka ECDC finantsmääruse artikli 73 lõiget 3.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.15.9. 2023. aastal kandis EUSPA 25% aasta assigneeringute kogusummast üle 2024. aastasse. Leidsime, et ülekandmiste määr oli kõrge III jaotises (54%), ning et 17% ülekandmistest hiljem tühistati. Samuti oli ülekandmiste määr kõrge II jaotises (25%). I jaotise

Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC)

ülekandmiste määr ei olnud kõrge, kuid 22% ülekantud assigneeringutest tühistati. Ülekandmiste korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.

3.15.10. 2023. aastal menetles ECDC 2036 maksetaotlust, millest 133 (6,5%) summas 1 miljon eurot maksti välja pärast seaduses sätestatud tähtaega. Viivist arvestati kokku 270 eurot. Võrdluseks: 2022. aastal menetles ECDC 2025 maksetaotlust, millest 57 (3%) summas 523 000 eurot maksti hilinemisega, kuid viivist ei arvestatud.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.15.11. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	2022. aastal jätkas ECDC tervisealasteks hädaolukordadeks valmisoleku ja neile reageerimise asutuse (HERA) inkubaatori toetuste haldamist 24 riiklikule tervishoiuasutusele ELi / Euroopa Majanduspiirkonna riikides. Kuna toetusesaajad olid ametiasutused, ei ole käibemaks finantsmääruse artikli 186 lõike 4 punkti c kohaselt rahastamiskõlblik kulu. Järeldasime, et nõuetele mittevastavate käibemaksukulude kogusumma ületas auditi jaoks kehtestatud olulisuse läve.	HERA inkubaatori toetuskava lõppes 2022. aastal.	Suletud

ECDC vastus

3.15.8. ECDC tunnistas tähelepanekut ja rõhutab, et see ei tulene süstemaatilistest veast ning selle kordumise vältimiseks on võetud ennetusmeetmeid.

3.15.9. Keskus võtab kontrollikoja analüüsi teadmiseks, kuid väidab siiski, et need ülekandmised tulenesid operatiivsest vajadusest.

3.15.10. Keskus võtab tähelepaneku teadmiseks ja on võtnud meetmeid selle probleemi lahendamiseks, sest märkimisväärne osa hilinenud tehingutest on seotud kahe konkreetse tegevusvaldkonnaga, kus on tehtud parendusi.

Mis puudutab 1 miljoni euro suurust summat, siis tuleb märkida, et viis suurima väärtusega tehingut moodustavad 54% sellest summast ning kolm neist tehingutest võeti vastu detsembri keskel ja neid ei olnud võimalik tasuda 30 päeva jooksul, sest keskus oli suletud ja meie poolt kasutatav Euroopa Komisjoni finantssüsteem taasavanes 11. jaanuaril 2024.

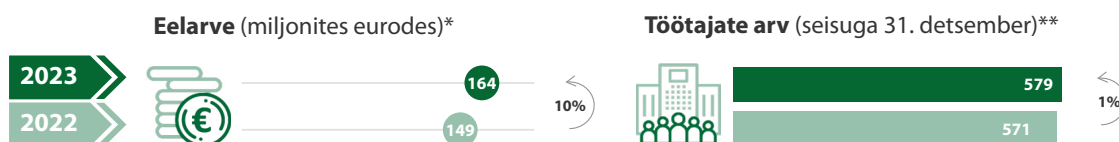
Keskus uuris tähelepanekut hoolikalt, aga ei tuvastanud ühist nimetajat; ta jätkab siiski jõupingutusi, et vähendada protsenti alla tulemuslikkuse põhinäitaja 5%, mida kontrollikoda kohaldab.

3.16. Euroopa Toiduohutusamet (EFSA)

Sissejuhatus

3.16.1. Parmas asuv Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „EFSA“) asutati määrusega (EÜ) nr 178/2002. EFSA annab toitu ja toiduohutust käsitlevate liidu õigusaktide koostamiseks vajalikku teadusinfot, kogub ja analüüsib andmeid, mis võimaldavad riskide kirjeldamist ja jälgimist, ning annab riskide kohta sõltumatut teavet. *Joonisel 3.16.1* esitatakse EFSA peamised arvanded⁶².

Joonis 3.16.1. EFSA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EFSA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EFSA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.16.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EFSA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁶² EFSA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.efsa.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.16.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁶³ ja EFSA eelarve täitmise aruannetest⁶⁴ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.16.4. Meie hinnangul annab EFSA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EFSA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁶³ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁶⁴ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.16.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.16.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Euroopa Toiduohutusamet (EFSA)

EFSA vastus

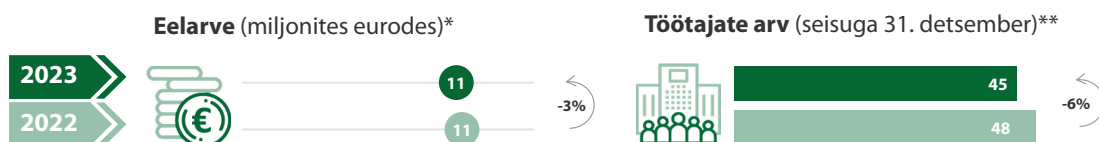
3.16.4 & 3.16.5 & 3.16.6 EFSA kinnitab, et on saanud kontrollikoja märkusteta aruande ja ametil on hea meel kontrollikoja märkusteta auditiarvamuste üle, mis kinnitavad ameti raamatupidamisarvestuse usaldusväärsust ning tehingute seaduslikkust ja korrektsust.

3.17. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE)

Sissejuhatus

3.17.1. Vilniuses asuv Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (edaspidi „EIGE“) asutati määrusega (EÜ) nr 1922/2006. EIGE kogub, analüüsib ja jagab teavet soolise võrdõiguslikkuse kohta ning arendab, hindab ja jagab meetoodilisi töövahendeid ja tuge, et toetada soolise võrdõiguslikkuse teema lisamist kõigisse ELi poliitikavaldkondadesse. *Joonisel 3.17.1* esitatakse EIGE peamised arvanded⁶⁵.

Joonis 3.17.1. EIGE peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EIGE eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EIGE esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.17.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EIGE juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁶⁵ EIGE rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.eige.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.17.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁶⁶ ja eelarve täitmise aruannetest⁶⁷ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.17.4. Meie hinnangul annab EIGE raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EIGE finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁶⁶ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁶⁷ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.17.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.17.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.17.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.17.8. Eelarveliste kulukohustuste, ostutellimuste ja oma töötajate hindamisega seotud arvete heakskiitmisel ajas EIGE segamini kaks institutsioonidevahelist raamlepingut, mille tulemusel:

- o tegi ta valesti oma finantsmääruse artikli 73 lõikes 3 sätestatud eelkontrolle;
- o ületati 54 000 euro võrra raamlepingu ülemmäära;
- o arvutati valesti päevamäärasid.

Sellest tulenevalt olid kõik asjaomased 2023. aasta maksed (kokku 76 500 tuhat eurot) õigusnormide vastased.

3.17.9. Oma 2022. aasta aastaaruandes ELi asutuste kohta (punkt 3.17.9) tegime kindlaks, et üks pakkumus, mis oli saadetud hanketiimi spetsiaalsesse e-postkasti, oli kadunud ning seetõttu ei võetud seda ülejäänud hankemenetluses arvesse. Seetõttu järeldasime, et

Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE)

kogu menetlus ja selle tulemusel sõlmitud leping ning sellega seotud maksed olid õigusnormide vastased. 2023. aastal maksis EIGE selle lepingu alusel 59 600 eurot.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.17.10. Ühe sisevõrguteenuste raamlepingu alusel tehtud makse auditeerimisel täheldasime, et EIGE jälgis lepingute kasutamist pigem maksete kui eelarveliste kulukohustuste tasandil. Seejärel leidsime samasuguse olukorra ühe teise raamlepingu puhul. See lähenemine on vastuolus ELi finantsmääruse artikliga 111. Sellega kaasneb oht, et selliste allkirjastatud juriidiliste kohustuste koguväärtus, mis põhinevad eelarvelistel kulukohustustel ja kohustavad EIGEt tulevikus makseid tegema, ületab raamlepingu maksimaalse summa.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.17.11. 2023. aastal kandis EIGE 18% aasta assigneeringute kogusummast üle 2024. aastasse. Leidsime, et ülekandmiste määr oli kõrge III jaotises (48%). I ja II jaotise ülekandmiste määr ei olnud kõrge, kuid ligikaudu 20% I jaotisest üle kantud assigneeringutest tühistati. Ülekandmiste korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.

Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

3.17.12. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	Kahe auditeeritud makse puhul leidsime, et erilepingusse (tellimislehed) ja arvetesse oli lisatud 3,7 miljoni euro suurune kulukategooria („ettenägematud kulud“), mis ei sisaldunud raamlepingus. Nimetatud lepingu alusel maksti 2022. aastal kokku 511 300 eurot. Sellest 25 600 eurot maksti ettenägematute kulude eest ja see oli seega õigusnormide vastane.	Raamlepingut muudeti nii, et see sisaldaks tingimusi ettenägematute lisakulude kohta kuni 7% ulatuses esialgsest tellimusest.	Suletud

Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
2	2022	Ühes auditeeritud hankemenetluses (läbirääkimistega menetlus vähemalt kolme kandidaadiga, mille maksumus oli alla 60 000 euro) tegime kindlaks, et üks pakkumus, mis oli saadetud hanketiimi spetsiaalsesse e-postkasti, oli kadunud (kas inimliku vea või IT-häire tõttu) ning seetõttu ei võetud seda ülejäänud hankemenetluses arvesse. Seetõttu järelname, et kogu menetlus ja selle tulemusel sõlmitud leping ning sellega seotud maksed olid õigusnormide vastased.	<p>2023. aastal maksis EIGE selle lepingu alusel 60 000 eurot (vt punkt 3.17.9).</p> <p>EIGE on astunud mitmeid samme:</p> <ul style="list-style-type: none"> – IT-meeskond testib e-posti aadresse niipea, kui need on loodud – IT-meeskond seadistab automaatsed vastuvõtuteatistid ja testib, kas funktsioon toimib. – Pakkujatele antakse korraldus võtta EIGEga viivitamata ühendust, kui nad ei saa sõnumi kättesaamise kinnitust. 	Avatud
3	2022	EIGE ei olnud 2021.–2023. aasta ühtses programmdokumendis deklareerinud ürituste korraldamise raamlepinguga seotud sihtotstarbelisi eelarveassigneeringuid summas 3,7 miljonit eurot (ligikaudu kolmandik eelarvest). See vähendas ameti eelarve läbipaistvust EIGE juhatuse ja muude sidusrühmade jaoks.	2023.–2025. aasta ühtset programmdokumenti on muudetud, et raamleping sisaldaks hankekavas. 2024.–2026. aasta ühtne programmdokument sisaldab plaani raamlepingute käivitamiseks.	Suletud

EIGE vastus

3.17.8. EIGE võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks ja võtab meetmeid, et tagada institutsioonidevaheliste raamlepingute nõuetekohane rakendamine, pöörates erilist tähelepanu personaliga seotud lepingutele.

3.17.9. EIGE on rakendanud mitmeid parandus- ja ennetusmeetmeid, näiteks:

- funktsionaalses hankepostkastis automaatse kättesaamisteate loomine;
- hankepostkasti testimine IKT-töötajate poolt;
- pakkumiskutse vormi ajakohastamine, milles täpsustatakse, et kui kättesaamisteadet ei ole saadud, tuleb 48 tunni jooksul võtta ühendust üldise hankepostkastiga.

3.17.10. EIGE kehtestas novembris 2023 raamlepingute täitmise jälgimise malli. Mallis võetakse arvesse nii makseid kui ka kulukohustusi. EIGE võtab malli järjepideva ja korrektse kasutamise parandamiseks meetmeid.

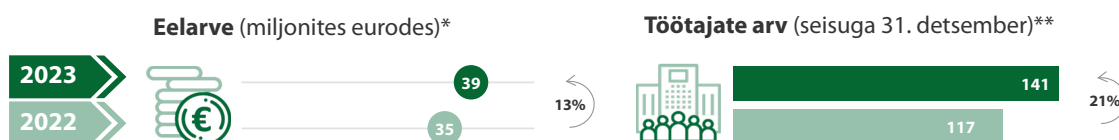
3.17.11. Sarnaselt 2022. aastaga mõjutas EIGE eelarve täitmise suutlikkust 2023. aastal suur inflatsioon ELis ja eelkõige Leedus. EIGE võtab eelarve täitmise parandamiseks meetmeid.

3.18. Euroopa Tööjõuamet (ELA)

Sissejuhatus

3.18.1. Bratislavas asuv Euroopa Tööjõuamet (edaspidi „ELA“) asutati määrusega (EL) 2019/1149. ELA tagab, et tööjõu liikuvust ja sotsiaalkindlustuse koordineerimist käsitlevaid ELi õigusakte jõustatakse õiglaselt, lihtsalt ja tõhusalt, et lihtsustada kodanikel ja ettevõtjatel siseturust kasu saamist. *Joonisel 3.18.1* esitatakse ELA peamised arvanded⁶⁸.

Joonis 3.18.1. ELA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

ELA sai majanduslikult sõltumatuks 2021. aasta mais ja tema käivitusae kestab 2024. aastani. Selle aja jooksul suureneb järk-järgult ka ELA personal ja eelarve.

Allikas: ELA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning ELA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.18.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, ELA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁶⁸ ELA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.ela.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.18.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Tööjõuameti (edaspidi „ELA“) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁶⁹ ja ELA eelarve täitmise aruannetest⁷⁰ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.18.4. Meie hinnangul annab ELA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ELA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁶⁹ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁷⁰ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.18.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Märkustega arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.18.6. Välja arvatud punktis „Alus märkusega arvamuse esitamiseks raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta“ kirjeldatud asjaolude mõju, on 31. detsembril 2023 lõppenud aasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kontrollikoja hinnangul kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Alus märkustega arvamusele raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.18.7. Oma 2022. aasta aruandes (punkt 3.18.9) järeldasime, et koolitusürituste kavandamise ja korraldamise leping, mille ELA sõlmis avatud menetluse tulemusena, oli ebakorrektnene, sest edukaks tunnustatud finantspakkumine oli 12,9 miljonit eurot, samas kui hankedokumentides määrati lepingu maksimaalseks maksumuseks 6 miljonit eurot. See on vastuolus finantsmääruse I lisa punkti 12.3 alapunktiga a. Selle tulemusena on kõik selle lepingu alusel tehtud järgnevad maksed, mille maht oli 2023. aastal 1,32 miljonit eurot, õigusnormide vastased.

Euroopa Tööjõuamet (ELA)

3.18.8. Leidsime puudusi ELA eelkontrollides lepingute täitmise valdkonnas, mille tulemusel tehti 2023. aastal õigusnormide vastaseid makseid summas 0,3 miljonit eurot:

- o ühel juhul maksis ELA ühe koolitusega seotud raamlepingu raames 261 500 eurot teenuste eest, mille kohta töövõtja esitas eraldi arve, kuigi need olid juba kaetud igakuise kindla määraga või ei sisaldunud finantspakkumuses;
- o ühe sideteenuste lepingu vahemakse puhul maksis ELA 37 600 eurot enam, sest töövõtja arve ületas lepingus kindlaks määratud vahemakse maksimaalset summat.

3.18.9. Neist vigadest mõjutatud kulutuste kogusumma on 1,6 miljonit eurot. See moodustab 3,8% kõigist 2023. aasta maksete assigneeringutest. Summa ületab käesoleva auditi jaoks kehtestatud olulisuse läve.

3.18.10. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.18.11. 2023. aastal kandis ELA 26% aasta assigneeringute kogusummast üle 2024. aastasse. Sarnaselt eelmisele aastale leidsime, et ülekandmiste määr oli kõrge II jaotises (76%). Lisaks tühistati 19% 2023. aastaks heaks kiidetud II jaotise assigneeringutest. Ülekandmiste korduv kõrge määr on ka vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.

Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

3.18.12. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Euroopa Tööjõuamet (ELA)

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2021	ELA ei ole veel vastu võtnud talitluspidevuse kava.	ELA võttis talitluspidevuse kava vastu septembris 2023.	Suletud
2	2022	Ühele liikmesriigi kontaktametnikule makstud päevaraha ja igakuised hüvitised – mis 2022. aasta lõpuks moodustasid 83 700 eurot ja millest 50 700 eurot maksti 2022. aastal – on õigusnormide vastased. ELA eelkontrollid seoses riiklike kontaktametnike ja lähetatud riiklike ekspertide hüvitistega olid nõrgad. Järelkontrollid puudusid.	ELA on tugevdanud lähetatud riiklike ekspertide ja riiklike kontaktametnike elukohatõendite eelkontrolle. Tagasiulatuvalt tehtud kontrollid ei viinud täiendavate leidudeni. 2024. aasta jaanuaris võttis ELA vastu otsuse enammakstud hüvitised tagasi nõuda.	Suletud
3	2022	Ühes hankemenetluses, mille eesmärk oli toetada ELA tegevust koolitusürituste valdkonnas, kehtestati hanke tehnilises kirjelduses nelja aastase lepingu maksimaalseks maksumuseks 6 miljonit eurot. ELA sõlmis lepingu pakkujaga, kelle rahaline pakkumus oli 12,9 miljonit eurot.	2023. aastal maksis ELA selle lepingu alusel 1,3 miljonit eurot (vt punkt 3.18.7). Lepingu tähtaeg möödus 2024. aasta detsembris. ELA on muutnud oma hankedokumente, sealhulgas finantspakkumuse vorme, selgitamaks, et hankija seatud maksimaalset eelarvet ületavad pakkumused lükatakse tagasi.	Avatud

Euroopa Tööjõuamet (ELA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		Järeldame, et kõnealune hange ja lepingu sõlmimine on õigusnormide vastane. Raamlepingu alusel 2022. aastal makseid ei tehtud.		
4	2022	Lepingute täitmise kontrollimiseks puudusid ametlikud eel- ja järelkontrollid. Näiteks oli ELA kiitnud heaks maksed tõlkimise, ürituste korraldamise, koolituse ja kommunikatsiooni eest, ilma et oleks täielikult kontrollitud põhiparameetreid, mis määravad kindlaks makstavad hinnad.	Hoolimata teatavatest täiustustest (nt eelkontrollide vormistamine paberivaba töövoovahendi abil), avastasime 2023. aastal taas eelkontrollides puudusi, mis mõnel juhul tõid kaasa õigusnormide vastased maksed (vt punkt 3.18.8). Järelkontrollide leping sõlmiti 2023. aasta oktoobris.	Avatud
5	2022	2022. aasta lõpus oli ajutiste töötajate (liikmesriikide lähetatud eksperdid ja ajutised töötajad) osakaal ELAs 58%.	2022. aastal taotles ELA 15 lähetatud riikliku eksperdi ametikoha muutmist ajutiste teenistujate ametikohtadeks. 2023. aastal kiideti heaks viie lähetatud riikliku eksperdi ametikoha muutmine lepinguliste töötajate ametikohtadeks. 2023. aasta lõpus oli ELA ajutiste töötajate (lähetatud riiklikud eksperdid ja ajutised töötajad) osakaal endiselt suur – 47%.	Avatud

Euroopa Tööjõuamet (ELA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
6	2022	2022. aasta novembrist kuni 2023. aasta märtsini (st viis kuud) kasutas ELA ühte ajutist töötajat ja praktikanti ELA eelarve täitmise seotud finantstoiminguteks. See oli vastuolus ELA finantseeskirjade artikli 41 lõikega 1.	ELA jätkas ajutise töötaja ja praktikandi kasutamist eelarve täitmise seotud finantstoiminguteks ka 2023. aastal.	Avatud
7	2022	ELA haldusnõukogu võttis ELA 2022. aasta eelarve vastu, kuid seda ei avaldatud Euroopa Liidu Teatajas (ELT).	ELA 2022. aasta eelarve avaldati Euroopa Liidu Teatajas 31. mail 2023 (2023/C 191/01).	Suletud
8	2022	ELA ülekandmiste määr oli kõrge (65%): 3,4 miljonit eurot (ehk 80%) II jaotises (63% 2021. aastal) ja 16,4 miljonit eurot (ehk 9%) III jaotises (38% 2021. aastal).	ELA ülekandmiste määr oli 2023. aastal endiselt kõrge (vt punkt 3.18.11).	Avatud

Euroopa Tööjõuamet (ELA)

ELA vastus

3.18.7. Kõnealune leping lõppes 3. veebruaril 2024 ja seda ei pikendatud. 2023. aasta novembris sõlmiti uus ürituste halduse raamleping. Otsus kasutada kuni uue lepingu jõustumiseni nõuetele mittevastavat lepingut tulenes vajadusest vähendada riske. Seda tehes püüdis ELA kaitsta oma mainet ja säilitada teenuste osutamise ühtset taset. ELA täitis oma kohustust viia ellu kavandatud tegevusi. Nõuetele mittevastav leping toimis sillana, mis võimaldas ELA-l põhiülesandeid katkestusteta jätkata.

3.18.8. ELA analüüsib valesid makseid ja selgitab välja ühised mustrid / konkreetsed valdkonnad, mida on vaja täiustada. ELA tõhustab eelkontrolle, vaadates põhiparameetrite hindamise protsessi põhjalikult läbi, ja formaliseerib selle.

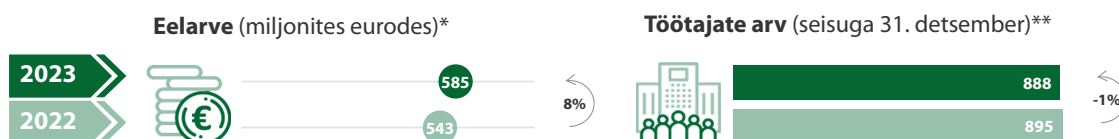
3.18.11. ELA hindab oma eelarveprotsesse alates väljatöötamisest kuni rakendamiseni, tuvastab struktuursed probleemid ja valdkonnad ning analüüsib mustreid, mis soodustavad assigneeringute ülekandmist ja tühistamist suurt määra. Institutsioonidevaheliste hangete kasutamise suur maht (peamiselt IT-valdkonnas) hõlmab paljusid ettearvamatuid muutujaid, mille tulemuseks on eelarve täitmise vähenemine. ELA teeb jõupingutusi eelarve paremaks täitmiseks, tehes korrapäraselt järelevalvet ja ajakohastades kavu kiiresti, võttes arvesse uusi võimalusi või asjaolusid.

3.19. Euroopa Ravimiamet (EMA)

Sissejuhatus

3.19.1. Amsterdams asuv Euroopa Ravimiamet (edaspidi „EMA“) asutati määrusega (EL) nr 726/2004. EMA eelkäija oli 1993. aastal asutatud Euroopa Ravimihindamisamet. EMA toimib kogu ELi hõlmava võrgustiku kaudu ja koordineerib liikmesriikide ametiasutuste poolt kättesaadavaks tehtud teadusressursse, et tagada ELis inim- ja veterinaarravimite hindamine ning järelvalve. *Joonisel 3.19.1* esitatakse EMA peamised arvanded⁷¹.

Joonis 3.19.1. EMA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EMA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning ESA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.19.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EMA juhtkonna ja organisatsiooni järelvalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁷¹ EMA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.ema.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.19.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Ravimiameti (EMA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁷² ja eelarve täitmise aruannetest⁷³ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.19.4. Meie hinnangul annab EMA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EMA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

Asjaolu rõhutamine

3.19.5. Juhime tähelepanu EMA raamatupidamise aastaaruande lisadele 3.1.3, 4.3.2, 4.8.1 ja 4.8.2, milles antakse olulist teavet kinnisvaraga seotud kohustuste kohta. EMA endiste ruumide üürileping Londonis kehtib kuni 2039. aastani ja seda ei ole võimalik ennetähtaegselt lõpetada, kuid pindu võib üürileandja nõusolekul allüürile anda. 2019. aasta juulis jõudis EMA üürileandjaga kokkuleppele ja andis oma endised ruumid alates 2019. aasta juulist allüürile põhiüürilepingu tingimustega kooskõlas olevatel tingimustel. Allüürileping kehtib kuni EMA üürilepingu lõppemiseni 2039. aasta juunis.

⁷² Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁷³ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Euroopa Ravimiamet (EMA)

Kuna EMA jääb algse üürilepingu pooleks, võib teda pidada vastutavaks kogu algse üürilepingu alusel tasumisele kuuluva summa eest (375 miljonit eurot) ja mis tahes muude rahaliste kohustuste eest, mis tulenevad ruumide vabaksjäämisest. Maksimaalne riskipositsioon koos maksukohustusega, mida EMA peab tasuma juhul, kui ruumid on ülejäänud üüriperioodil tühjad, on 550 miljonit eurot.

Juhime tähelepanu ka veel ühele probleemile, mida on rõhutatud EMA raamatupidamise aastaaruande lisas 4.3.2, nimelt allüürniku lõpliku emattevõtja finantsolukorrale ning eelkõige allüürniku kontserni USA ja Kanada filiaalide pankrotiavaldusele 2023. aasta novembris. Pärast seda sündmust suhtles allüürniku lõplik emattevõtja oma üürileandjatega, sealhulgas EMAGA, et pidada uued läbirääkimised üürilepingute üle. Läbirääkimised viidi lõpule 2024. aasta märtsis. Kooskõlas ELi eelarvapädevate institutsioonidega peetud aruteludega ja üürileandja nõusolekul on EMA allüürnikuga kokku leppinud olemasoleva allüürilepingu muutmises rendi vähendamise teel, lisades sätteid, mille kohaselt EMA või allüürnik lõpetavad teatavatel tingimustel allüürilepingu ennetähtaegselt enne kavandatud lõppkuupäeva, milleks on 2039. aasta juuni.

Lõpliku raamatupidamisaruande koostamise ajal on käimas kehtiva allüürilepingu muutmine, mis hõlmab asjakohaseid uuesti läbiräägitud tingimusi, ning ameti allüürnik jätkab tegevust oma Londonis asuvatest ruumidest.

Ameti allüürnik on täitnud oma 2023. aasta lepingulised kohustused, tehes üürimakseid kuni 31. detsembrini 2023. EMA on siiski nõustunud 2024. aasta kolme esimese kvartali üürimaksete edasilükkamisega seni, kuni allüürnikuga sõlmitud kehtiva allüürilepingu muudatus on alla kirjutatud. Sellega tegi EMA koormava lepingu tõttu eraldise summas 131,4 miljonit eurot].

Meie arvamust need asjaolud ei muuda.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.19.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.19.7. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.19.8. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.19.9. 2023. aasta esimeses kvartalis viis EMA läbi andmete migratsiooni varasemalt veterinaarkontrollisüsteemilt uuele ettevõttesisesele süsteemile IRIS. Leidsime, et pärast migratsiooni ei pidanud EMA 48 veterinaarkontrolli puhul (summas 1,3 miljonit eurot) kinni nõukogu määruse 297/95 artiklis 10 sätestatud tähtaegadest. Ka oli ta esitanud vastavad arved märkimisväärsete viivitustega. Seetõttu kirjendati asjaomane tulu ekslikult 2023. aastal, mitte 2022. aastal. Erandite registris neid viivitusi ei esitatud. See näitab puudust EMA juhtimis- ja kontrollisüsteemides ning on vastuolus EMA finantsmääruse artikliga 30.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.19.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	EMA hüvitab oma töötajatele Madalmaades osaliselt teatavat liiki lastehoiukulud, nagu koolieelne lastehoid ja pikapäevarühmad. Koolitoidu puhul leidsime, et EMA ei suutnud esitada täielikke tõendeid kontrollide kohta, mille eesmärk oli tagada koolitoidu kulude välistamine, mistõttu seati kahtluse alla, kas selliseid kontrolle tehti süstemaatiliselt.	EMA tugevdas lastehoiukulude kontrollimist, tagades nõutavate tõendite kogumise.	Suletud
2	2022	Leidsime, et EMA ei olnud pärast 2019. aastal Amsterdami kolimist mõnda vara selgelt identifitseerinud. Samuti leidsime mõningaid lahknevusi Madalmaade valitsuse annetatud varade loetelus, EMA vararegistris ja valdustes asuva vara vahel.	EMA on alustanud varem märgistamata mööbliesemete märgistamist. Uus inventuur on kavandatud 2024. aastaks.	Avatud

Euroopa Ravimiamet (EMA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
3	2022	Ühe auditeeritud 2 miljoni euro suuruse makse puhul kiitis EMA asjaomased eelarvelised kulukohustused heaks alles pärast juriidilise kohustuse heakskiitmist. See on vastuolus EMA finantsmääruse artikli 73 lõikega 2.	EMA vaatas läbi oma standardse töökorra ning kehtestas ja viis läbi iga-aastase järelkontrolli enam kui 1500 eelarvelise kulukohustuse suhtes, mille käigus ei tuvastatud 2023. aastal ühtegi täitmata jätmise juhtumit.	Suletud

EMA vastus

3.19.5. Londoni ruumide küsimus tekkis pärast Ühendkuningriigi ühepoolset otsust EList lahkuda. See teema lisati algselt ELi läbirääkimisseisukohta, kuid jäeti seejärel kõrvale. Seetõttu otsis amet ELi institutsioonilist lähenemisviisi järgides alternatiivset lahendust ning allüüris ruumid kooskõlas ELi eelarvapädevate institutsioonide kehtestatud piirangutega. Amet ja selle haldusnõukogu on jätkuvalt mures, et rahvatervise kaitse ja edendamise ülesandele täieliku keskendumise asemel peab amet praegu haldama ka ärikinnisvara kolmandas riigis, suunates oma personali- ja raharessursid ELi kodanike rahvatervise kohustustest kõrvale. Ameti tähelepanu sellele küsimusele ja seega ka ELi institutsioonide tähelepanu tuleb säilitada kuni 2039. aastani. See on olnud ja on jätkuvalt vajalik, et käsitleda teemat sobival poliitilisel tasandil ning leida ameti jaoks pikaajaline lahendus. 2023. aastal muutus olukord seoses EMA ruumidega Londonis üha keerulisemaks, mida põhjustasid pandeemiajärgsed ülemaailmsed makromajanduslikud muutused ja rahvastiku muutuvad tööharjumused, millel olid olulised negatiivsed tagajärjed Ühendkuningriigi kontorikinnisvara alamturule, st ameti praeguse allüürniku äritegevusele. Emaettevõtja likviidsusolukord ja makromajanduslikud tegurid mõjutasid otseselt allüürnikku, kes pöördus EMA poole, et rääkida uuesti läbi allüürileping, et oleks võimalik jääda ruumidesse. 2024. aasta märtsis lõppenud läbirääkimised võimaldavad allüürnikul jääda ruumidesse, makstes kokkulepitud üüri ja kõik muud kinnisvarakulud. Pärast pandeemiajärgse olukorra stabiliseerumist ning arvestades riskipositsiooni rahalist suurust, veel pikalt jätkuvat üürimisaega, juba lühikese aja jooksul nähtud majandustegurite volatiilsust ja ebakindlust, kuidas kinnisvaraturg areneb järgmiste kümnendite jooksul, nõuab EMA haldusnõukogu, et ELi institutsioonid lahendaksid selle küsimuse kõrgeimal poliitilisel tasandil, et amet saaks suunata oma ressursid täielikult rahvatervise missiooni täitmisele, hiljuti laiendatud volitustele ja rahvatervise kriiside käsitlemisele.

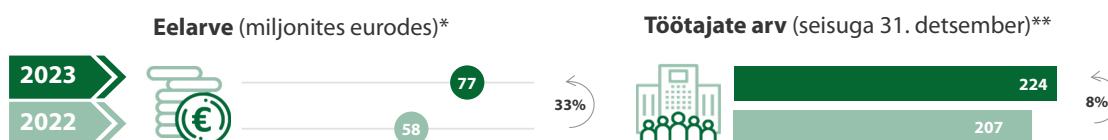
3.19.9. EMA nõustub kontrollikoja tähelepanekuga, kuid soovib rõhutada, et need juhtumid olid hinnanguliselt allpool olulisel määral ega põhjustanud tulude vähenemist. EMA proovib protsessi parendada uue lõivude määruse rakendamise kontekstis.

3.20. Euroopa Prokuratuur (EPPO)

Sissejuhatus

3.20.1. Luxembourgis asuv Euroopa Prokuratuur (edaspidi „EPPO“) asutati määrusega (EL) 2017/1939, et uurida ELi finantshuve kahjustavaid kuritegusid ja esitada nende eest süüdistusi. Praegu osaleb EPPOs 22 ELi liikmesriiki. *Joonisel 3.20.1* esitatakse EPPO peamised arvanded⁷⁴.

Joonis 3.20.1. EPPO peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

EPPO eelarve märkimisväärne suurenemine on tingitud inimressursside ning peamiste IT-süsteemide ja -taristute jätkuvast suurendamisest pärast selle loomist 2021. aastal.

Allikas: EPPO eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EPPO esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.20.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EPPO juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁷⁴ EPPO rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.eppo.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.20.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Prokuratuuri (EPPO) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁷⁵ ja EPPO eelarve täitmise aruannetest⁷⁶ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.20.4. Meie hinnangul annab EPPO raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EPPO finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁷⁵ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁷⁶ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.20.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.20.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.20.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.20.8. Auditeerisime ühte makset, mis oli seotud kulude hüvitamisega EPPO töötajatele, kelle lapsed käisid Luxembourgis asuvates Euroopa koolides. Leidsime, et EPPO oli kasutanud komisjoniga sõlmitud rahalist toetust käsitlevas lepingus kokku lepitust erinevat registreerimistähtaega, mille tulemusel maksti kahe õpilase eest kokku 25 400 eurot tegelikust maksumusest rohkem. Enammakstud summad korrigeeriti 2024. aasta võlgateates, ning raha maksti tagasi 2024. aasta märtsis.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.20.9. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Euroopa Prokuratuur (EPPO)

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2021	2021. aastal tehti 21% EPPO maksetest lubatust hiljem. Lisaks kasutas EPPO maksete töötlemisel ajutisi töötajaid.	2023. aastal jäi hilinevad maksete määr allapoole kontrollikoja aruandluskünnist.	Suletud
2	2021	EPPO ei ole veel vastu võtnud terviklikku talitluspidevuse kava.	Talitluspidevuse kava ei ole ikka veel vastu võetud. EPPO sõnul sõltub vastuvõtmine eelarvapädevate institutsioonide poolt täiendavate inimressursside ja eelarvevahendite eraldamisest.	Avatud

Euroopa Prokuratuur (EPPO)

EPPO vastus

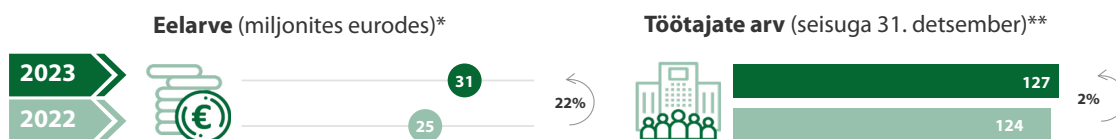
3.20.8. Euroopa Prokuratuur tunnustab tähelepanekut. Ajutine ülemäärane ostuhind seadustati tõepoolest 2024. aastal. Lisaks astub Euroopa Prokuratuur täiendavaid samme oma sisekontrollisüsteemi tugevdamiseks, korraldades operatiiv- ja finantsjuhtimises osalejatele spetsiaalseid koolitusseminare.

3.21. Euroopa Koolitusfond (ETF)

Sissejuhatus

3.21.1. Torinos asuv Euroopa Koolitusfond (edaspidi „ETF“) asutati määrusega (EÜ) nr 1360/90, mis tühistati ja asendati määrusega (EÜ) 1339/2008. ETF aitab ELi naaberriikidel reformida oma haridus- ja koolitussüsteeme. Seoses sellega abistab fond komisjoni erinevate kutseõppeprogrammide rakendamisel. *Joonisel 3.21.1* esitatakse ETFi peamised arvandmed⁷⁷.

Joonis 3.21.1. ETFi peamised arvandmed

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

ETFi eelarve märkimisväärne suurenemine on tingitud erinevate rahalist toetust käsitlevate lepingute alusel väljastpoolt rahastatavate projektide kasvavast arvust.

Allikas: ETFi eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning ETFi esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.21.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, ETFi juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁷⁷ ETFi rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.etf.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.21.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Koolitusfondi (ETF) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁷⁸ ja eelarve täitmise aruannetest⁷⁹ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.21.4. Meie hinnangul annab ETF raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ETF finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁷⁸ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁷⁹ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.21.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.21.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.21.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.21.8. Oma 2022. aasta aruandes ELi asutuste kohta (punkt 3.21.8) järeldasime, et ühe miljoni euro suuruse sisu tugiteenuste osutamiseks sõlmitud raamlepingu puhul kaldus ETF tehnilistest kirjeldustest kõrvale, sõlmides lepingu pakkujaga, kes ei olnud ühel vaadeldaval võrdlusaastal saavutanud nõutavat käivet. Menetluse tulemusel sõlmitud leping oli seega õigusnormide vastane, nagu ka kõik sellega seotud maksed, mis ulatusid 2023. aastal 175 500 euroni.

3.21.9. Samuti järeldasime 2022. aasta aruandes (punkt 3.21.9) seoses 4 miljoni euro suuruse riigisisese tugiteenuste avatud hankemenetlusega, et eduka pakkuja majanduslikku ja finantssuutlikkust ei olnud nõuetekohaselt tõendatud. Menetluse tulemusel sõlmitud leping oli seega õigusnormide vastane, nagu ka kõik sellega seotud maksed, mis ulatusid 2023. aastal 300 600 euroni.

Euroopa Koolitusfond (ETF)

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.21.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Euroopa Koolitusfond (ETF)

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2018	Ühes renditööjõuteenuste hankemenetluses kasutas ETF hindamiskriteeriume, mille hinnaelemendid ei olnud enamjaolt konkurentsipõhised. ETF oleks pidanud kasutama hindamiskriteeriume, mis keskenduvad konkurentsipõhistele hinnaelementidele.	Kõnealuse lepingu tähtaeg möödus 2023. aasta märtsis.	Suletud
2	2022	Sisu tugiteenuste osutamise avatud hankemenetluses kohaldas ETF valesti majandusliku ja finantssuutlikkuse valikukriteeriumi, aktsepteerides pakkuja, kelle finantskäive ei ületanud ühel võrdlusaastal nõutavat künnist.	Puuduvad	Avatud
3	2022	Ühes teises avatud hankemenetluses, seekord 4 miljoni euro väärtuses riigisiseste tugiteenuste jaoks, sõlmis ETF lepingu pakkujaga, kelle majanduslik ja finantssuutlikkus ei olnud tõendatud.	Puuduvad	Avatud

Euroopa Koolitusfond (ETF)

ETFi vastus

3.21.8 ETF tunnustab tähelepanekut ja on võtnud kontrollikoja aruande teadmiseks. ETF kinnitab, et on pakkumiste hindamisprotsessis läbi vaadanud oma finantssuutlikkuse meetoodika.

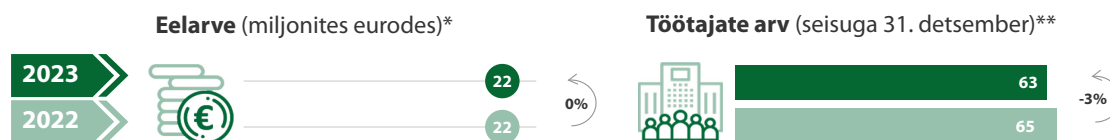
3.21.9 ETF tunnustab tähelepanekut ja on võtnud kontrollikoja aruande teadmiseks. ETF kinnitab, et on läbi vaadanud oma finantshindamise meetoodika, et asjakohasel juhul keskenduda ETFi partnerriikidele, kes tegutsevad väljaspool ELi turgu.

3.22. Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet (EU-OSHA)

Sissejuhatus

3.22.1. Bilbaos asuv Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet (edaspidi „EU-OSHA“) asutati määrusega (EÜ) nr 2062/94, mis tunnistati kehtetuks ja asendati määrusega (EL) 2019/126. EU-OSHA ülesandeks on koguda ja levitada informatsiooni riiklike ja ELi tööohutuse ja töötervishoiu valdkonna prioriteetide kohta ning toetada valdkonna poliitika väljatöötamise ja elluviimisega tegelevaid riiklikke ja ELi organisatsioone. *Joonisel 3.22.1* esitatakse EU-OSHA peamised arvanded⁸⁰.

Joonis 3.22.1. EU-OSHA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EU-OSHA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EU-OSHA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.22.2. Meie auditi käsitlusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EU-OSHA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁸⁰ EU-OSHA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.osha.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.22.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Ameti (edaspidi „EU-OSHA“) aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁸¹ ja eelarve täitmise aruannetest⁸² 31. detsembril 2023 aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.22.4. Meie hinnangul annab EU-OSHA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EU-OSHA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁸¹ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁸² Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.22.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.22.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.22.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.22.8. Auditeerisime projektijuhtimise tugi- ja konsultatsiooniteenuste jaoks kolme järjestikust väljakuulutamiset läbirääkimistega hankemenetlust ühe ettevõtjaga. Läbirääkimistega hankemenetluste põhjal, mida EU-OSHA põhjendas äärmise kiireloomulisusega, sõlmiti kolm järjestikust kuuekuulist nn sildlepingut (2021. aasta oktoobris, 2022. aasta veebruaris ja 2022. aasta septembris). Leidsime, et EU-OSHA selgitus menetluse valiku kohta ei olnud põhjendatud, sest see ei vastanud finantsmääruse I lisa punkti 11.1 alapunktis c sätestatud tingimustele.

EU-OSHA algatas need menetlused, et täita tühimik eelmise sarnaste teenuste lepingu lõppemise (2021. aasta septembris) ja uue lepingu sõlmimiseks avatud menetluse lõpule jõudmise vahel, kuna menetlus oli peatatud kahtluste tõttu ühe pakkuja vastuvõetavuses. Nende kahtluste lahendamiseks võttis EU-OSHA ühendust komisjoni [varajase avastamise ja kõrvalejätamise süsteemi](#) toimkonnaga. Ta tegi seda alles kaheksa kuud pärast seda, kui oli teada pakkuja võimalik vastuvõetamatus, mis tähendab, et kiireloomulisus ei olnud tingitud ettenägematutest sündmustest, vaid EU-OSHAst endast. Samuti täheldasime, et EU-OSHA

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet (EU-OSHA)

sõlmis kolm sildlepingut sama töövõtjaga, kelle vastuvõetavus oli peatatud avatud hankemenetluses kahtluse all. Seetõttu jäeldame, et kolm läbirääkimistega menetlust ja nendega seotud maksed, mis 2023. aastal ulatusid 67 000 euroni, on õigusnormide vastased.

3.22.9. Auditeerisime kahte otselepingut, mille maksumus oli 14 700 ja 15 000 eurot. Lepingute puhul, mille maksumus on kuni 15 000 eurot, on lubatud sõlmida otselepinguid. Leidsime siiski, et need kaks lepingut puudutasid peaaegu identseid teadusuuringutega seotud teenuseid. Seetõttu jäeldasime, et kahe eraldi lepingu sõlmimisega rikkus EU-OSHA finantsmääruse artiklit 160, mis keelab lepingute osadeks jagamise, eelkõige juhul, kui selle eesmärk on piirata konkurentsi. Sellest tulenevalt on need kaks lepingut ja kõik nendega seotud maksed, mille summa oli 2023. aastal 29 700 eurot, õigusnormide vastased.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.22.10. 2023. aastal kandis EU-OSHA 29% aasta assigneeringute kogusummast üle 2024. aastasse. Sarnaselt eelmisele aastale leidsime, et ülekandmiste määr oli kõrge II jaotises (43%) ja III jaotises (55%). Ülekandmiste korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.

3.22.11. 2023. aastal menetles EU-OSHA 1127 maksetaotlust, millest 144 (13%) summas 267 100 eurot maksti välja pärast õigusaktis sätestatud tähtaega. Viivist aga ei arvestatud. Võrdluseks: 2022. aastal menetles EU-OSHA 983 maksetaotlust, millest 19 (2%) summas 43 900 eurot maksti hilinemisega, kuid viivist ei arvestatud.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.22.12. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	<p>EU-OSHA kandis 2022. aastast 2023. aastasse üle kaheksa esialgset kulukohustust summas 533 700 eurot. Sellised ülekandmised on lubatud EU-OSHA finantsmääruse artikli 12 lõike 6 kohaselt, kui aasta lõpus on olemas juriidiline kohustus (näiteks allkirjastatud leping).</p> <p>31. detsembriks 2022 ei olnud EU-OSHA aga allkirjastanud ühtegi lepingut, mis oleks vastanud 109 300 eurole nendest esialgsetest kulukohustustest. Seetõttu oleks tulnud need 109 300 eurot vabastada, selle asemel et kanda summa üle 2023. aastasse.</p>	<p>EU-OSHA on asjaomase põhjendamatult üle kantud summa kulukohustustest vabastanud ja koostanud tegevuskava, et sarnaseid intsidente enam ei korduks.</p>	Suletud

EU-OSHA vastus

3.22.8. Amet pidi tegelema ainulaadsete asjaolude kogumiga, mis ilmselgelt ei kuulunud tema pädevusse. Amet suhtles komisjoniga konfidentsiaalselt, oodates EDESi eksperdirühma nõuandeid, mis saabusid peaaegu aasta hiljem. See EDESi eksperdirühma poole pöördumine tekitas äärmiselt kiireloomulise olukorra, et säilitada olulised projektijuhtimise tugiteenused toimuvate IKT-projektide jaoks. Amet tunnistab, et see on väga ebatavaline olukord, kuid ei usu, et tal oleks olnud muid otstarbekaid võimalusi tagada talitluspidevus avatud menetluse peatamise ajal.

3.22.9. Seda liiki teenused nõuavad väga spetsialiseerunud ja riigipõhiseid teadmisi. Turu-uuringu ajal pakkus nõutud teenuseid piiratud arv ettevõtjaid. Lisaks võivad täiendavad haldusnõuded EU-OSHA kogemuste põhjal tekitada nendele väikestele spetsialiseerunud ettevõtjatele takistusi. Osalema kutsutud ettevõtjad valiti turuanalüüsi ja objektiivsete kriteeriumide alusel ning seetõttu ei olnud turulepääsu piiranguid. EU-OSHA on võtnud kohustuse parandada hangetega seotud turu-uuringute dokumenteerimist ning uurida alternatiivseid hankevahendeid, mis oleksid paremini suunatud vajalike teenuste liigile. EU-OSHA on juba alustanud selliste vahendite analüüsi nagu osalemiskutsed väliseksperptidele ja konkursi taasavamine, ning suurendab teadlikkust asutusesiseselt teabeürituste, koolituste ja täiendavate dokumentide kaudu.

3.22.10. EU-OSHA kasutab kulukohustuste assigneeringuid tõhusalt (>95%) ja maksete assigneeringute väga madal tühistamise määr näitab ülekantud summade usaldusväärsust.

II jaotise kulude olemus on eranditult halduslik ja nende korral on ülekandmised seotud kohustustega, mis on juba kavandatud ameti haldusnõukogu poolt vastu võetud ühtses programmdokumendis. III jaotise ülekandmisi seletab ameti aasta tööprogrammi rakendamiseks tehtud kulude tsüklilisus.

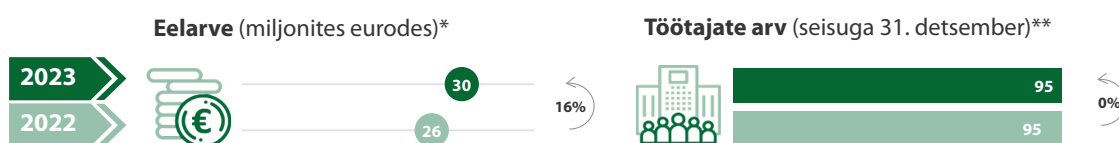
3.22.11. Amet võtab selle tähelepaneku teadmiseks ja soovib märkida, et ta on teadlik finantsmääruses kehtestatud maksetähtaegade mittejärgimisest ning ta on juba võtnud meetmeid selle parandamiseks. 92% (132 makset 144-st) 2023. aasta hilinenud maksetest on hüvitised koosolekutel osalenud ekspertidele. Nende viivituste kõrvaldamiseks on EU-OSHA algatanud AGM-süsteemi (Advanced Gateway to Meetings) rakendamise, millega luuakse nende hüvitiste jaoks elektrooniline ja automaatne süsteem.

3.23. Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond (Eurofound)

Sissejuhatus

3.23.1. Dublinis asuv Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond (edaspidi „Eurofound“) asutati nõukogu määrusega (EMÜ) nr 1365/75, mis tunnistati kehtetuks ja asendati määrusega (EL) 2019/127. Eurofoundi ülesanne on aidata kaasa paremate elu- ja töötingimuste kavandamisele ja loomisele ELis asjakohaste teadmiste laiendamise ja levitamise kaudu. *Joonisel 3.23.1* esitatakse Eurofoundi peamised arvanded⁸³.

Joonis 3.23.1. Eurofoundi peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: Eurofoundi eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning Eurofoundi esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.23.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, Eurofoundi juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁸³ Eurofoundi rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.eurofound.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.23.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fondi (Eurofound) aastaaruanne, mis koosneb finantsaruannetest⁸⁴ ja eelarve täitmise aruannetest⁸⁵ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.23.4. Meie hinnangul annab Eurofoundi raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi Eurofoundi finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁸⁴ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁸⁵ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.23.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.23.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.23.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.23.8. Eurofound tegi 38 600 euro suuruse makse, mis oli seotud ühe uuringuandmete kvaliteedi hindamise lepinguga, ilma et ta oleks kogunud peamisi tõendavaid dokumente lepingus ette nähtud tulemuste saavutamise kohta. Tegemist on sisekontrolli puudusega, mis võib tekitada Eurofoundile tegevus- ja maineriske.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.23.9. 2023. aastal kandis Eurofound 17% aasta assigneeringute kogusummast üle 2024. aastasse. Leidsime, et ülekandmiste määr oli kõrge III jaotises (59%). Samuti oli ülekandmiste määr kõrge II jaotises (22%). I jaotise ülekandmiste määr ei olnud kõrge, kuid 17% ülekantud assigneeringutest tühistati. Ülekandmiste korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.

Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond (Eurofound)

Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

3.23.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	Ühes võrgustikuteenuste hankemenetluses kasutas Eurofound hindamiskriteeriumina pakkuja töötajate kutse- ja keeleoskust. Need oskused on osa valikukriteeriumidest (st pakkuja tehnilisest suutlikkusest). Asjaolu, et ei tehta selget vahet valiku- ja hindamiskriteeriumide vahel (esimesed puudutavad pakkujate, teised aga pakkumuste endi hindamist), on vastuolus finantsmääruse artikliga 167.	Eurofound on oma vormid ümber sõnastanud, et suurendada oma töötajate teadlikkust sellest, kui oluline on tagada valiku- ja hindamiskriteeriumide nõuetekohane eristamine.	Suletud
2	2022	Leidsime puudusi ka Eurofoundi praktikaprogrammis. Esiteks, praktikaprogrammi käsitlevad eeskirjad avaldati küll Eurofoundi veebisaidil, kuid neid ei olnud ametlikult vastu võetud. Teiseks, vastupidiselt eeskirjadele ei ajakohastanud Eurofound 2022. aastal praktikatasu kooskõlas komisjoni makstavate töötasude referentsmäärades ja lirimaa paranduskoefitsiendis tehtud muudatustega. Selle tulemusena maksis Eurofound 2022. aastal 16 praktikandile kokku 3300 eurot vähem kui ta oleks pidanud. See kujutab endast sisekontrolli puudust ning tekitab Eurofoundile maine-, finants- ja õiguslikke riske.	Eurofound võttis 7. märtsil 2023 vastu otsuse praktikantide töölevõtmise ja praktikatasu ajakohastamise tingimuste kohta.	Suletud

Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond (Eurofound)

Eurofoundi vastus

3.23.8 Eurofound võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks.

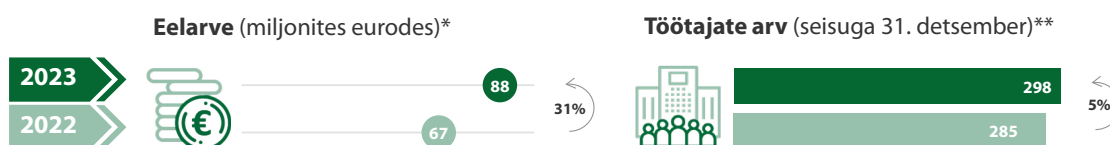
3.23.9 Eurofound juhib tähelepanu kavandatud ja kavandamata ülekandmiste eristusele. Ainult viimased võivad osutada puudustele kavandamis- ja rakendusprotsessis. 2023. aastal oli Eurofoundi kavandamata ülekandmiste osakaal II jaotises 4% ja III jaotises 25%. Kavandatud ülekandmised tulenevad aga Eurofoundi mitmeaastasest projektitööst, milles kasutatakse liigendamata assigneeringuid.

3.24. Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust)

Sissejuhatus

3.24.1. Haagis asuv Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (edaspidi „Eurojust“) asutati määrusega (EL) 2018/1727. Selle eelkäija oli samuti Eurojusti nime kandnud amet, mis loodi 2002. aastal. Eurojusti ülesanne on toetada võitlust raske organiseeritud kuritegevuse vastu, parandades piiriüleste uurimiste ja süüdistuste esitamise koordineerimist. Eurojustil on samuti õigus koguda, säilitada ja jagada sõjakuritegusid puudutavaid tõendeid. Joonisel 3.24.1 esitatakse Eurojusti peamised arvanded⁸⁶.

Joonis 3.24.1. Eurojusti peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Eurojusti eelarve märkimisväärne suurenemine on tingitud erinevate rahalist toetust käsitlevate lepingute alusel väljastpoolt rahastatavate projektide arvu suurenemisest.

Allikas: Eurojusti eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning Eurojusti esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.24.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, Eurojusti juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁸⁶ Eurojusti rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.eurojust.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.24.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁸⁷ ja eelarve täitmise aruannetest⁸⁸ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.24.4. Meie hinnangul annab Eurojusti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi Eurojusti finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

Asjaolu rõhutamine

3.24.5. Juhime tähelepanu 2023. aasta raamatupidamise aastaaruande lisale 6.9, milles kirjeldatakse uue eelarve-, raamatupidamis- ja finantssüsteemi SUMMA (Euroopa Komisjoni süsteemi arendamise katseprojekt) rakendamist. Meie ei esita oma arvamus selle asjaolu kohta märkust.

⁸⁷ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁸⁸ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.24.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.24.7. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.24.8. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.24.9. Järeldasime oma 2020. aasta aruandes ELi asutuste kohta (punkt 3.27.9), et ühe ettevõtjaga sõlmitud sõidukite liisimise raamleping ei ole nõutavate teenuste laadi arvestades asjakohane. Menetluse alusel sõlmitud erileping ja kõik sellega seotud maksed olid seega õigusnormide vastased. 2023. aastal maksis Eurojust selle lepingu alusel 59 300 eurot.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.24.10. 2023. aastal täheldasime eranditeks või mittevastavusjuhtumiteks liigitatud mittestandardsete tehingute arvu ja väärtuse suurenemist. Eurojusti registreeritud rikkumiste arv suurenes aastatel 2022–2023 43-lt 71-le ning rikkumistega seotud kogusumma suurenes 294 000 eurolt 566 400 euroni.

Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust)

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.24.11. 2023. aastal menetles Eurojust 2577 maksetaotlust, millest 1287 (50%) summas 9,6 miljonit eurot maksti välja pärast seaduses sätestatud tähtaega. Viivist aga ei arvestatud. Võrdluseks: 2022. aastal menetles Eurojust 2308 maksetaotlust, millest 1222 (53%) summas 7,4 miljonit eurot maksti hilinemisega, kuid viivist ei arvestatud.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.24.12. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2020	Järeldasime oma 2020. aasta aruandes, et sõidukite liisimise hankemenetlus oli õigusnormide vastane. Seetõttu on õigusnormide vastased ka kõik selle raamlepingu alusel tehtud maksed.	Eurojust ei ole sõlminud täiendavaid erilepinguid, kuid ta on kohustatud täitma juba allkirjastatud lepinguid. Lepingu alusel maksti 2023. aastal 59 300 eurot (vt punkt 3.24.9) Lepingu tähtaeg möödub 2024.aastal.	Avatud
2	2022	Eurojust ei ajakohastanud oma riskijuhtimis- ja kontrollistrateegiat, et katta SUMMA süsteemi rakendamisega seotud riske. SUMMA kasutajaõiguste haldamisega Eurojustis tegeleb eelarve peadirektoraat (DG BUDG), kes vastutab SUMMA kasutajaõiguste andmise ja äravõtmise eest Eurojusti esitatud teabe alusel. Nimetatud protsess ei ole veel ametlikult struktureeritud ja Eurojust ei kontrolli spetsiaalselt kasutajale antud õigusi. Seetõttu on oht, et kasutajarolle SUMMAs ei pruugita õigesti määrata ega ajakohastada. SUMMA-l puudub endiselt audiitoritele sobiv kasutajaprofiil.	2023. aastal lisas Eurojust SUMMA oma riskijuhtimisregistrisse ja tegi pidevat seiret intsidentide üle. Juurdepääsuõiguste andmise ja äravõtmise eest vastutas 2023. aastal endiselt DG BUDG.	Suletud seoses riskijuhtimisega Avatud seoses kasutajate haldamisega

Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
3	2022	2022. aastal tegi Eurojust 1222 makset (53% 2308-st) väljaspool finantsmääruse artiklis 116 sätestatud tähtaegu. 720 juhul (32%) hilines makse rohkem kui 30 päeva.	<p>2023. aastal mõjutasid maksetähtaegadest kinnipidamist jätkuvalt personalipuudus ja SUMMAga seotud tehnilised piirangud.</p> <p>2024. aasta alguses teatas Eurojust, et on võtnud tööle lisatöötajaid, et tulla toime viivitustega maksete töötlemisel.</p> <p>2023. aastal tehti 50% ERA maksetest hilinemisega (vt punkt 3.24.11).</p>	Avatud

Eurojusti vastus

3.24.9. Eurojust võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Kontrollikoja 2020. aasta aruandes esitatud tähelepaneku tulemusena ei ole Eurojust asjaomase raamlepingu alusel enam erilepinguid sõlminud. 2020. aastal enne kontrollikoja tähelepanekut allkirjastatud erileping kehtib siiski neli aastat ja hõlmab Eurojusti praeguse sõidukipargi liisimist. Selle lepingu raames tehtud kulutused on seega jätkunud.

3.24.10. Eurojust võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Suurim osa 2023. aasta mittevastavusjuhtumite kogusummast tulenes ühise uurimisrühma (JIT) toetusega seotud üksikjuhtumist, kus finantskohustus kiideti heaks ühepäevase viivitusega pärast toetuse allkirjastamist. Mittevastavusjuhtumite suur arv ja summa 2023. aastal on peamiselt tingitud ebapiisavatest inimressurssidest ja siseprotsesside ebatõhususest. Eurojust kõrvaldas need puudused 2024. aastal, vaadates läbi mittevastavusjuhtumite registreerimise ja teatamise praeguse menetluse.

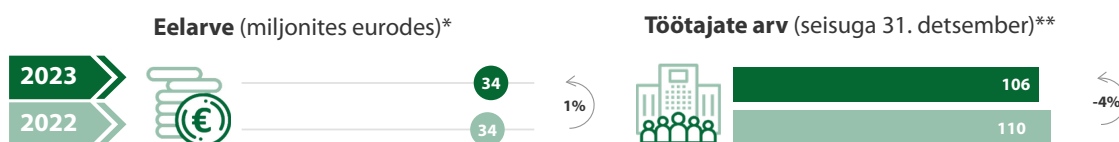
3.24.11. Eurojust võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Kuigi Eurojust ei maksnud 2023. aastal tarnijatele viiviseid, on hilinevad maksete kõrge määr peamiselt tingitud SUMMA rakendamisest tulenevatest tehnilistest probleemidest ja ebapiisavatest inimressurssidest, eelkõige ürituste ja logistika valdkonnas, mille maksete maht on suurim.

3.25. Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA)

Sissejuhatus

3.25.1. Viinis asuv Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (edaspidi „FRA“) asutati nõukogu määrusega (EÜ) nr 168/2007. FRA pakub ELi ja liikmesriikide ametiasutustele abi ja teadmisi põhiõigustega seotud liidu õiguse rakendamisel. *Joonisel 3.25.1* esitatakse FRA peamised arvanded⁸⁹.

Joonis 3.25.1. FRA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: FRA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning FRA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.25.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, FRA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁸⁹ FRA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.fra.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.25.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁹⁰ ja eelarve täitmise aruannetest⁹¹ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.25.4. Meie hinnangul annab FRA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi FRA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁹⁰ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁹¹ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.25.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.25.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.25.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.25.8. 2023. aastal kandis FRA 23% aasta assigneeringute kogusummast üle 2024. aastasse. Sarnaselt eelmisele aastale leidsime, et ülekandmiste määr oli kõrge III jaotises (76%). Ülekandmiste korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.

Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

3.25.9. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	Leidsime, et FRA kandis 2023. aastasse üle 6,4 miljonit eurot (26%) 2022. aasta kulukohustuste assigneeringuid. See hõlmas 5,9 miljonit eurot (74%) III jaotise assigneeringuid (tegevuskulud). 2021. aastal oli sama näitaja 74%. Ülekandmiste korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.	Ülekandmiste määr oli 2023. aastal taas kõrge III jaotises (vt punkt 3.25.8).	Avatud

FRA vastus

3.25.8. Ameti konkreetne tegevusraamistik raskendab tegevuskuludega (T3) seotud kohustuste võtmist palju varem aasta jooksul. Tehtud on pidevaid pingutusi, näiteks hoolikam järelvalve ja järgmisesse eelarveaastasse ülekantavate assigneeringute (C8) varajane hindamine. Praegu hinnatakse muid algatusi. Sellele vaatamata on ameti eelarve täitmine väga hea: viimase kümne aasta jooksul on eelarve täitmine olnud üle 99% (st alla 1% tühistatud assigneeringuid).

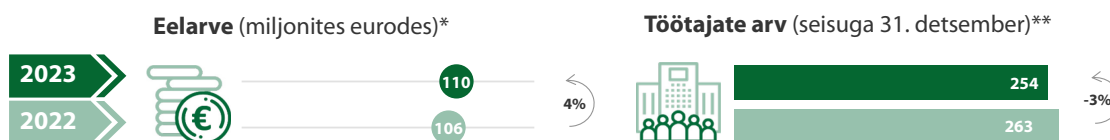
**Mitmeaastase finantsraamistiku
rubriigist 3 („Loodusvarad ja
keskkond“) rahastatud asutused**

3.26. Euroopa Keskkonnaamet (EEA)

Sissejuhatus

3.26.1. Kopenhaagenis asuv Euroopa Keskkonnaamet (edaspidi „EEA“) asutati määrusega (EÜ) nr 1210/90, mis tühistati ja asendati määrusega (EÜ) nr 401/2009. Koostöös partnervõrgustikuga vastutab EEA komisjonile, Euroopa Parlamendile, liikmesriikidele ja üldisemalt üldsusele usaldusväärse teabe andmise eest Euroopa keskkonnaseisundi, kliimamuutuste ja jätkusuutlikkuse küsimuste kohta. *Joonisel 3.26.1* esitatakse EEA peamised arvanded⁹².

Joonis 3.26.1. EEA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EEA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EEA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.26.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EEA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁹² EEA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.eea.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.26.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Keskkonnaameti (EEA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁹³ ja eelarve täitmise aruannetest⁹⁴ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.26.4. Meie hinnangul annab EEA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EEA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁹³ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁹⁴ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.26.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.26.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.26.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.26.8. EEA tellis Euroopa teemakeskustele (seitsmele temaatilisele eksperdikeskusele, kellega EEA on sõlminud lepingu oma partnervõrgustikuga kokkulepitud ülesannete täitmiseks) tehtud toetusmaksete eelfinantskontrollid väliselt töövõtjalt. Leidsime sellest tulenevas kontrollikorras mitmeid puudusi:

- EEA ei ajakohastanud oma eelkontrollide menetlusi ega järelkontrollide strateegiat, kajastamaks asjaolu, et eelkontrollid olid tellitud väliselt töövõtjalt. See tekitab ohu, et töövõtja tehtavate kontrollide kvaliteet ei ole tagatud või et nende kontrollide tulemusi ei jälgita nõuetekohaselt.
- . Neist ühel juhul ei võtnud EEA piisavalt järelmeetmeid seoses välise töövõtja järeldusega, et ühe Euroopa teemakeskuse partneri palgakulud on tõenäoliselt tegelikust suuremaks hinnatud. Seejärel palus EEA kontrollida viie asjaomase töötaja palgatõendeid, kuid sai need ainult kahe kohta ja maksis sellegipoolest nõutud summa kõigi viie töötaja kohta.

Euroopa Keskkonnaamet (EEA)

- o lisaks ei nõudnud EEA töövõtjalt, et ta kontrolliks, kas samu palku, mis on kõige suurem kulukategooria, on deklareeritud rohkem kui üks kord (mis on risk, sest sama partner, kellel on samad töötajad, võib saada toetust rohkem kui ühest toetuslepingust), või kas Euroopa teemakeskuse kuludeklaratsioonid olid kooskõlas eelmiste aastate maksetega.

3.26.9. EEA kiitis heaks kindlasummaliste toetuste kasutamise Euroopa teemakeskusele partneri palgakulude hüvitamiseks. Otsust toetas EEA eksperdi arvamus. Vastupidiselt finantsmääruse artikli 181 lõikele 4 ei suutnud EEA siiski näidata, kuidas põhisumma arvutati, mis tekitab ohu, et see ei ole vastavuses osutatud teenustega.

3.26.10. EEA suurendas raamlepingu maksumust 6,4 miljonilt eurolt 7,4 miljonile eurole. Muudatuse tegemisel ei saanud ta aga avaldamiseks muutmisteadet, mis on vastuolus finantsmääruse artikliga 163.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.26.11. 22. detsembril 2023 avaldas EEA Euroopa Liidu Teatajas paranduseelarve. Paranduseelarve kogutulu on 76,1 miljonit eurot ja kogukulud 80,1 miljonit eurot, mis on vastuolus EEA finantsmääruse artiklites 8 ja 16 osutatud eelarve täpsuse ja tasakaalu põhimõtetega.

3.26.12. 2023. aastal tegi EEA eelarves 35 ümberpaigutust, ilma piisavalt dokumenteerimata, miks neid oli vaja. See ebapiisav kontrolljälg on vastuolus EEA finantsmääruse artikli 30 lõike 3 punktiga d.

3.26.13. 2023. aastal menetles EEA 1534 maksetaotlust, millest 282 (18%) summas 9,4 miljonit eurot maksti välja pärast seaduses sätestatud tähtaega. Viivist aga ei arvestatud. Võrdluseks: 2022. aastal menetles EEA 1473 maksetaotlust, millest 190 (13%) summas 4 miljonit eurot maksti hilinemisega, kuid viivist ei arvestatud.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.26.14. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Euroopa Keskkonnaamet (EEA)

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	Järeldasime oma 2021. aasta aruandes, et väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse kasutamine ühe raamlepingu muutmiseks (mis tähendas algse eelarve kahekordistamist 1 miljoni euroni) oli õigusnormide vastane. Seetõttu olid õigusnormide vastased ka kõik selle menetluse põhjal tehtud hilisemad maksed. Lepingu tähtaeg möödus 2022. aasta detsembris.	EEA on sõlminud uue raamlepingu hoonete remondi-, hooldus- ja renoveerimisteenuste kohta.	Suletud

EEA vastus

3.26.8a. Amet ajakohastab oma eelkontrollimenetlusi ja järelkontrollstrateegiat, et võtta arvesse asjaolu, et eelkontrollid on sisse ostetud. Amet korraldab korrapäraseid kohtumisi töövõtjaga, et jälgida edusamme ja käsitleda kõiki töövõtja poolt tõstatatud küsimusi, ning amet on vajaduse korral teinud täiendavat kontrollialanüüsi.

3.26.8b. Selle juhtumi puhul andis amet Euroopa teemakeskuse juhtivale organisatsioonile korralduse kõrvaldada välistöövõtja tuvastatud vead ja esitada uuesti oma kulutaotlus kõigi töötajate kohta koos tõendavate dokumentidega. Euroopa teemakeskus esitas kulutaotluse uuesti ja esitas tõendavad dokumendid viiest töötajast kahe kohta, kelle palgakuludid taotleti, mida võrreldi kulutaotlusega. Detsembri lõpuks ei olnud ülejäänud töötajate kohta tõendavad dokumendid veel laekunud, kuid amet arveldas kuluaruande, et vältida C8 eelarveassigneeringute kaotamist, mida ei saanud üle kanda 2024. aastasse. Amet kordas Euroopa teemakeskuse juhtivale organisatsioonile antud korraldust esitada tõendavad dokumendid ülejäänud kolme töötaja kohta ja sai kokkuvõtliku finantsselgituse, mis kinnitas töötajate eest makstud palgakulu, mis vastas taotletud kuludele.

3.26.8c. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks; eelkontrollimenetluste ajakohastamine tagab selle riski kõrvaldamise.

3.26.9. Amet leiab, et kirjalik otsus kindlasummalise makse kohta on täielikult kooskõlas finantsmääruse asjakohaste sätetega. Amet võtab meetmeid tagamaks, et tulevikus määratakse ja dokumenteeritakse kindlasummalise rahastamise summad nõuetekohaselt kõigi juhtumite korral, kui kulud deklareerib Euroopa teemakeskustes ühe osanikuga äriühing või füüsilisest isikust ettevõtjast partner. See puudutab kokku kolme partnerit 81st, kes moodustavad 1,8% Euroopa teemakeskuste deklareeritud kogukuludest.

3.26.10. Euroopa Keskkonnaamet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks ja kinnitab, et on oma kontrollimehhanismid sarnaste juhtumite vältimiseks tulevikus läbi vaadanud, vaadates läbi oma sisemise kontrollinimekirja lepingu muutmiseks vastavalt finantsmääruse artikli 172 lõikele 3.

3.26.11. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Lahknevus paranduseelarve avaldamisel oli tehniline viga ja õige eelarve on uuesti avaldatud.

3.26.12. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Eelarve ümberpaigutuste põhjendused esitatakse kas ressurssidega seotud kuulamistel või väiksemate ümberpaigutuste puhul taotluse esitaja poolt. Lisaks on kõik kulukohustustega seotud ja makstud kulud selgelt dokumenteeritud. Edaspidi salvestab amet põhjendused koos eelarvevahendite ümberpaigutustega, et hõlbustada kontrollijälje jätmist.

Euroopa Keskkonnaamet (EEA)

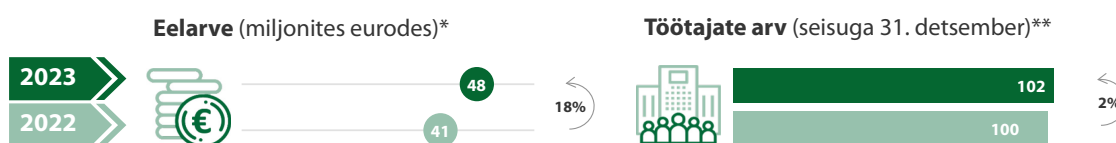
3.26.13. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Maksete hilinemise määra soodustav tegur on olnud finantsametnike üha suurenev töökoormus. Praeguse mitmeaastase finantsraamistiku raames on komisjon oluliselt suurendanud ameti ülesandeid ja operatiivtöötajate arvu, kuid ei ole suurendanud tugitöötajate arvu, mis paneb tugifunktsioonidele vastuvõetamatu koormuse. Amet on korduvalt taotlenud oma eelarvetaotlustes täiendavaid tugitöötajaid, kuid ilma eduta. Amet uurib leevendusmeetmeid ja kontrolle, et parandada maksete õigeaegsust.

3.27. Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA)

Sissejuhatus

3.27.1. Vigos asuv Euroopa Kalanduskontrolli Amet (edaspidi „EFCA“) asutati nõukogu määrusega (EÜ) nr 768/2005, mis tunnistati kehtetuks ja asendati määrusega (EL) 2019/473. EFCA peamine ülesanne on liikmesriikide kalanduse kontrolli- ja inspekteerimis- ja järelevalvetegevuse koordineerimine, et tagada ühise kalanduspoliitika eeskirjade tõhus ja ühtne rakendamine. *Joonisel 3.27.1* esitatakse EFCA peamised arvanded⁹⁵.

Joonis 3.27.1. EFCA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EFCA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EFCA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.27.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EFCA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁹⁵ EFCA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.efca.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.27.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Kalanduskontrolli Ameti (EFCA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁹⁶ ja EFCA eelarve täitmise aruannetest⁹⁷ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.27.4. Meie hinnangul annab EFCA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EFCA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁹⁶ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁹⁷ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.27.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.27.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.27.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.27.8. Leidsime, et EFCA kasutas ürituste korraldamise teenuste hankimiseks institutsioonidevahelist reisikorraldusteenuste osutamise raamlepingut. See ei kuulu EFCA puhul antud lepingu kohaldamisalasse. Sellised teenused olid raamlepingu osa, mida kohaldati üksnes juhtiva hankija suhtes. Enne teenuste tellimist taotles ja sai EFCA juhtivalt hankijalt nõusoleku raamlepingu sellele osale juurdepääsuks, kuid raamlepingut vastavalt ei muudetud. 2023. aasta maksed summas 257 300 eurot on seega õigusnormide vastased.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.27.9. 2023. aastal kandis EFCA 25% aasta assigneeringute kogusummast üle 2024. aastasse. Sarnaselt eelmisele aastale leidsime, et ülekandmiste määr oli kõrge II jaotises (45%) ja III jaotises (39%). Ülekandmiste korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.

Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA)

Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

3.27.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	2022. aastal allkirjastas EFCA 90 miljoni euro suuruse raamlepingu kolme laeva prahtimiseks (esialgne kestus 24 kuud), mis pikeneb vaikumisi neli korda, iga kord 12 kuu võrra, kokku kuni kuueks aastaks. Finantsmääruse 1. lisa punktis 1.1 on lubatud sõlmida kauem kui neli aastat kehtivad raamlepinguid, kuid üksnes nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel. Leidsime, et EFCA ei olnud pikemat lepingut piisavalt põhjendanud. Kui lepingut pikendatakse üle nelja aasta piiri, loeme sellest tulenevad järgnevad maksed õigusnormide vastaseks.	Raamleping on endiselt kehtiv ja ühtegi makset pärast nelja-aastast piirangut ei ole veel tehtud (2023. aasta oli lepingu täitmise teine aasta).	Avatud
2	2022	2022. aasta mais algatas EFCA väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse avamere patrull-laeva liisimiseks kasutamiseks ELi ja Ühendkuningriigi vahelistes vetes. 2022. aasta juunis allkirjastas EFCA lepingu avamere patrull-laeva liisimiseks, et katta aeg eelmise lepingu lõppemise ja poolelioleva (algselt eeldatust kauem kestva) avatud hankemenetluse põhjal sõlmitava uue lepingu (kolme laeva liisimiseks)	EFCA kavatses kõrvaldada puudused ning parandada järgmisel avatud konkursil planeerimist ja juhtimist, tuginedes minevikust saadud õppetundidele.	Avatud

Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		<p>jõustumise vahel. EFCA põhjendas läbirääkimistega menetlust äärmise kiireloomulisusega, mis on tingitud hankijast sõltumatutest ettenägematutest sündmustest, mis on finantsmääruse I lisa punkti 11.1 alapunktis c lubatud erand. Jõudsime järeldusele, et kuigi mõned asjaolud, mis sellise kiireloomulisuse põhjustasid, võisid olla ettenägematud, olid neist mõned siiski ettenähtavad. Asjaolu, et neid ei võetud piisavalt arvesse, näitab, et viis, kuidas EFCA planeeris ja haldas kolme laeva prahtimise hanget, oli puudulik.</p>		
3	2022	<p>Leidsime, et välisekspertide valimise ja nendega lepingute sõlmimise menetlustes puudus süstemaatiliselt piisav kontrolljälg (nagu on sätestatud finantsmääruse artikli 36 lõikes 3). Täpsemalt ei olnud meil võimalik saada piisavalt tõendeid selle kohta, et ekspertidele määrati ülesanded, mis põhinevad eelnevalt kindlaksmääratud valikukriteeriumidel, mis on seotud nende suhteliste saavutustega, ega ka selle kohta, et järgiti finantsmääruse artiklis 237 sätestatud mittediskrimineerimise ja võrdse kohtlemise põhimõtteid.</p>	<p>EFCA töötas välja ja rakendas uue vormi, mis hõlmab kõiki komisjoni tõlgendusmärkuses esitatud miinimumelemente tasustatud välisekspertide kasutamiseks ja valimiseks.</p>	Suletud

Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
4	2022	Leidsime, et EFCA kandis 2023. aastasse üle 11,9 miljonit eurot (41%) 2022. aasta kulukohustuste assigneeringuid. See hõlmas 1,6 miljonit eurot (53%) II jaotise assigneeringuid ja 10,1 miljonit eurot (63%) III jaotise assigneeringuid. Ülekandmiste kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega.	2023. aastal olukord ei muutunud (vt punkt 3.27.9).	Avatud

Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA)

EFCA vastus

3.27.8. EFCA võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. EFCA kohtas kahes hankemenetluses ootamatuid olukordi, mis viivitasid algselt prognoositud lepingute sõlmimise tähtaegu. Seda olukorda arvestades hindas EFCA võimalust kasutada olemasolevat raamlepingut – eelkõige reisikorraldusteenuste raamlepingut EEA/ADS/22/014, mille assigneeringute ülemmäär oli 1,2 miljonit eurot. EFCA märgib, et ei ületanud seda ülemmäära. Parandusmeetmena koostab EFCA ootamatuskava, et leevendada selliste ootamatute sündmuste mõju, mis võivad viivitada menetlusi.

3.27.9. Suuremad järgmisse eelarveaastasse ülekantavad summad 2023. aastal tulenesid ainulaadsetest asjaoludest, eelkõige eelarve olulisest suurendamisest 2022. aastal ja hangete hilinemisest. Seega on tõenäosus, et need ülekandmised muutuvad korduvaks probleemiks, minimaalne. Prognoosime, et aastatel 2024–2027 vähenevad assigneeringute ülekanded järjepidevalt.

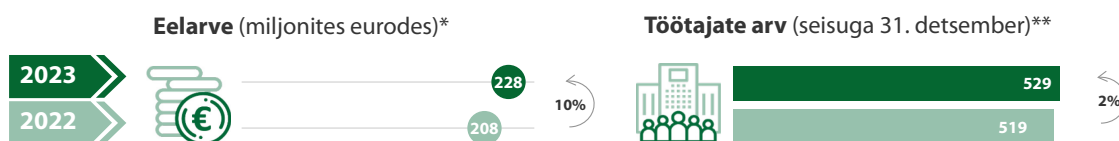
**Mitmeaastase finantsraamistiku
rubriigist 4 („Ränne ja piirihaldus“)
rahastatud asutused**

3.28. Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA)

Sissejuhatus

3.28.1. Vallettas asuv Euroopa Varjupaigaamet (edaspidi „EUAA“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/2303. Euroopa Varjupaigaameti eelkäija oli 2010. aastal loodud Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (EASO). Amet rakendab 13 liikmesriigiga allkirjastatud tegevuskavasid. EUAA eesmärk on ühtlustada varjupaiga andmise tavasid kogu ELis kooskõlas ELi kohustusega. EUAA peamine ülesanne on toetada liikmesriike varjupaiga-, rahvusvahelise kaitse ja vastuvõtutingimusi reguleeriva ELi õigusaktide paketi (nn Euroopa ühine varjupaigasüsteem) kohaldamisel. *Joonisel 3.28.1* esitatakse EUAA peamised arvanded⁹⁸.

Joonis 3.28.1. EUAA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EUAA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EUAA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.28.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EUAA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

⁹⁸ EUAA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.euaa.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.28.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Liidu Varjupaigaameti (EUAA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁹⁹ ja eelarve täitmise aruannetest¹⁰⁰ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.28.4. Meie hinnangul annab EUAA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EUAA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁹⁹ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹⁰⁰ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.28.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.28.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.28.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.28.8. Meie 2017. aasta aruandes (punktid 3.20.23–3.20.34) ja 2020. aasta aruandes (punkt 3.20.12) järeldasime, et EUAA lepingud ruumide rentimiseks Lesbosel ja Roomas olid ebapiisava konkurentsi ja säästlikkuse põhimõtte eiramise tõttu õigusnormide vastased. Selle tulemusena olid kõik nende lepingute alusel tehtud järgnevad maksed – 2023. aastal kokku 123 800 eurot – õigusnormide vastased.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.28.9. EUAA algatas hankemenetluse suulise tõlke ja kultuurivahenduse teenuste osutamise hankimiseks. Lepingu hinnanguline kogumaksumus oli 100 miljonit eurot, mis jagunes kuueks osaks. Pärast lepingu sõlmimise otsuse teatavaks tegemist ühe osa kohta esitas üks pakkuja vastuväite, sest hindamiskomisjon oli ekslikult kasutanud selle pakkuja selgitusi hinnatavast hankest erineva osa kohta. Sellised puudused pakumuste hindamisel osutavad puudustele hankevaldkonna juhtimis- ja kontrollisüsteemides. Seda viga silmas pidades taotles

Euroopa Liidu Varjupaigamet (EUAA)

EUAA eelarvevahendite käsutaja kooskõlas finantsmääruse I lisa punktiga 35, et hindamine viidaks uuesti läbi.

Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

3.28.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2017	Eelarveaastat 2017 käsitlevas auditaruandes jõudis kontrollikoda järeldusele, et EASO-le Lesbosel ruumide üürimiseks korraldatud hanked olid õigusnormide vastased. Seetõttu on kõik selle raamlepingu alusel tehtud hilisemad maksed õigusnormide vastased.	Lesbosel asuvate ruumide rendileping lõpetati alates 30. aprillist 2023. 2023. aastal tegi EUAA selle lepinguga seotud makseid summas 42 700 eurot (vt punkt 3.28.8).	Avatud
2	2018	EASO peaks kehtestama tõhusa finantsjärelkontrolli korra.	EUAA-l on koostanud riskipõhise järelkontrolli strateegia ja rakendanud finantsjärelkontrolle eelarveaastate 2020, 2021, 2022 ja 2023 kohta. Viimaste finantsjärelkontrollide tulemused esitati 2023. aasta konsolideeritud tegevusaruandes ja edastati haldusnõukogule.	Lõpetatud
3	2020	Hankemenetlus Roomas ruumide üürimiseks oli õigusnormide vastane. Seetõttu on kõik nende lepingute alusel tehtud hilisemad maksed õigusnormide vastased.	Üürileping lõpetati 31. juulil 2023. Uus ruumide üürileping Roomas jõustus 1. augustil 2023. 2023. aastal tegi EUAA eelneva lepinguga seotud makseid summas 81 100 eurot (vt punkt 3.28.8).	Avatud

Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
4	2022	Auditeerisime IT-seadmetega varustamise lepingu alusel tehtud sülearvutite ostu. Märkisime, et EUAA oli ostnud sülearvutid pakkuja veebikataloogist, mitte finants- ja tehnilistele pakumustele lisatud eelnevalt heaks kiidetud hinnakirja alusel. Seetõttu osutus ost 49 200 eurot (44%) kallimaks, kui see oleks olnud siis, kui oleks kasutatud eelnevalt heakskiidetud hinnakirja. Seetõttu leiame, et 49 200 eurot maksti õigusvastaselt.	Vastuseks meie tähelepanekule rakendas EUAA viivitamata parandusmeetmeid ja selgitas asutusesiseselt, kuidas raamlepingut tuleks nõuetekohaselt kasutada.	Suletud
5	2022	EUAA sise-eeskirjades on ette nähtud, et finantsvolituste edasivolitamist uuendatakse niipea, kui uus volitatud eelarvevahendite käsutaja on ametisse nimetatud. Leidsime kolm edasivolitamise juhtumit, mis vajasisid 2021. aasta aprillis uuesti kinnitamist, kuid mida ei kinnitatud uuesti enne 2022. aasta veebruari, mil viga parandati.	EUAA võttis selle tähelepaneku teadmiseks ja parandas olukorra.	Suletud

Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
6	2022	<p>Schengeni lepinguga ühinenud riigid kaasrahastavad mõnda EUAA tegevust. Nende osa EUAA eelarves vastavate tegevuste jaoks põhineb nende majanduse suuruse osakaalul kogu ELi majanduses. ELi ja nende riikide vahelised lepingud, mis on õiguslikuks aluseks nende poolt Frontexi eelarvesse tehtavate osamaksete arvutamisel, on aga ebaselged ja võimaldavad erinevaid tõlgendusi.</p> <p>Leiame, et EUAA tõlgendus on ekslik, kuna selle alusel eraldavad Schengeni lepinguga ühinenud riigid EUAA eelarvesse kõnealuste tegevuste jaoks ligikaudu 0,7 miljonit eurot (7%) vähem kui nende majanduse osakaal ELi majanduses eeldaks. Proportsionaalsuse moonutamine on tingitud asjaolust, et EUAA arvutab iga Schengeni lepinguga ühinenud riigi osamaksed, jagades selle riigi majanduse suuruse ELi ja kõigi Schengeni riikide majanduste kogusuurusega ning seejärel korrutades selle osakaalu EUAA asjaomasele tegevusele antud ELi eelarvetoetusega (jättes välja Schengeni</p>	<p>EUAA kasutab Schengeni lepinguga ühinenud riikide osamaksete arvutamisel jätkuvalt sama lähenemisviisi.</p> <p>Schengeni lepinguga ühinenud riikidega peab läbirääkimisi komisjon.</p>	Avatud

Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		lepinguga ühinenud riikide poolt eelarvesse panustatud osa).		

Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA)

EUAA vastus

3.28.9. Amet võtab tähelepaneku teadmiseks. Hindamiskomisjoni tehtud ümberhindamise kaudu tagas hankija piisavalt hankemenetluse seaduslikkuse ja korrektsuse.

3.29. Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

Sissejuhatus

3.29.1. Tallinnas, Strasbourgis ja Sankt Johann im Pongaus asuv Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (edaspidi „eu-LISA“) loodi määrusega (EL) nr 2018/1726. eu-LISA eelkäija oli 2011. aastal loodud Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet. eu-LISA volitused hõlmavad kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi väljatöötamist ja operatiivjuhtimist. eu-LISA põhiülesanne on täita teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi, viisainfosüsteemi ja Euroopa sõrmejälgede võrdlemise süsteemi operatiivjuhtimise ülesandeid. *Joonisel 3.29.1* esitatakse eu-LISA peamised arvanded¹⁰¹.

Joonis 3.29.1. eu-LISA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: eu-LISA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning eu-LISA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.29.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, eu-LISA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori

¹⁰¹ eu-LISA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil <https://eulisa.europa.eu/>.

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide
Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.29.3. Auditeerisime

- a) Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Ameti (eu-LISA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹⁰² ja eelarve täitmise aruannetest¹⁰³ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse kohta

3.29.4. Meie hinnangul annab eu-LISA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi eu-LISA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

¹⁰² Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹⁰³ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Asjaolu rõhutamise

3.29.5. Juhime tähelepanu 2023. aasta raamatupidamise aastaaruande lisale 2.2.5.3, milles käsitletakse kahe aktiivse raamlepinguga peatöövõtja finantsseisundit.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.29.6. Meie hinnangul on eu-LISA 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Märkustega arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.29.7. Välja arvatud punktides „Alus märkustega arvamusele raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta“ kirjeldatud asjaolude mõju, on eu-LISA 2023. aasta 31. detsembril lõppenud aasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kontrollikoja hinnangul kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Alus märkustega arvamusele raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.29.8. Auditeerisime eu-LISA 25 makset. Neist üks, mis olid seotud ühe raamlepinguga, oli õigusnormide vastane. Leidsime ka muid 2023. aasta makseid, mis on seotud lepingutega, mille hindasime oma 2022. aasta aruandes õigusnormide vastaseks. Õigusnormide vastaselt tehtud kulutuste kogusumma on 12,6 miljonit eurot. See moodustab 3,2% kõigist 2023. aastal kasutada olnud maksete assigneeringutest, mis ületab käesoleva auditi jaoks kehtestatud olulisuse läve. Sarnaste tähelepanekute tõttu esitasime märkustega arvamuse ka eu-LISA 2020. aastast alates tehtud maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Märgime, et suurem osa 2023. aasta kohta teatatud õigusnormide vastaselt tehtud maksetest (9,9 miljonit eurot 12,6 miljonist eurost) on seotud juba 2022. aastal esitatud tähelepanekutega. Mis puudutab asjaomaseid

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide
Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

summasid, siis enamik vigadest mõjutatud lepingutest on aegunud või eu-LISA lõpetas need 2023. aastal.

3.29.9. Auditeerisime ühte avatud hankemenetlust mitme raamlepingu sõlmimiseks. Menetlusega kuulutati uuesti välja konkurss, et pakkuda haldustuge eu-LISA Strasbourgis asuvale tegevuskohale. Hindamise käigus võttis eu-LISA e-posti teel ühendust kahe pakkujaga kolmest, et saada täiendavaid selgitusi esitatud hankedokumentide, sealhulgas finantspakkumise kohta. Mõlemad pakkujad nõustusid eu-LISA pakutud finantspakkumuste muudatustega, sest vastasel juhul oleks nende pakkumused loetud vastuvõetamatuks ning menetlus oleks tulnud tühistada (sest alles oleks jäänud vaid üks pakkuja). Kõnealuste lepingute rakendamine 2023. aastal näitas, et muudetud hinnaelementide eest tegelikult makstud summad olid üsna väikesed (4 tuhat eurot). Sellele vaatamata mõjutas asjaolu, et eu-LISA tegi olulisi muudatusi kahe pakkuja finantspakkumuste hinnaelementides, (ületades finantsmääruse artiklis 151 lubatud muudatuste suuruse), otsustavalt hanke tulemust ning mõlema pakkujaga sõlmiti lepingud raamlepingu astmelise mehhanismi teisel ja kolmandal positsioonil. Seetõttu on nende kahe pakkujaga sõlmitud lepingud õigusnormide vastased ja seda on ka nendega seotud maksed, mis olid 2023. aastal kahe asjaomase töövõtja puhul 2,7 miljonit eurot.

3.29.10. Leidsime oma 2022. aasta aastaaruandes (punkt 3.29.17), et läbirääkimistega hankemenetluse kasutamine ilma hanketeate eelneva avaldamiseta ja ainult ühe töövõtjaga ei olnud nõuetekohaselt põhjendatud. Selle alusel sõlmitud raamleping ja selle erilepingud olid õigusnormide vastased ning seda on ka kõik sellega seotud maksed. 2023. aastal maksis eu-LISA selle raamlepingu alusel 7,7 miljonit eurot.

3.29.11. Oma 2022. aasta aastaaruandes (punkt 3.29.10) leidsime, et erilepingu muutmine, millega suurendatakse selle maksumust 3,6 miljoni euro võrra, ei ole lubatud, sest leping oli sõlmitud fikseeritud hinnaga. Sellest tulenevalt on selle lepinguga seotud 2023. aastal tehtud maksed summas 1,8 miljonit eurot õigusnormide vastased.

3.29.12. Esitasime oma 2022. aasta aastaaruandes (punkt 3.29.14) tähelepaneku ühise jagatud taristu hooldamise hanke kohta. Järeldasime, et erileping kaldus raamlepingu tingimustest oluliselt kõrvale ja et selle aluseks olnud raamlepingut ei olnud muudetud. Seetõttu ei vastanud erileping raamlepingu tingimustele ning selle alusel tehtud maksed olid õigusnormide vastased. 2023. aastal maksis eu-LISA selle õigusnormide vastase muudatuse alusel 0,4 miljonit eurot.

3.29.13. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.29.14. 2023. aastal kulutas eu-LISA kahe IT edasimüüjate konsortsiumiga sõlmitud raamlepingu alusel 11,0 miljonit eurot, soetades 1,9 miljoni euro eest riistvara ja seonduvaid teenuseid ning 9,1 miljoni eest tarkvara ja seonduvaid teenuseid. Mõlema lepingu kohaselt

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

maksab eu-LISA müüja hinna, millest on lahutatud eelnevalt kindlaks määratud minimaalne allahindlus ja millele on lisatud edasimüüja kasumimarginaal. Tagamaks, et minimaalset allahindlust arvutatakse nõuetekohaselt ja et suuremad allahindlused, mida edasimüüjad müüjatelt saavad, kajastuvad õigesti eu-LISA-lt võetavas hinnas, peaks edasimüüja esitama eu-LISA-le müüjate hinnakirja ja arve, millel on näidatud müüjale tegelikult makstud hind. Leidsime, et eu-LISA oli saanud edasimüüjatelt müüjate hinnakirju (tavaliselt hinnad enne mis tahes allahindlust), aga mitte arvet nende ostude eest tegelikult makstud hinnaga. Seetõttu ei olnud tal võimalik teha vajalikke kontrole tagamaks, et ta ei maksa saadud kaupade ja teenuste eest liiga suurt tasu.

3.29.15. 2023. aastal muutis eu-LISA platvormi ja taristu seire ja hooldusega seotud teenuste osutamise raamlepingut (TOF), et lisada selle kohaldamisalasse taastamistasu kulud. Taasalustamistasu on trahv, mida müüjad kasutavad, kui toote hooldamise lepingut pikendatakse hilinemisega.

Need kulud tulenevad ühest teisest raamlepingust, mille eu-LISA sõlmis 2019. aastal riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES) rakendamiseks teise konsortsiumiga. Viivituste tõttu EESi rakendamisel tekkis vaidlus töövõtjaga, kes keeldus katmast teatavate IT-toodete hoolduse lisakulusid projekti pikendatud kestuse jooksul. Sellest tulenevalt möödus hoolduslepingu tähtaeg, mis tõi kaasa vajaduse maksta taasalustamistasu.

Selle olukorra tõttu puudus mitmel IT-tootel 2022. aasta novembrist kuni 2023. aasta aprillini nõuetekohane lepinguline hooldus, millega kaasnes risk eu-LISA tegevusele. Märgime, et otsustades lisada taasalustamistasu teise lepingusse (TOF), vähendas eu-LISA oma tegevuse katkemise ohtu, mis tuleneb hoolduse jätkuvast puudumisest. See otsus tähendas siiski ka seda, et eu-LISA nõustus tasuma märkimisväärsed kulused (2023. aastal 5,3 miljonit eurot), mille vastavalt tema tõlgendusele EESi lepingu kohta oleks pidanud katma teine lepingupool (EESi töövõtja). Samuti märgime, et auditi ajaks ei olnud eu-LISA selles küsimuses algatanud EESi töövõtja vastu kohtumenetlust.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.29.16. 2023. aastal kandis eu-LISA 19% aasta assigneeringute kogusummast üle 2024. aastasse. Sarnaselt eelmisele aastale leidsime, et ülekandmiste määr oli kõrge II jaotises (44%). Ülekandmiste korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.

Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

3.29.17. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2017	eu-LISA juhib praegu kolme eraldiseisvat, omavahel integreerimata suuremahulist IT-süsteemi, mis tegelevad ELi vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala poliitikavaldkonna andmetega. Selline lähenemisviis võib takistada eu-LISA-l saavutada mastaabisäästu ja eri süsteemide vahelist sünergiat.	Uut valdkonnaülest lähenemisviisi rakendatakse aastatel 2020–2022 sõlmitud raamlepingute kaudu. Need lepingud peaksid olema peamine mastaabisäästu saavutamise viis. Nende mõju hinnatakse lepingute rakendamise käigus. Lepingute rakendamise tähtajad on ajavahemikus 2024–2026.	Avatud
2	2018	Eelarve täitmise määr oli kavandatust madalam. eu-LISA peaks koos komisjoniga parandama eelarve planeerimise vastavusse viimist asjaomaste õigusaktide ajakavaga.	Eelarveaastateks 2022 ja 2023 hääletusel vastuvõetud eelarves sisalduvate assigneeringute puhul saavutas eu-LISA eelarve täitmise kõrge määra.	Lõpetatud
3	2021	EU-LISA muutis kolme lepingu maksumust. Muudatustega suurendati lepingute maksimaalset maksumust 50% võrra. Kuna muudetud lepingud olid lõppemas ja kulukohustustega seotud summa oli endiselt	2016. aasta leping ei olnud 2023. aasta lõpuks enam kehtiv. Kaks 2017. aasta lepingut olid 2023. aasta lõpus veel kehtivad.	Suletud seoses 2016. aasta lepinguga

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		märkimisväärselt väiksem kui lepingu maksimaalne summa, oleks eu-LISA võinud võimalikult kiiresti kasutada uusi valdkonnaüleseid lepinguid, selle asemel et muuta varasemaid lepinguid nii palju kui finantsmäärus võimaldas seda teha.		Avatud seoses kahe 2017. aasta lepinguga
4	2021	Leidsime kahe auditeeritud makse puhul, mille kogusumma oli 2,6 miljonit eurot, et erilepingus loetletud tooted ei sisaldunud raamlepingus. eu-LISA peaks parandama lepingute haldamist, tagamaks, et erilepingud on alati kooskõlas raamlepingutega.	2023. aastal selle lepingu alusel makseid ei tehtud ja leping ei olnud 2023. aasta lõpus enam kehtiv.	Suletud
5	2022	eu-LISA kasutas kindlaksmääratud hinnaga elementide erilepingut, et osta riistvara, mis ei sisaldunud raamlepingus või mille hind oli 23% kõrgem raamlepingu vastavatest kaubaartiklitest. See on oluline kõrvalekalle raamlepingust. Sellest tulenevalt on asjaomased 2022. aasta maksed summas 2,9 miljonit eurot	2023. aastal selle lepingu alusel makseid ei tehtud, kuid leping oli 2023. aasta lõpus endiselt jõus.	Avatud

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		(mis vastab hinna muutumatu osa kallinemisele) õigusnormide vastased.		
6	2022	eu-LISA muutis ühte teist erilepingut (riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi arendustöö ja testimine), et suurendada lepingu maksumust 3,6 miljoni euro võrra. Kuid vastavalt selle aluseks olevale raamlepingule oli kõnealune erileping fikseeritud hinnaga, mistõttu selline muudatus ei olnud lubatud. Sellest tulenevalt on nende lisateenuste eest 2022. aastal tehtud makse summas 0,9 miljonit eurot õigusnormide vastane.	2023. aastal maksis eu-LISA selle lepingu alusel 1,8 miljonit eurot (vt punkt 3.29.11). Leping ei olnud 2023. aasta lõpus enam kehtiv.	Avatud
7	2022	eu-LISA omandas tarkvaralitsentsid ja tegi hoolduse eest ettemakse 36 kuuks. eu-LISA ei andnud töövõtjale arve esitamiseks eelnevat heakskiitu rohkem kui ühe kalendriaasta kohta, seega leiame, et 24 kuu hoolduse eest tehtud makse kogusummas 0,2 miljonit eurot on õigusnormide vastane.	2023. aastal selle lepingu alusel makseid ei tehtud ja leping ei olnud 2023. aasta lõpus enam kehtiv.	Suletud

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
8	2022	2016. aastal allkirjastas eu-LISA erilepingu programmijuhtimisteenuste osutamiseks üheks aastaks. eu-LISA pikendas lepingu kestust 67 kuu võrra, samas kui raamlepingu tingimuste kohaselt oli teenuste osutamise kestus kokku ainult 48 kuud. Leiame, et erileping erineb oluliselt raamlepingust ja on seega õigusnormide vastane. 2022. aasta maksed summas 2,8 miljonit eurot (mis tulenevad lepingu pikendamisest pärast esialgset 48 kuud) on seega õigusnormide vastased.	2023. aastal selle lepingu alusel makseid ei tehtud ja leping ei olnud 2023. aasta lõpus enam kehtiv.	Suletud
9	2022	Järeldasime ühe suuremahuliste IT-süsteemidega seotud hanke kohta, et üks 40 miljoni euro suurune erileping ei lähtunud nõuetekohaselt selle aluseks olnud raamlepingust, sest selles ei täpsustatud ostetud teenuste üksikasju (kogused, tarnete kuupäev).	2023. aastal selle lepingu alusel makseid ei tehtud ja leping ei olnud 2023. aasta lõpus enam kehtiv.	Suletud

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
Artikkel 10	2022	Leidsime ühe ühise jagatud taristu hooldamise hanke puhul, et erilepingud kaldusid raamlepingu tingimustest oluliselt kõrvale ja et raamlepingut ei olnud muudetud.	2023. aasta maikuuni maksis eu-LISA selle lepingu alusel 0,4 miljonit eurot (vt punkt 3.29.12). Leping ei olnud 2023. aasta lõpus enam kehtiv.	Avatud
11	2022	Ühe teise fikseeritud hinnaga elemente sisaldanud erilepingu puhul vastas lepingu maksumus (1,8 miljonit eurot) raamlepingu maksumusele. Hiljem allkirjastas eu-LISA erilepingu muudatuse ja suurendas lepingusummat 2,2 miljoni euroni. Leiame, et erileping kaldus raamlepingu tingimustest oluliselt kõrvale.	2023. aastal selle lepingu alusel makseid ei tehtud ja leping ei olnud 2023. aasta lõpus enam kehtiv.	Suletud
12	2022	eu-LISA otsustas sõlmida ühe viisainfosüsteemiga seotud lepingu väljakuulutamisetähtaegaga läbirääkimistega hankemenetluse teel. Otsust põhjendati äärmiselt kiireloomulise olukorraga. eu-LISA otsustas kasutada seda liiki menetlust, kuigi tema hanke- ja õigusteenistus andsid nõu seda mitte teha. Järeldasime, et selle menetluse	Nii raamleping kui ka viimane erileping lõpetati 2023. aasta lõpus. 2023. aastal maksis eu-LISA aga nende lepingute alusel 7,7 miljonit eurot (vt punkt 3.29.10).	Avatud

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		kasutamine ei olnud põhjendatud ja et oleks saanud kasutada tavamenetlust. eu-LISA-lt saadud teabe kohaselt ei tehtud selle lepingu alusel 2022. aastal ühtegi makset.		
13	2022	Ühe IT edasimüüjaga sõlmitud lepingu alusel soetas eu-LISA 27,7 miljoni euro eest riistvara. Lepingutingimuste kohaselt oleks edasimüüja pidanud esitada eu-LISA-le riistvara müüjate hinnakirja. Lepingu kohaselt maksab eu-LISA müüja hinna, millest on lahutatud eelnevalt kindlaks määratud allahindlus ja millele on lisatud edasimüüja kasumimarginaal. Leidsime, et eu-LISA ei saanud edasimüüjalt riistvara müüjate hinnakirju ega teinud eelkontrolle.	2023. aastal maksis eu-LISA selle lepingu alusel 30,1 miljonit eurot ega saanud teha vajalikku kontrolli tagamaks, et ta ei maksnud saadud kaupade ja teenuste eest ettenähtust rohkem (vt punkt 3.29.14).	Avatud

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
14	2022	Valdkonnaülese tegevuse raamlepingu hange, mille hinnanguline kogumaksumus oli 490 miljonit eurot, jagati kahte ossa. eu-LISA nimetas ametisse kaks hindamiskomisjoni (mõlemas 33 liiget). Leiame, et nii suur arv liikmeid vähendab nende isiklikku vastutust. Lisaks täheldasime, et hindamiskomisjoni kuue koosoleku kohta ei olnud arvestust peetud ja allkirjastatud oli ainult lõpparuanne.	eu-LISA on probleemi lahendamiseks hankesuuniseid läbi vaadanud ja võtab need peagi vastu.	Avatud
15	2022	Leidsime, et eu-LISA kandis 2023. aastasse üle 14,4 miljonit eurot (23%) 2022. aasta kulukohustuste assigneeringuid. See hõlmas II jaotise assigneeringuid summas 13,7 miljonit eurot. Ülekandmiste korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.	Sama probleem püsis 2023. aastal, kuigi oli tehtud mõningaid parandusi.	Avatud

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide
Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

eu-LISA vastus

3.29.8. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks ja soovib täpsustada, et ebaseaduslikuks peetavate kulude kogusummast on enamik seotud lepingutega, mille kontrollikoda oli lisanud eelmise aasta aruandesse.

Ameti uus juhtkond võttis 2023. aastal viivitamatult parandusmeetmeid ja lõpetas raamlepingu, mille alusel on tehtud 61% maksetest, mida kontrollikoda pidas ebaregulaarseks.

Lepingute eest, mille tähtaeg lõppes või mille amet lõpetas 2023. aastal, 2024. aastal enam makseid ei tehta.

3.29.9. Amet tunnistab, et novembris 2019 sõlmitud lepinguga seotud tähelepanek on võimalik kontrollipuudus, kuid rõhutab, et otsused põhinesid proportsionaalsuse (mida tõendavad tegelikud tasutud kulud) ja konkurentsi soodustamise põhimõtetel. Lisaks on raamleping juba lõppenud.

3.29.10. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Amet lõpetas 2023. aastal nii raamlepingu kui ka kõik erilepingud.

3.29.11. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks.

3.29.12. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Konkreetne leping lõppes 2022. aastal ja amet lõpetas selle kasutamise pärast seda, kui talle teatati kontrollikoja tähelepanekust.

3.29.14. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks ja soovib märkida, et kontrollides süstemaatiliselt tarnijate hinnakirju enne korralduste allkirjastamist, oli ametil kindlus järgmises:

olulistest lepingu- ja pakkumistingimustest on kinni peetud;

usaldusväärse finantsjuhtimise huvides saavutati allahindlusmehhanismi suur majanduslik kasu.

3.29.15. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Amet kinnitab, et riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi lepingu rakendamisel tekkinud probleeme jälgitakse süstemaatiliselt, et leida ametlik lahendus.

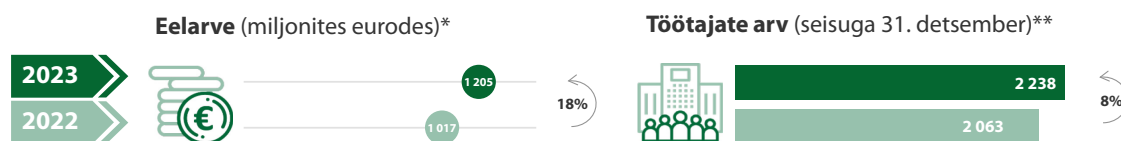
3.29.16. Amet võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. Amet töötab välja uut lähenemisviisi halduskuludega seotud eelarveliste kulukohustuste haldamiseks iga-aastaste osamaksete kaudu.

3.30. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

Sissejuhatus

3.30.1. Varssavis asuv Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (edaspidi „Frontex“) asutati määrusega (EL) 2016/1624, mis tühistati ja asendati määrusega (EL) 2019/1896. Frontexi eelkäija oli 2004. aastal asutatud Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur. Frontex ning piirihalduse ja tagasisaatmisoperatsioonide eest vastutavad liikmesriikide ametiasutused moodustavad ühiselt Euroopa piiri- ja rannikuvalve, mis vastutab Euroopa integreeritud piirihalduse tagamise ja liidu välispiiri ületavate sisenemiste tõhusa haldamise eest. *Joonisel 3.30.1* esitatakse Frontexi peamised arvanded¹⁰⁴.

Joonis 3.30.1. Frontexi peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: Frontexi eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning Frontexi esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.30.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, Frontexi juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

¹⁰⁴ Frontexi rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.frontex.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.30.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (Frontex) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹⁰⁵ ja eelarve täitmise aruannetest¹⁰⁶ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.30.4. Meie hinnangul annab Frontexi raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi Frontexi finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

Asjaolu rõhutamine

3.30.5. Juhime tähelepanu Frontexi finantsaruannete lisale 4.5, milles selgitatakse Frontexi eelmise peaarvepidaja poolt 2022. aasta finantsaruannetes tehtud muudatuste tagasipööramist. 2023. aasta raamatupidamise aastaaruande kohandused, mis on seotud netovara 2022. aasta lõppsaldoga, ELi toetusest ja Schengeni lepinguga ühinenud riikide osamaksetest saadava tuluga ning eelmiste aastate mahakandmiste tühistamisega, kajastavad Frontexi uue peaarvepidaja seisukohta, mis on kooskõlas Frontexi haldusnõukogu seisukohtadega, et praegust meetodit, mille alusel arvutatakse Schengeni

¹⁰⁵ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹⁰⁶ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

lepinguga ühinenud riikide osamaksed Frontexi eelarvesse, ei ole vaja läbi vaadata. Viitame oma sellealasele tähelepanekule [2022. aasta aastaaruandes](#) (vt punkt 3.30.18).

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.30.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.30.7. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.30.8. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.30.9. 2023. aastal kandis Frontex 45% aasta assigneeringute kogusummast üle 2024. aastasse. Leidsime, et ülekandmiste määr oli kõrge II jaotises (59%) ja III jaotises (41%). I jaotise ülekandmiste määr ei olnud kõrge, kuid 31% ülekantud assigneeringutest tühistati. Ülekandmiste korduv kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarveprotsessis ja eelarve täitmisel.

3.30.10. 2023. aastal menetles Frontex 38 629 maksetaotlust, millest 5136 (13%) summas 100,9 miljonit eurot maksti välja pärast seaduses sätestatud tähtaega. Viivist arvestati kokku 58 000 eurot. Võrdluseks: Frontex menetles 2022. aastal 29 511 maksetaotlust, millest 7835 (27%) summas 84,1 miljonit eurot maksti välja hilinemisega, mis tõi kaasa 35 000 euro suuruse viivise.

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.30.11. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2015	Piirioperatsioonides osalevad riigid deklareerivad kantud kulud väljamaksetaotlustes. Meie eriaruandes 12/2016 soovitasime, et ametid peaksid ebatõhususe vältimiseks kasutama lihtsustatud kuluvõimalusi alati, kui see on asjakohane.	Vastuseks Frontexi taotlusele on enamik liikmesriike (sealhulgas suurimad varade rahastajad) esitanud ettepanekud ühikuhindade kohta. Heakskiidetud ühikuhindu on toetuslepingutes ja maksetes kasutatud alates 2023. aasta juulist.	Suletud
2	2018	Eelarvevahendite ülekandmise ja tühistamise määr oli kõrge. Frontex peaks püüdma koostada täpsemaid kulu- ja eelarveprognose.	2023. aastal olukord ei muutunud (vt punkt 3.30.9).	Avatud
3	2018	Eelkontrollid ei olnud tõhusad. Frontex peaks töötama välja lihtsustatud ja läbipaistva rahastamisskeemi, mis hõlmaks ka seadmetele tehtavaid kulusid.	Vastuseks Frontexi taotlusele on enamik liikmesriike (sealhulgas suurimad varade rahastajad) esitanud ettepanekud ühikuhindade kohta.	Suletud

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
			Heakskiidetud ühikuhindu on toetuslepingutes ja maksetes kasutatud alates 2023. aasta juulist.	
4	2018	Frontex peaks vastu võtma põhimõtted tundlike ametikohtade jaoks ja neid rakendama.	Haldusnõukogu otsus 1/2024 Frontexi tundlike funktsioonide kindlaksmääramise ja haldamise poliitika kohta võeti vastu 12. jaanuaril 2024.	Lõpetatud
5	2018	Frontex ei täitnud ametikohtade loetelus fikseeritud ametikohtade arvu. Frontex peaks parandama valikukomisjoni liikmetele antavaid suuniseid ja kontrollima täpsemalt kandidaatide rahalisi õigusi seoses palgamaksetega.	Ametikohtade täituvuse määr on viimase nelja aasta jooksul paranenud: <ul style="list-style-type: none"> • 2020: 61% • 2021: 77% • 2022: 82% • 2023: 89% Frontexil on siiski veel palju täitmata ametikohti	Avatud
6	2020	Frontex tugineb oma tagasisaatmisoperatsioonide finantsplaneerimisel prognoosidele, mille on esitanud koostööd tegevad riigid. Ühel juhul	Toetatud tagasisaatmisega seotud kulude jälgimise ja prognoosimise algetapis võttis Frontex alates 2022. aasta oktoobrist kasutusele regulaarlendude	Suletud

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		<p>lisas ühe liikmesriigi ametiasutus meetme rahalisel lõpetamisel toetuslepingusse kaks varem ette teatamata tagasisaatmisoperatsiooni kogusummas 355 000 eurot. Sellest tulenenud ootamatu eelarvepuudujäägi katmiseks võttis Frontex eelarvelise kulukohustuse tagantjärele. See oli vastuolus Frontexi finantsmäärusega.</p>	<p>finantskomponendi. See komponent rakendati täielikult 2023. aasta esimeses kvartalis, kui Frontex oli liikmesriikide finantskasutajaid koolitanud.</p>	
7	2020	<p>Euroopa ombudsman algatas kaks uurimist: a) novembris 2020 hindas ta Frontexi kaebuste esitamise mehhanismi tõhusust ja läbipaistvust ning Frontexi põhiõiguste ametniku rolli ja sõltumatust. Ombudsman esitas 15. juunil 2021 üheksa soovitusi; b) märtsis 2021 uuris Ombudsman, kuidas Frontex täidab oma põhiõigusi puudutavaid kohustusi ja tagab vastutuse seoses oma uute suurenenud ülesannetega. Käimas on ka kaks juurdlust: a) OLAFi uurimine Frontexis väidetavalt toimunud ahistamise, väärkäitumise ja sisserändajate tagasisaatmise kohta; b) ning Euroopa</p>	<p>Frontex on teinud märkimisväärseid edusamme Euroopa Ombudsmani ja OLAFi soovitude rakendamisel. Frontexi andmete kohaselt on seni rakendatud soovitude või parandusmeetmete osakaal OLAFi puhul 71%, Ombudsmani puhul 81% ja Euroopa Parlamendi puhul 100% (Frontexi kontrolli töörühm).</p>	Avatud

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		Parlamendi uurimine Frontexi poolsete väidetavate põhiõiguste rikkumiste kohta.		
8	2020	Frontexi raamatupidaja käsitas raamatupidamise aastaaruandes esitatavate tulemusnäitajate arvutamisel eelarve vähendamist mitte paranduseelarvetena, vaid eelarve täitmise aktidena, mis on vastuolus haldusnõukogu otsustega.	Frontexi praegune eelarve täitmise meetodika on kooskõlas DG BUDGi suunistega.	Suletud
9	2021	Leidsime reisiteenuste osutamise raamlepingu hankemenetluses mitu probleemi tehnilise ja kutsealase suutlikkuse ning majandusliku ja finantssuutlikkuse hindamisel. 2022. aasta veebruaris peatas Frontex lepingu täitmise ja 2022. aasta mais see lõpetati.	Tähelepanek ei ole enam asjakohane, kuna kõnealune leping lõpetati 2022. aasta mais.	Suletud
Artikkel 10	2021	Leidsime auditeeritud värbamismenetlustes, et valikukomisjonid kasutasid individuaalsete hindamiste kvantifitseerimiseks teistsugust meetodit kui sisesuunistes ette nähtud meetod. Lisaks puudusid selged standardid	Frontex viis 2022. ja 2023. aastal oma sisemise hindamismenetluse kooskõlla kontrollikoja hiljutiste tähelepanekutega värbamise kohta.	Suletud

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		selle kohta, kuidas konkreetseid valikukriteeriume hinnata.		
11	2021	2021. aasta maksete üldine analüüs näitas, et maksete tegemise protsessis esines viivitusi, mis kujutavad endast tõsist puudust Frontexi sisekontrollimehhanismides.	Hilinenud maksete osakaal on 2023. aastal endiselt suur (13%) (vt punkt 3.30.10 , kuigi see on 2022. aastaga võrreldes märgatavalt paranenud (siis oli sama näitaja 27%).	Avatud
12	2022	Frontex hindas oma 2022. aasta lähetuskulude viitkulud 4,7 miljoni euro võrra tegelikust suuremaks, samas kui viitkulude kogusumma oli 213,5 miljonit eurot.	Lähetuskulude ülekandmise meetoodika on heaks kiidetud ja seda rakendati 2023. aasta ülekandmiste menetluses.	Suletud
13	2022	Frontexil ei ole ametlikke suuniseid ega menetlusi, et tagada viitvõlgade järjepidev arvutamine (2022. aastal 213,5 miljonit eurot). Selle tulemusena varieerub hinnanguline summa olenevalt sellest, milline üksus on summa arvutanud.	Frontex kavatses vormistada oma standardmeetoodika selles valdkonnas 2024. aasta kolmandas kvartalis, et tagada tekkepõhise arvestuse järjepidevus.	Avatud
14	2022	2021. aasta oktoobris allkirjastas Frontex teenuste osutamise lepingu uute Euroopa piiri- ja rannikuvalveametnike psühholoogiliseks	Tähelepanek ei ole enam asjakohane, kuna kõnealune leping lõppes 2022. aasta juulis.	Suletud

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		<p>läbivaatuseks. Lepingu algne kogumaksumus oli 79 000 eurot. Frontexi kavade kohaselt oleks see leping olnud üleminekulahendus 2021. aastal lõppenud psühholoogiliste teenuste raamlepingu ja uue raamlepingu vahel, mille jaoks valmistati ette avatud hankemenetlust. Uue menetluse venimise tõttu muutis Frontex lepingut neli korda, suurendades selle maksumust 502 900 euroni (mis on enam kui kuus korda suurem võrreldes esialgse maksumusega). Frontex registreeris need muudatused erandite ja mittevastavuste registris. Sellistel juhtudel võimaldab finantsmääruse artikli 172 lõike 3 punkti a alapunkt iii suurendada lepingu maksumust teatavatel tingimustel kuni 50% võrra. Kõnealuse lepingu alusel tehti makseid kogusummas 502 500 eurot, millest 384 000 eurot olid õigusnormide vastased.</p>		
15	2022	<p>2019. aasta mais allkirjastas Frontex reisiteenuste, sealhulgas majutuse valdkonnas raamlepingu kogusummas 30 miljonit eurot. Leidsime, et reisibüroo poolt majutuse eest</p>	<p>2019. aasta mais allkirjastatud leping enam ei kehtinud. Järgnev leping lõpetati 2022. aasta mais Frontexi sisekontrolli tulemusel, mille</p>	Avatud

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		väljastatud arved ei olnud hotellide tegelike arvetega tõendatud. Selle asemel oli reisibüroo esitatud arvete tegelikuks väljastajaks sama reisibüroo üks tütarettevõtja. Frontexi kehtestatud sisekontrollid lepingu täitmise suhtes ei olnud piisavad, sest neis ei esitatud tõendeid tegelike kulude kohta. Tegemist on kriitilise puudusega, millega kaasneb märkimisväärne ülemaksmise oht.	käigus tehti kindlaks eelmise lepinguga sarnased probleemid. Järgneva lepingu hankemenetlus tuli tühistada, kuna lepingu sõlmimise etapis puudusid kvalifitseeruvad, tehniliselt vastuvõetavad ja kehtivad pakkumused. Pärast eelmise lepingu lõpetamist võttis Frontex vahepealse lahendusena kasutusele töötajate isebroneerimise süsteemi, mis põhineb haldusteatel, ning kavatseb kasutada komisjoni peatset reisiteenuste üldlepingut.	
16	2022	Frontex kasutab oma reisikulude haldamiseks komisjoni süsteemi. Leidsime, et süsteemis ei vasta tegelikult makstud kulud reisibüroo kuludele, mis esitatakse ja mida töödeldakse eraldi lähetuses olevate töötajate makstud kuludest. See on üks sisekontrolli puudus, mis tekitab Frontexi jaoks riski, et reisibüroo kuludega seotud maksed ei pruugi olla õiged.	2023. aastal me sarnaseid juhtumeid ei tuvastanud.	Suletud

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
17	2022	2022. aasta juulis kehtestas Frontex volitatud eelarvevahendite käsutajatele uued ülemmäärad maksete, tagasinõudekorralduste ja eelarveliste ümberpaigutuste jaoks. Otsus jõustus kohe alates selle allkirjastamise päevast. Ülemmäärade rakendamine IT-süsteemis aga viibis. Selle tulemusena kiitsid kaheksa volitatud eelarvevahendite käsutajat 2022. aasta juulist kuni 2022. aasta augustini, kui süsteemi ajakohastamine lõpule viidi, heaks 17 makset, mis ületasid uut ülemmäära (kokku summas 10,9 miljonit eurot). See on vastuolus detsentraliseeritud reguleerivate ametite raamfinantsmääruse artikli 41 lõikega 1. See oluline sisekontrolli puudus registreeriti Frontexi erandite ja mittevastavuste registris.	Tuginedes tegevdirektori otsuse 2022/125 rakendamisest saadud õppetundidele, lisati uude otsusesse (2022/166) vastutuse välistamise klausel, mille kohaselt hakatakse uusi ülemmäärasid kohaldama 15 päeva pärast otsuse jõustumist. Pärast otsuse 2022/166 vastuvõtmist ei leidnud me täiendavaid viivitusi IT-süsteemi ülemmäärade rakendamisel.	Suletud
18	2022	Ühes värbamismenetluses leidsime, et valikukomisjon oli oma liikmete individuaalselt antud punktid liitnud, selle asemel et kasutada Frontexi sise-eeskirjades sätestatud konsensuslikku meetodit. Lisaks puudusid valikukomisjoni liikmete jaoks selged	Frontex viis 2022. ja 2023. aastal oma sisemise hindamismenetluse kooskõlla kontrollikoja hiljutiste tähelepanekutega värbamise kohta. Meil ei ole aga tõendeid selle kohta, et Frontexi lähenemisviis seoses deklareeritud huvide konfliktiga oleks muutunud.	Suletud seoses punktide andmise ja hindamismenetlusega Avatud seoses huvide konfliktiga

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		<p>standardid või juhised selle kohta, kuidas konkreetseid valikukriteeriume hinnata. Lõpuks teatas valikukomisjoni esimees otsesest hierarhisest suhtest tööle võetud isikuga, kuid me ei leidnud tõendeid, et võimaliku huvide konflikti lahendamiseks oli võetud leevendusmeetmeid. Need puudused õõnestavad värbamismenetluste läbipaistvuse ja kandidaatide võrdse kohtlemise põhimõtteid ning võivad tekitada Frontexile maine- ja õiguslikke riske. Tegime sarnase tähelepaneku ka oma 2021. aasta aruande punktis 3.30.14.</p>		
19	2022	<p>Frontexi tegevust kaasrahastavad Schengeni lepinguga ühinenud riigid. Nende osa Frontexi eelarves põhineb nende majanduse suuruse osakaalul kogu ELi majandusest. Nende riikidega sõlmitud lepingud, mis on õiguslikuks aluseks nende poolt tehtavate osamaksete arvutamisel, on aga ebaselged ja võimaldavad erinevaid tõlgendusi.</p> <p>Leiame, et Frontexi tõlgendus on ekslik, kuna selle alusel eraldavad Schengeni lepinguga</p>	<p>Frontex kasutab Schengeni lepinguga ühinenud riikide osamaksete arvutamisel jätkuvalt sama lähenemisviisi.</p>	<p>Avatud</p>

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		<p>ühinenud riigid Frontexi eelarvesse ligikaudu 3,5 miljonit eurot (7%) vähem kui nende majanduse osakaal ELi majanduses eeldaks. Proportsionaalsuse moonutamine on tingitud asjaolust, et Frontex arvutab iga Schengeni lepinguga ühinenud riigi osamaksed, jagades selle riigi majanduse suuruse ELi ja kõigi Schengeni riikide majanduste kogusuurusega ning seejärel korrutades selle osakaalu Frontexile antud ELi eelarvetoetusega (jättes välja Schengeni lepinguga ühinenud riikide poolt eelarvesse panustatud osa).</p>		

Frontexi vastus

3.30.9. Frontex märgib, et ameti tavad järgivad aastasuse põhimõtet ning ülekandmiste määr tuleneb ameti tegevustsüklist, mis kestab aasta N veebruarist kuni aasta N+1 jaanuarini. See on kooskõlas toetuslepingute ja maksete tsüklitega, mistõttu tehakse märkimisväärne hulk makseid pärast aasta N+1 jaanuari. Lisaks nõuavad paljud lepingud rahaliste vahendite reserveerimist ja õiguslike kohustuste võtmist mitu kuud ette, et tagada keerukad teenused, näiteks õhuseire. Frontex tunnistab vajadust parandada C8 tühistamismääri ja vähendada kasutamata vahendite taset. Amet uurib ka diferentseeritud assigneeringute potentsiaalseid eeliseid ja rakendamist, kuid üksnes konkreetsetes olukordades (nt rasketehnika hankimine, mis nõuab pikki ja keerulisi tarneahelaid).

3.30.10. Amet peab oluliseks rõhutada, et 2023. aastal toimus ametis eelmiste aastatega võrreldes edasimineku. Sisekontrolli tõhustati kõigile tegevusüksustele ja eelarvevahendite käsutajatele suunatud asjakohase aruandluse ja õigeaegse teabevahetuse kaudu. Jõupingutused jätkuvad ning edusamme on oodata ka 2024. aastal.

**Mitmeaastase finantsraamistiku
rubriigist 5 („Julgeolek ja kaitse“)
rahastatud asutused**

3.31. Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL)

Sissejuhatus

3.31.1. Budapestis asuv Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (edaspidi „CEPOL“) asutati määrusega (EL) 2015/2219. CEPOLi eelkäija oli 2005. aastal loodud Euroopa Politseikolledž. CEPOLi ülesanne on ühendada liikmesriikide politseinike koolitusasutusi, et koolitada politsei vanemametnikke vastavalt ühtsetele standarditele. *Joonisel 3.31.1* esitatakse CEPOLi peamised arvanded¹⁰⁷.

Joonis 3.31.1. CEPOLi peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: CEPOLi eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning CEPOLi esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.31.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, CEPOLi juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

¹⁰⁷ CEPOLi rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.cepol.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.31.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ameti (CEPOL) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹⁰⁸ ja eelarve täitmise aruannetest¹⁰⁹ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.31.4. Meie hinnangul annab CEPOL raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi CEPOL finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

¹⁰⁸ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹⁰⁹ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.31.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.31.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.31.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.31.8. Oma 2022. aasta aastaaruandes ELi asutuste kohta (punkt 3.31.8) tegime kindlaks, et raamlepingu alusel hariduslike toimetusteenuste eest makstud 1,1 miljoni euro suurune summa ei vastanud osutatud teenustele. Mõned ülesannete kategooriad ei kajastanud tegelikult tehtud töö laadi ning mõne kategooria puhul ei vastanud töö eest makstud summa tegelikult tehtud töö mahule. Kuna makstud summasid toetav oluline auditi tõendusmaterjal puudub, järeldame, et kõik raamlepingu alusel tehtud maksed on õigusnormide vastased. 2023. aastal maksis Eurojust selle lepingu alusel 85 000 eurot.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.31.9. Auditeerides ühe reisi- ja ürituste korraldamise teenuste raamlepingu alusel tehtud 11 makset, täheldasime, et CEPOL jälgis lepingute kasutamist pigem maksete kui eelarveliste kulukohustuste tasandil. See on vastuolus ELi finantsmääruse artiklis 111 sätestatud nõudega. Sellega kaasneb oht, et selliste allkirjastatud juriidiliste kohustuste

Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL)

koguväärtus, mis põhinevad eelarvelistel kulukohustustel ja kohustavad CEPOLit tulevikus makseid tegema, ületab raamlepingu ülemmäära.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.31.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/ või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2021	Hankemenetluse hindamise käigus pani CEPOL rõhku kriteeriumile, mis ei olnud hankedokumentides selgelt esitatud. See tekitas ohu, et pakkujaid võidakse kohelda ebavõrdselt.	Raamlepingu tähtaeg möödus 2023. aasta augustis.	Suletud
2	2022	Auditeerisime kahte raamlepingut: üks kogusummas 1,6 miljonit eurot (allkirjastati 2018. aasta mais majutus-, transpordi- ja parkimisteenuste hankimiseks) ning teine kogusummas 21,5 miljonit eurot (sõlmiti 2022. aasta jaanuaris reisisiteenuste hankimiseks). CEPOL täitis mõlemat lepingut otse e-posti teel saadetud tellimislehtede (teenustaotlused) kaudu. Leidsime, et teenusetaotlused saatsid CEPOLI töötajad, kellel ei olnud delegeeritud volitusi võtta CEPOLI nimel juriidilisi kohustusi, või ajutised töötajad, kellel ei olnud oma ajutise staatuse tõttu sellist delegeeritud volitust. Seetõttu ei kujutanud teenuste tellimise taotlused endast kehtivaid juriidilisi kohustusi ja kõik nendega seotud maksed on õigusnormide vastased. 2022. aastal tegi CEPOL	CEPOL on võtnud parandusmeetmeid, andes töötajatele ametliku loa teenuste tellimiseks ja kõrvaldades ajutised töötajad finantstöövoost.	Suletud

Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/ või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		nende kahe lepingu alusel 359 makset kogusummas 4,1 miljonit eurot.		
3	2022	<p>2022. aastal hariduslike toimetusteenuste 1,1 miljoni euro suuruse raamlepingu rakendamise auditeerimisel leidsime, et makstud summad ei vastanud osutatud teenustele. Mõned ülesannete kategooriad ei kajastanud tegelikult tehtud töö laadi ning mõne kategooria puhul ei vastanud töö eest makstud summa tegelikult tehtud töö mahule.</p> <p>Kuna makstud summasid toetav oluline auditi tööendusematerjal puudub, järeltame, et kõik raamlepingu alusel tehtud maksed, mille summa oli 2022. aastal 152 700 eurot, on õigusnormide vastased.</p>	Raamlepingu tähtaeg möödus 2023. aasta augustis. 2023. aastal tegi CEPOL raamlepingu alusel makseid summas 85 000 eurot, mis on õigusnormide vastased (vt punkt 3.31.8).	Avatud

CEPOLi vastus

3.31.8. Pärast kontrollikoja 2022. aasta järeldusi otsustas CEPOL mitte uuendada asjaomast raamlepingut, mis seetõttu lõppes augustis 2023. Et vältida sarnaste probleemide kordumist, on järgmise lepingu tehniline kirjeldus koostatud veebipõhiste koolitustoodete arendusteenuste, mitte toimetusteenusele keskenduva lepingu alusel.

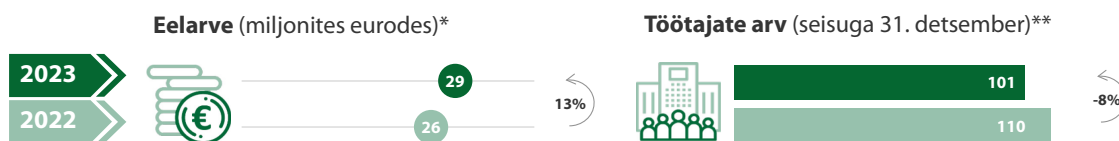
3.31.9. CEPOL nõustub kontrollikoja tähelepanekuga, et üksnes maksetel põhinev järelevalve ei ole piisav. Arvestades, et praegune tarbimismäär on 50% lepingu täitmise ajast poole peal, hindame siiski, et ületarbimise otsest riski ei ole. Tunnistades, kui oluline on tõhustada meie järelevalvetavasid võimalike riskide tõhusaks leevendamiseks, oleme juba rakendanud tugevdatud süsteemi. See uus süsteem sisaldab igakuist aruannet, mis ühendab endas nii maksete jälgimist kui ka raamlepingu täitmata kulukohustuste tasutama summat, et tagada terviklik järelevalve ja ennetav juhtimine.

3.32. Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA)

Sissejuhatus

3.32.1. Lissabonis asuv Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (edaspidi „EMCDDA“) asutati nõukogu määrusega (EMÜ) nr 302/93, mis tunnistati kehtetuks ja asendati määrusega (EÜ) nr 1920/2006. EMCDDA toetab ELi ja liikmesriikide tõenduspõhiseid poliitikameetmeid, andes narkootikume ja narkomaaniaid käsitlevat faktitõepset, objektiivset, usaldusväärset ja võrreldavat teavet. **Joonisel 3.32.1** esitatakse EMCDDA peamised arvanded¹¹⁰. 2024. aastal asendas selle määrusega (EL) 2023/1322 asutatud Euroopa Liidu Narkootikumiamet (EUDA), mis võttis lisaks uutele ülesannetele, mis on seotud narkootikumide kättesaadavuse piiramisega ELis, üle kõik EMCDDA kohustused ja juriidilised kohustused.

Joonis 3.32.1. EMCDDA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EMCDDA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EMCDDA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.32.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EMCDDA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

¹¹⁰ EMCDDA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.emcdda.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.32.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹¹¹ ja eelarve täitmise aruannetest¹¹² 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.32.4. Meie hinnangul annab EMCDDA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EMCDDA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

¹¹¹ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹¹² Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.32.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.32.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.32.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.32.8. Auditeerisime ühte reisibüroo teenuste osutamiseks korraldatud avatud hankemenetlust, mille maksimaalne kestus oli neli aastat ja mille hinnanguline maksumus oli 1,8 miljonit eurot. Leidsime, et pakkujatelt nõutav finantssuutlikkus (aastakäive üle 2 miljoni euro) ületas lepingu kahekordset hinnangulist aastast maksumust (900 000 eurot), mis on finantsmääruse I lisa punktis 19.1 lubatud maksimum. Ülemäärased finantsuutlikkuse nõuded võivad heidutada potentsiaalseid pakkujaid hankemenetluses osalemast.

3.32.9. Leidsime puudusi ühes läbirääkimistega hankemenetluses kahe sõiduki ostmiseks, mille hinnanguline väärtus oli 100 000 eurot. Esiteks ei avaldanud EMCDDA oma veebisaidil lepingute loetelu, rikkudes finantsmääruse I lisa punkti 3. See kahjustab läbipaistvuse põhimõtet. Teiseks ei allkirjastanud avamis- ja hindamiskomisjonide liikmed ka deklaratsiooni huvide konflikti puudumise kohta, mis on vastuolus finantsmääruse artikliga 150 ja tekitab EMCDDA-le mõningast õigusliku ja maineriski.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.32.10. Oma 2022. aasta aastaaruandes (punkt 3.32.9) märkisime, et ühe hoolduslepingu juriidilised kohustused ei olnud kaetud eelarveliste kulukohustustega. Ka 2023. aasta puhul leidsime, et EMCDDA üürileandjaga sõlmitud üürilepingust tulenev eelarveline kulukohustus ei kata juriidilist kohustust täies ulatuses. Eelarvelise kulukohustusega katmata osa on seotud üüritud ruumide teatavate osade jagamisega ja allüürimisega kahele teisele üksusele. Need on raamatupidamisarvestuses kajastatud eelarveväliste toimingutena. EMCDDA finantsmääruse artikli 73 kohaselt tuleks kõik üürilepinguga seotud kulud katta eelarveliste kulukohustustega. Samuti tuleks kõik ruumide ühiskasutusest või allüürimisest saadud tulud või tagasimaksud kirjendada sihtotstarbelise sisetuluna. 2023. aastal mõjutasid need eelarve haldamisega seotud küsimused kokku 208 000 eurot.

3.32.11. 2023. aastal menetles EMCDDA 1534 maksetaotlust, millest 164 (10%) maksti välja pärast seaduses sätestatud tähtaega. Viivist aga ei arvestatud. Võrdluseks olgu märgitud, et 2022. aastal menetles EMCDDA 1595 maksetaotlust, millest 107 (7%) maksti välja hilinemisega, mis tõi kaasa 374 euro suuruse viivise.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.32.12. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	EMCDDA eelarvehaldussüsteemis märgiti 7% eelarvelistest maksetest hilinenud makseteks. Enamik sellise märkega maksetest ei olnud aga tegelikult hilinenud. Selle erinevuse põhjuseks on ebaõiged parameetrid ja/või ebaõiged andmed maksetähtpäeva või maksekohustust sisaldavate dokumentide kättesaamise kohta.	2023. aastal täheldasime, et toetusmaksete parameetrite valik on paranenud.	Lõpetatud
2	2022	Ühe lepingu puhul, mis sõlmiti 2021. aasta mais summas 75 000 eurot, ei olnud enne juriidilise kohustuse võtmist võetud samas summas eelarvelist kulukohustust. Sama olukord kerkis taas esile 2022. aastal, kui sama lepingu pikendamine summas 75 000 eurot ei olnud eelarveliste kulukohustustega täielikult kaetud.	EMCDDA võttis 2023. aasta lõpus meetmeid, mis peaksid parandama olukorda 2024. eelarveaastal. 2023. aastal olukord ei muutunud. EMCDDA kavatses olukorda parandada 2024. aastal.	Avatud

EMCDDA vastus

3.32.8. EUDA tunnistas, et osutatud nõude määratlemisel on usaldatavusnõudeid liiga järgalt järgitud ning sellega võib kaasneda hoiatamise oht, isegi kui kõnealusel juhul seda ei toimunud.

3.32.9. EUDA avaldab sellel veebilehel iga aasta 30. juuniks madala/keskmise maksumusega lepingud ja aastal N-1 sõlmitud erilepingud. Viidatud lepingu allkirjastamist mõjutanud ajapiirangute tõttu ei avaldatud seda 2023. aastal, vaid alles 2024. aastal. Viidatud artikli 150 ja muude asjakohaste sätete kohaselt ei ole nimetatud komiteede määramine kohustuslik ja lepingutes, mille maksumus on väiksem kui käesolevates eeskirjades osutatud piirmäärad, võib sellest loobuda. Kõnealusel menetluses oli see tõepoolest nii. Sellega seoses kehtis komitee liikmetele igal juhul kohustus vältida huvide konflikti vastavalt asjakohastele eeskirjadele ja nimetatud deklaratsioonist sõltumata, isegi kui tegemist on meetmega, mille eesmärk on seda ohtu paremini ennetada.

3.32.10. Vastavalt kehtivatele kokkulepetele EUDA teatavate ruumide ühiskasutusega seotud kulude jagamise kohta, pidi EUDA kandma vaid osa nende kulude kogusummast. Seetõttu põhinesid EUDA kantavad kulud vastavatel eelarvelistel kulukohustustel ning ülejäänud kulud (mille pidid kandma kaks teist lepinguosalist) põhinesid tasaarvelduslikel raamatupidamistoimingutel, mida kohaldati vastavalt asjaomastele eeskirjadele. Seda lahendust rakendati vastavalt kehtivatele kokkulepetele, et olemasolevaid piiratud eelarvevahendeid võimalikult tõhusat kasutada. Nagu kontrollikoja 2022. aasta tähelepaneku järeelmeetmetes märgitud, suutis EUDA 2023. aasta lõpus ja oma 2024. aasta eelarve raames tagada viidatud kulukohustuste/kulude ja tulutoimingute täieliku eelarvelise kirjendamise.

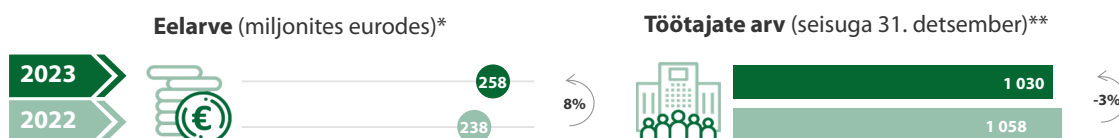
3.32.11. Peaaegu kõigil viidatud juhtudel (v.a 6 juhtu 164st) oli tekkinud/arvutatud viivis alla 200 euro. Asjakohaste eeskirjade kohaselt tuleb/võib seda viivist maksta üksnes asjaomase võlausaldaja taotlusel. Selliseid taotlusi ei esitatud. Pärast meetmeid, mida rakendati edukalt mõne 2022. aastal avastatud ABAC-süsteemi parametrizeerimise probleemide lahendamiseks, on EUDA võtnud/kavandanud lisameetmeid, et tagada järgmine: andmete ABAC-süsteemi sisestamise/kirjendamise korrektsuse erikontroll ja korrapärane aruandlus, et jälgida/avastada võimalikke hilinenud makseid ja võimaldada vajalike parandus-/usaldatavusmeetmete võtmist.

3.33. Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol)

Sissejuhatus

3.33.1. Haagis asuv Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (edaspidi „Europol“) asutati nõukogu otsusega (2009/371/JSK), mis tunnistati kehtetuks ja asendati määrusega (EL) 2016/794. Europoli eesmärk on toetada liikmesriikide politseiasutuste ja teiste õiguskaitseorganite tegevust. Europol toetab ka liikmesriikide pädevate asutuste tegevust ning nende vastastikust koostööd organiseeritud kuritegevuse, terrorismi ja muude kahte või enam liikmesriiki mõjutavate rasket liiki kuritegude tõkestamisel ja nende vastu võitlemisel. *Joonisel 3.33.1* esitatakse Europoli peamised arvanded¹¹³.

Joonis 3.33.1. Europoli peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: Europoli eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning Europoli esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.33.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, Europoli juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

¹¹³ Europoli rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.europol.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.33.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹¹⁴ ja eelarve täitmise aruannetest¹¹⁵ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.33.4. Meie hinnangul annab Europoli raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi Europoli finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

¹¹⁴ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹¹⁵ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.33.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.33.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.33.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.33.8. Oma 2022. aasta aastaaruandes (punkt 3.33.9) järeldasime, et Europol oli alusetult hüvitanud käibemaksu toetuste kaudu, mille toetusesaajad (nt politseijõud) olid avalik-õiguslikud asutused, kes ka selles rollis tegutsesid. 2023. aastal maksis Europol liikmesriigi politseijõudude tegevuse rahastamiseks 2,4 miljonit eurot (sh käibemaks ja 7% eraldi tegevusega seonduvate üldkulude katteks). Finantsmääruse artikli 186 lõike 4 punkti c kohaselt ei oleks toetused siiski pidanud sisaldama käibemaksu, sest toetusesaaja oli avalik-õiguslik asutus, kes selles rollis ka tegutses. Seetõttu järeldame, et osa toetusest summas 230 800 eurot (rahastamiskõlbmatu käibemaks ja sellega seotud osa üldkuludest) maksti õigusnormide vastaselt.

Meie taotlusel tuvastas Europol veel 49 100 euro ulatuses muid toetusi, mille raames hüvitati käibemaks sarnaste tegevuste eest.

Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol)

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.33.9. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	Aastatel 2020–2022 maksis Europol päevarahasid kolmele Madalmaade kodanikule, kes töötavad Europolis liikmesriigi lähetatud ekspertidena. Europol asub Madalmaades ja selle sise-eeskirjad ei anna Madalmaade lähetatud riiklikele ekspertidele õigust seda hüvitist saada.	Pärast rahaliste õiguste kindlaksmääramise ja läbivaatamise sisekontrollide ning kindlaksmääratud summade finantskontrolli uuesti läbivaatamist kehtestas Europol täiendavad ennetusmeetmed. Ükski Madalmaade lähetatud riiklik ekspert ei saanud 2023. aastal päevaraha.	Suletud
2	2022	2022. aastal maksis Europol toetusi, et rahastada riiklike politseijõudude tegevust, sealhulgas käibemaksu tagastamine. Finantsmääruse artikli 186 lõike 4 punkti c kohaselt ei oleks toetused pidanud sisaldama käibemaksu, sest toetusesaajad olid avalik-õiguslikud asutused, kes selles rollis ka tegutsesid.	Ajavahemikul 1. novembrist 2023 kuni toetuste lõppemiseni ei loetud käibemaksu enam rahastamiskõlblikuks kuluks. Üleminekumeetmena jätkas Europol käibemaksu vastuvõtmist ja tagastamist käimasoleva hankemenetluse raames toimuva tegevuse eest, mis on hõlmatud hiljemalt 30. oktoobril 2023 väljastatud ostutellimustega. Käibemaks ei ole rahastamiskõlblik kulu ühegi pärast 1. novembrit 2023 välja kuulutatud toetustaotluste puhul.	Avatud

Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
			2023. aastal oli õigusnormide vastaselt tagastatud käibemaksu kogusumma 280 000 eurot (vt punkt 3.33.8).	

Europoli vastus

3.33.8 Seoses kontrollikoja tähelepanekutega käibemaksu rahastamiskõlblikkuse kohta leidis Europol, et vastavalt finantsmääruse 2018/1046 artikli 186 lõike 4 punktide c ja Euroopa Komisjoni vastavatele konkreetsetele rakendusjuhistele toetuste haldamise kohta on käibemaks Europoli algatatud vastavate tegevustoetuste korral rahastamiskõlblik kulu.

Sellest olenemata otsustas Europol oktoobris 2023 avaldatud kontrollikoja tähelepanekute järelmeetmena 2022. eelarveaasta kohta, et käibemaksu ei loeta enam alates 1. novembrist 2023 algatatud uute tegevustoetuste korral rahastamiskõlblikuks kuluks. Sellest tulenevalt hüvitab Europol 31. oktoobriks 2023 käimasolevate tegevustoetuste eest kulutatud käibemaksu.

Vastavalt kontrollikoja tähelepanekutes esitatud teabele, mille Europol avaldas kontrollikoja auditi käigus, olid 2023. eelarveaastal tegevustoetustena tagastatud vastavad käibemaksusummad kokku kuni 279 900 eurot (ümardatult).

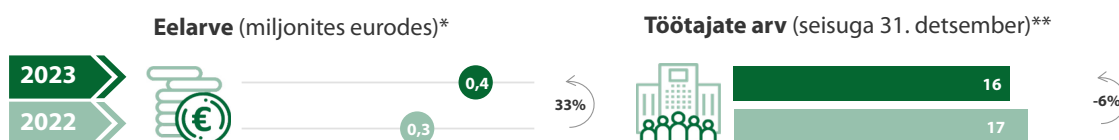
**Mitmeaastase finantsraamistiku
rubriigist 7 („Euroopa avalik haldus“)
rahastatud asutused**

3.34. Euratomi Tarneagentuur (ESA)

Sissejuhatus

3.34.1. Luxembourgis asuv Euratomi Tarneagentuur (edaspidi „ESA“) asutati 1958. aastal, kui Euroopa Aatomenergiaühenduse Nõukogu võttis vastu ESA põhikirja, mis tunnistati kehtetuks ja asendati nõukogu otsusega 2008/114/EÜ, Euratom. ESA peamine ülesanne on tagada ELi kasutajatele ühise tarnepoliitika alusel pidevad tuumamaterjalide (eelkõige tuumkütuste) tarned. Selleks haldab ta ühist tarnepoliitikat, mis põhineb võrdsel juurdepääsul tarneallikatele. *Joonisel 3.34.1* esitatakse ESA peamised arvanded¹¹⁶.

Joonis 3.34.1. ESA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

ESA 2023. aasta eelarve suurenemine on seotud IT-projekti rakendamisega (tuumavaatluskeskus ja ESA teabehaldus) ning teenustaseme kokkuleppega Euroopa Ühenduste Tõlkekeskusega raamatupidamisteenuste osutamiseks ESA-le. Mõlemad vajavad 2023. aastal lisavahendeid.

Allikas: ESA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning ESA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.34.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, ESA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

¹¹⁶ ESA pädevust ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil <http://ec.europa.eu/euratom/index.html>.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.34.3. Auditeerisime

- a) Euratomi Tarneagentuuri (ESA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹¹⁷ ja ESA eelarve täitmise aruannetest¹¹⁸ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.34.4. Meie hinnangul annab ESA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ESA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

¹¹⁷ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹¹⁸ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.34.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.34.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.34.7. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Euratomi Tarneagentuur (ESA)

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	ESA sõlmib süstemaatiliselt madala maksumusega lepinguid (alla 15 000 euro) ilma vastavaid hindamisaruandeid ja lepingu sõlmimise otsuseid avaldamata. See ei ole kooskõlas finantsmääruse I lisa punktidega 30.3–30.4.	2023. aastal vaatas ESA läbi oma menetlused ja võttis kasutusele madala maksumusega lepingute uue vormi, mis sisaldab nii hindamisaruannet kui ka lepingu sõlmimise otsust. Leidsime siiski veel kaks sarnast juhtumit 2023. aasta algusest, enne uue vormi kasutuselevõttu.	Avatud

Euratomy Tarneagentuur (ESA)

ESA vastus

3.34.7 Euratomy Tarneagentuur võtab teadmiseks Euroopa Kontrollikoja tähelepanekud, milles viidatakse tõepoolest juhtumitele, mis leidsid aset enne uute menetluste kehtestamist.

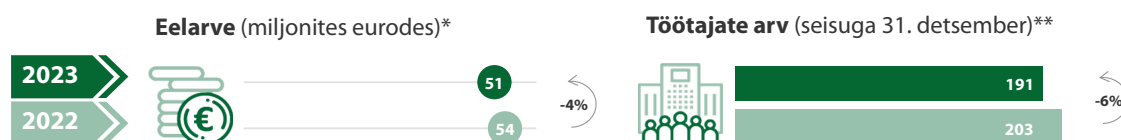
Isemajandavad asutused

3.35. Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (CdT)

Sissejuhatus

3.35.1. Luxembourgis asuv Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (edaspidi „CdT“) asutati määrusega (EÜ) nr 2965/94. CdT pakub Euroopa Liidu organitele tõlketeenuseid. Tegu on isemajandava asutusega. CdT eelarvet rahastatakse klientidelt võetavatest tasudest. *Joonisel 3.35.1* esitatakse CdT peamised arvanded¹¹⁹.

Joonis 3.35.1. CdT peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: CdT eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning CdT esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.35.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, CdT juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

¹¹⁹ CdT rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.cdt.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.35.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskuse (CdT) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹²⁰ ja eelarve täitmise aruannetest¹²¹ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse kohta

3.35.4. Meie hinnangul annab CdT raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi CdT finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

Asjaolu rõhutamine

3.35.5. Juhime tähelepanu finantsaruannetele lisatud selgitavale märkusele, milles märgitakse, et CdT negatiivne majandustulem 0,7 miljonit eurot on tingitud tegevustulu üldisest vähenemisest 2,3 miljoni euro võrra (5%) võrreldes 2022. aastaga. See on seotud lehekülgede arvu vähenemisega 7%, 577 900-lt 2022. aastal 537 772-le 2023. aastal. Sellega kaasnes 0,6 miljoni euro suuruste üldkulude väike kasv (2%) võrreldes 2022. aastaga (peamiselt seoses hoonetega seotud tasude ja amortisatsiooniga).

¹²⁰ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹²¹ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (CdT)

Juhime tähelepanu ka finantsaruannete lisale B.6 („Reservid ja eelmaksete fond“). Need vahendid loodi 2011. aastal, et kompenseerida klientidelt teenitava tulu kõikumisi ning aidata CdT-l tagada eelarve ja hindade stabiilsus. Vahendite maht tipnes 2014. aastal (15,6 miljonit), langes seejärel 2022. aastal 10,3 miljonile ja 2023. aastal 8,9 miljonile (14% vähenemine alates 2023. aastast ja 43% vähenemine alates 2014. aastast).

Selgitavas märkuses kirjeldatakse ka juhtkonna hinnangut sündmustele ja tingimustele ning juhtkonna plaane nende probleemide leevendamiseks. Meie arvamust see asjaolu ei muuda.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.35.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.35.7. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.35.8. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.35.9. Viimase kolme aasta jooksul on CdT sõlminud sama teenuseosutajaga 40 madala maksumusega hooldusteenuste lepingut kogusummas 56 700 eurot. Võttes arvesse lepinguliste teenuste sarnast iseloomu ja asjaolu, et nende koguväärtus ületas 15 000 eurot, ei oleks CdT tohtinud kasutada otselepingute sõlmimise menetlust. Selle asemel oleks ta pidanud algatama konkurentsipõhise menetluse, mis põhineb tulevaste kulude prognoosil. Selle tulemusena olid kõik nende lepingute alusel tehtud maksed, mille summa kokku oli 2023. aastal 25 800 eurot, õigusnormide vastased.

Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (CdT)

3.35.10. Oma 2022. aasta aastaaruandes (punkt 3.35.8) järeldasime, et kaks lepingut, mille CdT sõlmis läbirääkimistega menetluse tulemusena, olid õigusnormide vastased, sest CdT ei põhjendanud sellise menetluse kasutamise põhjust (äärmine kiireloomulisus). Seetõttu on kõik nende lepingute alusel tehtud hilisemad maksed õigusnormide vastased. Kahest lepingust tehti 2023. aastal makse ainult ühe alusel (summas 17 300 eurot).

3.35.11. Leidsime oma 2022. aasta aastaaruandes (punkt 3.35.9), et tõlketeenuste osutamise hankemenetluse puhul ei olnud tõlkekeskus jälginud ülemmäärast kinnipidamist ei raamlepingute ega kogu menetluse tasandil. Selle tulemusena oli CdT 2022. aasta lõpuks asjaomaste lepingute alusel maksnud õigusnormide vastaselt 705 000 eurot. 2023. aastal tegi CdT kahe hankemenetluse raames ülemmäära ületavaid ja seega õigusnormide vastaseid makseid kogusummas 257 200 eurot.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.35.12. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2021	Puudused kolmes riigihankes: lepingute allkirjastamine ilma hanketeadet eelnevalt avaldamata. Ebapiisavad põhjendused ainuõiguste kaitsmise vajaduse või äärmiselt kiireloomulise olukorra kohta.	Kõnealuse lepingu tähtaeg möödus 2022. aastal.	Suletud
2	2022	Puudused kahes riigihankes: lepingute allkirjastamine ilma hanketeadet eelnevalt avaldamata. Äärmist kiireloomulisust ei põhjendatud piisavalt.	Mõlemad lepingud lõppesid 2022. aasta lõpus, kuid neist ühe alusel tehti 2023. aastal ka makse (vt punkt 3.35.10).	Avatud
3	2022	Raamlepingute alusel tehtud maksed ületasid raamlepingute või kogu menetluse ülemmäära.	2023. aastal tehti veel makseid, mis ületasid raamlepingu ülemmäära (vt punkt 3.35.11).	Avatud
4	2022	Kolmes hankemenetluses ei olnud valikukriteeriume piisavalt määratletud.	CdT ajakohastas märtsis 2022 oma vorme, et kõrvaldada tuvastatud puudused.	Suletud

Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (CdT)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
5	2022	CdT ei jälginud oma rahalisi ülemmäärasid nii konkreetsete menetluste kui ka tõlgete raamlepingute puhul. See on kriitiline puudus CdT juhtimis- ja kontrollisüsteemides.	Hoolimata CdT uuest raamlepingute ülemmäärade jälgimise menetlusest tehti 2023. aastal täiendavaid makseid, mis ületasid kohaldatavat ülemmäära (vt punkt 3.35.11).	Avatud

CdT vastus

3.35.9. Keskus korraldab üle 1000 euro suuruste hooldusteenuste tellimiseks lihtsustatud konkursimenetlusi.

3.35.10. Need 2023. aasta maksed, millele see tähelepanek viitab, tehti eelmiste aastate jooksul võetud juriidiliste ja eelarveliste kohustuste täitmiseks, nagu kontrollikoda märkis. Keskus otsustas neid erimenetlusi enam mitte kasutada, välja arvatud juhul, kui see on tõesti vajalik ja nõuetekohaselt põhjendatud.

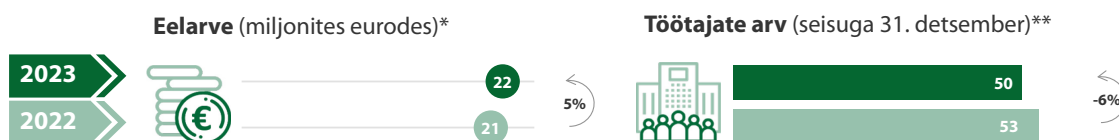
3.35.11. 2022. aasta järelduste tagajärjel kehtestas keskus 2023. aasta juunis automaatse igapäevase BO-aruande, et jälgida iga raamlepingu kasutamist võrreldes vastava ülemmääraga. 2023. aastal tuvastatud ebaregulaarne summa on seotud 1. jaanuarist kuni 31. märtsini 2023 tehtud maksetega, mis eelnesid täieliku seiresüsteemi kasutuselevõtule.

3.36. Ühenduse Sordiamet (CPVO)

Sissejuhatus

3.36.1. Angers'is asuv Ühenduse Sordiamet (edaspidi „CPVO“) asutati nõukogu määrusega (EÜ) nr 2100/94. CPVO peamine ülesanne on registreerida ja läbi vaadata taimesortidega seotud ELi tööstusomandi kaitseks esitatud taotlused ning tagada vajalike registreerimiskatsete läbiviimine liikmesriikide pädevate asutuste poolt. CPVO on isemajandav asutus. CPVO eelarvet rahastatakse eraettevõtelt võetavatest tasudest. *Joonisel 3.36.1* esitatakse CPVO peamised arvanded¹²².

Joonis 3.36.1. CPVO peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: CPVO eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning CPVO esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.36.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, CPVO juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

¹²² CPVO rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.cpvo.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.36.3. Auditeerisime

- a) Ühenduse Sordiameti raamatupidamise (CPVO) aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹²³ ja eelarve täitmise aruannetest¹²⁴ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.36.4. Meie hinnangul annab CPVO raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi CPVO finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

¹²³ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹²⁴ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Ühenduse Sordiamet (CPVO)

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud****Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta**

3.36.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed**Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta**

3.36.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.36.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.36.8. 15. novembril 2022 allkirjastas CPVO kaks samalaadset lepingut infoturbeteenuste kohta kogusummas 339 300 eurot (üks leping oli 142 900 eurot ja teine 196 300 eurot). Need kaks lepingut sõlmiti ühe ja sama teenuseosutajaga, kasutades astmelist mehhanismi. Aluseks olev raamleping võimaldas kasutada seda lepingu sõlmimise mehhanismi lepingute puhul, mille maksumus on kuni 200 000 eurot. Võttes arvesse lepinguliste teenuste sarnasust ja asjaolu, et nende kogumaksumus ületas 200 000 eurot, on CPVO otsus käsitada neid lepinguid kahe eraldi lepinguna ja kasutada hankemenetluse taasavamise asemel astmelist mehhanismi vastuolus finantsmääruse artikliga 160, mis keelab sellistes olukordades lepingute osadeks jagamise. Selle tulemusena olid kõik nende lepingute alusel tehtud maksed, mille summa kokku oli 2023. aastal 25 800 eurot, õigusnormide vastased.

3.36.9. Järeldasime oma 2021. aasta aastaaruandes (vt punkt 3.36.9), et turvateenuste raamleping oli õigusnormide vastane, sest CPVO välistas finantssuutlikkuse tõendamise nõude alusel kaks pakkujat, kuigi need nõuded olid õigusnormide vastased. Selle tulemusena olid kõik

Ühenduse Sordiamet (CPVO)

selle lepingu alusel tehtud järgnevad maksed (2023. aastal kokku 54 700 eurot) õigusnormide vastased.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

3.36.10. CPVO 2023. aasta eelarvet ja selle kahte paranduseelarvet ei avaldatud pärast nende vastuvõtmist Euroopa Liidu Teatajas. See on vastuolus CPVO finantseeskirjade artikliga 31 ja sellega kehtestatud läbipaistvuse põhimõttega.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.36.11. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Ühenduse Sordiamet (CPVO)

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2014	Kuigi CPVO alustas tegevust 1995. aastal, ei ole endiselt allkirjastatud peakorterilepingut CPVO ja asukohariigi vahel.	CPVO haldusnõukogu kiitis 13. veebruaril 2024 heaks lepingu teksti, mis ootab praegu Prantsusmaa valitsuse allkirja.	Avatud
2	2016	CPVO asutamismääruses ei nõuta tulemuslikkuse perioodilist välishindamist.	Lähitulevikus ei ole ette nähtud CPVO asutamismääruse ajakohastamist.	Avatud
3	2021	Turvateenuste hankemenetlus (mis päädis 249 600 euro suuruse lepinguga) ja sellega seotud maksed hinnati õigusnormide vastaseks, kuna hindamiskomisjon esitas hankedokumentides pakkujate finantssuutlikkuse tõendamiseks õigusvastaseid nõudeid, mis tõi kaasa kahe pakkuja hankemenetlusest kõrvaldamise.	CPVO tegi selle lepingu alusel 2023. aastal makseid (vt punkt 3.36.9). Leidsime sarnaseid probleeme ka oma 2022. aasta auditis (vt punkt 3.36.8). Lepingu tähtaeg möödus 2023. aasta detsembris. Uus leping jõustus 1. jaanuaril 2024.	Avatud
4	2022	Leidsime hankedokumentides ebaselgust ja ülemääraseid käibenõudeid, mis ei mõjutanud IT-teenuste hankemenetluse lõpptulemust.	CPVO koostas pakkujate finantssuutlikkuse hindamiseks uued vormid ja suunised.	Suletud

Ühenduse Sordiamet (CPVO)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
5	2022	CPVO juhataja asus täitma oma ülesandeid, ilma et ta oleks enda kui eelarvevahendite käsutaja volitusi uuesti edasi delegeerinud. Seetõttu täideti CPVO eelarvet pikka aega aegunud volituste alusel.	2022. aasta lõpuks vormistas CPVO juhataja töötajatele edasidelegerimise menetluse. 2023. aastal muutis CPVO haldusnõukogu CPVO juhataja ametisse asumise menetluse suuniseid.	Suletud
6	2022	Kahe teadusprojektide rahastamiseks eraldatud toetuse puhul (summas 469 000 eurot) avastasime puudusi projektide hindamiskriteeriumides, tegevuste tegelikkuse ja rahastamiskõlblikkuse eel- ja järelkontrollides ning lõppmakse tegemiseks nõutavates tõendavates dokumentides.	2023. aastal võttis CPVO juhataja vastu uue toetuste andmise menetluse. 2023. aastal toetusi ei antud.	Avatud

CPVO vastus

3.36.8 CPVO võtab kontrollikoja tähelepaneku teadmiseks. CPVO tunnistab, et on vaja kehtestada rangem hankemenetlus, samuti teadlikkuse tõstmise meetmed ja koolitused lepinguhaldusega seotud töötajatele. CPVO kohustub pöörama sellele eritähelepanu.

3.36.9 CPVO võttis kontrollikoja tähelepanekud teadmiseks. Leping lõppes detsembris 2023 ja uus leping jõustus 1. jaanuaril 2024.

3.36.10 CPVO võttis kontrollikoja tähelepanekud teadmiseks ja kinnitas, et tulevikus avaldatakse eelarve viivitamata Euroopa Liidu Teatajas. CPVO 2023. aasta eelarve ja kaks paranduseelarvet avaldati CPVO veebilehel vastavalt 24. novembril 2022, 30. juunil 2023 ja 13. detsembril 2023. Eelarve ja mõlemad eelarveparandused saadeti avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajale vastavalt 15., 16. ja 23. aprillil 2024 ning need avaldati Euroopa Liidu Teatajas 31. mail 2024.

3.37. Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO)

Sissejuhatus

3.37.1. Alicante asuv Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (edaspidi „EUIPO“) asutati määrusega (EL) 2017/1001. EUIPO eelkäija oli 1994. aastal asutatud Siseturu Ühtlustamise Amet (OHIM). EUIPO vastutab ELi kaubamärkide ja registreeritud ühenduse disainilahenduste haldamise eest ning Euroopa ja rahvusvahelise koostöö eest intellektuaalomandi valdkonnas. EUIPO juhib ka intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste Euroopa vaatluskeskust. EUIPO on isemajandav asutus. EUIPO eelarvet rahastatakse taotlejatel küsitavatest tasudest. *Joonisel 3.37.1* esitatakse EUIPO peamised arvanded¹²⁵.

Joonis 3.37.1. EUIPO peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EUIPO eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EUIPO esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.37.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EUIPO juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

¹²⁵ EUIPO rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.euipo.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.37.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ameti (EUIPO) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹²⁶ ja eelarve täitmise aruannetest¹²⁷ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.37.4. Meie hinnangul annab EUIPO raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EUIPO finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

¹²⁶ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹²⁷ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.37.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.37.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.37.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.37.8. Oma 2022. aasta aastaaruandes (punkt 3.37.8) järeldasime, et üks reisibüroo teenuste leping oli ebakorrektnene, sest see sõlmiti väljakuulutamisetähtaegade läbirääkimistega hankemenetluse teel, ilma et oleks nõuetekohaselt põhjendatud väidetavat äärmist kiireloomulisust. Selle tulemusena olid kõik selle lepingu alusel tehtud järgnevad maksed (2023. aastal kokku 2,7 miljonit eurot) õigusnormide vastased.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.37.9. IT-teenuste osutamise avatud hankemenetluse tehniline kirjeldus sisaldas pakkumuste hindamise kriteeriume, mis põhinesid hinnal (30%) ja kvaliteedil (70%). Hinnakriteeriumi puhul kasutatud valem, mis sisaldas täiendavat koefitsienti, langetas aga hinnakriteeriumi tegelikult oluliselt väiksemaks kui 30%. Hinna osakaal 30% on komisjoni suunistes soovitatud miinimum (komisjoni riigihangete käsiraamatu punkt 4.3.1.12). Käesoleval juhul ei mõjutanud see siiski menetluse tulemust.

Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO)

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.37.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO)

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2018	EUIPO sõlmis puhastusteenuste lepingu pakkujaga, kes esitas põhjendamatult madala hinnaga pakkumuse. Hankemenetlus ja selle aluseks olevad maksed on õigusnormide vastased. EUIPO peaks põhjalikult analüüsima potentsiaalselt ebaharilikke pakkumusi, et tagada finantsmääruse järgimine ja aus konkurents.	Leping lõppes ja asendati 2022. aasta mais uue puhastusteenuste lepinguga.	Suletud
2	2021	EUIPO muutis 2021. aastal oma eelarve struktuuri, kajastades Alicantes asuvale Euroopa koolile tehtud 8,5 miljoni euro suuruse makse jaotises 4 („Toetus ELi poliitikavaldkondadele“), mitte jaotises 1 („Ameti heaks töötavate isikutega seotud kulud“), nagu seda oli tehtud varasematel aastatel. Sisuliselt leiame, et Euroopa kooli kaasrahastamine on personalipoliitika vahend, mis on seotud EUIPO töötajate ja nende perekondade heaoluga. Kõnealuste maksete ümberliigitamine ELi poliitikasuundadesse panustamiseks ei vasta nende kulude olemusele.	EUIPO eelarvekomitee heakskiidul oli olukord 2023. aasta raamatupidamise aastaaruandes sama. Sellest tulenevalt on Alicantes asuvale Euroopa koolile 2023. aastal tehtud 9,9 miljoni euro suurune makse esitatud jaotise 1 asemel jaotises 4.	Avatud

Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
3	2022	EUIPO sõlmis 5 miljoni euro suuruse lepingu reisibüroo teenuste osutamiseks pärast väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlust äärmiselt kiireloomulise olukorra tõttu. Leiame, et sellise menetluse kasutamine ei olnud põhjendatud. EUIPO ei teinud 2022. aastal selle lepingu alusel ühtegi makset.	EUIPO tegi selle lepingu alusel 2023. aastal makseid (vt punkt 3.37.8). Leping lõppes septembris 2023.	Avatud

Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO)

EUIPO vastus

3.37.8. EUIPO märkis juba oma vastuses kontrollikoja 2022. aasta aruandele (punkt 3.37.8), et kuna kaks töövõtjat ei pikendanud erandkorras astmelist lepingut, pidas EUIPO parimaks lahenduseks väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlust. Raamleping uue teenuseosutajaga allkirjastati septembris 2023.

3.37.9. EUIPO tagas, et kõnealusel üksikjuhul kasutatud valemit ei kasutata enam üheski ameti tulevases hankemenetluses. Nagu kontrollikoda tunnistas, ei mõjutanud konkreetses menetluses kasutatud valem menetluse tulemust.

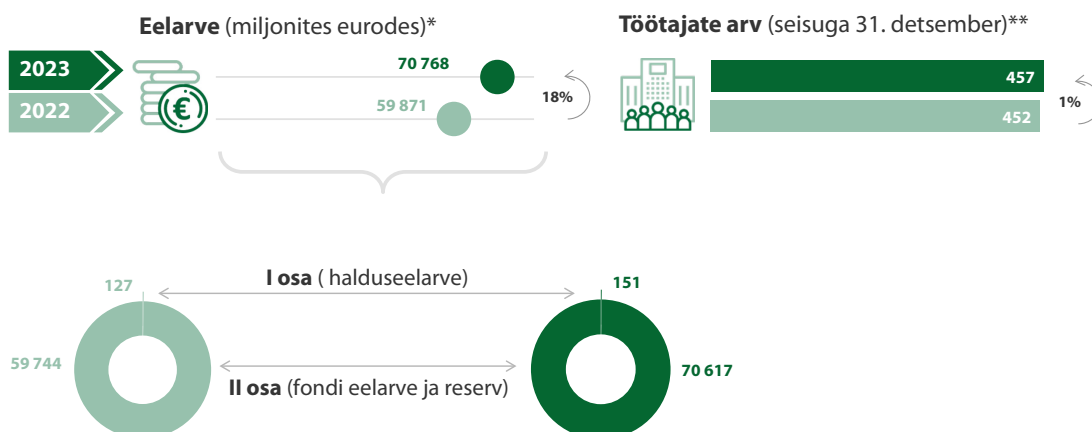
3.38. Ühtne kriisilahendusnõukogu (SRB)

Sissejuhatus

3.38.1. Brüsselis asuv Ühtne Kriisilahendusnõukogu (edaspidi „SRB“) asutati määrusega (EL) nr 806/2014 ühtse kriisilahendusmehhanismi kohta („ühtse kriisilahendusmehhanismi määrus“). SRB missioon on tagada maksejõuetute või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävate krediidasutuste ning teatud liiki investeerimisühingute (edaspidi „krediidasutused“) nõuetekohane kriisilahendus nii, et selle mõju pangandusliidus osalevate liikmesriikide reaalmajandusele ning riigi rahandusele oleks võimalikult väike. SRB ülesanne on hallata ühtse kriisilahendusmehhanismi määrusega ühtse kriisilahendusmehhanismi toetamiseks loodud ühtset kriisilahendustfondi.

3.38.2. SRB-l on oma eelarve, mis ei ole ELi eelarve osa. Eelarve rahastamiseks kogutakse osamakseid pangandusliidus osalevates liikmesriikides tegutsevatelt krediidasutustelt. *Joonisel 3.38.1* esitatakse SRB peamised arvanded¹²⁸.

Joonis 3.38.1. SRB peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: SRB eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning SRB esitatud andmed töötajate arvu kohta.

¹²⁸ SRB rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil <https://www.srb.europa.eu>.

Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB)

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.38.3. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, SRB juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne**Arvamus****3.38.4.** Auditeerisime

- a) Ühtse Kriisilahendusnõukogu (SRB) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹²⁹ ja eelarve täitmise aruannetest¹³⁰ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus**Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta**

3.38.5. Meie hinnangul annab SRB raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi SRB finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

¹²⁹ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹³⁰ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB)

Asjaolu rõhutamine

3.38.6. Juhime tähelepanu SRB raamatupidamise aastaaruande lisale 7.E („Riskide ja kohustuste eraldised“), milles kirjeldatakse ja mõõdetakse võimalikke finantsriske, mis tulenevad Üldkohtu viimastest otsustest seoses ennetavalt kogutavate osamaksete ja aasta sihttasemega (2,77 miljardit eurot), ning lisale 8.L („Teave apellatsioonkaebuste ja kohtuasjade kohta“), milles kirjeldatakse haldus- ja kohtumenetlusi ning muid kohtumenetlusi, mis on algatatud SRB vastu Üldkohtus ja Euroopa Liidu Kohtus.

Juhime tähelepanu ka lisale 8.R („Aruandeperioodi järgsed sündmused“), mis selgitab, et ühtse kriisilahendusfondi algne periood on lõppenud ja sihttase on saavutatud. Seepärast ei koguta 2024. aastal ühtse kriisilahendusfondi kohaldamisalasse kuuluvatelt krediidasutustelt ja investeerimisühingutelt korrapäraseid iga-aastaseid osamakseid, välja arvatud juhul, kui seda nõuavad konkreetset asjaolud või kriisilahendustegevus, mis hõlmab ühtse kriisilahendusfondi kasutamist.

Meie arvamust need asjaolud ei muuda.

Muu asjaolu

3.38.7. Meie õiguslikud volitused hõlmavad kahte aruandekohustust seoses SRBga. Ühelt poolt nõutakse [Euroopa Liidu toimimise lepingu](#) artiklis 287, et me esitame „kinnitava avalduse raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta“, mida me teeme SRBd käsitlevas iga-aastases eriaruandes. Teisest küljest on [ühtse kriisilahenduskorra määruse](#) artikli 92 lõikes 4 sätestatud, et kontrollikoda „kajastab oma aruandes tingimuslikke kohustusi (kas kriisilahendusnõukogule, nõukogule või komisjonile endale või teistele), mis tekivad kriisilahendusnõukogu, nõukogu või komisjoni poolt käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmisel.“ Me täidame eeltoodud aruandluskohustust SRBd käsitleva iga-aastase eriaruande lisas. Seal esitatud teave ei sea kahtluse alla meie käesolevas aruandes esitatud auditiarvamust.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.38.8. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB)

Muu asjaolu

3.38.9. Ilma eeltoodud arvamusi kahtluse alla seadmata juhime tähelepanu asjaolule, et fondi osamaksete suurus arvutatakse krediidasutuste (ja mõne investeerimisfirma) poolt SRB-le esitatud teabe põhjal. SRB tulupid auditeerides toetusime eelmainitud teabele, kuid ei kontrollinud selle usaldusväärsust. Ühtse kriisilahendusmehhanismi määruses ei nõutud teabe usaldusväärsuse tagamiseks vajaliku põhjaliku ja järjekindla kontrolliraamistiku kehtestamist. SRB teeb aga teabe järjepidevuse ja analüütilisi kontrole ning mõningaid järelkontrole krediidasutuste tasandil. Märkisime ka, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 7 lõike 2 punktis a osutatud kontserni kuuluvate üksuste puhul on alates 2023. aastast kohustuslik, et audiitorid viivad läbi kokkulepitud protseduurid. See suurendab kindlust krediidasutuste esitatud teabe usaldusväärsuse suhtes.

SRB ei saa avaldada üksikasju iga krediidasutuse osamaksete riskipõhise arvutamise kohta, kuna arvutused on üksteisega seotud ja sisaldavad krediidasutuste kohta konfidentsiaalset infot. Euroopa Kohus leidis, et SRB kohustust põhjendada oma ennetavalt kogutavaid osamakseid tuleb tasakaalustada ärisaladuste kaitse põhimõttega. SRB on märkimisväärselt parandanud läbipaistvust piirides, mis tulenevad tema kohustusest hoida krediidasutuste ja investeerimisühingute ärisaladusi ning täita Euroopa Kohtu kehtestatud põhjendamis- ja läbipaistvusnõudeid (kohtuasi C-584/20 P¹³¹). Märkisime, et 2023. aasta osamaksete (nagu ka 2022. aasta osamaksete) arvutamiseks organiseeris SRB kõnealuste finantsinstitutsioonide jaoks konsultatsiooni, et need saaksid arvutuste mistahes aspektide kohta märkusi esitada. Selle konsultatsiooni käigus anti institutsioonidele ka üldiseid andmeid arvutuste tegemise kohta (koos konkreetse institutsiooni andmete aruandlusvormis olevate andmetega), et simuleerida 2023. aasta ennetavalt kogutavad osamaksete arvutamist. Märkime ka, et alates 2022. aastast hõlmas konsultatsioon ka finantsinstitutsioonide poolt algselt esitatud andmete korrigeerimiste mõju. See täiendav samm osamaksete arvutamise protsessis on suurendanud SRB läbipaistvust finantsinstitutsioonidega suhtlemisel.

Maksed**Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektuse kohta**

3.38.10. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.38.11. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

¹³¹ 15. juuli otsus, Euroopa Komisjon/ Landesbank Baden Württemberg ja CRU (C 584/20 P).

Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB)

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.38.12. 2023. aasta aprillis võttis SRB vastu tegevuskava oma talitluspidevuse juhtimise süsteemi ajakohastamiseks, sest süsteem vajab uuendamist. See töö on aga kavas lõpule viia alles 2025. aastaks.

Leidsime, et hetkel tuleb lahendada järgmised põhiküsimused:

- o talitluse mõju analüüsi läbivaatamine, nii et see sisaldaks selgelt määratletud kriitiliste IT-rakenduste taasteaja ja taastepunkti eesmärke;
- o talitluspidevuse poliitika ja kommunikatsioonikava ajakohastamine;
- o järelevalvekontrolli kehtestamine peamiste kolmandate isikute, näiteks Euroopa Komisjoni talitluspidevuse korra üle.

Kuni läbivaatamiseni ei ole SRB talitluspidevuse juhtimise süsteem kooskõlas SRB sisekontrolliraamistiku 10. põhimõtte ja SRB finantsmääruse artikli 28 nõuetega. See kujutab endast sisekontrolli nõrkust ja toob SRB-le häire või katastroofi korral kaasa võimalikud maine-, õiguslikud, finants- ja tegevusriskid.

3.38.13. Komisjoni [delegeeritud määruse 2016/451](#) artikli 15 kohaselt peab SRB järgima usaldusväärse finantsjuhtimise ja riskijuhtimise põhimõtteid. Eelkõige kohustab see SRBd kohaldama iga riskiliigi suhtes mitut riskimeedet, et vältida liigset tuginemist ühele meetmele ning täiendada korrapärast riskianalüüsi stressitestide ja stsenaariumianalüüsides, et teha kindlaks suure riskiga valdkonnad ja hinnata finantsšokkide kombineeritud mõju. Auditi käigus leidsime, et SRB ei täida neid nõudeid täielikult. Sellised puudused nagu stressitestimise puudumine ulatusliku süsteemse panganduskriisi stsenaariumi korral ning ebapiisavad riskinäitajad ja riskiseirevahendid piirasid SRB suutlikkust tagada fondi kapitali ja likviidsuse säilimine ning reageerida õigeaegselt investeerimispoliitika rikkumistele. Need puudused piirasid SRB riskijuhtimisfunktsiooni suutlikkust teha investeerimisportfelli sõltumatut järelevalvet.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.38.14. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB)

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2020	SRB ei hinnanud ühe riigi keskpanga (kes oli nii ühtse kriisilahendusfondi investeringute haldaja kui ka varade hoidja) organisatsioonilist ja halduskorda, et maandada neist kahest rollist tuleneda võivat võimalikku huvide konflikti.	2023. aasta oktoobris tegi SRB siseauditi funktsioon investeerimisjuhi/-halduri juurde kahepäevase külastuse, mille käigus SRB kontrollis, et liikmesriigi keskpangal on võimaliku huvide konflikti leevendamiseks olemas piisav ja tõhus organisatsiooniline ja halduskord.	Suletud
2	2022	SRB oli sõlminud ühe töövõtjaga teenuste osutamise lepingu, mille kestus oli 12 kuud ja mille tähtaeg möödus 2021. aasta oktoobris. 2022. aasta aprillis sai SRB lõpliku arve summas 87 300 eurot teenuste eest, mida osutati pärast lepinguperioodi. Kontrollikoda pidas seda summat õigusnormide vastaseks.	Pärast seda erandit võimaldas SRB kõigile asjaomastele üksustele täiendavat koolitust rahastamise, hangete ja lepingute haldamise kohta. Lisaks tuletas SRB lepinguhalduritele meelde asjakohaseid finantseeskirju, sealhulgas erandi ja mittevastavuse aruande kasutamist.	Suletud

Ühtne kriisilahendusnõukogu (SRB)

SRB aastaaruande lisa, aruanne SRB ühtse kriisilahenduskorra tingimuslike kohustuste kohta

Aruandlus

(vastavalt määruse (EL) nr 806/2014 artikli 92 lõikele 4)

**eelarveaasta 2023 tingimuslike kohustuste kohta,
mis tulenevad Ühtse Kriisilahendusnõukogu
tegevusest kõnealuses määruses (EL) nr 806/2014
sätestatud ülesannete täitmisel**

koos SRB vastustega

Sissejuhatus

Õiguslik alus

- 1) Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 92 lõikes 4 on sätestatud, et kontrollikoda „koostab aruande, milles käsitletakse tingimuslikke kohustusi (kas SRB-le, nõukogule, komisjonile või teistele), mis tulenevad SRB, nõukogu või komisjoni tegevusest nimetatud määruses sätestatud ülesannete täitmisel“. Käesolev lisa kajastab ühtsest kriisilahenduskorrast tulenevaid SRB tingimuslikke kohustusi. Komisjoni ja nõukogu tingimuslikke kohustusi käsitletakse aastaaruandes ELi 2023. eelarveaasta eelarve täitmise kohta.

Tingimuslikud kohustused: määratlus ja kajastamise kriteeriumid

- 2) Tingimuslik kohustus on määratletud kui:
 - o võimalik möödunud sündmusest tekkinud kohustus, mille olemasolu kinnitab vaid ühe või mitme ebakindla tulevikusündmuse toimumine või mittetoimumine, mis ei ole täielikult Euroopa Liidu kontrolli all;
 - o või olemasolev möödunud sündmustest tekkinud kohustus, mida ei ole kajastatud, sest ei ole tõenäoline, et kohustuse arveldamiseks tuleb loovutada majanduslikku kasu või tootlust sisaldavaid majandusressursse, või kuna kohustuse summat ei saa piisava usaldusväarsusega mõõta.
- 3) Et teha kindlaks, kas tingimuslik kohustus tuleb avalikustada või eraldi kajastada, tuleb hinnata majanduslike ressursside (üldiselt raha) väljavoolu tõenäosust. Kui tulevane ressursside väljavool on:
 - o tõenäoline, tuleb kajastada eraldi;
 - o võimalik, tuleb avalikustada tingimuslik kohustus;
 - o vähetõenäoline, ei ole avalikustamist vaja.

Ühtne kriisilahendusnõukogu (SRB)

Taustteave ühtse kriisilahenduskorraga seotud tingimuslike kohustuste kohta

- 4) Ühtse kriisilahenduskorra määruse kohaste ülesannete täitmisel võivad SRB, nõukogu ja komisjon võtta tingimuslike kohustusi, mis on seotud käimasolevate kohtumenetlustega (ELi või liikmesriikide kohtutes) seoses järgmisega:
- nende kriisilahendusotsused ja kriisilahendusest loobumise otsused¹³² – st otsused kriisilahenduse kasutamise või mittekasutamise kohta saab kohtus vaidlustada;
 - võlausaldajate võrdse kohtlemise põhimõte: peamiste omandiõiguste tagamiseks nähakse ühtse kriisilahenduskorra määrusega ette, et ühegi võlausaldaja olukord ei tohi kriisilahendusmenetluse puhul kujuneda halvemaks kui tavalise maksejõuetusmenetluse puhul. Selle põhimõtte kohaselt peavad võlausaldajad, keda oleks tavalise maksejõuetusmenetluse puhul paremini koheldud, saada ühtsest kriisilahendusfondist hüvitist. Et hinnata võlausaldajate ja aktsionäride kohtlemist, tuleb läbi viia kohtlemise erinevuste hindamine.
- 5) Lisaks võivad SRB-l olla tingimuslikud kohustused, mis on seotud pooleliolevate kohtumenetlustega ELi kohtutes, mis on seotud järgnevate osamaksete arvutamise ja kogumisega:
- pankade halduskulude osamaksed SRB tegevuskulude katteks;
 - ühtsesse kriisilahendusfondi tehtavad pankade osamaksed.

¹³² Euroopa Liidu Kohus leidis oma 18. juuni 2024. aasta otsuses (C-551/22 P), et ELi kohtutes saab vaidlustada vaid komisjoni heakskiitvaid otsuseid.

Tähelepanekud

Ühtse Kriisilahendusnõukogu tingimuslikud kohustused

- 6) **Tabelis 1** on näidatud SRB raamatupidamise aastaaruandes esitatud selliste ühtse kriisilahenduskorraga seotud kohtumenetluste arv, mis mõjutavad SRB-d, ja neist tulenevad tingimuslikud kohustused kogusummas 158,3 miljardit eurot.

Tabel 1. SRB-d mõjutavad ühtse kriisilahenduskorraga seotud kohtumenetlused ja neist tulenevad tingimuslikud kohustused

Kohtuasja teema	ELi kohtutes menetletavad kohtuasjad	Liikmesriikide kohtutes pooleliolevate kohtu- või haldusmenetluste arv	Neist tulenevad ja SRB raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud tingimuslikud kohustused (miljonites eurodes)
Kriisilahendusotsused ja kriisilahendusest loobumise otsused	113	336	0
<i>Banco Popular Español S. A. (BPE) kriisilahendus</i>	102	333	0
<i>ABLV panga kriisilahendusest loobumine</i>	3	0	0
<i>Sberbank d.d. ja Sberbank banka d.d. kriisilahendus ning Sberbank Europe AG kriisilahendusest loobumine</i>	8	3	0
BPE võlausaldajate võrdse kohtlemise otsus	0	0	0
Ennetavalt kogutavad osamaksed	126	99	158,3
Halduskulude osamaksed	0	0	0
KOKKU	239	435	158,3

Allikas: SRB 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne.

- 7) 2024. aasta keskpaigas oli Banco Popular Español S.A. (BPE) suhtes pooleli 102 ELi tasandi kohtuasja. Üldkohtu 1. juuni 2022. aasta nelja otsuse peale esitati viis

Ühtne kriisilahendusnõukogu (SRB)

apellatsioonkaebust¹³³. Otsustes kinnitati kriisilahendusotsuse õiguspärasust ja jäeti kahju hüvitamise hagi rahuldamata. Üks neist apellatsioonikaebustest¹³⁴ võeti septembris 2023 tagasi. Samuti on SRB vastu esitatud neli uut kahjunõuet¹³⁵, mis peatatakse kuni lõpliku otsuse tegemiseni nelja menetluses oleva apellatsioonkaebuse kohta. Lisaks on liikmesriikide kohtutes veel pooleli 333 haldusmenetlust ja kohtuasja Banco Popular España kriisilahenduse kohta. Nimetatud kriisilahenduse kontekstis on SRB kostja ka apellatsioonkaebuses, mille Euroopa Andmekaitseinspektor¹³⁶ esitas Üldkohtu 26. aprilli 2023. aasta otsuse¹³⁷ peale, millega tühistati (muudetud) Euroopa Andmekaitseinspektori 24. juuni 2020. aasta otsus. Samuti on ELi kohtutes pooleli kolm kohtuasja¹³⁸, mis käsitlevad kriisilahenduse mittekasutamist ABLV suhtes.

- 8) Ühtne Kriisilahendusnõukogu võttis 1. märtsil 2022 vastu kriisilahenduskeemid Sberbank d.d ja Sberbank Banka d.d. kohta ning kriisilahendusest loobumise otsuse Sberbank Europe AG kohta. Nende institutsioonide endised osanikud ja nende emattevõtja Venemaal esitasid seejärel Üldkohtule kaheksa hagi¹³⁹. 10. oktoobril 2023 tunnistas Üldkohus Sberbank Europe'i aktsionäri kolm kohtuasja¹⁴⁰ vastuvõetamatuks. Nende otsuste kohta on esitatud apellatsioonkaebus Euroopa Kohtule¹⁴¹. Üldkohus jättis 19. oktoobri 2023. aasta määrustega rahuldamata Sberbank Europe'i aktsionäri menetlusse astumise avaldused selle panga esitatud kohtuasjades. Nende määruste peale esitati ka apellatsioonkaebus Euroopa Kohtule, kuid see jäeti põhjendamatuks tõttu rahuldamata¹⁴². 2024. aasta keskpaigaks oli pooleli kolm riigisisest haldus- ja kohtumenetlust seoses Sberbanki üksuste kriisilahendusega.
- 9) Ühtne Kriisilahendusnõukogu ei avalikustanud nende kriisilahendusotsuste ja kriisilahendusest loobumise otsustega seotud tingimuslikke kohustusi, kuna ta leidis, et nendega seotud risk on väike. SRB avalikustas nende kohtuvaidlustega seotud

¹³³ Kohtuasjad C-448/22 P, C-535/22 P, C-539/22 P, C-541/22 P ja kohtuasi C-551/22 P. Viimase kohta tegi Euroopa Kohus otsuse 18. juunil 2024, vt 131. joonealune märkus.

¹³⁴ Kohtuasi C-539/22 P.

¹³⁵ Kohtuasjad T-294/22, T-474/22, T-475/22 ja T-477/22.

¹³⁶ Kohtuasi C-413/23 P.

¹³⁷ Kohtuasi T-557/20.

¹³⁸ Kohtuasjad C-602/22 P, T-71/23 ja T-430/23.

¹³⁹ Kohtuasjad T-450/22, T-523/22, T-524/22, T-525/22, T-526/22, T-527/22, T-571/22 ja T-572/22.

¹⁴⁰ Kohtuasjad T-525/22 P, T-526/22 ja T-527/22.

¹⁴¹ Kohtuasjad C-791/23 P, C-792/23 P ja C-793/23 P.

¹⁴² Vt Euroopa Kohtu asepresidendi 22. märtsi 2024. aasta määrused kohtuasjades C-676/23 p (I), C-690/23 P (I) ja C-693/23 P (I).

Ühtne kriisilahendusnõukogu (SRB)

tingimuslike kohustuste laadi, kuid tal ei ole võimalik kvantifitseerida selle võimalikku finantsmõju.

- 10) SRB kogub pankadelt ühtsesse kriisilahendusfondi tehtavaid ennetavalt kogutavaid osamakseid. Neid osamakseid võib kasutada pankade kriisilahenduse toetamiseks. 2023. aasta lõpu seisuga oli ennetavalt kogutavaid osamakseid käsitlevate otsuste vastu Euroopa Liidu Üldkohtus pooleli 126 kohtuasja (2022. aastal 86 kohtuasja). SRB avalikustas tingimuslikke kohustusi summas 158,3 miljonit eurot 12 juhul, võrreldes 1,9 miljardi euroga 47 juhul 2022. aastal. Tingimuslike kohustuste suur vähenemine on peamiselt tingitud nende summade ulatuses eraldiste tegemisest, mis eelmisel aastal avalikustati tingimuslike kohustustena, kuid mis nüüd sisalduvad 2,77 miljardi euro suuruses pikaajalises riskide ja kohustuste eraldistes (vt lõik [3.38.6](#))
- 11) SRB avalikustas ka tingimuslikud kohustused summas 1,2 miljonit eurot seoses 18 kohtuasjaga. Summa vastab hagejate kohtukuludele, mille tasumist Euroopa Liidu Kohus võiks SRB-lt nõuda. Võrdluseks võib tuua, et 2022. aastal oli see summa 72 kohtuasja puhul 4,6 miljonit eurot. Vähenemine on peamiselt tingitud juhtumite ümberliigitamisest. 102 juhul kiitis SRB heaks kooskõlas kohtumenetluste arenguga taotlejate õigusabikulude katteks ette nähtud eraldised summas 6,4 miljonit eurot.
- 12) Vajalike andmete puudumise tõttu ei avalikustatud tingimuslikke kohustusi kaheksa¹⁴³ ennetavalt kogutavate osamaksetega seotud kohtuasja puhul. Põhjuseks oli asjaolu, et SRB ei osanud saadud osamaksete ja võimalike korrigeeritud summade vahet usaldusväärselt hinnata. Nende juhtumite puhul, mille puhul riski hinnati võimalikuks, kuid SRB ei pidanud võimalikuks potentsiaalset finantsriski kvantifitseerida, avalikustas ta nende laadi ja põhjuse, miks riskisummasid ei olnud võimalik usaldusväärselt hinnata.
- 13) Kuna liikmesriikide kohtutel ei ole pädevust tühistada ennetavalt kogutavaid osamakseid käsitlevaid otsuseid, ei avalikustanud SRB tingimuslikke kohustusi seoses ennetavalt kogutavaid osamakseid käsitlevate otsuste suhtes pooleli olevate riigisiseste kohtumenetlustega. Põhjuseks on asjaolu, et ta peab majandusliku väljavoolu riski vähetõenäoliseks.

¹⁴³ (Kohtuasjad: T-444/20, T-445/20, T-446/20, T-447/20, T-448/20, T-449/20, T-402/21, T-405/22).

Ühtne kriisilahendusnõukogu (SRB)

SRB vastus

3.38.6. SRB rõhutab, et vastavat proviisjoneerimist kohaldatai üksnes kaitsemeetmena ja hoolimata asjaolust, et otsus ei ole lõplik, ning SRB hinnangul leidub tugevaid argumente selle tühistamiseks Euroopa Kohtule esitatud apellatsioonkaebuse raames.

3.38.9. Fondi *ex ante* aasta osamaksed arvutatakse teabe põhjal, mille on SRB-le esitanud krediitiasutused ja teatud investeerimisühingud. Kuigi ühtse kriisilahenduskorra määrus ei sätesta teabe usaldusväärsuse tagamiseks vajalikku põhjalikku ja järjekindlat kontrolliraamistikku, teeb SRB selle probleemi lahendamiseks nii palju kui võimalik. Saadud andmeid võrreldakse asutuste poolt eelneval aastal esitatud teabega ja Euroopa Keskpanga andmebaasi andmetega. Andmekogumisportaalil on rakendatud valideerimiseeskirjad ning olulistelt asutustelt nõutakse lisatagatist kokkulepitud menetluste aruandena. Erinevustest teatatakse riiklikele kriisilahendusasutustele ja nende kohta küsitakse selgitusi, mis on aidanud parandada teabe kvaliteeti eelmistes tsüklites. Lisaks eelkontrollimeetmetele teeb SRB ka järelkontrolle.

3.38.13. SRB toetab Euroopa Kontrollikoja tähelepanekut. SRB sedastab, et 2023. aasta septembris loodi sõltumatu riskijuhtimise funktsioon ning sestpeale on tehtud märkimisväärseid edusamme investeerimisriskide maandamise võimekuse parendamisel. Näitena võib esile tuua riskiseires täiendava riskiparameetri rakendamise (eeldatava puudujäägi hindamine) või algatatud IT-projekti, mis võimaldab riskijuhtimisvahendeid veelgi täiustada. SRB rõhutab ka, et kooskõlas delegeeritud määrusega (EL)2016/451 tehakse regulaarseid stressiteste.

10. SRB soovib viidata oma vastusele, mille ta andis seoses punktiga 3.38.6.

11. SRB soovib viidata oma vastusele, mille ta andis seoses punktiga 3.38.6.

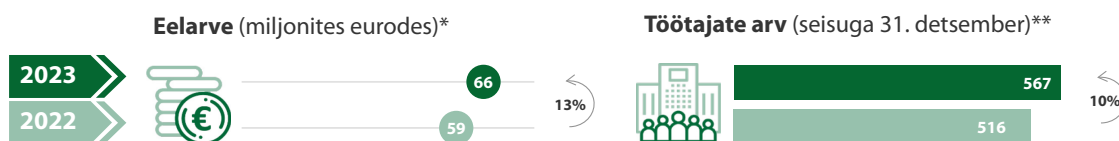
Euroopa Komisjoni rakendusametid

3.39. Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet (CINEA)

Sissejuhatus

3.39.1. Brüsselis asuv Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet (edaspidi „CINEA“) asutati komisjoni rakendusotsusega (EL) 2021/173, mida kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2028. CINEA eelkäija oli 2013. aastal asutatud Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet (INEA), mis on 2007. aastal asutatud Üleeuroopalise Transpordivõrgu Rakendusameti õigusjärglane. CINEA ülesanne on toetada sidusrühmi Euroopa rohelise kokkuleppe elluviimisel. Lisaks rakendab CINEA osa erinevatest ELi programmidest, millest enamik on seotud keskkonna- ja kliimapolitikaga. *Joonisel 3.39.1* esitatakse CINEA peamised arvandmed¹⁴⁴.

Joonis 3.39.1. CINEA peamised arvandmed

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: CINEA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning CINEA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.39.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, CINEA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

¹⁴⁴ CINEA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil https://cinea.ec.europa.eu/index_en.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.39.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusameti (CINEA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹⁴⁵ ja eelarve täitmise aruannetest¹⁴⁶ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.39.4. Meie hinnangul annab CINEA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi CINEA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

Asjaolu rõhutamine

3.39.5. Juhime tähelepanu CINEA 2023. aasta raamatupidamise aastaaruande sissejuhatavale osale, milles kirjeldatakse uue eelarve-, raamatupidamis- ja finantssüsteemi SUMMA rakendamist Euroopa Komisjoni süsteemi väljatöötamise katseprojektina. Meie ei esita oma arvamus selle asjaolu kohta märkust.

¹⁴⁵ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹⁴⁶ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.39.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.39.7. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.39.8. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	<p>CINEA kasutajahaldussüsteemi SUMMA haldab DG BUDG, kes vastutab SUMMA kasutajate õiguste andmise ja äravõtmise eest CINEA esitatud teabe alusel. Asjaolu, et CINEA ei halda juurdepääsuõigusi veel otse, nagu see oli eelmise süsteemi puhul, võib kujutada endast ohtu, et SUMMA kasutajarolle ei pruugita õigesti määrata ega ajakohastada kooskõlas finantsmääruse artikli 36 lõike 3 punktiga a.</p> <p>CINEA finantsmenetluste käsiraamatut ei ole veel ajakohastatud nii, et see kajastaks SUMMA töövooge ja keelt.</p> <p>Peaarvepidaja aruanne SUMMA valideerimise kohta sisaldas üksikasju ühe intsidendi kohta, kus algatajal tegi 2023. aasta jaanuaris 2022. aasta detsembriga seotud eelarvemuudatuse, mis muutis aasta eelarve täitmise tulemust, kuigi</p>	<p>Juurdepääsuõiguste andmise ja äravõtmise eest vastutas 2023. aastal endiselt DG BUDG.</p> <p>Kohalikul tasandil jätkas CINEA juurdepääsuõiguste haldamist, sealhulgas tehes iga-aastaseid sõltumatuid valideerimisi ning muid kontrole, et tagada võimalike vastuolude õigeaegne avastamine ja meetmete võtmine nende kõrvaldamiseks.</p> <p>CINEA ajakohastas ja kohandas 2023. aastal oma finantsmenetluste käsiraamatut.</p> <p>Me ei tuvastanud 2023. aastal ühtegi andmete terviklusega seotud intsidenti</p>	<p>Avatud seoses kasutajate haldamisega</p> <p>Suletud seoses finantsmenetluste käsiraamatu ja andmete terviklusega</p>

Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet (CINEA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
		<p>eelarveaastat 2022 ei oleks enam tohtinud muuta.</p> <p>Tuvastasime ka kaks ebajärjekindluse juhtumit (mis hõlmasid maksete kunstlikku jagamist), mis mõjutasid eelarvealast aruandlust. Need näitavad vajadust teha kindlaks, et SUMMASse sisseehitatud kontrollid tagaksid andmete tervikluse.</p>		

Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet (CINEA)

CINEA vastus

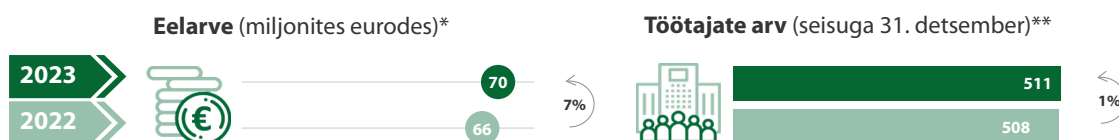
Amet võtab kontrollikoja aruande teatavaks.

3.40. Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet (EACEA)

Sissejuhatus

3.40.1. Brüsselis asuv Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet (edaspidi „EACEA“) asutati komisjoni rakendusotsusega (EL) 2021/173, mida kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2028. EACEA eelkäija oli 2005. aastal asutatud Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusamet. EACEA keskendub haridus- ja loometegevusele ning liidu kodanikele lähedastele projektideel. EACEA haldab hariduse, kultuuri, audiovisuaalvaldkonna, spordi, liidu kodanike ja vabatahtliku töö valdkondade rahastamist. *Joonisel 3.40.1* esitatakse EACEA peamised arvanded¹⁴⁷.

Joonis 3.40.1. EACEA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EACEA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EACEA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.40.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EACEA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

¹⁴⁷ EACEA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.eacea.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.40.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusameti (EACEA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹⁴⁸ ja eelarve täitmise aruannetest¹⁴⁹ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.40.4. Meie hinnangul annab EACEA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EACEA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

¹⁴⁸ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹⁴⁹ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.40.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.40.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.40.7. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet (EACEA)

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2021	Ülekandmiste kõrge määr on vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja osutab struktuursetele probleemidele eelarve täitmisel.	Üldine ülekandmiste määr oli 2023. aastal 8%.	Suletud

Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet (EACEA)

EACEA vastus

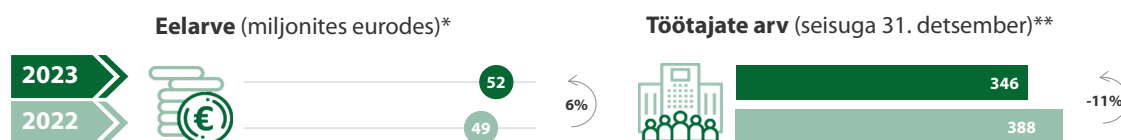
Rakendusamet võtab kontrollikoja aruande teatavaks.

3.41. Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEd Rakendusamet (EISMEA)

Sissejuhatus

3.41.1. Brüsselis asuv Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEd Rakendusamet (edaspidi „EISMEA“) asutati komisjoni [rakendusotsusega \(EL\) 2021/173](#), mida kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2028. EISMEA eelkäija oli 2013. aastal asutatud Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtjate Rakendusamet (EASME) ning see on 2003. aastal asutatud Aruka Energeetika Rakendusametuse õigusjärglane. EISMEA ülesanne on tugevdada ELi positsiooni maailmas teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas, toetades Euroopa novaatoreid, teadlasi, ettevõtjaid ja tarbijaid. [Joonisel 3.41.1](#) esitatakse EISMEA peamised arvanded.

Joonis 3.41.1. EISMEA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: EISMEA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning EISMEA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.41.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, EISMEA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel [375](#) olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.41.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusameti (EISMEA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹⁵⁰ ja eelarve täitmise aruannetest¹⁵¹ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.41.4. Meie hinnangul annab EISMEA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi EISMEA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

¹⁵⁰ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹⁵¹ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.41.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.41.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.41.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.41.8. 15. septembril 2023 kolis EISMEA uutesse ruumidesse Brüsselis North Lighti hoones (SB34), ilma et OIB-ga oleks sõlmitud ametlik õiguslik kokkulepe. Poolte vahel oli suuline kokkulepe, mida toetas OIB ja EISMEA vaheline e-kirjade ja teabevahetus. Ametliku kokkuleppe puudumisel võttis EISMEA enda kanda mitmeid riske, mis olid seotud mitte ainult finantsaspektidega, vaid ka töötajate ohutuse ja turvalisusega. Auditi ajal ei olnud veel allkirjastatud ametlikku õiguslikku kokkulepet EISMEA-le SB34-hoones teenuste osutamiseks.

Lisaks maksis EISMEA 21. detsembril 2023 OIB-le 2022. aastal COV2-hoonega seotud teenuste osutamise eest OIB poolt 2023. aasta detsembris esitatud arvutustele tuginedes 418 500 eurot, ilma et OIB oleks väljastanud vastavat võlataadet. See ei ole kooskõlas ELi finantsmääruse artiklitega 97–102 ning osutab märkimisväärsetele puudustele EISMEA juhtimis- ja kontrollisüsteemides.

Täheldasime, et EISMEA ei olnud neid kõrvalekaldeid erandite registrisse kandnud.

Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet (EISMEA)

3.41.9. Mitmed EISMEA töötajad kiitsid heaks lähetuskorraldusi ilma vastutava eelarvevahendite käsutaja ametliku delegeeritud volituseta. See toimus 62% puhul kõigist 2023. aastal allkirjastatud lähetuskorraldustest. See on vastuolus finantsmääruse artikliga 73 ning „EISMEA lähetuste sisesuuniste“ artikli 4 punktidega a ja b.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.41.10. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2019	EASME võttis ühe juriidilise kohustuse ilma asjaomase eelarvelise kulukohustuseta. Kõnealust nõuete rikkumise juhtumit erandite registris ei registreeritud ja EASME ei võtnud selle kõrvaldamiseks parandusmeetmeid. Sarnastel asjaoludel esines veel neli sellist juhtumit. Nende täiendavate vigade kirjeldused olid kantud erandite registrisse. See paneb meid muretsema õigusnormide rikkumise riski üle EASME kulukohustuste täitmisel.	<p>EISMEA võttis probleemi leevendamiseks meetmeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) korraldati spetsiaalne koolitus eelarvevahendite kasutajatele, personalile ja uutele töötajatele; b) vastutavad eelarvevahendite kasutajad peavad kontrollima kõrvalekalletega seotud parandusmeetmete rakendamist ja andma nende rakendamisest aru kaks korda aastas asutusesisese järelkontrolli kaudu, mida sisekontrollirühm nõuetekohaselt kontrollib; c) EISMEA juhtkonnale tuletatakse poolaastaste ülevaatearuannete kaudu korrapäraselt meelde kõrvalekallete esinemisi. 	Suletud

Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEd Rakendusamet (EISMEA)

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
			2023. aastal on teatatud ainult kahest sarnasest olukorrast (õiguslik kohustus ilma vastava eelarvelise kulukohustuseta) (punkt 18 – 138 000 eurot ja punkt 22 – 500 eurot).	
2	2021	2020. ja 2021. aastal tegi EISMEA oma erandite ja mittevastavuste registris mitu kannet, mis puudutasid lepingute haldamise küsimusi. Õigusnormide rikkumise juhtumite kordumine lepingute täitmisel osutab puudustele EISMEA sisekontrollimehhanismides. See võib tekitada EISMEA-le finants-, õiguslikke ja maineriske.	Kuigi 2023. aastal lisati erandite ja mittevastavuste registrisse ainult kaks väiksemat (kokku alla 700 euro) sarnast juhtumit, tuvastasime veel mittevastavuse juhtumeid, mida ei ole selles registris registreeritud (vt punkt 3.41.8).	Avatud
3	2022	2022. aastal leidsime sisekontrollipuudusi 80 500 euro suuruse digitaalse side teenuste lepingu täitmisel. Kolme vahemakse arvetele ei olnud lisatud tegevusaruandeid, nagu erilepingus kokku lepitud. Arvete kättesaamisel esines märkimisväärseid viivitusi, mistõttu lõppmaksed tehti enne vahemakseid.	Lepingu tähtaeg möödus 2022. aasta märtsis.	Suletud

EISMEA vastus

3.41.8. EISMEA nõustub kontrollikoja tähelepanekuga. Olgugi et kinnitatakse, et OIBga ei sõlmitud lepingut, oli olemas kokkulepe, mis põhines kirjalikul teabevahetusel, kuid seda ei vormistatud enne kolimist allkirjastatud teenustaseme kokkuleppes. Sama olukord (enne kolimist allkirjastatud teenustaseme kokkuleppe puudumine) kehtib teise rakendusameti kohta, mis kolis 2023. aastal hoonesse SB34.

OIB osutatud teenuste saldogas seoses tegi EISMEA makse ilma vastavat sissenõudekorraldust saamata, et maksimeerida eelarve täitmist ja kasutada 2024. aasta C1 assigneeringute asemel 2022. aasta kulukohustustega seotud eelarve C8 assigneeringuid. See oleks tulnud registreerida erandite registris.

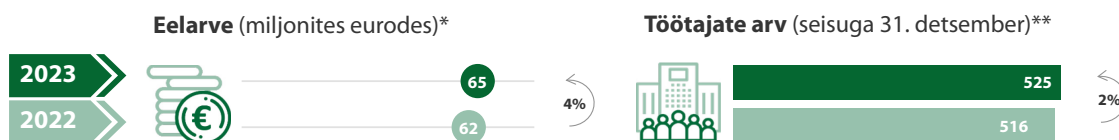
3.41.9. EISMEA nõustub kontrollikoja tähelepanekuga. Alates 2024. aastast on EISMEA võtnud meetmeid, et vormistada kaitseskeemi delegeerimismenetlused, ning lähetuste sisesuuniseid on vastavalt ajakohastatud.

3.42. Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (ERCEA)

Sissejuhatus

3.42.1. Brüsselis asuv Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (edaspidi „ERCEA“) asutati komisjoni otsusega 2008/37/EÜ, mis tunnistati kehtetuks ja asendati komisjoni rakendusotsusega 2013/779/EL, mis omakorda asendati komisjoni rakendusotsusega (EL) 2021/173, mida kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2028. ERCEA vastutab Euroopa Teadusnõukogu meetme rakendamise eest programmi „Euroopa horisont“ raames. *Joonisel 3.42.1* esitatakse ERCEA peamised arvandmed¹⁵².

Joonis 3.42.1. ERCEA peamised arvandmed

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: ERCEA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning ERCEA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.42.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, ERCEA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel 375 olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

¹⁵² ERCEA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil <https://erc.europa.eu/about-erc/erc-executive-agency-ercea>.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.42.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Teadusnõukogu Rakendusameti (ERCEA) raamatupidamise aastaaruanne, mis koosneb finantsaruannetest¹⁵³ ja eelarve täitmise aruannetest¹⁵⁴ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

3.42.4. Meie hinnangul annab ERCEA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ERCEA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

¹⁵³ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹⁵⁴ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.42.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.42.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

3.42.7. Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta

3.42.8. 2023. aastal uuendas ERCEA Brüsselis asuvate ruumide omanikuga sõlmitud üürilepingut hinnanguliselt 16,1 miljoni euro suuruses summas, mis kasutatakse viie aasta jooksul. Tegevdirektor otsustas lepingu pikendamisele alla kirjutada, kuigi ERCEA viieliikmelise juhtkomitee enamus oli sõnaselgelt selle vastu.

Direktor ei pidanud seda vastuväidet siduvaks, sest enamuse moodustasid kolm komisjoni liiget, samas kui juhtkomitee kodukorras nõutakse, et enamus peab hõlmama vähemalt ühte kahest liikmest, kes ei ole komisjoni ametnikud.

Märgime, et see töökord ei ole kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 58/2003 artikli 8 lõikega 6, mille kohaselt võetakse juhtkomitee otsused vastu selle liikmete lihthälteenamusega. Kahe normi kokkusobimatus toob kaasa õigusnormise rikkumise, sest madalama järgu norm (töökord) ei saa kõrgema järgu normi (nõukogu määrus) tühistada.

Kuna kodukorra õiguspärasust ei olnud varem vaidlustatud, eeldas direktor, et juhtkomitee ei olnud teinud kehtivat otsust rendilepingu pikendamise vastu.

Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (ERCEA)

Komisjon täpsustas siiski, et ta oli rendilepingu pikendamise vastu. Seda seisukohta väljendasid juhtkomitee kolm komisjoni määratud liiget. Otsus jätta see vastuväide tähelepanuta oli vastuolus määruse nr 58/2003 põhimõttega, eelkõige selle põhjendustega 9–12, artikli 7 lõikega 1, artikli 9 lõikega 3 ning artikli 13 lõigetega 1, 2 ja 4, mille kohaselt peab komisjon suutma iga täitevasutuse tegevust piiritleda ning säilitama tegeliku kontrolli selle tegevuse ja eelkõige juhtorganite üle.

Kuigi ERCEA-l õnnestus pidada läbirääkimisi oma ruumide üüri vähendamise üle, märgime, et komisjon andis ERCEA käsutusse vabad ruumid samas hoones, mille kohta kehtis üürileping.

Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (ERCEA)

ERCEA vastus

3.42.8. ERCEA võtab teadmiseks kontrollikoja arvamuse, et ERCEA juhatuse töökord ei ole praegu kooskõlas määrusega (EÜ) nr 58/2003. ERCEA direktor on valmis arutama nimetatud kodukorda juhatusega, et tagada vastavus, arvestades samas nii ERC konkreetset üldjuhtimist kui ka ERCEA juhatuse otsust mitte võtta vastu ühtki meetet seoses ERC teadusnõukogu kahe liikme vastuseisuga.

ERCEA on seisukohal, et kuivõrd õigusraamistikus puudub konkreetne nõue, et ameti direktori otsus kasutusvalduse lepingu pikendamise kohta vajab juhatuse eelnevat heakskiitu, on ameti direktor järginud kohaldatavat õigus- ja regulatiivraamistikku, teavitades ERCEA juhatust nõuetekohaselt.

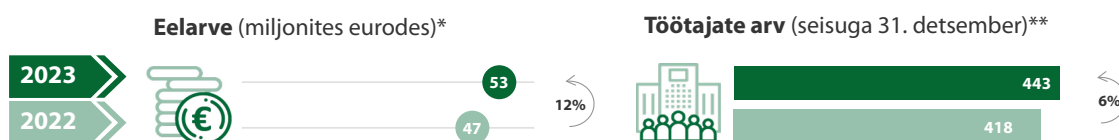
Teadusnõukogu ja ERCEA on arvamusel, et madalamatele korrustele kolimise variant ei olnud piisavalt üksikasjalik.

3.43. Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet (HaDEA)

Sissejuhatus

3.43.1. Brüsselis asuv Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet (edaspidi „HaDEA“) asutati komisjoni [rakendusotsusega \(EL\) 2021/173](#), mida kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2028. HaDEA ülesannete hulka kuulub ELi meetmete juhtimine rahvatervise alal ning digiprogrammide koordineerimine sellistes valdkondades nagu tööstus ja kosmos. [Joonisel 3.43.1](#) esitatakse HaDEA peamised arvanded¹⁵⁵.

Joonis 3.43.1. HaDEA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: HaDEA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning HaDEA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.43.2. Meie auditi käsitlusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, HaDEA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel [375](#) olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

¹⁵⁵ HaDEA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil <https://hadea.ec.europa.eu>.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.43.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusameti (HaDEA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹⁵⁶ ja HaDEA eelarve täitmise aruannetest¹⁵⁷ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.43.4. Meie hinnangul annab HaDEA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi HaDEA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

¹⁵⁶ Finantsaruanded sisaldavad bilansi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹⁵⁷ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.43.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.43.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

3.43.7. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud [lisas](#).

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute täitmise kontroll

Number	Kontrollikoja tähelepaneku tegemise aasta	Kontrollikoja tähelepanek (kokkuvõte)	Võetud parandusmeetmed ja/või muud asjakohased arengud (kokkuvõte)	Kontrollikoja tähelepaneku seis (avatud/suletud)
1	2022	Leidsime puudusi kuuest auditeeritud madala maksumusega hankemenetlusest (alla 15 000 euro) neljas. Need hõlmasid järgnevat: lepingu eseme ebaselged kirjeldused, läbirääkimised võimalike töövõtjatega algasid enne pakkumiskutsete saatmist, teatavad kulud lisati töövõtja pakkumusse, kuid jäeti välja tellimislehtedest, ning eelarvevahendite käsutaja ei olnud lepingu sõlmimise otsuseid allkirjastanud.	HaDEA on hakanud kasutama riigihangete haldamise rakendust, mis on osa e-riigihangete IT-platvormist ja toetab igat liiki hankemenetluste kavandamist, ettevalmistamist ja järelevalvet. See võimaldas HaDEA-l lahendada paljud meie tähelepanekus tuvastatud probleemid, kuid 2023. aastal leidsime endiselt ebaselgeid lepingu esemete kirjeldusi.	Avatud

Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet (HaDEA)

HaDEA vastus

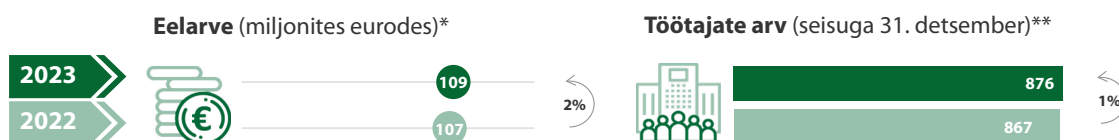
Rakendusamet võtab kontrollikoja aruande teatavaks.

3.44. Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA)

Sissejuhatus

3.44.1. Brüsselis asuv Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (edaspidi „REA“) asutati komisjoni rakendusotsusega (EL) 2021/173, mida kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2028. REA eelkäija oli 2007. aastal asutatud Teadusuuringute Rakendusamet. REA toetab ELi teadus- ja innovatsioonipoliitikat, hallates projekte, mida toetatakse raamprogrammist „Euroopa horisont“ ja selle eelkäijast „Horisont 2020“. REA haldab ka söe ja terase teadusfondi ning põllumajandustoodete müügievendusmeetmeid. *Joonisel 3.44.1* esitatakse REA peamised arvanded¹⁵⁸.

Joonis 3.44.1. REA peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi töötajaid, ELi lepingulisi töötajaid ja liikmesriikide lähetatud eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: REA eelarveaastate 2022 ja 2023 raamatupidamise aastaaruanded ning REA esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

3.44.2. Meie auditi käsitusviisi, meie arvamuse aluseks olevaid põhimõtteid, REA juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustusi ning audiitori kohustusi raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel on kirjeldatud punktis 3.1. Leheküljel **375** olev allkiri on arvamuse lahutamatu osa.

¹⁵⁸ REA rolli ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.rea.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

3.44.3. Auditeerisime

- a) Euroopa Teadusuuringute Rakendusameti (REA) raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest¹⁵⁹ ja eelarve täitmise aruannetest¹⁶⁰ 31. detsembril 2023. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

3.44.4. Meie hinnangul annab REA raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi REA finantsseisundist 31. detsembri 2023. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

¹⁵⁹ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

¹⁶⁰ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.44.5. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

3.44.6. Meie hinnangul on 31. detsembril 2023 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA)

REA vastus

Rakendusamet võtab kontrollikoja aruande teatavaks.

IV auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Mihails Kozlovs, võttis käesoleva aruande vastu 17. septembri 2024. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

Tony Murphy
president

AUTORIÕIGUS

© Euroopa Liit, 2024

Euroopa Kontrollikoja taaskasutamispoliitika on kehtestatud [Euroopa Kontrollikoja otsusega nr 6–2019](#) avatud andmete poliitika ja dokumentide taaskasutamise kohta.

Kui ei ole märgitud teisiti (nt eraldiseisvates autoriõiguse märgetes), on ELile kuuluv kontrollikoja sisu litsentsitud vastavalt [litsentsile *Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)*](#). Reeglina on taaskasutamine lubatud, kui autoriõigustele on viidatud ja muudatused on ära märgitud. Kontrollikojale kuuluva sisu taaskasutajad ei tohi moonutada algset tähendust ega sõnumit. Kontrollikoda ei vastuta taaskasutamise tagajärgede eest.

Kui konkreetsetes sisus, näiteks kontrollikoja töötajatest tehtud fotodel, on kujutatud tuvastatavaid eraisikuid, või kui see sisaldab kolmandate isikute teoseid, tuleb teil taotlema täiendavaid õigusi.

Kui luba on saadud, tühistab ja asendab see eespool nimetatud üldise loa ja osutab selgelt mis tahes kasutuspiirangutele.

On võimalik, et ELile mittekuuluva sisu kasutamiseks või taasesitamiseks tuleb küsida luba otse autoriõiguse omajatelt.

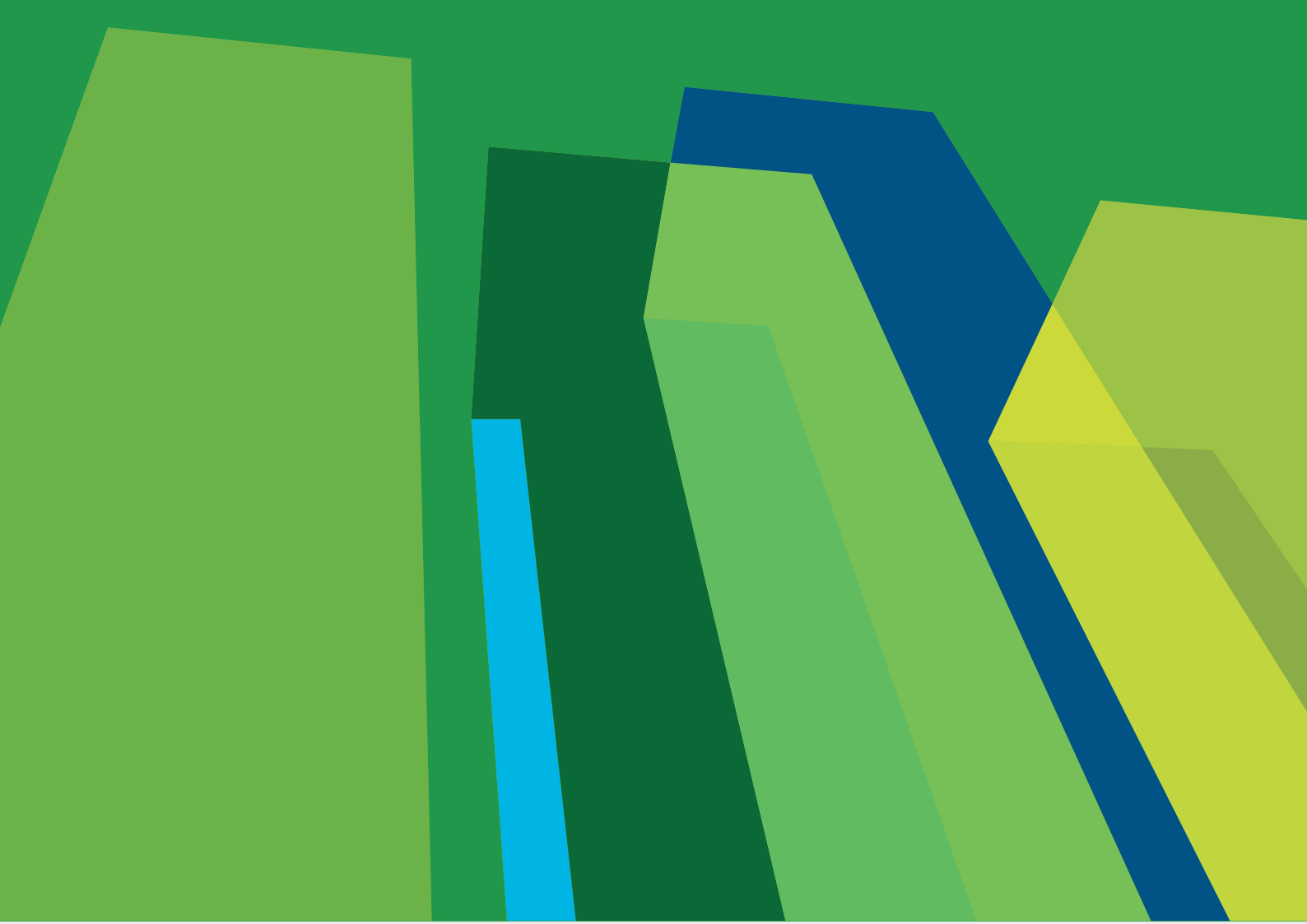
Tööstusomandi õigustega hõlmatud tarkvara või dokumendid, nagu patendid, kaubamärgid, registreeritud disainilahendused, logod ja nimed, ei kuulu kontrollikoja taaskasutamispoliitika alla.

Domeeni europa.eu alla koondatud Euroopa Liidu institutsioonide veebisaitidel leidub linke, mis viivad muudele veebisaitidele. Kontrollikoda ei vastuta nende sisu eest ja soovib teil seetõttu tutvuda nende veebisaitide isikuandmete ja autoriõiguse kaitse põhimõtetega.

Kontrollikoja logo kasutamine

Kontrollikoja logo ei tohi kasutada ilma kontrollikoja eelneva nõusolekuta.

PDF	ISBN 978-92-849-1674-0	ISSN 2811-9134	doi:10.2865/103607	QJ-AG-24-001-ET-N
-----	------------------------	----------------	--------------------	-------------------

EUROOPA
KONTROLLIKODA

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus